En hansom cabs hemmelighed

Fergus Hume

Bibliotek 1800

Fergus Hume

En hansom cabs hemmelighed

eBibliotek 1800

2024

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af Fergus Hume: *En hansom cabs hemmelighed* er baseret på originaler, som er public domain i hele verden.

Nærværende ortografisk opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

This ebook edition of Fergus Hume: *En hansom cabs hemmelighed* is based upon sources in the public domain worldwide.

This orthographically updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and*

some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.

1. Hvad der stod i aviserne

Lørdagen den 28. juli 18–– kunne man læse følgende beretning i hovedstadsbladet *Argus*: "Man siger, at sandhed kan være forunderligere end digt, og dette ord er på en iøjnefaldende måde blevet bekræftet ved den begivenhed, som har fundet sted i Melbourne torsdag nat, eller rettere fredag morgen. I umiddelbar nærhed af byens hovedgader er der blevet forøvet en forbrydelse, som synes at være indhyllet i det uigennemtrængeligste mørke. Ser man hen til forbrydelsens beskaffenhed, stedet, hvor den er blevet begået, og den kendsgerning, at den skyldige er undsluppen uden at efterlade sig mindste spor, kunne man gerne tro, at tildragelsen var taget lige ud af en af Gaboriaus romaner, og at ingen anden end den berømte opdager, Lecoq, kunne bringe lys i sagen. Med de nærmere omstændigheder forholder det sig således:

Den 27. juli, da klokken var ti minutter over halv to om morgenen, standsede en hansom-cab [Note 1)] udenfor politistationen i Grey Street (St. Kilda), og kusken bragte den opsigtvækkende meddelelse, at hans vogn indeholdt liget af en mand, som han havde grund til at tro var blevet myrdet.

Efter at være blevet ført ind til politiassistenten, fortalte kusken – der navngav sig som Malcolm Royston – følgende besynderlige historie:

Klokken et samme morgen var han kommet kørende gennem Collins Street, og idet han drejede forbi Bourkes monument, var han blevet råbt an af en herre, der stod på hjørnet ved den

skotske kirke. Han gjorde øjeblikkelig holdt og så nu, at den herre, der havde kaldt på ham, holdt fast ved en anden person som for at støtte ham, og den pågældende lod på det tidspunkt til at være i en stærkt beruset tilstand. De var begge to iført selskabsdragt; den afdøde havde ingen overfrakke på, hvorimod den anden bar en kort, lys paletot, som stod åben. Idet Royston holdt stille, sagde herren i den lyse overfrakke til ham: "Se her, kusk, her er en fyr, som har drukket lovlig meget; det er bedst, De kører ham hjem!"

Royston spurgte derpå, om den fulde mand var en af hans venner, men dette benægtede den anden, idet han forklarede, at han lige havde rejst ham op fra fortovet og ikke kendte det ringeste til ham. I det samme gjorde den fremmede en bevægelse, så at han vendte ansigtet op mod gaslygten, og det lod nu til, at den anden pludselig genkendte ham, for han gjorde et skridt tilbage, gav slip på manden, så at han faldt tungt ned mod stenbroen, og udbrød: "De!" Dermed vendte han sig om og gik hurtigt bort, i retning ad Bourke Street.

Royston så efter ham og undrede sig over hans besynderlige adfærd, men blev forstyrret i sine betragtninger af den ubekendte, som det imidlertid var lykkedes så nogenlunde at komme på benene. "Jeg vil hjem," sagde han med tykt mæle – "til St. Kilda". Han prøvede på at krybe ind i vognen, men var ikke i stand til det og satte sig til sidst atter ned på fortovet. Da Royston så dette, sprang han ned fra bukken, løftede ham op og hjalp ham med noget besvær ind i vognen. Manden lænede sig straks tilbage og syntes at være lige ved at falde i søvn. Royston lukkede derpå døren og ville til at stige op på bukken igen, da

han i det samme fik øje på herren i den lyse overfrakke, som han nylig havde talt med.

"Er De kommet tilbage?" bemærkede Royston, hvortil den anden svarede: "Ja, jeg har betænkt mig. Det er dog bedst, jeg følger ham hjem."

Med disse ord åbnede han vogndøren, steg ind og sagde til Royston, at han skulle køre til St. Kilda. Royston, der var glad over, at der var en til at passe på hans omtågede passager, kørte efter den modtagne ordre, men i nærheden af den engelske latinskole på St. Kilda Road kaldte herren i den lyse overfrakke på ham og bad ham holde. Det gjorde han, og herren steg ud af vognen og lukkede døren efter sig.

"Han vil ikke have, at jeg må følge ham hjem," sagde han. "Jeg spadserer derfor tilbage til byen. Kør ham imidlertid til St. Kilda."

"Hvilken gade?" spurgte Royston.

"Grey Street, tror jeg, det er," svarede den anden. "Min ven siger Dem nok nærmere besked."

"Er han ikke svært medtaget?" ytrede Royston betænkeligt.

"Å nej – han er nok mand for at fortælle Dem, hvor han bor – det er enten i Grey Street eller Ackland Street. Jeg ved ikke bestemt hvilken."

Han åbnede derpå vogndøren og så ind.

"Godnat, gamle dreng," sagde han. Den anden gav åbenbart ikke noget svar, for herren i den lyse frakke lukkede straks døren igen, idet han trak på skuldrene og mumlede "gnavpose!" Derpå gav han Royston ti shillings, tændte en cigaret, og efter at have gjort nogle bemærkninger om den smukke nat gik han hurtigt sin vej i retning ad Melbourne. Royston kørte videre til

holdepladsen ved St. Kilda, og i overensstemmelse med den besked, han havde fået, spurgte han derpå gentagne gange sin passager, hvor han skulle køre ham hen. Men da han ikke fik noget svar, sprang han ned fra bukken i den tanke, at manden endnu ikke var blevet ædru nok til at forstå ham. Han lukkede vogndøren op og fandt den fremmede liggende tilbagelænet i hjørnet med et lommetørklæde over munden. Han rakte hånden frem i den hensigt at vække ham, men idet han rørte ved den ubevægelige skikkelse, faldt den forover, og ved nærmere undersøgelse viste det sig, at manden var fuldstændig livløs.

Forfærdet over, hvad der var sket, og idet han straks fattede mistanke til herren i, den lyse overfrakke, kørte Royston nu sporenstregs til politistationen i St. Kilda og aflagde sin beretning. Liget af den afdøde blev hentet ud fra vognen og båret ind på stationen, og der blev i al skyndsomhed sendt bud efter en læge. Ved hans komme viste det sig imidlertid, at livet var helt udslukt, og man gjorde samtidig den opdagelse, at lommetørklædet, der havde ligget løst over hans mund, var gennemtrukket med kloroform. Doktoren betænkte sig ikke på at afgive den erklæring, at tilstedeværelsen af kloroform i forbindelse med den måde, lommetørklædet var anbragt på, ikke lod nogen tvivl tilbage om, at der forelå et mord, og det fremgik endvidere, at den afdøde måtte have udåndet ganske let, uden nogen foregående kamp.

Den afdøde er en spinkelt bygget mand af middelhøjde, med temmelig mørk teint. Han var klædt i almindelig selskabsdragt, hvad der vil vanskeliggøre efterforskningen af hans identitet, eftersom det er et kostume, der ikke har noget som helst

udpræget kendetegn. Der blev ej heller hos den afdøde fundet papirer eller visitkort, hvoraf man kunne opdage hans navn, lige så lidt som hans klæder havde noget mærke. Det lommetørklæde, som var bundet om hans mund, var derimod mærket i det ene hjørne med bogstaverne 'O. W.' i rød silke.

Man må naturligvis antage, at morderen har brugt sit eget lommetørklæde, da han forøvede forbrydelsen, og for så vidt de nævnte forbogstaver passer til hans eget navn, kunne de måske omsider lede til hans pågribelse. Dags morgen bliver der indledet retslig undersøgelse, og det er da at håbe, at der vil fremkomme oplysninger, som kunne opklare hemmeligheden."

I bladets mandagsnummer bragtes endnu en artikel om sagen. Det hed deri:

"Der er fremkommet en del oplysninger, som bidrager til at sprede noget lys over det hemmelighedsfulde mord, hvoraf vi gav en udførlig beskrivelse i vor lørdagsudgave. På politistationen har der indfundet sig endnu en hyrekusk, og han har afgivet en forklaring, som utvivlsomt vil være af stort værd for opdagelsespolitiet i dets efterforskninger efter morderen. Han fortæller, at da han fredag morgen omtrent kl. halv to, kørte op ad St. Kilda Road, blev han standset af en herre i lys overfrakke, der tog plads i hans vogn og gav ham ordre til at køre til Powlett Street, i det østlige kvarter af Melbourne. Det gjorde han, og da de var kommet til hjørnet af Wellington-promenaden og Powlett Street, var den fremmede herre steget ud, havde betalt for turen og var derpå gået langsomt op ad Powlett Street, mens vognen kørte tilbage til byen.

Her ophører alle spor, men ingen af vore læsere ville nære tvivl om, at manden i den lyse overfrakke, som stod ud af

Roystons vogn på St. Kilda Road, og ham, der tog plads i den anden hyrevogn og forlod den ved St. Powlett Street, er en og samme person. Nogen kamp kan ikke have fundet sted, da hyrekusken Royston jo i så fald måtte have hørt støjen. Det ligger derfor nærmest at antage, at den afdøde har været alt for beruset til at kunne gøre modstand; den anden har så set sit snit til at lægge det med kloroform gennemtrukne lommetørklæde over sit offers mund, og efter nogle få og frugtesløse anstrengelser har den ulykkelige mistet bevidstheden. At dømme efter hans adfærd, før han steg ind i vognen, må manden i den lyse overfrakke have kendt den afdøde, men den omstændighed, at han gik sin vej, så snart han genkendte ham og straks efter vendte tilbage igen, tyder tillige på, at hans forhold til ham ikke har været af nogen venskabelig natur.

Vanskeligheden ligger i, hvor man skal begynde efterforskningerne efter gerningsmanden til, hvad der synes at være et overlagt mord. Den afdøde lader til at være fuldstændig ukendt, og den formentlige morder har ikke efterladt noget spor af betydning. Man skulle ikke antage, at der kan gå lang tid, før liget bliver genkendt enten af den ene eller den anden. Ganske vist er Melbourne en stor by, men det er dog hverken Paris eller London, hvor et menneske kan forsvinde i myldret, uden at man nogensinde mere hører noget om ham. Det første, der må gøres, er at få den afdødes identitet godtgjort, og derefter vil man forhåbentlig finde en tråd, der kan lede på spor efter manden i den lyse overfrakke. Det er af den allerstørste vigtighed, at den hemmelighedsfuldhed, der omgiver forbrydelsen, bliver opklaret – ikke alene i retfærdighedens

interesse, men også for publikums skyld. Det er ikke nogen behagelig tanke, at gerningsmanden til en sådan forbrydelse går frank og fri omkring imellem os og måske spekulerer på en ny udåd. I en historie, som vi nylig have læst, og som har titlen "Et Mysterium i en Omnibus", forøves der – under lignende omstændigheder som i denne tragedie – et mord i en omnibus. Men vi tvivle om, at den pågældende forfatter, hvor livlig hans fantasi end er, ville have dristet sig til at fortælle om en forbrydelse, begået på et så usandsynligt sted som i en hansom-cab. Der er her lejlighed for vore opdagere til at vinde berømmelse, og vi føler os overbeviste om, at de vil gøre deres yderste for at efterspore gerningsmanden til dette på én gang krysteragtige og forvovne mord."

Note 1:
En **hansom-cab** er et halvt overdækket, tosædet køretøj; kusken har sin plads bag på vognen, i højde med taget, og tømmerne holdes oven over dette. *Ovs. anm.*

2. Politiforhøret

Ved det første forhør blev der fremlagt følgende genstande, som var fundet hos den afdøde:

1. To pund og ti shilling i guld og sølv.
2. Det hvide silkelommetørklæde, der var gennemtrukket med kloroform, og som var fundet over den afdødes mund – mærket med bogstaverne O. W. i rød silke.
3. Et cigaretetui af ruslæder, halvt fyldt med cigaretter.
4. En hvid skindhandske, til venstre hånd – temmelig smudsket – med sort udsyning på bagsiden.

Opdagelsesbetjent Samuel Gorby var til stede for at passe på, om der fra vidnerne skulle falde sådanne ytringer, som kunne være af særlig betydning for opdagelsespolitiets efterforskninger i sagen.

Det først indkaldte vidne var Malcolm Royston, i hvis vogn forbrydelsen var begået. Han fortalte den samme historie, som allerede havde været meddelt i *Argus*. Men desuden blev følgende kendsgerninger bragt for dagen ved forhørsdommerens spørgsmål:

"Kan De give en nøjagtig beskrivelse af herren i den lyse overfrakke, som var beskæftiget med den afdøde, da De kom kørende med Deres vogn?"

"Jeg så ham ikke så overdrevent tydeligt, eftersom jeg havde min opmærksomhed henvendt på den anden, og desuden stod

herren i den lyse overfrakke lige i skyggen."

"Beskriv ham så nøje, som De formår."

"Jeg tror, han var blond. Han var temmelig høj, var klædt i selskabsdragt og lys overfrakke. Hans ansigt kunne jeg ikke se tydeligt, for han bar en blød filthat, som han havde skubbet ned over øjnene."

"Hvilken slags hat var det – havde den bred skygge?"

"Ja, og skyggen var bøjet ned, så jeg kun kunne se hans mund og overskæg."

"Hvad sagde han, da De spurgte ham, om han kendte den afdøde?"

"Han svarede, at det gjorde han ikke; han havde ganske tilfældigt truffet ham."

"Men bagefter lod det til, at han genkendte ham?"

"Ja. Da manden så op, udbrød han pludselig: 'De!' og lod ham falde igen. Derpå gik han hurtigt hen imod Bourke Street."

"Så han sig tilbage?"

"Ikke så vidt jeg lagde mærke til."

"Hvor længe stod De og så efter ham?"

"Omtrent et minut."

"Og hvornår traf De ham så igen?"

"Da jeg havde fået afdøde ind i vognen og vendte mig om igen, så stod han lige ved siden af mig."

"Og hvad sagde han?"

"Jeg ytrede: 'Nå, De er kommet tilbage!' hvortil han svarede: 'Ja, jeg har betænkt mig og vil følge ham hjem.' Derpå sprang han ind i vognen og bad mig køre til St. Kilda."

"Han udtalte sig altså, som om han kendte den afdøde?"

"Ja. Men jeg er af den formening, at han først genkendte ham i det øjeblik, den anden så op. Måske der havde været en lille kurre på tråden mellem dem, og derfor gik han sin vej, men han har så bagefter fortrudt det."

"Så De ham komme tilbage?"

"Nej. Jeg fik først øje på ham, da han stod lige ved siden af mig."

"Og hvornår stod han ud af vognen?"

"Ligesom jeg skulle til at dreje forbi latinskolen på St. Kilda Road."

"Hørte De under køreturen nogen lyd eller støj, som kunne tyde på, at der foregik en kamp inde i vognen?"

"Nej. Vejen var temmelig ujævn og stenet, og hjulenes rullen ville vistnok under alle omstændigheder have hindret mig i at høre noget."

"Var der noget påfaldende at bemærke ved herren med den lyse overfrakke, da han steg ud af vognen?"

"Nej. Han gjorde indtryk af at være fuldkommen rolig."

"Hvordan kunne De overbevise Dem om dette?"

"Fordi månen var stået op, og det var blevet næsten helt lyst."

"Kunne De da nu se hans ansigt?"

"Nej; han havde ligesom før trukket hatten ned over det, og jeg kunne ikke se mere end første gang, da han steg ind i vognen i Collins Street."

"Var hans klæder revet i stykker eller på anden måde bragt i uorden?"

"Nej. Den eneste forskel, jeg lagde mærke til, var den, at hans overfrakke nu var knappet."

"Stod den da åben, da han tog plads i vognen?"

"Nej, men derimod den gang, han stod og holdt ved den afdøde."

"Så må han altså have knappet frakken, inden han kom tilbage og satte sig i vognen?"

"Ja, det formoder jeg."

"Hvad sagde han, da han steg ud af vognen på St. Kilda vejen?"

"Han sagde, at den anden ikke ville lade sig følge hjem, og at han derfor nu vendte tilbage til Melbourne."

"Og så spurgte De, hvorhen De skulle køre Deres passager?"

"Ja. Og han svarede, at hans ven boede enten i Grey Street eller Ackland Street, St. Kilda, men han ville nok selv sige mig nærmere besked."

"Forekom det Dem ikke, at pågældende var alt for beruset til at kunne give Dem en sådan besked?"

"Jo, det gjorde det netop – men hans ven ytrede, at søvnen og vognens rysten nok ville gøre ham lidt mere ædru, inden vi kom til St. Kilda."

"Herren i den lyse overfrakke vidste åbenbart ikke, hvor afdøde boede?"

"Nej; han sagde, at det måtte enten være i Ackland Street eller Grey Street."

"Forekom det Dem ikke underligt?"

"Å nej – jeg tænkte, at De vel kun kendte hinanden fra klubben."

"Hvor længe stod manden i den lyse overfrakke og talte med Dem?"

"Omtrent fem minutter."

"Og i løbet af den tid hørte De ingen støj inde i vognen?"

"Nej, jeg antog, at min passager var faldet i søvn."

"Og hvad foregik der, efter at manden i den lyse frakke havde sagt godnat til sin ven?"

"Han tændte en cigaret, betalte mig ti shillings og gav sig derpå på vejen til Melbourne."

"Lagde De mærke til, om herren i den lyse overfrakke havde sit lommetørklæde hos sig?"

"Javist – jeg så ham bruge det til at slå støvet af sine støvler. Vejen var meget støvet."

"Iagttog De ellers noget som helst påfaldende?"

"Nej – ikke videre, end at han bar en diamantring."

"Var der noget mærkeligt ved det?"

"Han bar den på højre hånds pegefinger, hvilket jeg aldrig før har set."

"Hvornår lagde De mærke til det?"

"Da han tændte sin cigaret."

"Hvor ofte kaldte De på Deres passager, da De var kommet til St. Kilda?"

"Tre eller fire gange. Derpå sprang jeg ned og fandt ham fuldstændig livløs."

"Hvorledes lå han?"

"Halvt sammenkrøben i det ene hjørne af vognen, omtrent i samme stilling som den, jeg forlod ham i, da jeg havde hjulpet ham ind. Hans hoved hang ned på den ene side, og han havde et lommetørklæde over munden. Da jeg rørte ved ham, faldt han over mod det andet hjørne, og jeg så nu, at han var død. Derpå kørte jeg straks til politistationen og aflagde min rapport."

Da Royston var færdig med sin vidneforklaring – der hele tiden var blevet omhyggeligt noteret af Samuel Gorby – blev dr.

Robert Chinston kaldt frem for skranken.

Han oplyste, at han var praktiserende læge og boede i East Collins Street. Afvigte fredag havde han foretaget ligskue over afdøde.

"Det var kun et par timer, efter at døden var indtrådt?" fortsatte dommeren vidneforhøret.

"Ja. Undersøgelsen tog ikke lang tid. Lommetørklædets anbringelse og tilstedeværelsen af kloroform godtgjorde dødsårsagen aldeles utvetydigt."

Dommeren: "Jeg beder Dem – gå videre."

Dr. Chinston: "Af ydre fænomener var at bemærke, at den afdøde havde været af kraftigt helbred og ved godt huld. Der var intet spor af vold at opdage. Af den videre undersøgelse fremgik det, at hjernen var blodrig, dog uden særlig sygelige symptomer, lungerne kraftige, hjertet derimod ikke ganske frit for nogen disposition til ansamling af fedt.

Jeg er af den mening, at pågældende er død som følge af at have indåndet et betydeligt kvantum kloroform – som bekendt en meget hurtig virkende gift."

"De siger, at obduktionen viste, at der var nogen tilbøjelighed til fedtansamling ved hjertet. Kan det antages at have stået i nogen som helst forbindelse med pågældendes død?"

"Nej – ikke undtagen forsåvidt som kloroformen virker særlig stærkt på personer med den nævnte sygelige disposition."

Dr. Chinston fik derpå tilladelse til at trække sig tilbage, og hyrekusken Clement Rankin blev kaldt ind. Han oplyste, at han var hyrekusk, boede i Collingwood og sædvanlig kørte med en hansom-cab. Derpå fortsatte han:

"Jeg husker, det var sidste torsdag. Jeg havde kørt et selskab ned til St. Kilda og vendte tilbage omtrent klokken halv to. I kort afstand fra latinskolen blev jeg indhentet af en herre i lys overfrakke; han røg på en cigaret og gav mig ordre til at køre ham til Powlett Street, East Melbourne. Det gjorde jeg, og han steg ud ved hjørnet af Wellington-promenaden og Powlett Street. Han betalte mig ti shillings for køreturen og gik derpå op ad Powlett Street, mens jeg kørte tilbage til byen."

"Hvad tid var det, De standsede ved Powlett Street?"

"Præcis klokken to."

"Hvorfra ved De det?"

"Fordi det var ganske stille, og jeg kunne tydeligt høre uret henne på postgården slå to."

"Lagde De mærke til noget påfaldende ved manden i den lyse overfrakke?"

"Nej. Han så ud, som folk er flest. Jeg antog ham for en spradebasse, der havde været ude på kommers. Han havde trukket hatten ned over øjnene, og jeg kunne ikke se hans ansigt."

"Lagde De mærke til, om han bar nogen ring?"

"Ja, jeg gjorde. Da han rakte mig pengestykket, så jeg, af han havde en diamantring på den højre hånds pegefinger."

"Han sagde vel ikke, hvad der havde ført ham ud på St. Kilda Road på den tid af natten?"

"Nej, det gjorde han ikke." – –

Clement Rankin kunne træde af, og forhørsdommeren gav sig derpå til at meddele en oversigt over de fremkomne oplysninger. Hans Velbårenhed gjorde opmærksom på, at der aldeles ikke kunne være tvivl om, at den fremmede ikke var død

nogen naturlig død, men som følge af forgiftning. Indtil det nærværende øjeblik var der kun fremkommet sparsomme oplysninger med hensyn til sagens nærmere omstændigheder, men så meget måtte man gå ud fra, at den eneste person, der kunne mistænkes for forbrydelsen, var den ubekendte mand, som fredag morgen i nærheden af Bourkes Monument var steget ind i den hansom-cab, hvori man senere havde fundet den afdøde. Det var endvidere godtgjort, at den afdøde, da han tog plads i vognen, øjensynlig befandt sig ved godt helbred, om end i stærkt beruset tilstand. Den kendsgerning, at han – efter at manden i den lyse overfrakke havde forladt vognen – var blevet fundet af hyrekusken Royston med et lommetørklæde, gennemtrukket med kloroform, bundet over munden, beviste tydeligt nok, at han var død af at indånde kloroform, som var blevet anvendt i rigelig mængde. Idet alle omstændigheder således pegede hen på, at der her forelå en åbenbar og umiskendelig forbrydelse, ville juryen ikke kunne andet end affatte sin kendelse i overensstemmelse med dette.

Juryen trak sig tilbage klokken fire, og efter et kvarters fraværelse indfandt den sig på ny for at afgive følgende kendelse: "Det anses for tilstrækkelig godtgjort, at den afdøde, hvis navn ikke er blevet oplyst, er død den 27. juli som følge af en forgiftning, bestående af kloroform, der på forbryderisk måde er blevet indgivet ham af en ubekendt person, hvorfor juryen under ed udtaler, at nævnte ubekendte person på forsætlig, oprørende og forbryderisk måde har myrdet ovennævnte afdøde."

Dagen efter kunne man i samtlige blade i Melbourne læse en bekendtgørelse af følgende indhold:

BELØNNING 100 £.

"Fredagen den 27. juli er liget af en mand – navnet ubekendt – blevet fundet i en hansom-cab. Ved et derefter afholdt forhør i St. Kilda, den 30. juli, har juryen afsagt kendelse om, at der foreligger et overlagt mord. Den afdøde er af middelhøjde, med mørk teint, mørkt hår, uden skæg, bar et modermærke i den venstre tinding og var iført selskabsdragt. Det bekendtgøres herved, at der af regeringen vil blive udbetalt en belønning på 100 £ for sådanne oplysninger, der kunne føre til pågribelse af morderen, som formodes at være en mand, der om morgenen den 27. juli på hjørnet af Collins og Russell Street steg ind i den hansom-cab, hvori man fandt den afdøde."

3. Mr. Samuel Gorby begynder sine efterforskninger

"Nuvel!" sagde mr. Samuel Gorby, idet han henvendte sine betragtninger til det spejl, foran hvilket han sad, – "jeg er kommet på spor efter adskillige ting i de sidste tyve år, men dette er åbenbart et ekstraordinært tilfælde."

Mr. Samuel Gorby var i færd med at barbere sig, og under denne sysselsættelse plejede han gerne at tale med sig selv. Både som opdager og fordi han af naturen var overordentlig tilbageholdende, var det hans princip aldrig at tale højt om sine forretninger eller overhovedet gøre noget menneske til sin fortrolige. Når han følte trang til at åbne sit hjerte, trak han sig tilbage til sit sovekammer og talte med sit billede i spejlet. Denne fremgangsmåde var absolut betryggende på samme tid, som den havde det fortrin, at den tillod ham at lette sit hjerte og dog bevare sine hemmeligheder. Da kong Midas' barber havde opdaget, hvad der skjulte sig under hans herres kongelige krone, pintes og plagedes han så voldsomt af denne hemmelighed, at han omsider en morgenstund listede sig ud mellem sivene ved flodbredden og hviskede: "Kong Midas har æselører!"

På samme måde følte mr. Samuel Gorby nu og da en uimodståelig trang til at åbenbare sine hemmeligste tanker, men da han var alt for forsigtig til at give sin tale til pris for vinden, så gjorde han sit barberspejl til sin fortrolige. Han holdt

af at se sit eget joviale, røde ansigt nikke alvorligt til ham i det skinnende blanke glas – omtrent ligesom en mandarin. Hvis dette lille godtkøbsspejl, som mr. Gorby stirrede ind i hver eneste morgen – hvis det havde kunnet tale, hvilke afsløringer ville det da ikke have bragt af Melbournes hemmeligheder og Melbournes moral! Men til alt held for visse folk, lever vi ikke i miraklernes tid, og hvor levende og meddelsomt mr. Gorby end fandt sit spejl, så var det dog overfor alle andre så stumt som graven.

Den pågældende morgen førte opdagelsesbetjenten en usædvanlig livlig samtale med spejlet, og en gang imellem kom der ligesom et anstrengt og forvirret udtryk i hans ansigt. Hansom-cab-mordet var blevet lagt i hans hånd, for at han skulle opklare det dermed forbundne mysterium, og han spekulerede nu på, hvorledes han bedst skulle få begyndt.

"For pokker," sagde han, mens han tankefuldt strøg sin barberkniv, "enhver ting, der har en ende, må også have en begyndelse, og hvordan skal jeg komme til ende med den, når jeg ikke finder begyndelsen?"

Da spejlet ikke besvarede dette spørgsmål, gav mr. Gorby sig til at indsæbe sit ansigt og begyndte derpå at barbere sig – men på en egen mekanisk måde, for hans tanker var andetsteds optaget og havde omtrent følgende indhold:

"Vi har her en mand – lad os sige en 'fin' mand – som har drukket sig fuld og derfor ikke ved, hvad han foretager sig. En anden pæn mand træffer ham på gaden og kalder på en forbikørende vogn. Først siger han, at han ikke kender ham, og derpå åbenbarer han tydeligt, at han gør det. Han går bort i hidsighed, men betænker sig straks efter, kommer tilbage og

stiger ind i vognen efter at have givet kusken ordre til at køre til St. Kilda. Så gør han det af med den fulde mand ved hjælp af kloroform, springer ud af vognen og straks efter ind i en anden, der sætter ham af ved Powlett Street, hvor han forsvinder. Det er den gåde, jeg skal finde ud af, og jeg tror ikke, at Ægyptens sfinkser har givet hårdere nødder at knække. Der er tre ting, som må opdages. For det første: hvem er den døde mand? For det andet: af hvad grund er han blevet dræbt? Og for det tredje: hvem har gjort det? Kommer jeg blot over det første punkt, skal jeg sagtens få bugt med de to andre, for et menneskes liv vil altid give oplysning om, hvorvidt nogen kunne have interesse af at få det pustet ud. Den person, som gjorde det af med den stakkels fyr, må have haft stærke bevæggrunde til sin gerning, og det gælder om at opdage, hvilke bevæggrunde det har været. Om der har været en kærlighedshistorie med i spillet? Næppe rimeligt. Unge mænd, der er forelskede, gå ikke til sådanne yderligheder – det sker kun i romaner og dramaer, men er aldrig forekommet i min praksis. Skulle der foreligge et rovmord? Heller ikke. Der blev fundet en hel masse penge i hans lommer. Hævn da? Ja – det turde være det sandsynligste. Det er noget, som frister folk til at gå længere, end de selv vil. Der var ikke anvendt vold; for hans klæder havde ikke lidt ringeste overlast; angrebet må altså være kommet pludseligt, og før han anede, hvad den anden havde i sinde. Alligevel – det falder mig ind, at jeg vist ikke har undersøgt hans klæder tilstrækkeligt nøje; der kunne måske dog være et eller andet, som kunne lede mig på sporet. Det er i hvert fald rigtigst at se efter, og jeg vil derfor begynde med hans klæder."

Efter at have klædt sig på og spist morgenmad begav mr. Samuel Gorby sig følgelig til politistationen, hvor han bad om, at man ville vise ham den afdødes klæder. Da han havde fået dem, gik han hen ved et af vinduerne og underkastede hele bylten et grundigt eftersyn. På kjolen var der ikke noget mærkeligt at opdage; det var en velsyet selskabskjole af moderne facon, men uden noget som helst særligt kendemærke. Mr. Gorby kastede den til side med en misfornøjet mumlen og gav sig i lag med vesten.

Her fandt han noget, som interesserede ham i høj grad. Det var en indvendig brystlomme, syet i den venstre side af vesten.

"Hvad pokker skal det gøre godt for!" sagde mr. Gorby og kløede sig i nakken. "Det er ikke almindeligt, at man har en indvendig brystlomme i en vest, der er syet til selskabsbrug. Og hvad er det!" vedblev opdagelsesbetjenten i en yderligere oplivet tone, "det er ikke skrædderen, der har lavet den lomme; han har selv gjort det og tilmed grumme klodset, så vidt jeg kan se. Når han har gjort sig den ulejlighed selv at lave sådan en lomme, så må det være, fordi han ikke ville have, at andre skulle vide besked om den. Og den må have været bestemt til at gemme ting af værdi – endog så værdifulde, at han ville have dem hos sig, når han gik til selskab ... Ah! her er en rift på den indvendige side af vesten; noget er blevet revet ud med vold. Jeg kommer nu så småt efter det! Den dræbte har været i besiddelse af et eller andet, som den anden ønskede at få fingre i, og som han vidste, at pågældende altid bar hos sig. Han finder ham drukken, tager plads hos ham i en hansom-cab og prøver på at få fat i bemeldte ting – papirer, eller hvad det nu kan være. Manden sætter sig til modværge, hvorpå den anden dræber

ham ved hjælp af kloroform, som han har hos sig, og da han er bange for, at vognen pludselig skal gøre holdt, og han selv blive opdaget, så river han det, han vil have, ud af lommen, og i sit hastværk flår han vesten itu. Derpå skynder han sig at komme bort. Alt det er klart nok, men nu er spørgsmålet: hvad var det, han ville have fat i? Et skrin med juveler? Nej. Det kan ikke være noget, som har taget megen plads op, da den dræbte i så fald ikke kunne have båret det indvendig i vesten. Det har været en flad genstand, som let kunne ligge i lommen – et eller andet værdifuldt papir, som morderen ønskede at komme i besiddelse af, og for hvis skyld han dræbte den anden."

"Det er alt sammen meget godt," sagde mr. Gorby, idet han kastede vesten fra sig og rejste sig op. "Jeg har fundet punkt to før punkt et. Det er klart nok, at han må være fremmed her i Melbourne, da han i modsat fald ville være blevet genkendt enten af den ene eller den anden efter det signalement, der er opgivet i bekendtgørelsen om den udlovede belønning. Jeg gad dog vide, om han skulle have nogle pårørende her? Det er næppe rimeligt; for så måtte de have forhørt sig om ham. Men én ting er i alt fald vist, han må have haft en vært eller værtinde, såfremt han da ikke har boet under åben himmel. Han kan ikke have opholdt sig i et hotel, for enhver hotelvært i Melbourne ville have genkendt ham efter det offentliggjorte signalement, især efter at hele byen ikke taler om andet end mordet. Det er for så vidt meget sandsynligt, at han har boet i et privat logi, muligvis hos en gammel dame, der ikke giver sig af med at læse aviserne. Men da det er en hel uge siden, at mordet blev begået, og værtinden i den tid ikke har set eller hørt noget til sin logerende, så er det højst rimeligt, at hun vil spørge efter ham.

Men er den logerende, som jeg formoder, en fremmed, så ved hun ikke, hos hvem hun skal forhøre sig, og under disse omstændigheder ligger det hende nærmest at avertere efter ham. Følgelig bør jeg løbe bladene igennem."

Mr. Gorby fik fat i en bunke aviser og gennemlæste omhyggelig de spalter, hvori man efterlyste folk, som anmodedes om at henvende sig der eller der eller opgive sin adresse til den eller den – altid i den pågældende efterlystes egen interesse.

"Han blev dræbt," bemærkede mr. Gorby ved sig selv, "en fredag morgen mellem klokken et og to; følgelig kunne han blive borte til om mandagen, uden at hans udeblivelse ville vække mistanke. Men om mandagen vil værtinden begynde at blive urolig, og om tirsdagen averterer hun efter ham. Derfor," tilføjede mr. Gorby og lod sin fede pegefinger løbe ned ad spalten, "skal jeg lægge særlig mærke til onsdag."

Der var imidlertid ingen ting at finde i onsdagsavisen og heller ikke i torsdagsavisen, men i fredagsnummeret – akkurat en uge efter mordet – stødte mr. Gorby pludselig på følgende avertissement:

> Dersom mr.mr. Oliver Whyte ikke vender tilbage til villaen nr. 1 i Grey Street, St. Kilda, inden udgangen af denne uge, vil hans værelser blive bortlejet.
>
> *Rubina Hableton.*

"Oliver Whyte," gentog mr. Gorby langsomt, "og bogstaverne på det lommetørklæde, som man fandt hos den afdøde, var netop 'O. W.' Ja så, hans navn er Oliver Whyte! Nu havde jeg nok lyst til at vide, om Rubina Hableton kender noget nærmere til sagen. I hvert fald," sagde mr. Gorby, idet han satte sin hat på, "er jeg en stor ynder af søluften, og jeg vil derfor aflægge et besøg i villaen nr. 3, Grey Street, St. Kilda."

4. Mrs. Hableton åbner sit hjerte for mr. Samuel Gorby

Fru Hableton var en dame, der havde gået meget igennem, hvilket straks opdagedes af enhver, som havde den fornøjelse at gøre hendes bekendtskab. Der er en berømt forfatter, som har sagt, at ingen er så interessant, som når han taler om sig selv, og dømmer man mrs. Hableton fra dette synspunkt, var hun ganske vist en overordentlig interessant skabning, eftersom hun aldrig talte om nogen som helst anden genstand.

Den kummer, som mrs. Hableton beklagede sig over, bestod i pengemangel. Men vel at mærke ikke nogen ordinær og dagligdags. Så snart dette emne kom på tale, tilføjede mrs. Hableton altid, at "hun vidste nok, hvad hun vidste, men alle mennesker var jo ikke skabt ens." Meningen af denne gådefulde bemærkning var simpelthen den, at mrs. Hableton var kommet til Australien i sine unge dage, da det ikke var så vanskeligt at tjene penge som nuomstunder, men takket være en slet ægtefælle var det aldrig lykkedes hende at blive velhavende. Den afdøde mr. Hableton – han havde nemlig for længe siden forladt dette liv – havde været hengiven til en umådeholden nydelse af stærke drikke, og den tid, han burde have anvendt til at tjene penge, tilbragte han i reglen på værtshuse, hvor han forødte sin kones fortjeneste til idelige traktementer for sig selv og sine venner.

Det uafladelige drikkeri i forening med det varme klima gjorde det dog snart af med ham, og da mrs. Hableton havde set ham vel forvaret under jorden på Melbournes kirkegård, vendte hun hjem for at tage sin stilling under overvejelse og se, hvorledes den muligvis kunne forbedres. Hun samlede de smuler sammen, der var til overs, og da jorden var billig, købte hun et lille areal i St. Kilda og lod bygge et hus på det. Sit underhold tjente hun så ved at tage ud og våge, ved forskellig slags håndarbejde og ved at gøre tjeneste som sygeplejerske. Og indtægten af disse forskellige beskæftigelser fik hun til at strække så godt til, at det endog lykkedes hende at sætte lidt penge i banken. Men hun var nu en gang blevet bitter mod verden ved den medfart, hun havde lidt, og hun talte uafladeligt om det. "Jeg kunne have kørt i min egen vogn i stedet for i en omnibus," sagde hun, "hvis jeg ikke havde haft sådan et asen af en mand, og det kreperer mig at tænke på det."

Med de erfaringer, hun havde, var det ikke så underligt, at mrs. Hableton havde dannet sig den mening om det stærke køn i almindelighed, "at mandfolk var nogle asener." Den anskuelse kunne ikke rokkes hos hende, hvilke indvendinger man så end gjorde. "De er nogle asener," sagde mrs. Hableton; "de går hen og gifter sig med et stakkels fruentimmer og gør hende til et trældyr hele livet igennem, mens de selv svirer og sværmer og bilder sig ind, at de er skabningens herrer."

Villaen nr. 3 i Grey Street var et fordringsløst udseende hus med et stort fag vinduer og en lille veranda ud til vejen. Den var omgivet af en diminutiv have med et par blomsterbede, som var mrs. Habletons fryd og stolthed. Når hun ikke var beskæftiget andetsteds, bandt hun et gammelt tørklæde om hovedet og gik

ned i haven, hvor hun gav sig til at vande og luge så længe, at blomsterne opgav ethvert forsøg på at vokse af lutter fortvivlelse over, at de ikke kunne få lov til at være i fred.

Omtrent en uge efter, at hendes logerende var forsvunden, var hun netop i færd med sin yndlingsbeskæftigelse, og hun gik med det samme og grundede over, hvad der kunne være blevet af ham.

"Jeg tør sværge på, at han har drukket sig halvt ihjel på et eller andet værtshus," sagde hun til sig selv, idet hun med et vredt ryk rev noget ukrudt op. "Naturligvis har han ødet de penge, han skulle gemme til husleje, og så har han drukket sig fra sans og samling oven i købet. Mandfolk er nogle asener!"

I det samme hun ytrede disse ord, faldt en skygge tværs over haven, og idet hun så op, fik hun øje på en mand, der lænede sig til det grøntmalede stakit og stirrede på hende.

"Gå Deres vej," sagde hun i en spids tone, idet hun rejste sig op og truede ad den fremmede med sit lugejern. "Jeg skal ingen æbler have i dag, og jeg er ligeglad med, hvor billigt De sælger dem."

Fru Hableton troede åbenbart først, at manden var en frugtpranger, men da hun ikke så nogen trækvogn, kom hun til et andet resultat.

"Tager De kanske et skøn over huset i den hensigt at gøre indbrud!" bemærkede hun. "Så skal De for resten ingen ulejlighed gøre Dem, for her er ingen ting at stjæle. De sølvskeer, jeg en gang arvede efter min bedstemoder, er for længe siden gået gennem min salig mands hals, og jeg har ikke haft råd til at købe andre. Jeg er en enlig person, der er blevet maltrakteret af et asen ligesom De, og jeg vil være Dem meget

forbunden, hvis De vil tage Deres arme fra mit stakit, som jeg har betalt med mine surt fortjente penge, og om De så vil have den godhed at gå Deres vej!"

Fru Hableton standsede et øjeblik for at trække vejret. Hun stod og svingede med sit lugejern, mens hun gispede ligesom en fisk, der er kommet op af vandet.

"Min kære frue," sagde manden ved havelågen i en blid tone, "er De ikke ...?"

"Nej, jeg er ikke," genmælede mrs. Hableton meget skarpt – "jeg er hverken skolemester eller medlem af parlamentet, så jeg behøver ikke at stå her og svare på Deres spørgsmål. Jeg er en kvinde, der betaler mine skatter og afgifter, og som hverken løber med sladder eller læser jeres løgnagtige aviser; jeg passer mig selv, og derfor vil jeg bare bede Dem om at gå Deres vej."

"Ah – De læser ikke aviser!" gentog manden med et tilfreds udtryk. "Det forklarer sagen."

Fru Hableton stirrede mistænksomt på den fremmede mand, der gjorde en så besynderlig bemærkning. Det var en velnæret person, med et jovialt, rødt ansigt, omhyggeligt barberet og med et par livlige, grå øjne, der idelig blinkede ligesom to stjerner. Han var ulasteligt påklædt i en lys habit og med en stærkt stivet hvid vest, på hvilken der skinnede en tyk guldkæde. Fru Hableton fik til sidst det indtryk, at det måtte være en velstående handelsmand og i sit stille sind undrede hun sig over, hvad han ville.

"Hvad ønsker De?" spurgte hun kort.

"Bor mr. Oliver Whyte her?" spurgte den fremmede.

"Han gør det, og han gør det ikke," svarede mrs. Hableton noget gådefuldt. "Jeg har ikke set ham de sidste otte dage, så jeg

formoder, han er gået på svir ligesom alle de andre. Men nu har jeg rykket et stykke ind i avisen; det skal nok få ham til at vende næsen hjem, og så skal jeg dog lade ham vide, at jeg ikke er en gulvmåtte, som han kan træde på. Hvis De er en af hans venner, kan De gerne fortælle ham fra mig af, at han er et asen, hvad der ikke er til undres over, eftersom han er et mandfolk."

Den fremmede ventede roligt, til dette udbrud var forbi, og da mrs. Hableton på ny måtte standse for at trække vejret, spurgte han:

"Kan jeg komme til at tale med Dem et par minutter?"

"Tale med mig – værsgod!" sagde mrs. Hableton. "Hvis De vil skynde Dem lidt. Jeg venter ikke, at noget mandfolk vil sige sandhed … men er det Dem magtpåliggende at tale med mig, så be'r jeg Dem blot om at skynde Dem!"

"Meget varmt vejr, lille frue," bemærkede den anden venskabeligt, idet han så op mod den skyfri luft og tørrede sit ansigt med et prunkende rødt silketørklæde – "i sandhed, meget varmt, lille frue, og derfor …"

"Tag så benene med Dem og kom ind," sagde mrs. Hableton, og da den fremmede havde fulgt denne indbydelse, viste damen ham op i huset og ind i en lille pyntelig dagligstue, hvor der var en sand overflod af hæklede stolebetræk, små gulvtæpper og tøjblomster. Der var desuden en samling konkylier på kaminen, og på væggen, nærmest vinduet, var anbragt en hylde med små bøger i meget fine bind, der åbenbart var stillet op som prydelse, da de så alt for kedsommelige ud, til at de kunne friste nogen til at stifte bekendtskab med indholdet. Møblerne var betrukket med hestehår, og alting så så hårdt og blankt ud, at da den fremmede satte sig ned i en lænestol, som mrs.

Hableton skød hen til ham, havde han en fornemmelse af, at den var stoppet med sten. Husets frue satte sig overfor ham i en lignende hård stol, og efter at hun havde taget tørklædet af sit hoved, foldet det omhyggelig sammen og lagt det i sit skød, gav hun sig til at stirre stift på sin uventede gæst.

"Nuvel," sagde hun – "hvem er De? – hvad er De? og hvad vil De mig?"

Den fremmede lagde det røde silketørklæde i sin hat, satte denne på bordet og svarede betænksomt:

"Mit navn er Gorby. Jeg er opdagelsesbetjent og ønsker at tale med mr. Oliver Whyte."

"Han er her ikke," sagde mrs. Hableton, der straks kom til det resultat, at Whyte var kommet i konflikt med loven og skulle arresteres.

"Det ved jeg," svarede mr. Gorby.

"Men hvor er han da?"

Mr. Gorby svarede hurtigt og iagttog virkningen af sine ord:

"Han er død."

Fru Hableton blev ganske bleg og skubbede sin stol tilbage.

"Nej," udbrød hun; "han kan ikke have dræbt ham – kan han vel?"

"Hvem kan ikke have dræbt ham?" spurgte Gorby skarpt.

Fru Hableton vidste åbenbart mere, end hun havde lyst til at fortælle, for idet hun med en kraftanstrengelse tog sig sammen, svarede hun undvigende:

"Jeg mener, at han ikke kan have dræbt sig selv."

Mr. Gorby så meget skarpt på hende, men hun udholdt nok så modigt hans blik.

"Hun er fiffig nok," mumlede opdagelsesbetjenten ved sig selv. "Hun ved mere, end hun vil frem med, men jeg skal nok få det ud af hende."

Han tav et øjeblik og fortsatte så i sin blideste tone:

"Å nej – han har ikke taget sig selv af dage. Hvordan falder De på det?"

Fru Hableton gav ikke noget svar, men rejste sig og gik hen til en lille, blank skinnende buffet, hvorfra hun tog en flaske med cognac og et vinglas. Hun fyldte glasset halvt, drak det ud og vendte så tilbage til sin stol.

"Jeg nyder ikke meget af den slags," sagde hun, idet hun lagde mærke til, at opdagelsesbetjenten så nysgerrigt på hende. "Men De har tilføjet mig en sådan rystelse, at jeg måtte tage noget for at styrke mine nerver. Hvad ønsker De, at jeg skal gøre?"

"Fortæl mig alt, hvad De ved," sagde mr. Gorby, der vedblivende fæstede sit blik på hendes ansigt. Og det forekom ham, at det havde skiftet udtryk og var blevet endnu lidt blegere end før.

"Hvor fandt De mr. Whyte dræbt?" spurgte hun.

"Han blev myrdet i en hansom-cab på St. Kilda Road."

"På åben gade?" udbrød hun forbavset.

"Ja, på åben gade."

"Er det muligt!" Hun drog dybt efter vejret og bed derpå læberne fast sammen.

Mr. Gorby sagde ikke noget. Han gættede straks, at hun overlagde ved sig selv, om hun skulle tale eller ikke, og da et ord af ham måske yderligere kunne fastnagle hendes mund, så foretrak han som en klog mand at tie. Og hans tålmodighed blev belønnet, før han havde ventet det.

"Mr. Gorby," sagde hun omsider, "jeg har gået meget igennem i mine dage, fordi jeg havde en ussel mand, der var både et asen og en drukkenbolt, og Gud skal vide, at jeg derfor ikke har grund til at have de bedste tanker om noget mandfolk, men at tænke sig – et mord?" – Det gøs synligt i hende, skønt der var stegende varmt i stuen – "det havde jeg aldrig kunnet tro!"

"Med hensyn til hvem?"

"Til mr. Whyte, naturligvis," svarede damen hurtigt.

"Og til hvem ellers?"

"Det ved jeg ikke."

"Der er altså ingen anden?"

"Ja, det ved jeg virkelig ikke noget om."

Opdagelsesbetjenten var bragt lidt i forlegenhed.

"Hvorledes mener De?" spurgte han.

"Jeg vil fortælle dem alt, hvad jeg ved," sagde mrs. Hableton, "og hvis han er uskyldig, så hjælper Vorherre ham nok."

"Hvis hvem er uskyldig?"

"Jeg skal fortælle Dem det alt sammen, lige fra begyndelsen," sagde mrs. Hableton; "så kan De selv gøre Deres slutninger?"

Mr. Gorby gjorde et bifaldende nik, og hun begyndte:

"Det er kun to måneder siden, jeg begyndte at leje værelser ud, men De forstår nok, at det er strengt arbejde at gå ud at våge, og den megen syning tager på øjnene. Og da jeg står ene i verden og er blevet skændigt behandlet af min mand, som nu er død, men mod hvem jeg altid har været en god kone, så tænkte jeg, at det ikke var så galt, om jeg prøvede det med logerende, og derfor indrykkede jeg et avertissement, og så var det, at mr. Oliver Whyte lejede værelserne for to måneder siden ..."

"Hvorledes så han ud?"

"Han var ikke meget høj, noget mørk af ansigt, uden skæg og for resten en rigtig pæn herre."

"Var der intet særlig påfaldende ved hans udseende?"

Fru Hableton tænkte sig et øjeblik om.

"Jovist," sagde hun endelig; "han havde et modermærke i den ene tinding, men det var skjult af håret, og der var vist ikke mange, der lagde mærke til det."

"Det er manden," mumlede Gorby ved sig selv; "jeg er på det rigtige spor."

"Mr. Whyte fortalte, at han lige var kommet fra England," vedblev damen.

"Hvilket passer med den omstændighed, at ingen har genkendt liget," mumlede mr. Gorby videre.

"Han lejede værelserne og sagde, at han ville blive her et halvt år, og så betalte han en uges leje forud, og det har han gjort hele tiden, overmåde prompte – det må jeg sige, skønt jeg ellers ikke har megen tiltro til mandfolk. Han sagde, at han havde mange gode venner, og han plejede at gå ud hver aften."

"Hvem var hans venner?"

"Det kan jeg ikke fortælle Dem, for han var ikke meget talende af sig. Han sagde heller aldrig, hvor han gik hen – hvad der jo ligner dem, for i det højeste siger de, at de går til deres forretninger, og så kan man bag efter træffe dem på værtshuset. Nå, en gang fortalte han mig dog, at han stod i begreb med at gøre et rigt parti."

"Ja så!" udbrød mr. Gorby meget interesseret.

"Der var kun en eneste af hans venner, jeg nogensinde så – en mr. Moreland, som fulgte hjem med ham, og de var altid sammen, ligesom de kunne være brødre."

"Hvorledes så denne mr. Moreland ud?"

"Overmåde godt," sagde mrs. Hableton med en sur mine. "Men hans levned svarede vist ikke til hans ansigt – man skal ikke skue hunden på hårene ..."

"Jeg gad vide, om han kender noget til sagen," mumlede Gorby ved sig selv. "Hvor kan man træffe denne mr. Moreland?" spurgte han højt.

"Det har jeg intet begreb om," svarede værtinden. "Han plejede at komme her meget regelmæssigt, men i de sidste otte dage har jeg ikke set ham."

"Højst besynderligt!" tænkte Gorby og rystede på hovedet. "Jeg kunne nok lide at se mr. Moreland. Det er vel sandsynligt, at han kommer igen," bemærkede han højt.

"Det tænker jeg, han gør, eftersom vanen er den halve natur," svarede damen. "Han kan komme, hvad øjeblik det skal være; det var for det meste om aftenen, han plejede at komme her."

"Så vil jeg gøre et løb her ud i aften i det håb at træffe ham," bemærkede opdagelsesbetjenten. "Tilfældet spiller en lige så stor rolle i det virkelige liv som i romanerne, og det kunne jo dog hænde, at den omtalte herre viste sig i det rette øjeblik. Hvad ved De ellers om mr. Whyte?"

"For to eller tre uger siden – jeg husker det ikke så nøje – kom her en herre og spurgte efter mr. Whyte. Han var meget høj og bar en lys frakke."

"Ja så – en morgenfrakke?"

"Nej, han var i selskabsdragt, og oven over den havde han en lys overfrakke og på hovedet en blød filthat."

"Manden lyslevende!" mumlede mr. Gorby mellem tænderne – "Gå videre!"

"Han gik ind i mr. Whytes værelse og lukkede døren. Jeg ved ikke, hvor længe de talte sammen derinde, men jeg sad netop i denne her stue, og jeg kunne høre, at det ene ord tog det andet, og de blev mere og mere højrøstede. Så gik jeg ud i gangen i den hensigt at bede dem om at gøre lidt mindre støj, men i det samme blev mr. Whytes dør åbnet på vid gab, og herren i den lyse overfrakke kom farende ud. Mr. Whyte stod i den åbne dør og råbte efter ham: 'Hun er min; De kan ingen ting gøre!' og den anden vender sig så om og siger: 'Jeg kan dræbe Dem, og gifter De Dem med hende, så gør jeg det – om det så skal ske på åben gade!'"

"Ja så!" udbrød mr. Gorby og trak vejret dybt, "og hvad mere?"

"Derpå huggede han døren i efter sig, så den aldrig har forvundet det siden, for jeg har ikke haft råd til at lade den gøre i stand – og mr. Whyte gik med en hånlig latter ind i sine værelser igen."

"Kom han ikke med nogen bemærkning til Dem?"

"Nej, ikke videre, end at han sagde, at han havde haft besøg af et galehuslem."

"Og hvad var den fremmedes navn?"

"Det kan jeg ikke sige Dem, for mr. Whyte talte aldrig om det. Han var meget høj, med et lyst overskæg og klædt således, som jeg netop har fortalt Dem."

Mr. Gorby var tilfreds.

"Det er manden," sagde han til sig selv – "den samme mand, der steg ind i hansom-cab'en og myrdede Oliver Whyte; der er ingen tvivl om det. Jeg skulle tage meget fejl, om der ikke står en kvinde bag ved den historie!"

5. Mr. Gorby gør yderligere opdagelser

Da mr. Gorby forlod villaen nr. 3 i Grey Street, nærede han ikke længere nogen uvished med hensyn til, hvem der havde forøvet mordet. Herren i den lyse overfrakke havde truet med at dræbe Whyte, om det så skulle ske på åben gade – de sidste ord var særlig betydningsfulde – og der var ingen tvivl om, at han havde udført sin trussel. Hvad opdagelsesbetjenten nu havde at gøre, var at finde ud af, hvem herren i den lyse overfrakke var, og hvor han opholdt sig, og når man endelig var kommet så vidt, gjaldt det om at efterspore, hvad han havde taget sig for den nat, mordet havde fundet sted. Fru Hableton havde opgivet hans signalement, men hun vidste ikke hans navn, og hendes temmelig overfladiske beskrivelse kunne passe til en halv snes unge mænd i Melbourne. Efter mr. Gorbys mening var der kun ét menneske, som kunne fortælle ham navnet på herren i den lyse overfrakke, og det var Moreland – den afdødes fortrolige ven. Efter værtindens forklaring lod det til, at de havde været så nært knyttede til hinanden, at det var mere end rimeligt, at Whyte havde fortalt Moreland alt, hvad der vedrørte den vrede mands besøg. Desuden måtte Morelands kendskab til sin afdøde vens liv og vaner kunne bringe klarhed i de to vigtige spørgsmål: hvem der kunne have fordel af Whytes død. Og hvem den rige arving var, som den afdøde havde pralet af, at han skulle giftes med?

Det eneste, der satte opdagelsesbetjenten i forlegenhed, var den omstændighed, at Moreland tilsyneladende kunne være uvidende om sin vens tragiske død. Aviserne talte jo ikke om andet, og i den udstedte bekendtgørelse blev der givet en nøjagtig beskrivelse af den afdøde. Gorby kunne ikke forklare sig mr. Morelands mærkelige tavshed på anden måde, end han måtte være fraværende fra byen og hverken have set bladene eller hørt tale om mordet. Men under alle omstændigheder var det nok umagen værd samme aften at gå til St. Kilda for det tilfældes skyld, at Moreland skulle være kommet tilbage til byen og måske ville tage ud og se til sin ven.

Efter at have drukket sin the om aftenen begav mr. Gorby sig altså ud til villaen, men han kunne ikke skjule for sig selv, at der kun var ringe mulighed for, at hans ærinde ville lykkes.

Fru Hableton lukkede op og førte ham i tavshed ind i huset; denne gang dog ikke til sin egen dagligstue, men til et langt mere luksuriøst udstyret værelse, der – som Gorby straks gættede – havde været beboet af den afdøde Oliver Whyte. Han så sig skarpt omkring i stuen, og det varede ikke længe, før han havde dannet sig en bestemt mening om den afdødes karakter.

"En lystig fyr og en ødeland," sagde han til sig selv. "En mand, som har haft venner – og muligvis også fjender – blandt højst forskellige folk."

Hvad der førte mr. Gorby til denne overbevisning, var de vidnesbyrd om Whytes levevis, som han her var omgivet af. Værelset var vel udstyret, møblerne overtrukket med mørkerødt fløjl og tæpper og gardiner af en lignende dæmpet farve.

"Jeg holder mine ting propert," bemærkede mrs. Hableton med et tilfreds smil i sit hårde ansigt. "Når man vil have unge,

nette mennesker til at bo hos sig, så må man sørge for at have ordentlig møbleret. Mr. Whyte var såmænd en meget god betaler, men han stillede også sine fordringer, især hvad kosten angik, og jeg forstår mig nu ikke på at lave disse franske retter, som ikke duer til andet end at ødelægge maven."

Kuplerne over gasblussene var af en lyserød farve, og mrs. Hableton havde tændt gassen i anledning af mr. Gorbys komme, så der havde lagt sig en fin, rosenrød tone over hele værelset ligesom det første skær af morgenrøden. Mr. Gorby stak hænderne i sine rummelige lommer og spadserede på kryds og tværs gennem værelset, mens han undersøgte alting med nysgerrige blikke. Væggene var dækket med malerier af berømte væddeløbsheste og jockeyer. Afvekslende med dem var der en mængde fotografier af teaterdamer, for størsteparten engelske skuespillerinder: Nellie Farrer, Kate Vaughan og andre stjerner fra Londons teaterhimmel, der øjensynlig havde været genstand for den afdøde mr. Whytes beundring. Over kaminhylden hang en række piber, oven over dem to kårder, med klingerne krydsede, og nedenfor en hel samling fotografier i røde fløjls rammer, hvorfra lutter smilende kvindeansigter tittede frem. Der var det mærkelige at iagttage, at alle fotografierne forestillede damer; der var ikke et eneste mandligt ansigt at se, hverken på væggen eller i de røde fløjlsrammer.

"Været meget indtaget i damer, ser jeg," bemærkede mr. Gorby, idet han gjorde et nik hen imod kaminhylden.

"En nydelig samling," sagde mrs. Hableton med et bistert blik. "Jeg har skammet mig hver gang, jeg skulle støve dem af. Jeg synes nu en gang ikke om unge damer, der lader sig

fotografere, når de ikke har flere klæder på, end om de var stået lige op af sengen. Men det lader til, at mr. Whyte syntes så meget des bedre om dem."

"Det er ikke usædvanligt for unge mænd," svarede mr. Gorby tørt, hvorpå han henvendte sin opmærksomhed på bogskabet.

"De asener!" sagde husets frue; "jeg kunne med koldt blod drukne dem henne i floden, når jeg tænker på, at de kalder sig skabningens herrer, som om vi kvinder ikke var skabt til andet end at se dem drikke vor smule fortjeneste op, således som min mand gjorde, lige til han døde og efterlod mig som et stakkels enligt fruentimmer uden familie, hvad jeg takker Vorherre for, thi havde vi haft børn, havde de naturligvis arvet deres faders slette tilbøjeligheder og var blevet lige så store drukkenbolte som han."

Mr. Gorby tog ingen notits af dette angreb på mændene, men stod og betragtede mr. Whytes bogsamling, der hovedsagelig bestod af franske romaner og sportsblade.

Han var i færd med at tage et bind frem og stille et andet hen på dets plads, da der i det samme lød en stærk banken på gadedøren, hvad der i en fart fik mrs. Hableton på benene.

"Det må være mr. Moreland," sagde hun, mens opdagelsesbetjenten skubbede bogen ind i skabet igen. "Her kommer aldrig nogen på denne tid af aftenen. Er det ham, så skal jeg lade ham komme herind."

Hun gik sin vej, og mr. Gorby, der lyttede med stor opmærksomhed, hørte straks efter en mandlig røst, som spurgte, om mr. Whyte var hjemme. "Nej, han er ikke," svarede værtinden. "Men der er en herre derinde, som har spurgt efter ham. Vil De ikke gå indenfor?"

"Hvorfor ikke," svarede den fremmede, og et øjeblik efter viste mrs. Hableton sig med den afdøde Oliver Whytes fortroligste ven. Det var en høj, smækker bygget mand, med rød og hvid teint, blond krøllet hår og et nedfaldende, lyst overskæg – i det hele et ganske aristokratisk ydre. Han var omhyggeligt klædt, i en moderne, lys habit og havde en fornem, skødesløs måde at føre sig på.

"Hvor er mr. Whyte henne i aften?" spurgte han, idet han kastede sig ned i en stol uden at tage mere notits af mr. Samuel Gorby, end om denne havde været et stykke af værelsets bohave.

"Har De ikke set ham for nylig?" spurgte opdagelsesbetjenten uden videre betænkning.

Mr. Moreland så temmelig uforskammet på ham et par minutter, som om han overvejede ved sig selv, om han skulle svare eller ikke. Omsider lod det dog til, at han blev enig med sig selv om at besvare spørgsmålet; han lænede sig tilbage i stolen og trak langsomt sine handsker af.

"Nej, jeg har ikke," sagde han med en lydelig gaben. "Jeg har været oppe i landet et par dage og kom først tilbage i morges, så det er over otte dage, siden jeg så ham. Men hvorfor spørger De om det?"

Samuel Gorby svarede ikke, men betragtede med en tankefuld mine den unge mand, som stod foran ham.

"Jeg håber," sagde mr. Moreland i en flot henkastet tone, "at De kan kende mig igen, hvis vi skulle træffes på ny. For resten har jeg ikke hørt noget om, at Whyte har indrettet et asyl for gale folk, mens jeg har været borte. Hvem er De?"

Mr. Gorby trådte et skridt nærmere, så at han stod lige under gaslampen.

"Mit navn er Gorby, og jeg er ansat ved opdagelsespolitiet," sagde han roligt.

"Ja så!" svarede Moreland og så koldsindigt op og ned ad ham. "Hvad har Whyte gjort – løbet bort med en anden mands kone? Jeg ved, han havde en lille svaghed i den retning."

Gorby rystede på hovedet.

"Ved De, hvor man kan finde mr. Whyte?" spurgte han langsomt.

Moreland gav sig til at le.

"Nej, min ven, det ved jeg virkelig ikke. Jeg antager, han må være her i nærheden, eftersom dette er hans hovedkvarter. Men hvad i alverden har han gjort? Intet, som kan overraske mig i nogen overdreven grad, forsikrer jeg Dem. Han har altid været en løs fugl."

"Men han betalte regelmæssigt," tog mrs. Hableton til orde; "det må man lade ham."

"Et misundelsesværdigt vidnesbyrd at erhverve sig," svarede den anden med et hånligt smil. "Jeg er bange for, at jeg aldrig opnår det. Men hvorfor alle disse spørgsmål om Whyte? Hvad er der i vejen med ham?"

"Han er død!" sagde Gorby kort og fyndigt.

Al Morelands skødesløshed forsvandt ved disse ord, og han sprang i ét nu op fra stolen.

"Død," gentog han mekanisk. "Hvad mener De?"

"Jeg mener, at mr. Oliver Whyte er fundet dræbt i en hansom-cab."

Moreland stirrede på opdagelsesbetjenten med en forvirret mine, idet han førte hånden op til sin pande.

"Undskyld mig – det løber helt rundt for mig," sagde han, idet han atter satte sig ned. "Whyte dræbt! Han var i bedste velgående, da jeg sidst så ham for en fjorten dage siden."

"Har De ikke læst aviserne?" spurgte Gorby.

"Nej, ikke i de sidste to uger," svarede Moreland. "Jeg har været ude på landet, og først da jeg kom tilbage til byen i aftes, hørte jeg noget om mordet. Det var min værtinde, der gav mig en forvirret skildring af det, men det faldt mig ikke et eneste øjeblik ind at sætte det i forbindelse med Whyte; jeg kom herud for at hilse på ham, som jeg havde lovet, da jeg rejste. Stakkels fyr! Stakkels fyr!"

Med disse ord skjulte Moreland synligt overvældet ansigtet i sine hænder.

Mr. Gorby blev ganske rørt ved synet af denne oprigtige sorg, og mrs. Hableton lod en tåre trille ned ad sin hårde kind som vidnesbyrd om sin deltagelse. Imidlertid så Moreland atter op og sagde i en bevæget tone:

"Fortæl mig alting," sagde han, idet han støttede hovedet i sin hånd. "Fortæl mig alt, hvad De ved."

Han lagde albuerne på bordet og skjulte ansigtet i sine hænder ligesom før, mens opdagelsesbetjenten tog plads lige over for ham og fortalte alt, hvad han vidste om mordet på Whyte. Da det var gjort, løftede Moreland hovedet og så alvorligt op på opdagelsesbetjenten.

"Hvis jeg havde været her i byen," sagde han, "ville dette ikke være sket, for jeg var næsten altid sammen med Whyte."

"De har altså kendt ham meget nøje?" sagde opdagelsesbetjenten deltagende.

"Vi var som to brødre," svarede Moreland sørgmodigt. "Vi gjorde overfarten fra England med samme dampskib, og jeg kom meget hyppigt til ham, mens han boede her."

Fru Hableton nikkede som for at bekræfte disse ord.

"På min ære," udbrød Moreland efter et øjebliks eftertanke, "jeg tror bestemt, at jeg var sammen med ham den aften, han blev dræbt."

Fru Hableton udstødte et svagt skrig og skjulte ansigtet i sit forklæde, men opdagelsesbetjenten blev siddende ubevægelig, skønt Morelands sidste bemærkning kom temmelig overraskende.

"Hvad er der i vejen?" sagde Moreland, henvendt til mrs. Hableton. "Bliv ikke forskrækket; jeg har ikke dræbt ham – nej – men jeg var sammen med ham forrige torsdag, og jeg forlod byen fredag morgen klokken halv syv."

"Og på hvilken tid hin torsdag aften var De sammen med Whyte?" spurgte Gorby.

"Lad mig se," svarede Moreland, idet han lagde benene over kors og så tankefuldt op mod loftet. "Det var omtrent klokken halv ti – i Orient-hotellet i Bourke Street. Vi drak et glas sammen, og derpå fulgtes vi op ad gaden til et hotel i Russell Street, hvor vi fik os endnu et glas. Ja, med skam at tale om," vedblev Moreland i sin tidligere flotte tone; "vi drak adskillige glas."

"Det ligner dem!" mumlede mrs. Hableton mellem tænderne.

"Ja, i sandhed," tilføjede Gorby sagtmodigt. "Gå videre!"

"Nuvel, det er ikke så rart at skulle tilstå det," sagde Moreland, idet han med et indtagende smil så fra den ene til

den anden, "men i en sag som denne anser jeg det for min pligt at overvinde al undseelse. Vi blev begge to temmelig berusede."

"Ja så – vi ved, at Whyte var i en meget omtåget tilstand, da han tog plads i vognen. Og De ...?"

"Var ikke slet så medtaget som Whyte," svarede den anden. "Jeg var ved fuld bevidsthed. Jeg tror, han forlod hotellet, da den manglede nogle minutter i et fredag morgen!"

"Og hvad foretog De Dem så?"

"Jeg blev på hotellet. Han havde glemt sin overfrakke, og jeg løb ud for at give ham den. Men jeg var ikke klarhovedet nok til at se, hvad vej han var gået, og jeg blev da stående i hoteldøren med frakken i hånden. Så kom nogen forbi og snappede frakken ud af hænderne på mig og løb sin vej med den, og det sidste, jeg mindes, er, at jeg gav mig til at råbe: 'Stop tyven!' Da jeg vågnede næste morgen, lå jeg i sengen med klæderne på, og de var stærkt tilsmudsede. Jeg skyndte mig op og tog fra byen med halv syv-toget, og jeg hørte derfor intet om sagen, før jeg i aftes kom tilbage til Melbourne. Det er alt, hvad jeg kan fortælle."

"Og De har ingen forestilling om, at nogen passede Whyte op den nat?"

"Nej, ikke den ringeste," svarede Moreland åbenhjertigt. "Han var i fortræffeligt humør, skønt han kort forinden havde haft en ærgrelse."

"Hvori bestod den?"

Moreland rejste sig og gik hen til et lille rundt bord, hvor han hentede et album, som han derpå stiltiende åbnede. Indholdet lignede for størsteparten de fotografier, der hang rundt omkring på væggene: skuespillerinder og balletdamer. Men mr.

Moreland løb hurtigt indholdet igennem, indtil han kom til et af de sidste blade; der standsede han ved et portræt i kabinetsformat og skød albummet over til mr. Gorby.

"Der ser De årsagen," sagde han.

Det var portrættet af en udmærket smuk ung pige, klædt i hvidt, med en lille sømandshat siddende koket på det blonde hoved og holdende en kroket-kølle i hånden. Hun bøjede sig frem med et indtagende smil, og til baggrund var der en mængde tropiske planter. Fru Hableton udstødte et lille skrig af overraskelse, da hun fik øje på billedet.

"Hvad for noget, det er jo miss Frettlby," sagde hun. "Hvor kendte han hende fra?"

"Gjort bekendtskab med hendes fader – anbefalingsskrivelse til ham og så videre," bemærkede mr. Moreland ligegyldigt.

"Ser man det," sagde mr. Gorby. "Mr. Whyte kendte altså Mark Frettlby, millionæren. Men hvorledes er han kommet i besiddelse af datterens fotografi?"

"Hun har selv givet ham det. Sagen er, at Whyte var meget forelsket i miss Frettlby."

"Og hun ...?"

"Var forelsket i en anden," supplerede Moreland. "Ja, akkurat. Hun var indtaget i en mr. Brian Fitzgerald, som hun nu er forlovet med. Han var meget skinsyg på hende, og Whyte og han havde flere heftige sammenstød i den anledning."

"Virkelig!" udbrød mr. Gorby. "Og kender De denne mr. Fitzgerald?"

"Nej, min kære, det gør jeg ikke," svarede den anden koldt. "Whytes venner var ikke mine. Han var en formuende ung

mand, der havde gode forbindelser. Jeg er kun en stakkels djævel, der må kæmpe mig gennem verden."

"Men De kender ham naturligvis af udseende?" bemærkede mr. Gorby.

"Ja, det gør jeg," svarede Moreland. "Han er mig ikke så helt ulig, hvad jeg anser for ganske smigrende for mig, da han gælder for at se godt ud. Han er høj, temmelig blond, taler på en egen selvbevidst måde og er i det hele taget, hvad man kalder en fiks fyr. Men De må have set ham," tilføjede han, henvendt til mrs. Hableton; "Whyte har fortalt mig, at han var her for en tre-fire uger siden?"

"Åh – var dét mr. Fitzgerald!" udbrød mrs. Hableton overrasket. "Ja, han lignede Dem en hel del, og den dame, De kom op at skændes om, må altså have været miss Frettlby."

"Det er rimeligt nok," sagde Moreland, idet han rejste sig. "Nu må jeg afsted. Her er min adresse," vedblev han, idet han rakte mr. Gorby et visitkort. "Det vil være mig kært, om jeg kan være til nogen nytte i denne sag, for Whyte var min bedste ven, og jeg vil gøre alt, hvad der står i min magt for at hjælpe Dem med at finde hans drabsmand."

"Jeg tror ikke, at det bliver synderlig vanskeligt," sagde mr. Gorby langsomt.

"Ah – De har allerede en bestemt mistanke!" bemærkede Moreland og så på ham.

"Ja, jeg har så."

"Hvem tror De da, der har dræbt Whyte?"

Mr. Gorby tøvede et øjeblik og svarede derpå betænksomt: "jeg har mine egne tanker – men jeg er endnu ikke vis i min sag – og før jeg bliver det, kan jeg ikke sige noget."

"De tror, at Fitzgerald har dræbt min ven," sagde Moreland. "Jeg kan se det på Deres ansigt."

Mr. Gorby smilede.

"Måske," sagde han hemmelighedsfuldt. "Vent, til jeg får vished."

6. Uldkongen

Det gamle græske sagn om kong Midas, der forvandlede alt, hvad han rørte ved, til guld, indeholder mere sandhed, end de fleste mennesker tror. Middelalderens overtro tilskrev den, der havde en sådan magt, besiddelsen af de vises sten, som så mange alkymister jagede i hine mørke tider, men vi børn af det nittende århundrede har en mere naturlig forklaring på det mirakel at forvandle alt, hvad man rører ved, til guld. Vi kalder det simpelthen at have lykken med sig. Der er naturligvis folk, som – når de læser dette – vil tænke på den gode gamle læresætning, at "rigdom skaber ikke lykke". Og det er vi ganske enige med dem i. Men lykke betyder mere end rigdom – det betyder, at en sådan skæbnens yndling har held med sig i alt, hvad han foretager sig. Hvis han indlader sig på en spekulation, får den et heldigt udfald; hvis han gifter sig, kan han være vis på at få en hustru, der vil være alt det for ham, han kan ønske sig; hvis han søger at vinde en stilling – social eller politisk – opnår han den med lethed. Kort sagt: velstand, huslig lykke og en god stilling – alt dette tilfalder de mennesker, der har lykken med sig.

Mark Frettlby var en af disse lykkelige skabninger, og hans held var næsten blevet til et ordsprog over hele Australien. Hvis Mark Frettlby indlod sig på en spekulation, kunne man altid være vis på, at andre gjorde ham følgeskab, og i hvert fald fik tingen et godt udfald; mange gange endnu bedre, end man havde ventet.

Han var i sin første ungdom indvandret til den britiske koloni med en forholdsvis lille kapital, men hans seje udholdenhed i forbindelse med hans aldrig svigtende held havde snart forandret hans hundreder til tusinder, og nu, da han havde nået en alder af fem og halvtreds år, kendte han knapt størrelsen af sine indtægter. Han havde store ejendomme spredt over hele kolonien Victoria, og de indbragte ham betydelige summer; han ejede et henrivende landsted, hvor han viste sine venner den mest ubegrænsede gæstfrihed, på samme vis som en engelsk godsbesidder, og desuden havde han et prægtigt hus i St. Kilda, som kunne måle sig med en hvilken som helst ejendom i Londons Westend.

Hans huslige forhold var ikke mindre lykkelige. Han havde en elskværdig hustru, som var en af de mest ansete og yndede damer i Melbourne, og en lige så fortryllende datter, der – på en gang smuk og rig som hun var – naturligvis var omsværmet af en skare af friere.

Men Madge Frettlby var en smule lunefuld og havde allerede afslået adskillige tilbud. Hun var en meget uafhængig ung dame, der havde sin egen vilje, og så længe hun endnu ikke have truffet nogen, hun brød sig om, foretrak hun sin pigestand og sine pligter som husets datter. Men eventyrprinsen kommer en gang til enhver kvinde, selv om hun skal vente på ham i hundrede år ligesom jomfru Tornerose i den fortryllede skov, og i dette tilfælde kom han oven i købet i rette tid.

Og hvilken prægtig prins var det ikke! Høj, smuk og kæk kom han fra Irland, lydende navnet Brian Fitzgerald. I sit fædreland havde han efterladt en gammel forfalden gård og nogle få acres ufrugtbart land, beboet af misfornøjede bønder, der nægtede at

betale deres afgifter og talte gådefulde ord om landligaen og andre behagelige ting.

Under disse omstændigheder – det vil sige uden at få sine afgifter udbetalt og uden udsigter for fremtiden – havde Brian overladt sine forfædres ejendom til rotterne og familiespøgelset, og var kommet til Australien for at gøre sin lykke. Han havde anbefalingsbrev med til Mark Frettlby, og denne hædersmand, der straks blev indtagen i sin unge gæst, gjorde for ham alt, hvad der stod i hans magt.

Efter Frettlbys råd købte Brian en landejendom, og til sin egen forundring opdagede han efter få års forløb, at han var i færd med at blive en rig mand. Familien Fitzgerald havde altid været mere bekendt for at bruge end for at spare penge, og det var en behagelig overraskelse for familiens yngste repræsentant at se pengene rulle ind i stedet for at rulle bort.

Han begyndte at bygge luftkasteller, som han satte i forbindelse med den ældgamle ejendom i Irland. I sin fantasi så han den gamle herregård rejse sig af sine ruiner i al sin fordums glans; han så de ufrugtbare jorder vel dyrkede og bønderne lykkelige og tilfredse – han nærede rigtignok nogen tvivl med hensyn til det sidste punkt, men med sine otte og tyve års tillidsfuldhed besluttede han at gøre sit bedste for at udrette selv det umulige.

Og da Brian således havde bygget sit luftkastel færdigt, tænkte han, som rimeligt var, at skaffe det en herskerinde, og på dette tidspunkt blev en del af hans drømme til virkelighed. Han forelskede sig i Madge Frettlby, og så snart han var kommet til det resultat, at hun og ingen anden var skabt til at

blive den skønneste pryd i hans genopbyggede fædreneslot, benyttede han lejligheden og friede.

På kvindelig vis koketterede hun med ham en lille tid, men da hun til sidst ikke længere kunne modstå sin fyrige, irske elsker, tilstod hun omsider med sagte stemme og et indtagende smil i sit smukke ansigt, at hun ikke kunne leve uden ham. Nuvel, resten er ikke vanskeligt at gætte. Unge nyforlovede folk bærer sig alle sammen ad på samme måde. Brian styrtede med en elskers ihærdighed omkring i alle de guldsmedebutikker, der fandtes i Melbourne, indtil han fandt en ring, hvori var indfattet nogle ædelstene af samme blå farve som hans egne øjne; den satte han på hendes finger, og dermed følte han, at hans forlovelse var en fuldbragt kendsgerning.

Da alt dette var tilfredsstillende ordnet, var hans næste skridt at søge en samtale med den unge piges fader, og han havde netop mandet sig tilstrækkelig op til denne ildprøve, da der indtraf noget, som udsatte den afgørende samtale på ubestemt tid. Da mrs. Frettlby en dag var ude at køre, blev hesten sky og løb løbsk. Kusken og tjeneren slap uskadte derfra, men mrs. Frettlby blev slynget ud af vognen og døde øjeblikkelig.

Dette var den første ulykke, der nogensinde havde ramt Mark Frettlby, og det så ud, som om han bukkede helt under ved det. Han lukkede sig inde i sit værelse og ville ikke se nogen, selv ikke sin egen datter, og ved begravelsen viste han sig med et så blegt og lidende udseende, at det forskrækkede alle hans venner. Da alt var forbi og mrs. Frettlbys lig stedet til jorden med al den pragt og højtidelighed, som kan opnås for penge, kørte hendes nedbøjede ægtefælle hjem og optog igen sin vante levevis. Men han blev aldrig mere den mand, han før havde

været. Hans ansigt, der i gamle dage havde været så livsglad og strålende, blev mørkt og tungsindigt; han smilede sjældent, og gjorde han det, så var det et tungt og koldt smil, som det kostede ham møje at få frem. Alle hans tanker drejede sig fra nu af om hans datter. Hun blev eneherskerinde i huset, og hendes fader forgudede hende. Hun var det eneste, han havde tilbage, som han brød sig om at leve for, og havde Mark Frettlby ikke haft hendes ungdomsfriske skikkelse i sin nærhed, ville det have været hans oprigtige ønske at følge sin døde hustru til den fredelige kirkegård, hvor der hverken er sorg eller bekymringer mere.

Da der var gået nogen tid, besluttede Brian sig på ny til at tale med mr. Frettlby og anholde om hans datters hånd. Men også denne gang kom skæbnen ham på tværs. Det var en rival, der viste sig på skuepladsen, og Brians hidsige irske blod kom straks i kog, da han så, at nogen ville træde ham i vejen. Den omtalte rival var en mr. Oliver Whyte, der var kommet fra England for nogle måneder siden og medbragte et anbefalingsbrev til mr. Frettlby, der modtog ham med sin sædvanlige gæstfrihed, og det varede da heller ikke længe, før Whyte følte sig fuldkommen hjemme i det Frettlby'ske hus i St. Kilda.

Brian fattede uvilje mod den nye gæst lige fra den første gang, han så ham. Mr. Fitzgerald indbildte sig nemlig med en vis stolthed, at han var en fin menneskekender, og hans mening om Whyte var alt andet end smigrende for denne herre. Til trods for hans smukke ansigt og belevne væsen gjorde han samme indtryk på Brian og Madge, som de ville have følt overfor en snog. Mr. Whyte var imidlertid klog nok til at lade,

som om hun ikke mærkede den kulde, hvormed Madge behandlede ham, og til Brians harme begyndte han at vise hende en påfaldende opmærksomhed. Til sidst bad han hende om at blive hans hustru, og skønt hun gav ham et bestemt afslag, talte han alligevel til mr. Frettlby om sagen. Til stor forbavselse for den unge pige samtykkede hendes fader i, at Whyte gentog sit frieri, ja han ytrede endog, at det var hans ønske, at Madge ville give den unge mand et imødekommende svar. Trods alle hendes indvendinger nægtede han bestemt at forandre sin beslutning, og Whyte, der nu troede sig vis på sejren, begyndte at behandle Brian med en uforskammethed, der var højst æggende for Fitzgeralds stolte natur. Han besøgte Whyte i hans bolig, og efter en hidsig samtale med ham var det, at han havde forladt huset med den trussel, at han ville dræbe Whyte, hvis han giftede sig med Madge Frettlby.

Samme aften tog Fitzgerald ud til mr. Frettlby og havde en samtale med ham. Han tilstod, at han elskede Madge, og at hans følelser blev besvarede. Madge forenede sine bønner med Brians, og Mark Frettlby kunne ikke længere modstå det dobbelte angreb på hans gode hjerte, men gav sit samtykke til deres forlovelse.

Whyte var borte fra byen i nogle dage efter det heftige sammenstød med Brian; og det var først ved sin hjemkomst, han fik at vide, at Madge var blevet forlovet med hans rival. Han opsøgte i den anledning mr. Frettlby, og da han af hans egen mund havde fået vished om, hvorledes sagerne stod, forlod han øjeblikkelig huset og svor på, at han aldrig ville sætte sin fod der igen. Han vidste kun lidt, hvor profetiske hans ord var, for det var den samme nat, han blev fundet død i hansom-cab'en.

De to elskende havde glemt ham fra det øjeblik, han forsvandt. De var kun glade over, at de var blevet fri for ham, og det faldt dem aldrig ind, at liget af den ubekendte mand, som var fundet i hyrekusken Roystons vogn, kunne tilhøre Oliver Whyte.

Omtrent to uger efter Whytes forsvinden gav mr. Frettlby et middagsselskab i anledning af sin datters fødselsdag.

Det var en prægtig aften, og de store vinduer ud til verandaen stod åbne, så at den friske, men dog milde vind kunne stryge ind lige fra havet. Udenfor var der ligesom en høj skærm af tropiske planter, og gennem åbningerne derigennem kunne de ved middagsbordet siddende gæster akkurat skimte vandet ude i bugten, der skinnede som sølv i måneskinnet.

Brian sad overfor Madge, og nu og da fangede han et glimt af hendes smukke ansigt bag ved den store opsats, fyldt med blomster og frugt, der stod midt på bordet. Mark Frettlby sad ved den øverste bordende og syntes at være i bedre lune, end man i lange tider havde set ham; hans træk var mere oplivede, og han drak mere vin, end han plejede.

Man var lige blevet færdig med suppen, da en forsinket gæst trådte ind og tog plads med mange undskyldninger, fordi han kom for sent. Den pågældende var mr. Felix Rolleston, en af de bedst kendte unge mænd i Melbourne. Han havde en ret anselig årlig renteindtægt, skrev lidt i bladene, kunne træffes i ethvert toneangivende hus i Melbourne og var altid strålende glad og fuld af nyheder. Hændte der en eller anden skandale, kunne man være vis på, at Felix Rolleston var den første, der kendte den og kunne fortælle mere om den end nogen anden. Han vidste alt, hvad der foregik, både hjemme og ude. Om hans

viden end ikke var absolut grundmuret, var den til gengæld meget omfattende, og han fortalte ganske vittigt og underholdende. En af byens mest ansete advokater, mr. Calton, plejede gerne at sige, at "Rolleston mindede ham om en af figurerne i Beaconsfields roman *Lothair*: 'Han var ganske vist ikke nogen Krøsus i åndrighed, men hans lommer var altid fulde af småpenge'."

Der var en hel del sandhed i denne bemærkning, og lige så sandt var det, at Felix gav sine småpenge bort med rund hånd. Konversationen var gået lidt trægt ved Frettlbys bord i de sidste minutter, men da Felix trådte ind, klarede alle ansigter op, for man tvivlede ikke om, at samtalen nu ville tage ny fart.

"Jeg er frygtelig ked af, at jeg kommer så sent," sagde Felix, idet han tog plads ved siden af Madge. "Men De ved nok, en fyr som jeg må tage tiden i agt – der er så meget, som lægger beslag på den."

"De mener, som lægger beslag på Dem," svarede Madge smilende. "Nu har De naturligvis igen været ude på en mængde visitter."

"Jeg kan ikke nægte det," indrømmede mr. Rolleston; "det er den ulempe, som er forbundet med en stor bekendtskabskreds. Man må konsumere en mængde tynd the og smørrebrød, mens ..."

"Mens De ville foretrække udelukkende østers og dyreryg."

De andre lo, men mr. Rolleston værdigede ikke at tage notits af afbrydelsen.

"Der er kun den fordel ved vor eftermiddagste med tilhørende visitter, at folk får lejlighed til at komme sammen og høre, hvad der foregår i verden."

"Det er fuldkommen sandt, Rolleston," bemærkede mr. Frettlby, idet han med et smil så hen på ham. "Hvad nyt er der ellers?"

"Gode nyheder og dårlige nyheder, og tilmed sådanne nyheder, som De aldrig før har hørt mage til," svarede Rolleston meget højtideligt. "Jeg har ganske vist en nyhed at fortælle Dem. Har De ikke hørt det?"

Da ingen vidste, hvad nyheden drejede sig om, kunne man ikke godt svare hverken nægtende eller bekræftende, og Rolleston havde følgelig den tilfredsstillelse, at han kunne forbavse selskabet.

"Nuvel," sagde han, idet han med en vigtig mine satte sit brilleglas fast i øjet. "Man har opdaget navnet på den mand, der fandtes myrdet i hansom-cab'en".

"Er det virkelig sandt!" udbrød man i munden på hinanden.

"Ja," udbrød Rolleston, "og hvad mere er, De kender ham alle sammen".

"Det skulle da aldrig være Whyte?" udbrød Brian i en forskrækket tone.

"For pokker, hvorfra vidste De det?" udbrød Rolleston temmelig ærgerlig over, at en anden kom ham i forkøbet. "Jeg hørte det først lige nu på St. Kilda-stationen."

"Å, jeg gættede mig til det," svarede Brian noget forvirret. "Jeg plejede jævnligt at træffe Whyte, og da jeg nu ikke har set ham i de sidste to uger, så faldt det mig ind, at det kunne være ham!"

"Hvorledes fik man nys om, at det var ham?" spurgte mr. Frettlby, idet han skødesløst legede med sit vinglas.

"Det er en af disse opdagere, ser De," svarede Felix. "De ved alting".

"Det gør mig ondt at høre," bemærkede Frettlby, hentydende til den kendsgerning, at Whyte var myrdet. "Han havde et anbefalingsbrev til mig, og han lod til at være en flink og fremadstræbende ung mand."

"En fordømt plattenslager," mumlede Felix, og Brian, der hørte det, syntes at nikke samstemmende.

Under resten af måltidet talte man ikke om andet end mordet og den hemmelighedsfuldhed, der omgav det. Da damerne trak sig tilbage, passiarede de om det inde i dagligstuen, men forlod det omsider for at søge mere tiltalende emner. Herrerne – som efter engelsk skik blev siddende ved deres vinglas – diskuterede derimod om sagen med uformindsket ivrighed. Brian var den eneste, som ikke tog del i konversationen. Han sad i synlig dårligt lune, uden at røre sit vinglas og ligesom fordybet i grubleri.

"Jeg kan kun ikke forstå," bemærkede Rolleston, der havde meget travlt med at knække valnødder, "hvorfor man ikke tidligere har opdaget, hvem han var."

"Det er ikke vanskeligt at svare på," sagde Frettlby, idet han fyldte sit glas. "Han var forholdsvis lidet kendt her, da han først for nylig er kommet hertil fra England, og jeg tror ikke, han kom andre steder end her i huset."

"Der er også en anden ting at tage i betragtning, Rolleston," sagde advokat Calton, der sad ved siden af ham. "Hvis De finder en mand liggende død i en hansom-cab, klædt i selskabsdragt – som ni af ti unge mænd bærer på den tid af dagen – og tilmed uden visitkort i lommen og uden navn på sit linned, så skulle jeg næsten tro, at det ville falde Dem vanskeligt at opdage, hvem

han er. Jeg synes, at politiet har megen ære af, at det så hurtigt er kommet på spor af det."

"Det er i hvert fald en ualmindelig interessant sag at have med at gøre. Jeg kunne næsten have lyst til at være ansat ved opdagelsespolitiet."

"Hvis det var tilfældet," sagde mr. Frettlby smilende, "tror jeg, at forbryderne kunne føle sig temmelig sikre."

"Det skal De ikke sige," sagde Felix fiffigt. "Der er nogle mennesker, der duer til mere, end de ser ud til."

"Det har mr. Rolleston utvivlsomt ret i," brummede Calton, idet han nippede til sin vin. "Jeg er kun bange for, hvad denne sag angår, at politiet vil få et vanskeligt arbejde med at opdage den person, som har begået forbrydelsen. Efter min mening er han en pokkers snu krabat."

"Tror De ikke, man vil få fat på ham?" spurgte Brian, idet han pludselig fo'r op af sin grublen.

"Det vil jeg just ikke sige," svarede Calton. "Men det lader jo til, at han ikke har efterladt sig noget som helst spor, og selv rødhuderne, hvis instinkt som sporsøgere er så ualmindelig udviklet, må dog have en eller anden ledetråd for at kunne finde deres fjender. De kan være vis på," vedblev Calton, der efterhånden talte sig varm, "at den person, som har dræbt Whyte, ikke er nogen almindelig forbryder. Han har valgt et sikkert sted, hvor han kunne forøve gerningen."

"Mener De virkelig?" sagde Rolleston. "Det forekommer mig dog, at en hansom-cab på åben gade snarere må kaldes temmelig usikkert."

"Det er netop den omstændighed, der gør det så meget sikrere," svarede mr. Calton overbevisende. "De vil i reglen

finde, at jo mere befærdet det sted er, hvor en forbrydelse er begået, desto mindre fare er der for opdagelse. Der var slet intet, som kunne vække hyrekuskens Roystons mistanke mod herren i den lyse overfrakke. Han steg ind i vognen sammen med Whyte. Der hørtes ingen støj eller noget, som kunne vække opmærksomhed, og kort efter steg han ud. Royston kørte ganske roligt videre til St. Kilda, og han havde ingen anelse om, at Whyte var død, før han så ind i vognen og rørte ved ham. Hvad angår manden i den lyse overfrakke, så bor han hverken i Powlett Street eller i det østlige Melbourne."

"Hvorfor ikke?" spurgte Frettlby.

"Fordi han ikke har været sådan en nar at lede sporet lige til sin dør. Han har fulgt rævens eksempel og brugt list. Efter min mening er han enten gået lige gennem East Melbourne til den nye park, eller han er vendt tilbage gennem parken og gået ind til byen. Der har ikke været nogen på den tid af morgenstunden, og han har kunnet gå ganske uantastet hjem til sit logis, sit hotel, eller hvor han nu har holdt til. Naturligvis kan denne anskuelse være forkert, men efter det indblik, min stilling har givet mig i den menneskelige natur, er jeg temmelig vis på, at min mening holder stik."

Alle tilstedeværende var enige med mr. Calton, da det virkelig syntes at være den naturligste fremgangsmåde for en mand, der ville undgå at blive opdaget.

"Jeg skal sige Dem noget," bemærkede Felix til Brian, da de gik sammen ind i dagligstuen. "Hvis gerningsmanden bliver fundet, burde han minsandten vælge Calton til sin defensor."

7. Brian foretager en spadseretur og en køretur

Da herrerne trådte ind i dagligstuen, var en af de unge damer derinde i færd med at spille et af disse forfærdelige "salonstykker", hvori en eller anden uskyldig melodi er benyttet som tema for en række variationer med ottendedels og sekstendedels noder, hvis stakåndede løb det er en sand lidelse at høre på. I dette tilfælde hed melodien: *Bag Havemuren*, med variationer af signor Tumpanini, og den unge dame, som spillede den, var en elev af denne berømte, italienske musiker.

Da den mandlige del af selskabet trådte ind, blev temaet udført helt nede i bassen med en forbavsende kraft – og oven i købet med foden på pedalen – mens diskanten besørgede variationerne, i en uafbrudt række af løb og triller, der gjorde sig al tænkelig umage for at overdøve melodien.

"Det går jo som en storm over 'Havemuren'!" sagde Felix, idet han styrede sine skridt over til pianoet. Han havde nemlig set, at den unge musikalske dame var Dora Featherweight, en rig arving, som han på den tid gjorde sin opvartning i håb om, at hun ville lade sig overtale til at blive mrs. Felix Rolleston. Og da den smukke frøken Dora omsider havde forfærdet sine tilhørere med en finale, der gjorde lige så megen støj, som om hele selskabet på en gang var sprunget over havemuren og faldet ned i agurkebedene, gav mr. Felix sig følgelig meget højt og lydeligt til at udtrykke sin henrykkelse.

"Hvilken beundringsværdig kraft, frøken Featherweight," sagde han, idet han sank ned i en stol og i sit stille sind undrede sig over, om ikke i det mindste et par af strengene i pianoet var sprunget ved det sidste brag. "De lægger Deres sjæl i det – og Deres armkræfter med," tilføjede han smigrende.

"Å, det er kun øvelsen, det kommer an på," svarede frøken Featherweight med en beskeden rødmen. "Jeg sidder ved pianoet fire timer hver dag."

"Du milde Gud," sukkede Felix, "hvilken tilværelse for familien!" Men han beholdt denne bemærkning for sig selv, og idet han satte sit brilleglas fast i øjet, udbrød han: "Det lykkelige piano!"

Frøken Featherweight, der ikke straks kunne finde noget passende svar, så ned og rødmede, mens den listige Felix så op og sukkede.

I et hjørne af stuen stod Madge og Brian og talte om Whytes død.

"Jeg har aldrig kunnet lide ham," sagde hun. "Men det er dog alligevel skrækkeligt, at han skal være kommet af dage på den måde."

"Jeg ved næsten ikke," svarede Brian langsomt. "Efter hvad jeg har hørt, skal kloroform hidføre en meget let død."

"Det kan aldrig være let at dø," sagde Madge; "især ikke for en så ung og kraftig mand som Whyte."

"Jeg tror næsten, du er bedrøvet over, at han er død!" ytrede Brian, synligt skinsyg.

"Er du da ikke det?" spurgte hun lidt forundret.

"*De mortuis nil nisi bonum,*" citerede Fitzgerald. "Men eftersom jeg hadede ham, mens han levede, kan du da ikke vente, at jeg

skal beklage hans død."

Madge svarede ikke, men så hurtigt op på ham, og for første gang lagde hun mærke til, hvor dårlig han så ud.

"Hvad er der i vejen, kære du?" spurgte hun og lagde hånden på hans arm. "Du ser slet ikke rask ud."

"Ingen ting, slet ingen ting," svarede han hurtig. "Jeg har været lidt overanstrengt i den sidste tid ... men kom nu," tilføjede han og rejste sig op. "Lad os gå udenfor, for jeg ser, at din fader har bedt pigebarnet der – hende, der synger som en dampfløjte – om at 'glæde' selskabet med en sang."

Den unge pige, der sang som en dampfløjte, var Julia Featherweight, en søster til Felix Rollestons tilbedte, og Madge måtte gøre vold på sig selv for ikke at le, idet hun gik ud på verandaen sammen med Fitzgerald.

"Fy! skam dig!" sagde hun og lo af fuld hals, da de var kommet godt og vel udenfor. "Ved du da ikke, at hun har haft de bedste lærere, der kunne opdrives?"

"Hvor jeg beklager dem," svarede Brian med en bister mine, mens Julia allerede var begyndt at synge: "Mød mig, mød mig, end en gang –" med en sønderskærende sopran. "Jeg ville hellere høre på et halvt hundrede tågehorn end møde hende igen. Når man har hørt hende en gang, har man mere end nok."

Madge svarede ikke, men lænede sig ud over verandaens rækværk og så ud i den smukke, måneklare nat. Nogle folk gik forbi nede på esplanaden, og nogle standsede for at lytte til Julias sang, der lød mindre skrigende, når den dæmpedes ved afstanden.

Der var især en enkelt mand, som lod til at have megen sans for musik, for han blev tålmodigt stående og stirrede op på

huset. Brian og Madge talte om forskellige ting, men hver gang hun så ned, lagde hun mærke til den samme mand.

"Hvad vil den mand her, Brian?" spurgte hun.

"Hvilken mand?" spurgte Brian forundret. "Å," vedblev han derpå i en ligegyldig tone, idet den fremmede gik bort fra havelågen og skridtede tværs over vejen over på den modsatte fodsti. "Jeg tænker, han er blevet stående for at høre på musikken, det er det hele."

Madge sagde ikke noget, men hun kunne ikke frigøre sig for den tanke, at manden havde en anden bevæggrund end musikken. I det samme hørte Julia op at synge, og hun foreslog, at de skulle gå ind igen.

"Hvorfor?" spurgte Brian, der havde sat sig i en magelig stol og røg på en cigaret. "Jeg synes, her er så kønt herude."

"Men jeg må sørge for mine gæster," svarede hun og rejste sig. "Så kan du jo blive her og ryge din cigaret færdig," og med en munter latter løb hun atter ind i huset.

Brian blev siddende med sin cigaret, mens han stirrede ud i måneskinnet. Ja, det var sikkert nok, at den fremmede mand passede på huset, for nu sad han på bænken lige overfor og stirrede på de stærkt oplyste vinduer. Brian kastede sin cigaret bort og gyste let.

"Kan nogen have set mig?" mumlede han og rejste sig urolig op. "Bah – det er lutter indbildning. Kusken kan umuligt kende mig igen. Fordømmelse over Whyte; gid jeg aldrig havde set ham for mine øjne."

Han kastede et blik på den mørke skikkelse, der sad ovre på bænken, og gik derpå ind i de varme og livligt oplyste værelser. Men han følte sig ikke vel til mode, og han ville have befundet

sig endnu mindre vel, hvis han havde vidst, at manden henne på bænken var en af Melbournes bedste opdagelsesbetjente.

Mr. Gorby havde hele aftenen holdt øje med Frettlbys hus og var nu blevet så temmelig ked af denne bestilling. Moreland havde ikke kunnet sige ham, hvor Fitzgerald boede, og da opdagelsesbetjenten nødvendigvis skulle have det at vide, havde han besluttet at passe Brian op og følge efter ham til hans hjem.

"Hvis han er den smukke piges kæreste, så venter jeg ganske roligt, til han forlader huset," sagde mr. Gorby til sig selv, da han første gang tog plads på bænken. "Så følger jeg efter ham, og på den måde bliver det ikke vanskeligt at få at vide, hvor han bor."

Da Brian kom gående tidligt om aftenen på vejen til Mark Frettlbys hus, var han i selskabsdragt og bar en lys overfrakke og en blød filthat.

"Nu har jeg aldrig kendt mage!" udbrød mr. Gorby, da han så Fitzgerald forsvinde i huset. "Hvis han ikke er en dosmer, så gad jeg nok vide, hvem der er det. Går han ikke omkring i den selv samme påklædning, som da han gjorde det af med Whyte, og bilder sig ind, at ingen kan kende ham igen! Melbourne er hverken Paris eller London, hvor den slags ting lader sig gøre, og jeg tænker, at han bliver artigt overrasket, når jeg giver ham håndjern på. Nuvel," tilføjede han, idet han tog plads på bænken og tændte sin pibe, "jeg kommer nok til at vente her, til han går hjem."

Mr. Gorbys tålmodighed blev sat på en temmelig hård prøve, for den ene time gik efter den anden, og ingen viste sig. Han røg adskillige piber, mens han iagttog de godtfolk, som spadserede forbi i måneskinnet. Først kom der en flok unge

piger med armene om hinandens liv og leende og snakkende. Derpå en ung mand og en ung dame, øjensynlig et par elskende. De tog plads ved siden af mr. Gorby og så på ham med et blik, der tydelig nok lod ham forstå, at han gerne kunne gå sin vej. Men da mr. Gorby aldeles ikke tog notits af dem, men ganske roligt sad og stirrede på det store, pyntelige hus overfor, så besluttede de elskende sig til at fortrække, hvilket de gjorde med en meget fornærmet mine. Endelig så han Madge og Brian, der kom ud på verandaen, og hørte frøken Featherweights skingrende sang, der lød helt uhyggeligt i den stille aften. Han så Madge gå ind og derpå Brian, som vendte sig om og stirrede på ham et minut eller to.

"Ja så," sagde mr. Gorby til sig selv, idet han tændte sig en ny pibe, "din samvittighed maner dig – ja, vent du bare, til du sidder vel forvaret bag lås og slå."

Så kom gæsterne ud af huset og forsvandt, den ene efter den anden, som mørke skikkelser i måneskinnet, efter at have vekslet kys og håndtryk. Lidt senere kom Brian ned ad stien ved siden af Frettlby, der havde sin datter under armen.

Frettlby åbnede havelågen og rakte hånden frem:

"Godnat, Fitzgerald," sagde han i en hjertelig tone. "Kom snart herud igen."

"Godnat, kæreste Brian," sagde Madge og kyssede ham. "Glem nu ikke i morgen."

Derpå blev havelågen lukket og fader og datter gik tilbage til huset, mens Brian gik alene op ad vejen.

"Se, se!" mumlede Gorby ved sig selv, "vidste I blot, hvad jeg ved, så ville I ikke være så elskværdige mod ham."

Brian gik imidlertid videre, kom lige forbi mr. Gorby og skråede først over vejen, da han nåede Esplanade-hotellet. Her blev han stående, lænede sig op til stakittet og tog sin hat af for at nyde aftenens forfriskende kølighed.

"Hvor han ser godt ud," mumlede mr. Gorby i en ganske angerfuld tone. "Jeg ville ikke tro det om ham, hvis der ikke var så soleklare beviser."

Natten var fuldkommen stille, ikke en vind rørte sig. Brian kunne se bølgerne skvulpe op over sandet, mens den lange, smalle havnemole skød sig som en sort stribe ud i vandet, der af måneskinnet forvandledes til blinkende sølvskæl. Længere borte skinnede lysene i Williamstown som en festlig illumination. Og oven over dette sceneri hvælvede himlen sig med store, grå og hvide skyer, hobede oven på hinanden i fantastiske former eller vekslende med et stykke klar himmel, hvorfra stjernerne tindrede, mens månen rolig og majestætisk gled fra det ene skybjerg ind i det andet.

Så fantastisk tog disse skylag sig ud med deres uregelmæssige fordeling af lys og skygge, at Brian blev stående i flere minutter og så derop til stor lidelse for mr. Gorby, der ikke havde øje for det maleriske. Omsider satte Brian Fitzgerald sig dog atter i bevægelse; han drog et suk, tændte en cigaret og gik ned ad en trappe, som førte ud på havnemolen.

"Tænker han på selvmord!" mumlede mr. Gorby ved sig selv, da han så den høje, mørke skikkelse gå rask fremad, allerede et godt stykke forude. "Det skal han ikke få lov til, hvis jeg kan forhindre det". Og med disse ord gav mr. Gorby sig på vej, mens han lod, som om han slentrede ganske ligegyldig afsted.

Han fandt Brian lænende sig ud over broens bolværk længst ude på molen, hvor han stod og så ned i vandet, der steg og faldt med en dæmpet, melodisk mumlen, som var helt velgørende for øret.

"Stakkels pige! Stakkels pige!" hørte opdagelsesbetjenten ham sige, idet han nærmede sig. "Hvis hun vidste alt! Hvis hun ..."

I det samme hørte han skridtene, der kom nærmere, og han vendte sig hurtigt om. Opdagelsesbetjenten så, at hans ansigt var dødblegt, og at han vredt rynkede panden.

"Hvad pokker vil De?" udbrød han, da Gorby blev stående stille. "Hvad er Deres mening med at følge efter mig?"

"Han har set mig passe på huset," sagde Gorby til sig selv. "Jeg følger ikke efter Dem," sagde han derpå højt. "Jeg antager, at molen er lige så godt for mig som for Dem. Jeg kom blot herned for at trække lidt frisk luft."

Fitzgerald svarede ikke, men gjorde rask omkring og spadserede op ad promenaden, idet han lod Gorby blive stående. "Han begynder at blive bange," tænkte opdagelsesbetjenten, mens han slentrede bag efter i passende afstand, men dog uden at tabe sin mand af syne. "Jeg må holde skarpt udkig med ham, ellers siger han farvel til Australien jo før jo bedre."

Brian gav sig med hurtige skridt på vejen til St. Kilda stationen, for et blik på uret havde vist ham, at han endnu kunne komme tidsnok til at nå det sidste tog. Han kom et par minutter, før toget gik, satte sig ind i en rygekupé ved den fjerneste ende af perronen, og idet han tændte en cigaret og

lænede sig tilbage i vognen, gav han sig til at holde øje med folk, der skyndte sig ind på stationen.

Ligesom det havde ringet sidste gang, så han en mand komme løbende i fuld fart, men der var al udsigt til, at han ville komme for sent. Det var den samme person, der havde passet på ham hele aftenen, og Brian følte sig nu overbevist om, at han fulgte efter ham. Han trøstede sig imidlertid med den tanke, at hans hårdnakkede forfølger ikke ville komme med. Fra den kupé, hvori han sad, kunne han overse hele perronen, og han glædede sig allerede til at se sin ven fra esplanaden blive stående skuffet tilbage. Men nu var det ham ikke muligt at få øje på ham, og idet Brian kastede sig tilbage på sædet, bandede han over det uheld, som havde hindret ham i at undgå denne påtrængende person, der holdt ham under så skarp kontrol.

"Pokker tage ham," brummede han. "Jeg er vis på, at han følger efter mig til East Melbourne for at se, hvor jeg bor; men det skal ikke lykkes ham, for så vidt jeg kan hindre det."

Der var ikke andre i kupeen end ham selv, og det var en lettelse for ham, for han befandt sig i det humør, hvor folk undertiden får lyst til at tale med sig selv.

"Dræbt i en hansom-cab," sagde han, idet han tændte en frisk cigaret og blæste røgen ud i en lang stribe. "Det er en roman i det virkelige liv, som gør mangen romanforfatter til skamme. En ting er vist: han kan ikke oftere træde mellem Madge og mig. Stakkels Madge!" tilføjede han med et suk. "Hvis hun vidste alt, ville det have dårlige udsigter med vort bryllup, men hun kan umuligt have nys om noget, lige så lidt som andre kan det."

Han blev derpå pludselig grebet af en ny tanke; han rejste sig op, gik frem og tilbage i vognen og kastede sig så atter ned på sædet, som om han ikke kunne få ro på sig.

"Hvilken grund kan han dog have til at mistænke mig," sagde han højt. "Der er ingen, som ved, at jeg traf Whyte den aften, og politiet kan umuligt tilvejebringe noget bevis. Bah!" vedblev han og knappede utålmodigt sin frakke op. "Jeg er som et barn, der er bange for sin egen skygge – fyren dernede på broen er et skikkeligt menneske, der var ude for at trække en smule frisk luft, som han selv sagde. Jeg er sikker nok."

Men alligevel følte han sig ikke rigtig vel til mode, og da toget standsede ved Melbourne-stationen, steg han med en let gysen ud på perronen og så sig hurtigt om til alle sider, som om han hvert øjeblik ventede at føle opdagelsesbetjentens hånd på sin skulder. Han så imidlertid ingen, som i mindste måde lignede den mand, han havde truffet ude på molen ved St. Kilda, og med et lettelsens suk forlod han stationen. Mr. Gorby var imidlertid på sin post og fulgte stadig i passende afstand bag efter ham. Brian forlod stationen og gik langsomt ned ad Flinders Street, øjensynlig hensunken i dybe tanker. Derpå fulgte han Russell Street og standsede ikke, før han var kommet til Bourkes monument altså samme sted, hvor vognen havde gjort holdt den nat, da Whyte blev dræbt.

"Ja så," sagde opdagelsesbetjenten til sig selv, mens han stod i skyggen på den modsatte side af gaden. "Du vil kaste et blik på gerningsstedet, det gjorde jeg ikke i dit sted – det er grumme farligt."

Fitzgerald blev stående nogle øjeblikke på hjørnet og spadserede så op ad Collins Street. Da han så kom til

holdepladsen lige overfor Melbourne-klubben – stadig med en følelse af, at nogen fulgte efter ham – lejede han en vogn og kørte bort i retning af Spring Street. Gorby blev noget forvirret ved denne pludselige bevægelse, men uden videre tøven tog han en anden vogn og gav kusken ordre til at følge bag efter den første, indtil den gjorde holdt.

"Der kan være to om det spil," sagde han, idet han satte sig til rette i vognen. "Jeg skal blive din overmand, hvor dygtig du end er – og du er ganske vist dygtig," tilføjede han i en beundrende tone, mens han så sig om i den luksuriøst udstyrede hansom-cab – "siden du vælger et så tjenligt sted til din forbrydelse – et sted, hvor du ikke bliver forstyrret, og har rigelig tid til at undslippe, når gerningen er fuldbragt. Det er en sand fornøjelse at efterspore en fyr som dig i stedet for godtfolk, der falder ned ligesom moden frugt, uden omtanke for, hvordan de skal bjærge sig."

Mens opdagelsesbetjenten således efter gammel vane talte med sig selv, var hans vogn, der stadig fulgte i den andens spor – drejet ind i Spring Street, og var hastigt kørt langs med Wellington-promenaden i retning ad East Melbourne. Derpå drejede den ind i Powlett Street, hvad der fik mr. Gorby til at udstøde et lille triumfskrig.

"Dog ikke så dygtig, som jeg troede," sagde han til sig selv. "Røber lige straks sin rede uden at gøre noget forsøg på at skjule den."

Opdagelsesbetjenten tog ikke des mindre fejl denne gang; for vognen, der kørte foran, standsede ikke i Powlett Street, men blev ved at køre gennem en uberegnelig mængde gader, indtil

det lod til, at Brian havde besluttet at fortsætte køreturen hele natten.

"Hør en gang, go'e herre!" råbte mr. Gorbys kusk gennem det lille vindue i vognens tag. "Hvor længe skal dette blive ved? Min gamle kan snart ikke mere; jeg kan ordentlig mærke, hvor hans velsignede gamle ben knækker under ham."

"Kør blot til," svarede opdagelsesbetjenten. "De skal få gode drikkepenge!"

Kuskens udmattede livsånder oplivedes ved dette løfte, og ved hjælp af forskellige opmuntrende tilråb i forening med en jævnlig anvendelse af pisken, lykkedes det ham at få sin udasede krikke til at løbe en ganske anselig fart.

De befandt sig nu i Fitzroy-kvarteret, og begge vogne drejede derpå fra Gertrude Street ind i Nicholsons Street, derfra gik vejen gennem Evelyn Street og Spring Street, indtil Brians vogn standsede ved hjørnet af Collins Street, og Gorby så ham stige ud og betale kusken. Derpå vandrede han op ad gaden til Treasure-parken.

"Pokker stå i det," sagde opdagelsesbetjenten, idet også han steg ud og betalte kusken – hvilket ikke var nogen ganske lille sum, men der var ikke tid til at gøre indvendinger – "vi har kørt rundt, men jeg tror alligevel, at han bor i Powlett Street."

Han gik ind i parken og så i nogen afstand Brian gå rask til. Det var klart måneskin, og han kunne tydeligt skelne Fitzgerald, især ved hjælp af den lyse overfrakke. Han fulgte en smuk allé af elmetræer, hvis stammer og grene antog allehånde fantastiske skikkelser i månelyset. På hver side af vejen kunne Gorby skimte de hvide statuer af græske guder og gudinder. Der var Venus Victrix med æblet i hånden (hvilket mr. Gorby i

sin lykkelige uvidenhed om den hedenske mytologi antog for Eva, der byder Adam den forbudne frugt), og der var endvidere Diana med hunden liggende ved hendes fødder, og Bacchus og Ariadne, som opdagelsesbetjenten bildte sig ind var børnene i Nyskoven.

Brian gik over broen, hvorunder vandet løb med en dæmpet, ligesom kvidrende rislen, fulgte derpå en snæver sti forbi en statue af Hebe, hvis hvide marmorskikkelse havde et udtryk så levende, som om den ville stige ned fra sin sokkel, og idet han derefter drejede om ad en vej til højre, forlod han parken gennem udgangen til Wellington-promenaden. Derfra gik han ind i Powlett Street, hvor han standsede ved et hus i nærheden af Trefoldighedskirken, til stor lettelse for mr. Gorby, der var blevet temmelig forpustet af den lange vandring.

Han holdt sig imidlertid forsigtigt i skyggen og så Fitzgerald kaste et hurtigt blik til alle sider, før han forsvandt i huset. Ligesom røverkaptajnen i Ali Baba tog mr. Gorby nøjagtigt kendemærke af stedet og fæstede dets udseende og beliggenhed i sin hukommelse, eftersom det var hans hensigt at gæste det den følgende dag.

"Hvad jeg har i sinde," ytrede han, da han langsomt vendte tilbage til Melbourne, "er simpelt hen at aflægge hans værtinde en visit, mens han er ude, og jeg må så se at få at vide, på hvad tid han kom hjem den nat, forbrydelsen blev begået. Passer det med den tid, han forlod Rankins vogn, vil jeg udtage en arrestordre og lade ham arrestere lige på stedet."

8. Mr. Gorby føler sig endelig tilfreds

Til trods for den lange spadseretur og den endnu længere køretur sov Brian ikke godt den nat. Han blev ved at ligge lysvågen og dreje og vende sig, mens han stirrede ud i mørket og tænkte på Whyte. Hen imod daggry faldt han i et kort, uroligt blund, der forstyrredes at hæslige drømme. Det forekom ham, at han kørte i en hansom-cab, og at han pludselig så Whyte ved siden af sig i hvide ligklæder, grinende og blinkende spøgelsesagtigt til ham. Derpå kørte vognen op ad en stejl skrænt, og han faldt ned fra en vældig højde, længere og længere ned, mens den hånende latter stadig lød i hans øre, indtil han endelig vågnede med et skrig og opdagede, at det var højlys dag, og at hans pande var dækket af store sveddråber. Det var til ingen nytte at prøve på at sove længere, og med et tungt suk stod han op for at tage sit bad, men han følte sig mat og træt af anstrengelse og mangel på søvn. Badet gjorde ham godt; det kolde vand friskede ham op og fik ham til at tage sig sammen, men han kunne alligevel ikke lade være at udstøde et udråb af overraskelse, da han lidt efter stod foran spejlet og så sit eget ansigt, der viste sig for ham med et gammelt, lidende udtryk og med mørke ringe om øjnene.

"Jeg går et behageligt liv i møde, hvis dette skal blive ved," sagde han ved sig selv. "Give til gud at jeg aldrig havde set eller hørt noget til Whyte!"

Han klædte sig omhyggeligt på – for Brian var en mand, der ingensinde viste skødesløshed med sin påklædning, selv om han var i nok så dårligt lune. Men trods alle hans bestræbelser for at se rolig og tilfreds ud, blev hans værtinde dog synlig forbavset, da hun så den umiskendelige forandring, der var foregået med hans udseende.

Hun var en lille vindtør kone, med et rynket, gult ansigt, og så så skør og fortørret ud, at fremmede, der så hende første gang, ikke kunne lade være at tænke, at hun vistnok kunne have besynderlig godt af at blive lagt i blød et års tid, for at noget af tørheden kunne gå af hende. Det formelig knækkede i hende, så snart hun rørte sig, og man var i en stadig angst for, at et eller andet af hendes lemmer skulle brække midt over ligesom grenene på et vissent træ. Når hun talte, var det med en hård, pibende stemme ligesom en fårekylling, og da hun altid gik klædt i en falmet, brun silkekjole, kom hun i det hele taget til at ligne dette lille, støjende insekt.

Hun knirkede ind i Brians dagligstue med morgenkaffen og avisen, og da hun lagde mærke til hans forandrede udsende, kom der et bedrøvet udtryk i hendes stenhårde ansigt.

"Men du gode Gud, mr. Fitzgerald," udbrød hun med pibende stemme, "De er da ikke syg?"

Brian rystede på hovedet.

"Kun lidt mangel på søvn, mrs. Sampson," svarede han, idet han bredte avisen ud.

"Ak ja, det er, fordi De ikke har blod nok oppe i hovedet," sagde mrs. Sampson med en kløgtig mine, for hun havde sine egne begreber om folks helbredstilstand. "Når man ikke har nok blod, kan man ikke gøre regning på at sove godt."

Brian så på hende, da hun sagde dette, for der lod til at være en så iøjnefaldende mangel på blod i hendes årer, at man efter hendes egen teori måtte tvivle om, at hun nogensinde havde haft et blund i sine øjne.

"Ser herren, jeg havde en onkel," vedblev værtinden, idet hun skænkede en kop kaffe op for Brian, "og hans blod var af en så mærkværdig beskaffenhed, at han kunne sove, når det skulle være, og før der var blevet tappet et par potter blod af ham, var det ganske umuligt at få ham vågen om morgenen."

Brian skjulte sit ansigt bag avisen, og i ly af denne kunne han uforstyrret smile ad de mærkelige historier, mrs. Sampson opvartede med.

"Hans blod sprang frem som et kildevæld," vedblev den utrættelige dame, "og doktoren var ligefrem målløs af forbavselse, da han så det. Selv er jeg derimod ikke så blodrig."

Fitzgerald mumlede noget mellem tænderne, der kunne lyde som en indrømmelse af denne ubestridelige sandhed, og derpå gav han mrs. Sampson at forstå, at hun godt kunne trække sig tilbage.

"Hvis der ellers er noget, De ønsker, mr. Fitzgerald," sagde den gode kone, idet hun gik hen imod døren, "så ved De, at De blot behøver at ringe." Og med et lille kniks knirkede hun ud af værelset.

Så snart døren var lukket, lagde Brian sin avis på skødet og brast i latter til trods for de bekymringer, der nylig havde plaget ham. Han var en fuldblods irlænder, med sine landsmænds livlige temperament, der er beredt til at kaste alle sorger over bord for at nyde øjeblikkets morskab. Det var ikke første gang, hans værtinde havde underholdt ham med sine vidunderlige

historier, og det lod virkelig til, at han også denne morgenstund kunne more sig over hende.

Men det varede ikke længe, før han holdt op at le, og al hans uro kom over ham igen. Han drak sin kaffe, men uden at røre den øvrige del af morgenmaden, og derpå gav han sig til at studere avisen for at se de sidste meddelelser om mordsagen. Det, han læste, gjorde hans kinder endnu blegere, end de var i forvejen, og han kunne høre sit eget hjerte banke.

"Man har fundet spor, står der!" mumlede han, idet han rejste sig og gik urolig frem og tilbage. "Jeg gad vide, hvad det er. Den fyr, der fulgte efter mig i aftes, fik jeg da heldigvis ledet på vildspor, men nærer han nogen mistanke, vil det ikke falde ham vanskeligt at opdage, hvor jeg bor. Bah! Det er noget passiar alt sammen. Jeg er offer for min egen sygelige indbildningskraft. Der er intet som helst, der kan bringe mig i forbindelse med forbrydelsen, og jeg behøver derfor ikke at være bange for min egen skygge. Der er endnu god tid til at tage bort fra byen, men bliver der holdt øje med mig, vil det kun yderligere vække mistanke. Å, Madge, min elskede!" udbrød han lidenskabeligt, "hvis du vidste, hvad jeg lider, ville du have medlidenhed med mig! Men du skal aldrig få sandheden at vide – aldrig!"

Han kastede sig ned i en stol ved vinduet og skjulte ansigtet i sine hænder. Da han havde siddet således en tidlang, opfyldt af sine triste tanker, rejste han sig op og ringede. En svag knirken i nogen afstand antydede, at mrs. Sampson havde hørt det, og lidt efter trådte hun ind i stuen, mere lig en fårekylling end nogensinde før. Brian var gået ind i sit sovekammer og talte ud derfra.

"Jeg tager ned til St. Kilda, mrs. Sampson," sagde han, "og jeg kommer næppe tilbage før i aften."

"Jeg håber, det vil gøre Dem godt," svarede fårekyllingen; "for De har jo ingen ting spist, og søluften skal være så mageløs til at skaffe folk appetit. Min moder havde en broder, der var sømand, og han var bekendt for sin udmærkede mave. Når han var færdig med sit måltid, så det ud, som om en skypost var gået hen over bordet."

"Hvad for en?" spurgte Fitzgerald, idet han knappede sine handsker.

"En skypost," gentog værtinden, synligt forbavset over hans uvidenhed. "Jeg har selv læst om den slags ting, hvordan de kan tage hele huse og byer med sig og slynge folk og kre'tur mange alen op i luften."

"Å, De mener en skypumpe," sagde Brian, idet der nu gik et lys op for ham.

"Ja, hvad skulle jeg ellers mene?" spurgte mrs. Sampson fornærmet. "Selv om man ikke har gået i en lærd skole, kan man dog gudskelov sit modersmål. Min moder havde en fætter, der fik første præmie for skrivning og grammatik, men han døde i en meget ung alder af hjernebetændelse, formedelst han havde fyldt sit hoved med alt for megen lærdom."

"Hvilket beklageligt uheld," svarede Brian adspredt. Han hørte ikke længere på fru Sampsons bemærkninger, men tænkte på den aftale, han havde truffet med Madge, og som han havde glemt lige til nu.

"Mrs. Sampson," sagde han, idet han vendte sig om i døren. "Jeg kommer i tanker om, at mr. Frettlby og hans datter vil

drikke the hos mig i eftermiddag. Vær derfor så god at have al ting i stand."

"Ganske som De vil," svarede mrs. Sampson med et imødekommende kniks, der fik hende til at knirke i alle lemmer. "Jeg skal have teen færdig i rette tid og tillige nogle af mine hjemmebagte kager, som er en specialitet i vor familie. Min moder havde lært at bage dem af en dame, som hun en gang plejede, da damen havde skarlagensfeber. Men min salig moder var af en svagelig konstitution og døde kort efter på grund af, at hun havde det uheld at få alle de sygdomme, hun kom i berøring med."

Da Brian ikke brød sig om at høre mere, skyndte han sig bort, for at fru Sampson ikke skulle udbrede sig over flere huslige rædsler, som hun nærede en afgjort forkærlighed for at fortælle om. Den lille kone havde i en periode af sit liv ernæret sig som sygeplejerske, men en gang havde hun skaffet en af sine patienter et krampetilfælde på halsen ved at sidde ved nattetid og fortælle hende, hvor mange lig hun havde pyntet, og da denne hendes tilbøjelighed for uhyggelige historier rygtede sig i byen, var der ingen, der ville fæste hende, hverken som sygeplejerske eller som vågekone.

Så snart Fitzgerald var borte, gik hun hen til vinduet og så ud efter ham, mens han gik langsomt ned ad gaden – en smuk, velvoksen mand, som enhver kvinde ville være stolt af.

"Hvor det er underligt at tænke sig, at han en skøn dag vil ligge lig ligesom alle andre," sagde hun ved sig selv. "Naturligvis får han det finere end som en anden en og bliver lagt i et nydeligt, luftigt gravkammer, hvad der er langt hyggeligere end en snæver, leret grav, selv om den bliver pyntet med en sten

med en smule indskrift på ... Men hvad er det! Hvilken uforskammethed!" afbrød hun sig selv, idet en førladen mand i lys habit gik tværs over vejen og gav sig til at ringe på gadedøren. "Trækker han ikke i klokken, som om det kunne være en pumpestang!"

Herren nede ved gadedøren, som ikke var nogen ringere person end mr. Gorby, hørte ikke, hvad hun sagde, og svarede selvfølgelig heller ikke. Og mrs. Sampson skyndte sig derfor ned ad trappen, knirkende af vrede over den rå medfart, der var blevet hendes gadedør til del.

Mr. Gorby havde set Brian gå ud, og han fandt, at det belejlige øjeblik nu var kommet, de han burde fortsætte sine efterforskninger.

"De har omtrent revet min klokkestreng i stykker," sagde den vrede fårekylling, idet hun præsenterede sin tynde skikkelse og sit rynkede ansigt for opdagelsesbetjentens velvillige åsyn.

"Det gør mig meget ondt," svarede mr. Gorby venlig. "Næste gang skal jeg banke på."

"Nej, det skal De slet ikke," svarede værtinden og rystede ivrigt på hovedet. "Her er ingen dørhammer, og jeg skøtter ikke om, at De skal gnide malingen af døren, for det er ikke længe siden, jeg måtte lade min svogers fætter, som er maler, stryge døren over, og han har gjort det ganske nydeligt, for jeg skal sige Dem, han har sin egen butik og er et udmærket dygtigt menneske."

"Bor mr. Fitzgerald her?" spurgte mr. Gorby roligt.

"Jo han gør," svarede mrs. Sampson; "men han er gået ud og kommer ikke tilbage før i eftermiddag. Er der nogen besked til ham, så skal den blive punktlig leveret ham."

"Det er mig kært, at han ikke er hjemme," sagde mr. Gorby. "Vil De forunde mig et par minutters samtale?"

"Hvad drejer det sig om?" spurgte fårekyllingen, hvis nysgerrighed var blevet vakt.

"Jeg skal fortælle Dem det, når vi er kommet indenfor," svarede mr. Gorby.

Fårekyllingen så på ham med sine små, skarpe øjne, og da hun ikke fandt noget som helst mistænkeligt ved ham, førte hun ham ind i huset og op ad trapperne, mens det i et væk knirkede i hendes arme og ben, hvilket forbavsede mr. Gorby i så høj grad, at han ikke kunne lade være at søge efter en forklaring på dette fænomen.

"Hun trænger til at smøres!" var den slutning, han kom til. "Jeg har aldrig oplevet magen; hun ser så sprød ud, som om hun skulle gå midt over."

Fru Sampson lod mr. Gorby træde ind i Brians dagligstue, og da hun havde lukket døren, bad hun ham tage plads, satte sig lige overfor ham og belavede sig på at høre, hvad han havde at fortælle.

"Jeg håber ikke, det er nogen regning," sagde hun. "Mr. Fitzgerald har penge i banken og er i alle henseender en overmåde respektabel herre. Skulle det være en regning, så må det være en ren forglemmelse, at den ikke er blevet betalt. Det er jo ikke alle mennesker, der har en så god hukommelse som en tante af mig på mødrene side. Hun var ligefrem berømt for, sådan som hun kunne huske datoer, for ikke at tale om husnumre og den store multiplikationstabel."

"Det drejer sig ikke om nogen regning," svarede mr. Gorby, der havde opgivet ethvert forsøg på at standse konens flydende

ordstrøm og tålmodigt ventede på, at hun skulle blive færdig. "Jeg ønsker kun at få lidt at vide om mr. Fitzgeralds levevis."

"I hvilken anledning?" spurgte mrs. Sampson med en fornærmet kvækken. "Er De måske en af disse bladnegere, der går hen og sætter folk i avisen? Jeg ved nok, hvordan de har for skik at bære sig ad, for min salig mand var sætter ved et blad, der måtte gå ind, fordi der ingen penge var; de skyldte ham endnu et pund, seks shilling og en halv penny, som de for længe siden burde have betalt mig, der er hans lovlige enke; men jeg venter aldrig at få en skilling af de penge, så længe jeg lever. Nej, såmænd om jeg gør!" tilføjede hun med en lille hånlig latter.

Mr. Gorby mærkede, at han aldrig ville opnå, hvad han tilsigtede, hvis han ikke tog tyren ved hornene, og han besluttede derfor at prøve en ny fremgangsmåde.

"Jeg er assuranceagent," sagde han hastigt for at forebygge, at fårekyllingen skulle komme med nye afbrydelser, "og mr. Fitzgerald ønsker at forsikre sit liv i vort selskab. Men før det kan ske, ønsker vi at indhente nogle oplysninger om ham. Lever han mådeholdende? Plejer han at gå tidligt i seng osv.?"

"Det skal være mig en fornøjelse at besvare Deres spørgsmål," genmælede mrs. Sampson, "for jeg ved, hvad en god livsforsikring har at betyde for en familie, når den uventet mister sin forsørger og står ene tilbage i verden. Mr. Fitzgerald står netop i begreb med at gifte sig med det allerførste, og jeg ønsker af mit ganske hjerte, at han må blive lykkelig, skønt jeg mister en logerende, der altid har betalt prompte og i alle måder opført sig som en dannet mand."

"Han er altså afholdsmand?" spurgte mr. Gorby, der følte sig forsigtigt for.

"Ja, det vil sige, jeg tror ikke, han er medlem af totalafholdenheden," svarede mrs. Sampson, "men jeg har alligevel aldrig set ham beskænket. Han har altid selv kunnet lukke gadedøren op og har ingen aften forsømt at stille sine støvler uden for sin dør, inden han gik i seng, hvilket er alt, hvad man kan forlange af en logerende."

"Og han kommer hjem i ordentlig tid om aftenen?"

"Han er altid hjemme, før klokken slår tolv," svarede værtinden. "Det er noget, jeg udtrykkelig lægger mærke til."

"De er vis på, at han *altid* kommer hjem før tolv?" spurgte mr. Gorby, kendelig skuffet over dette svar.

Fru Sampson så skælmsk på ham, og et smil listede sig over hendes lille, rynkede ansigt.

"Unge mennesker har ungt blod," sagde hun forsigtigt, "og vi er alle sammen syndere for Vorherre. Det er en naturlig ting, at en gadedørsnøgle bliver lavet, for at man skal bruge den, og ikke til stads, og eftersom mr. Fitzgerald er en af de smukkeste unge mænd i Melbourne, kan man ikke vente, at han skulle lade sin gadedørsnøgle ligge og ruste. Men da han har en god moralsk karakter, så holder han måde med sine adspredelser."

"Jeg formoder, at De i reglen er faldet i søvn, når han kommer," sagde opdagelsesbetjenten, "så De kan vel næppe fortælle mig, hvilket klokkeslæt han som oftest kommer hjem?"

"Ikke sådan i almindelighed," svarede mrs. Sampson, "for jeg er meget søvnig af mig og går gerne tidligt til ro. Men jeg har hørt ham komme efter klokken tolv. Sidste gang var i torsdags otte dage."

"Ja så!" mr. Gorby trak vejret dybt, for i torsdags otte dage var netop den nat, da drabet på Whyte blev begået.

"Jeg havde ondt i mit hoved den nat," forklarede mrs. Sampson, "og det var bestemt kommet af, at jeg hele dagen havde stået ude i solen og vasket, og da jeg ikke kunne falde i søvn, gik jeg ned i køkkenet for at lave en krydderpose til mit hoved, hvilket skal være et udmærket middel. Jeg har fået det at vide af en doktor, som var ansat ved hospitalet, den gang jeg var sygeplejerske, men nu har han sin egen forretning og stor familie, for han giftede sig tidligt. Ligesom jeg skulle til at forlade køkkenet, hørte jeg mr. Fitzgerald komme ind, og jeg vendte mig straks om og så på uret, som jeg altid plejede at gøre i min salig mands tid, når han kom hjem tidligt om morgenen, og jeg skulle til at lave frokost til ham."

"Og hvad var klokken den gang?" spurgte mr. Gorby ivrigt.

"Den manglede fem minutter i to," svarede mrs. Sampson.

Mr. Gorby tænkte sig et øjeblik om.

"Vognen blev taget i brug klokken et – kørte ad St. Kilda til omtrent ti minutter over – nåede latinskolen, lad os sige femogtyve minutter over et – Fitzgerald talte fem minutter med kusken, så var klokken altså blevet halv to – siger vi endvidere, at han ventede ti minutter, til den anden vogn kom forbi, så måtte den på det tidspunkt mangle tyve minutter i to – det ville tage andre tyve minutter at køre til East Melbourne og fem minutter at gå resten af vejen. Men så bliver den fem minutter over to i stedet for at mangle fem minutter – pokker står i det! Er De vis på, at Deres ur gik rigtigt?" spurgte han højt.

"Det tror jeg nok," svarede mrs. Sampson. "En gang imellem går det rigtignok lidt for sagte, da det er temmelig længe siden,

det er blevet set efter. – Jeg skal nemlig sige Dem, jeg har en søstersøn, der er urmager, og han plejer at gøre det i stand for mig, og han bor temmelig langt borte."

"Så er det naturligvis gået for sagte den nat," sagde Gorby triumferende. "Han må være kommet hjem fem minutter over to – det passer."

"Hvad er det, der passer?" spurgte værtinden lidt skarpt. "Og hvor kan De vide, at mit ur gik ti minutter for sent?"

"Det gjorde det – ikke sandt?" spurgte Gorby lige så ivrig som før.

"Jeg nægter ikke, at det kan have været tilfældet," svarede mrs. Sampson. "Ure er ikke mere til at stole på end mandfolk og kvindfolk. Men det kan vel ikke være nogen hindring for livsforsikringen; for i reglen er han hjemme før tolv."

"Javist, det skal alt sammen komme i den bedste orden," sagde opdagelsesbetjenten, henrykt over de oplysninger, han havde fået. "Er dette mr. Fitzgeralds værelse?"

"Ja, det er," svarede damen. "Men han har selv møbleret det. Jeg skal sige Dem, han hører til de folk, der vil have det luksuriøst; men kun, hvad der passer med en god smag, og hvorfor skulle jeg nægte, at jeg har måttet hjælpe ham med forskellige ting? For resten har jeg endnu et værelse at leje ud, og skulle De kende nogen, som ville have det, så beder jeg Dem erindre, at jeg har de bedste anbefalinger, og hvad opvartningen angår, så ..."

I det samme blev der ringet på gadedøren, og med en kort undskyldning til Gorby måtte mrs. Sampson skynde sig ned for at se, hvem det var.

Så snart mr. Gorby var blevet alene, rejste han sig op og så sig omkring i værelset. Det var smukt udstyret, og de malerier, der hang på væggen, vidnede om en god smag. Henne under det ene vindue stod et skrivebord, dækket med papirer.

"Det nytter vist ikke at se efter de papirer, som han har taget ud af Whytes lomme," sagde opdagelsesbetjenten til sig selv, mens han rodede omkring mellem nogle breve. "Jeg ved jo ikke en gang, hvordan de så ud. Derimod kunne jeg nok have lyst til at finde den anden handske og flasken, der indeholdt kloroform – hvis han blot ikke har kastet den bort. Her lader ikke til at være spor af nogen af delene, så det er vist bedre, jeg ser efter inde i håns soveværelse."

Der var ingen tid at spilde, for mrs. Sampson kunne vende tilbage, hvad øjeblik det skulle være, og mr. Gorby skyndte sig derfor ind i soveværelset, der stødte op til dagligstuen. Den første ting, hans øje faldt på, var et stort fotografi af Madge Frettlby, i rød fløjlsramme, stående på toiletbordet. Det var det samme billede, som Gorby allerede havde set i Whytes album, og han tog det op i hånden med et lunt smil.

"Du er en nydelig ung pige," sagde han, hentydende til portrættet, "men det er en stor fejl af dig at give dit fotografi til to unge mænd, som begge er forelskede i dig og begge af et heftigt temperament. Følgen er, at den ene allerede er død, og at den anden ikke overlever ham ret længe. Og det er alt sammen din skyld."

Han stillede igen fotografiet på dets plads, og idet han så sig om i stuen, opdagede han en lys overfrakke, der hang bagved døren ved siden af en blød filthat.

"Se, se," udbrød opdagelsesbetjenten. "Her er den selvsamme frakke, som du havde på, da du dræbte den stakkels fyr. Jeg har nok lyst til at vide, hvad du har i lommerne!"

Med disse ord begyndte han at undersøge samtlige lommer i frakken. Der var kun et gammelt teaterprogram og et par brune handsker i den ene, men i den anden lomme gjorde mr. Gorby en opdagelse – han fandt hverken mere eller mindre end den savnede handske. Dér var den – en tilsmudsket hvid handske til højre hånd med sort dentning bag på. Opdagelsesbetjenten smilede tilfreds, idet han omhyggeligt gemte den i sin lomme.

"Denne morgenstund har ikke været spildt," sagde han til sig selv. "Jeg har fået vished om, at han er kommet hjem på en tid, der passer med, hvad han har foretaget sig hin torsdag nat, og her har jeg den manglende handske, der åbenbart har tilhørt Whyte. Kunne jeg nu blot få fat på kloroform-flasken, så havde jeg al grund til at være tilfreds."

Men den ominøse flaske var ikke til at finde, skønt han ledte meget omhyggeligt efter den. Da han omsider hørte mrs. Sampson komme op ad trappen, opgav han sin søgen og vendte tilbage til dagligstuen.

"Han har naturligvis kastet den bort," sagde han, idet han satte sig på sin gamle plads. "Men det gør ikke stort til sagen. Jeg er temmelig sikker på, at jeg allerede kan fremlægge en række beviser mod ham, som vil være tilstrækkelig til at få ham dømt. Desuden har jeg en anelse om, at han vil afgive en uforbeholden tilståelse, så snart han er blevet arresteret; det lader jo til, at han er opfyldt af anger over, hvad han har gjort."

Døren blev åbnet, og mrs. Sampson knirkede ind i stuen i en tilstand af synlig forargelse.

"De kan tænke Dem," sagde hun, "her var en af disse kinesere og ville sælge gulerødder, og så ville han narre mig, da han skulle give mig penge igen. De skulle høre ham snakke i sit kaudervælsk om en shilling, som om han ikke var kommet til verden på et sted, hvor de slet ikke ved, hvad en shilling er! Jeg har aldrig kunnet fordrage udlændinge lige fra den gang, der var en franskmand, som skulle læse fransk med mig, og så løb han sin vej med min moders sølvtepotte, og vi så aldrig senere hverken ham eller tepotten."

Mr. Gorby afbrød disse huslige erindringer med den bemærkning, at da han nu havde fået de nødvendige oplysninger, ville han byde hende farvel.

"Og jeg håber," sagde mrs. Sampson, idet hun lukkede ham ud, "at jeg må have den fornøjelse at se Dem igen, hvis mr. Fitzgeralds interesser i nogen henseende skulle kræve det."

"Det håber jeg også," sagde mr. Gorby med tvungen munterhed. "Og det i et ærinde, som du nok ikke vil synes om," tilføjede han ved sig selv. "Forstod jeg Dem rigtigt, mrs. Sampson," vedblev han, "sagde De ikke, at mr. Fitzgerald var hjemme i eftermiddag."

"Jo, det er han ganske bestemt," svarede mrs. Sampson. "Han drikker the herhjemme med sin tilkommende hustru og sin svigerfader, mr. Mark Frettlby, der ikke ved ende på sin rigdom. – og det kunne måske også have været tilfældet med en anden en, hvis man var blevet født i højere sfære."

"De behøver ikke at fortælle mr. Fitzgerald, at jeg har været her," sagde Gorby, idet han lukkede havelågen. "Jeg kommer måske igen i eftermiddag for at hilse på ham."

"Hvilken velproportioneret mand," sagde mrs. Sampson til sig selv, da opdagelsesbetjenten gik sin vej. "Han ligner min afdøde fader, der blev buttet og rund, fordi han altid spiste og drak godt. Jeg slægter derimod min moders familie på; de satte nu deres stolthed i at være spinkelt byggede og drak i det øjemed store kvantiteter eddike, hvilket jeg dog aldrig har behøvet at gøre."

Hun lukkede døren og gik oven på for at få værelserne i orden, mens Gorby i ro og mag slentrede op på politikammeret for at få en arrestordre udfærdiget mod Brian som skyldig i overlagt mord.

9. I dronningens navn

Det var en brændende hed dag – uden en sky på himlen og med bagende solskin over de støvede gader. Den foregående uge havde været kold og tåget, og denne prægtige, varme dag var derfor kommet som en behagelig overraskelse og et varsel om sommer.

Det var lørdag morgen, og følgelig befandt hele det toneangivende Melbourne sig på "Strøget". I denne henseende svarer Collins Street til New Yorks Broadway, Londons Regent Street og Paris' boulevarder. Det er på Strøget, at folk viser deres nye toiletter, hilser på venner og bekendte og veksler nogle ord i forbigående. Uden tvivl er det gået til ganske på samme måde på Via Appia, den fornemste gade i det kejserlige rom, da Catullus ytrede spøgefulde talemåder til Lesbia, og Horatius modtog sine venners lykønskninger i anledning af hans sidst udkomne samling vers. Historien gentager sig selv, og enhver stor by er forpligtet ved civilisationens love til at have en hovedgade, hvor modens dyrkere kan samles.

Collins Street er naturligvis ikke en så mægtig alfarvej som nogen af de ovennævnte, men de godtfolk, som spadserer op og ned ad dens brede fortove, er lige så livslystne og lige så moderne klædte som beboerne af Europas berømteste hovedstæder. Ligesom solen får de spraglede blomster til at springe ud, således havde også denne dags smukke og varme vejr lokket en mængde damer ud i det fri, iførte allehånde lyse og brogede farver, der formelig skinnede gennem den lange

hovedgade. En række køretøjer bevægede sig langsomt frem, og deres ejermænd smilede og nikkede til venner og bekendte, som de så inde på fortovet. Prokuratorer og andre juridiske embedsmænd, der var færdige med ugens slid og slæb, kom gemytligt slentrende med deres voksdugstaske under armen; velhavende forretningsfolk, som for en tid havde lagt deres kassebøger på hylden, spadserede med deres smukke døtre, og byens unge spradebasser præsenterede sig strålende som altid, med cylinderhat, stift opstående flip og moderne habit i ternet eller stribet mønster. Det var en livlig og fornøjelig scene, som måtte glæde ethvert menneskebarn, om han da ikke hørte til misantropernes eller de skuffede elskeres kategori, for den slags folk ser jo al ting gennem grå briller.

Madge Frettlby var optaget af en sysselsættelse, som øver sin tillokkelse på ethvert kvindeligt hjerte – hun skulle gøre indkøb i butikkerne. Hun havde været inde i nogle af de mest ansete modemagasiner og fordybet sig i bånd og kniplinger, mens Brian trofast ventede udenfor og fordrev tiden med at betragte den livlige strøm af mennesker, der bevægede sig op og ned ad fortovet.

Der er næppe noget andet, mændene har en sådan skræk for som for at gå i butikker med damer. Minutterne bliver til timer, og den ulykkelige ægtemand ryger den ene cigar efter den anden, mens hans bedre halvdel er i færd med at plage livet af den ulykkelige kommis bag disken. Han kan ikke begribe, "hvorfor pokker Marie bliver sådan en tid borte," indtil pågældende agtværdige dame omsider viser sig, ledsaget af butikssvenden, der er lige ved at segne under den uhyre vægt af æsker og pakker.

Brian kunne lige så lidt som andre medlemmer af sit køn fordrage at "gå i butikker", men som nyforlovet ung mand anså han det naturligvis for sin pligt at lide dette martyrium. Da Madge var færdig med at købe en halv snes sager, som hun ikke havde ringeste brug for, og da hun havde konfereret med sin syjomfru om en ny kjole, kom hun endelig i tanker om, at Brian ventede på hende, og skyndte sig ud til ham.

"Jeg har ikke været mange minutter borte, har jeg vel?" spurgte hun, idet hun rørte let ved hans arm.

"Nej, vist ikke," svarede Brian og så på sit ur, "kun en halv time – det er for intet at regne, især da du jo skulle træffe aftale om en ny kjole."

"Jeg troede, jeg havde været længere borte," sagde Madge med opklaret ansigt. "Men jeg er alligevel vis på, at du har anset dig selv for at være en martyr."

"Nej, slet ikke," svarede Fitzgerald, idet han hjalp hende op i vognen. "Tiden er gået udmærket for mig."

"Det mener du jo slet ikke," sagde hun leende og slog sin parasol op, mens Brian tog plads ved siden af hende. "Jeg er bange for, at jeg lod dig vente temmelig længe; skønt når alt kommer til alt," vedblev hun med ægte kvindelig bevisførelse, "var jeg dog kun et par minutter borte."

"Et par minutter over en halv time," sagde Brian og betragtede smilende hendes smukke ansigt, der kiggede koket frem under den store, hvide sommerhat.

Madge tog ingen notits af denne afbrydelse.

"James," sagde hun til kusken, "kør til Melbourne-klubben. Jeg ved, at fader er der," sagde hun til Brian, "og så henter vi ham, for at han kan drikke the sammen med os."

"Men klokken er først et," sagde Brian, idet han så op på rådhusets ur, som de lige kørte forbi. "Fru Sampson er ikke færdig så tidligt."

"Å, det har ikke noget at sige," svarede Madge, "en kop the og lidt brød og smør kan man snart få i stand. Jeg bryder mig ikke om nogen stor frokost; papa spiser så lidt på denne tid af dagen, og du ..."

"Spiser store kvantiteter til enhver tid," tilføjede Brian leende.

Madge blev ved at lade munden løbe med sin sædvanlige livlighed, og Brian hørte henrykt på hende. Det var meget fornøjeligt, syntes han, at sidde således i den magelige vogn og høre på alt, hvad Madge havde at fortælle. Han tænkte ved sig selv, at Saul måtte have haft en lignende følelse, når han lyttede til Davids harpe. Den unge piges munterhed forjog det mismodige lune, som havde plaget ham i de sidste tre uger.

Idet de passerede Bourkes monument, gjorde Madge pludselig en bemærkning, der fik ham til at fare sammen.

"Var det ikke her, at Whyte tog plads i hansom-cab'en?" spurgte hun og pegede hen på gadehjørnet tæt ved den skotske kirke, hvor der netop stod en gammel mand og spillede "Dagen før Slaget" på et ambulant klaver, hvis toner lød helt sørgelige.

"Det har i alt fald aviserne fortalt," svarede Brian uden at vende hovedet om.

"Jeg gad vide, hvem manden i den lyse overfrakke kan have været," sagde Madge, idet hun atter satte sig magelig til rette.

"Det er der nok ingen, der ved," svarede han i samme afmålte tone som før.

"Men man har fundet et spor," bemærkede hun. "Ved du, Brian," tilføjede hun, "at han har været klædt ligesom du, i lys

overfrakke og blød filthat."

"Højst mærkeligt!" forsikrede Fitzgerald lidt ironisk og så rolig, som han var i stand til. "Han har altså været klædt på samme måde som de ni af ti unge mænd her i Melbourne."

Madge så op på ham, overrasket over den tone, han talte i; den var så vidt forskellig fra hans sædvanlige måde. Hun ville allerede til at svare ham, da vognen gjorde holdt udenfor klubben. Brian, der ville undgå flere bemærkninger om drabet, sprang hurtigt ud og ilede op i bygningen. Her fandt han mr. Frettlby siddende i ro og mag ved sin cigar og sine aviser. Da Fitzgerald trådte ind, så han op og rakte ham hånden.

"Er det Dem, Fitzgerald," sagde han. "De har altså forladt Collins Streets herligheder for at slå Dem til ro heroppe i klubben."

"Ikke just," svarede Brian. "Jeg kommer blot for at bede Dem tage med hjem og drikke the sammen med Madge og mig."

"Ja, hvorfor ikke?" sagde mr. Frettlby, idet han rejste sig. "Skønt jeg skal ikke nægte, at jeg finder det temmelig malplaceret at drikke sin eftermiddagste klokken halv to."

"Hvad nyt er der?" spurgte Brian adspredt, idet de gik ud af stuen. "Har De haft en behagelig formiddag?"

"Jeg har siddet her oppe og læst aviserne i den sidste times tid," svarede den anden.

"Studeret uldmarkedet, kan jeg tænke."

"Nej, jeg har læst om hansom-cab-mordet!"

"Gid pokker havde det!" udbrød Brian uvilkårligt. Og da han lagde mærke til, at hans ledsager så forundret på ham, tilføjede han ligesom undskyldende: "Folk er nær ved at plage livet af mig med deres evindelige spørgsmål om Whyte; de bilder sig ind, at

jeg må vide alt, hvad der angår ham, mens jeg i virkeligheden så godt som slet ikke har kendt noget til ham."

"Så meget des bedre for Dem," svarede mr. Frettlby, idet de gik ned ad trappen sammen. "Han var ikke noget videre behageligt bekendtskab."

Brian var lige ved at sige: "og ikke des mindre ville De lade ham ægte deres datter!" Men han tav klogelig, og de kom ud til vognen uden at veksle flere bemærkninger.

"Lad os så høre, papa," sagde Madge, mens de rullede afsted i retning af East Melbourne, "hvordan du har haft det i formiddag?"

"Jeg har haft det udmærket godt," svarede Frettlby, "indtil du og Brian kom og slæbte mig ud i dette brændende solskin."

"Men ser du, papa," sagde Madge, "Brian har været så rar i den sidste tid, at jeg måtte belønne ham for det, og jeg vidste intet, der ville glæde ham mere end at agere vært."

"Det er sandt," svarede Brian, idet han gjorde vold på sig selv for at overvinde sin adspredthed. – "Det er en stor glæde, især når man har så fortryllende gæster."

Madge lo og gjorde en lille grimasse.

"Hvis din the blot kan måle sig med dine komplimenter, så er jeg vis på, at papa tilgiver os, at vi har taget ham bort fra hans klub."

"Jeg tilgiver, hvad det skal være," mumlede mr. Frettlby og trak sin hat ned over øjnene, "når jeg blot kan komme et sted hen, hvor der er skygge. Jeg kan just ikke sige, at jeg har lyst til at gøre Shadrach, Meshach og Abednego selskab i den gloende ovn, som Melbourne er forvandlet til i dag."

"Men nu får dine lidelser ende, papa," sagde Madge, idet vognen standsede udenfor mrs. Sampsons dør.

"Og jeg beder Dem tage til takke efter ringe lejlighed," sagde Brian, idet han sprang ned og hjalp Madge og hendes fader ud af vognen.

Fru Sampson var meget forbavset over, at mr. Fitzgeralds gæster kom så tidligt, og hun udtrykte sin forbavselse i høje toner.

"Eftersom selskabet kommer bag på mig," sagde hun med en undskyldende knirken, "må De ikke forvente, at jeg kan gøre mirakler med hensyn til tilberedelserne. Jeg skal sige Dem, jeg har ladet ilden gå ud på grund af den styrtende varme, vi har. Så varmt har det ikke været, siden jeg var barn; jeg husker tydeligt en dag, da heden var så overvældende, at min søsters tante stegte sine lammekoteletter i solen."

Efter at have underholdt sine gæster med denne lærerige historie, knirkede mrs. Sampson ned ad trappen for at lave teen til.

"Det er en højst mærkelig skabning, den værtinde, du har, Brian," sagde Madge, der havde sat sig i en bred lænestol. "Man skulle tro, hun var i familie med græshopperne."

"Nej, du kan være vis på, at hun er et ganske almindeligt fruentimmer," sagde mr. Frettlby drillende. "Det mærker man straks, sådan som hun er skåret for tungebåndet."

"Det er en meget almindelig vildfarelse, papa," genmælede Madge lidt skarpt. "Jeg kender mangfoldige mænd, der er langt mere snakkesalige end noget fruentimmer."

"Så Gud fri og bevare mig for nogensinde at træffe dem," sagde mr. Frettlby. "De kunne gerne friste mig til at skaffe mig

af med dem, selv om jeg så skulle tage et mord på min samvittighed."

Brian fo'r sammen ved disse ord og så prøvende hen på Madge, men hun havde ikke ænset sin faders bemærkning. Derimod lyttede hun med anspændt opmærksomhed til, hvad der foregik ude på trappen.

"Der er hun!" udbrød Madge, idet en svag lyd ved døren bebudede mrs. Sampsons indtrædelse med tetøjet. "Jeg gad vide, Brian, om du ikke bilder dig ind, at der er ild i huset, hver gang du hører denne underlige knitren."

"Å nej, jeg har vænnet mig til det," svarede Brian, idet mrs. Sampson trådte ind og satte tebakken på bordet.

"De må undskylde, at jeg ingen kager har," sagde værtinden, "men det er Deres egen skyld, fordi De kom sådan bag på mig. For resten hænder det grumme sjældent, at noget kommer bag på mig – undtagen min hovedpine, men den er jo alle mands herre. Jeg kan ikke byde Dem andet end brød og smør, men det er friskt og godt, og det er tilmed mere, end de havde i Aladdins hule trods alle de store dynger af rubiner og ædelstene, som jeg har læst om, da jeg gik i skole, for jeg skal sige Dem, jeg var en af de flinkeste elever og fik præmie både for min udtale af modersmålet og for min gode opfattelsesevne."

Da mrs. Sampson havde afleveret denne undskyldning for de manglende kager, hoppede hun ud af stuen, og Madge gav sig til at skænke the. Servicet bestod af et morsomt kinesisk stel, som Brian havde opdaget en gang, da han samlede på antikviteter. Hans blik fulgte ufravendt den unge pige, mens hun syslede med de snurrige små kopper med deres sprællende, gule og grønne drager. Han smilede næsten ved sig

selv, idet han tænkte: "Mon hun ville sidde her så rolig og fattet, hvis hun vidste alt?" Også Mark Frettlby så hen på sin datter, kom til at tænke på sin hustru og sukkede.

"Det må jeg sige," ytrede Madge, idet hun rakte dem deres the og derpå skænkede i sin egen kop, "I er virkelig et par overordentlig underholdende herrer. Papa sukker, og Brian sidder og stirrer på mig med et par øjne, der ligner de kinesiske underkopper."

"Hvad er det, I unge mennesker snakker om?" spurgte mr. Frettlby med et godmodigt smil.

"*Dulce est desipere in loco,*" bemærkede Brian alvorligt. "Den mand, som ikke kan følge denne sætning, er ikke meget værd."

"Jeg kan ikke lide latin," sagde miss Frettlby og rystede på sit smukke lille hoved. "Jeg giver Heine ret i, at hvis romerne skulle have lært latin, havde de ikke fået tid til at erobre verden."

"Hvad der var et langt behageligere hverv," sagde Brian.

"Og mere fordelagtigt," tilføjede Mark Frettlby.

De fortsatte deres passiar på denne spøgende måde, indtil Madge omsider rejste sig og erklærede, at det var på tiden at bryde op. Brian foreslog, at de skulle spise til middag sammen i St. Kilda og bag efter tage ud og se på fyrværkeriet i en af de offentlige haver. Madge samtykkede straks i dette og var allerede i færd med at trække sine handsker på, da der pludselig hørtes en stærk ringen på gadedøren og straks efter mrs. Sampsons stemme, der lød i den højeste diskant.

"Jeg siger Dem, at De kan ikke komme ind nu," hørte de hende ytre. "Så det nytter ikke, at De prøver på det. Jeg har altid hørt, at en englænders hus er hans fæstning, og De gør brud på loven og snavser min gulvmåtte til, som er splinterny."

Der var en stemme, som svarede, og et øjeblik efter blev døren til Brians værelse lukket op, og mr. Samuel Gorby trådte ind, ledsaget af en anden mand. Fitzgerald vendte sig om, så hvid i ansigtet som et lagen, for han følte instinktivt, at det var ham, de kom efter. Han tog sig imidlertid sammen og spurgte i en stolt tone om grunden til denne påtrængenhed. Mr. Gorby gik rask hen til det sted, hvor Brian stod, og lagde sin hånd på den unge mands skulder.

"Brian Fitzgerald," sagde han med lydelig stemme, "jeg arresterer Dem i dronningens navn."

"Hvorfor?" spurgte Brian roligt.

"For mordet på Oliver Whyte."

Madge udstødte et skrig.

"Det er ikke sandt!" råbte hun lidenskabeligt.

Brian svarede ikke, men ligbleg rakte han sine hænder frem. Gorby lagde håndjern på ham, og hvor tilfreds mr. Gorby end var over sin sejr, kunne han dog ikke værge sig mod en vis følelse af samvittighedsnag.

Fitzgerald vendte sig om mod Madge, der stod så bleg og ubevægelig, som om hun var forvandlet til sten.

"Madge," sagde han med tydelig, men sagte stemme, "jeg går i fængsel, måske for at dø, men jeg sværger dig til ved alt, hvad der er mig helligt, at jeg er uskyldig."

"Brian!" Hun gjorde et skridt frem, men hendes fader holdt hende tilbage.

"Bliv her!" sagde han i en streng tone. "Du har intet at gøre med denne mand."

Hun vendte sig om, bleg som en død, men med et roligt og stolt udtryk i sine smukke øjne.

"Du tager fejl, fader," svarede hun med et lidt ringeagtende tonefald. "Han er mig kærere nu end nogensinde før."

Og før hendes fader kunne forhindre det, havde hun slynget sine arme om Brians hals og kyssede ham ømt.

"Min elskede," udbrød hun, mens tårerne strømmede ned over hendes kinder – "hvad verden end dømmer, vil jeg dog aldrig svigte dig."

Brian gengældte heftigt hendes kys og gik derpå bort, mens Madge sank tilbage i en dødlignende afmagt.

10. Den anklagedes advokat

Brian Fitzgerald var blevet arresteret nogle få minutter over tre, og klokken fem genlød hele Melbourne af efterretningen om, at gerningsmanden til det berygtede hansom-cab-mord var pågrebet. Aftenbladene indeholdt spaltelange referater om sagen, og *The Herald* udkom i flere udgaver, som blev revet bort den ene efter den anden. En lignende forbrydelse var ikke i umindelige tider blevet begået i Melbourne, og den hemmelighedsfuldhed, som omgav den, gjorde den endnu mere opsigtvækkende. Det var forbavsende nok, at misgerningen var blevet forøvet på et så usædvanligt sted som i en hansom-cab, men endnu mere sensation vakte det dog, da man fik at vide, at morderen var en af de mest ansete unge mænd i Melbourne. Brian Fitzgerald var bekendt som en velstående nybygger, der stod i begreb med at ægte den rigeste og smukkeste pige i Victoria-kolonien, og det var derfor ikke så underligt, at hans anholdelse gjorde en uhyre opsigt. *The Herald*, der var så heldig at være det første blad, som fik efterretning om arrestationen, benyttede sig af det på bedste måde og offentliggjorde en vældig artikel, med sine mest iøjnefaldende typer – omtrent på følgende måde:

HANSOM-CAB-TRAGEDIEN.

Den formentlige morders pågribelse.

Det er vel overflødigt at bemærke, at reporterne havde smurt lidt stærkt på, men publikum troede, at alt, hvad aviserne fortalte, var lige så sandt og sikkert som selve Biblens ord.

Dagen efter Brians anholdelse havde mr. Frettlby en lang samtale med sin datter, og ved den lejlighed bad han hende om at tage ud på deres landsted ved Yabba Yallook, indtil bevægelsen var stilnet lidt af i hovedstaden. Men dette nægtede Madge rent ud at gøre.

"Jeg forlader ham ikke nu, da han trænger til mig," sagde hun bestemt. "Alle har vendt sig mod ham, endnu før de rigtig ved, hvordan sagen hænger sammen. Han siger, at han ikke er skyldig, og jeg tror ham."

"Så lad ham bevise sin uskyldighed," sagde hendes fader, mens han gik langsomt frem og tilbage i værelset. "Hvis han ikke har været sammen med Whyte, må han have været et andet sted, og han bør følgelig kunne bevise sit alibi."

"Det kan han med lethed gøre," svarede Madge, idet håbet fik hendes ansigt til at lyse. "Han var her til klokken elleve i torsdags aftes."

"Meget muligt", bemærkede hendes fader tørt, "men hvor var han klokken et i fredags morges?"

"Desuden tog mr. Whyte bort længe før Brian," vedblev hun hurtigt. – "Du må huske på, det var den aften, du og mr. Whyte kom op at trættes."

"Min kære Madge," sagde Frettlby og standsede foran hende med en misfornøjet mine, "du tager fejl, mr. Whyte og jeg kom slet ikke op at trættes. Han spurgte mig, om det var sandt, at

Fitzgerald var forlovet med dig, og dertil svarede jeg ja. Det var det hele, og derpå gik han sin vej."

"Ja – og Brian gik ikke før to timer efter," sagde Madge triumferende. "Han så slet ikke noget til mr. Whyte den aften."

"Det siger han i alt fald," bemærkede mr. Frettlby med en let betoning.

"Jeg tror Brian frem for noget andet menneske i verden," svarede Madge varmt.

"Men vil juryen gøre det samme," spurgte hendes fader lidt spottende.

"Du har også vendt dig mod ham," sagde Madge med øjnene fulde af tårer. "Du anser ham for skyldig."

"Jeg holder mig ikke for beføjet hverken til at benægte eller bekræfte hans brøde," svarede mr. Frettlby koldt. "Jeg har gjort, hvad jeg kunne, for at hjælpe ham. Jeg har engageret Calton til hans defensor, og hvis veltalenhed og dygtighed kan redde ham, så kan du slå dig til tåls."

"Kære fader!" sagde Madge og slyngede sine arme om ham. "Jeg vidste nok, at du ikke ville forlade ham – for min skyld."

"Mit kære barn," svarede Frettlby og kyssede hende ømt, "der er intet i verden, som jeg ikke ville gøre for din skyld."

Imidlertid sad Brian indespærret i Melbournes varetægtsfængsel og grundede over sin stilling. Han så kun en eneste udvej til frelse, og den var han fast bestemt på ikke at ville benytte.

"Det ville dræbe hende!" sagde han i en ophidset tone til sig selv, mens han gik frem og tilbage i det snævre rum. "Det er bedre, at jeg ender mit liv som en simpel forbryder, end at hun skal få sandheden at vide. Hvis jeg engagerer en defensor,"

vedblev han, "vil det første spørgsmål, han gør mig, være det: hvor jeg var hin nat, og fortæller jeg ham det, så er alt opdaget, og ... Nej, jeg kan det ikke ... det ville dræbe hende!"

Med disse ord kastede han sig ned på sin seng og skjulte ansigtet i sine hænder.

Han blev vækket ved, at døren til hans celle åbnedes, og da han så op, opdagede han, at det var Calton, der trådte ind. Det var en af Fitzgeralds bedste venner, og Brian blev helt bevæget over den venlighed, han viste ham ved sit besøg.

Duncan Calton havde et godt hjerte og ville hellere end gerne hjælpe Brian, men der var også en lille smule egoisme med i spillet. Han havde modtaget et brev fra mr. Frettlby med anmodning om at påtage sig Fitzgeralds forsvar, og han var med glæde gået ind på det, idet han forudså, at der her kunne tilbyde sig en lejlighed til at gøre navnet Calton bekendt ud over de australske kolonier. Ganske vist var han allerede en anset advokat, men han var dog næppe synderlig kendt udenfor Melbourne. Retssagen mod Fitzgerald ville derimod vække opsigt både over Australien og New Zealand, og var han heldig, kunne den hjælpe ham et godt trin op ad den stige, der førte til rigdom og berømmelse.

Den høje, velbyggede mand, med de små, skarpe øjne og det glatragede ansigt, trådte ind i cellen og rakte Brian hånden.

"Det er meget venligt af Dem at besøge mig," sagde Fitzgerald. "Det er under sådanne omstændigheder, at venskabet skal bestå sin prøve."

"Det er sandt," svarede advokaten, idet han fæstede sine øjne på den andens magre ansigt, som om han ville læse hans inderste tanker. "Jeg kom herhen, dels efter egen tilskyndelse,

dels fordi Frettlby har bedt mig tale med Dem angående Deres forsvar."

"Det er meget venligt af mr. Frettlby," sagde Brian adspredt. "Jeg troede, han anså mig for skyldig."

"Ingen kan anses for skyldig, før der foreligger tilstrækkelige beviser for det," svarede Calton lidt undvigende.

Brian lagde mærke til, hvor forsigtig dette svar var, og han sukkede utålmodigt.

"Og miss Frettlby?" spurgte han tøvende.

Denne gang fik han et uforbeholdent svar.

"Hun nægter på det bestemteste at tro Dem skyldig og tåler ikke, at der siges et ord imod Dem."

"Gud velsigne hende," sagde Brian varmt. "Hun har et trofast sind. Jeg tænker ellers, at man har haft travlt med mig?" tilføjede han bittert.

"Der tales ikke om andet," svarede Calton rolig. "Deres anholdelse har fortrængt alle andre interesser: teatrene, cricket-partier og billard, og det er for øjeblikket Dem, man fortrinsvis diskuterer i klubberne og salonerne."

Fitzgerald vred sig som af en legemlig smerte. Han var en stolt natur, og der var noget utåleligt i den tanke, at han således var genstand for offentlig snakkelyst og bagtalelse.

"Men det er til ingen nytte at tale mere om det," sagde Calton og tog plads. "Nu må vi tage fat på forretningerne. De har naturligvis ikke noget imod at antage mig som Deres defensor?"

"Det er til ingen nytte, at jeg gør det," svarede Brian mørkt. "Jeg har allerede strikken om halsen."

"Snak om en ting," genmælede advokaten opmuntrende. "Man har ikke strikken om halsen, før man står på skafottet. De behøver ikke at sige mere," vedblev han og vinkede affærdigende med hånden, da Brian gjorde mine til at tale. "Jeg har i sinde at føre Deres forsvar, enten De så synes om det eller ikke. Foreløbig kender jeg ikke videre til sagen, end hvad jeg har læst mig til i aviserne, og de er jo stundom tilbøjelige til at overdrive, så man kan ikke ubetinget fæste tiltro til dem. Men under alle omstændigheder er jeg vis på, at De er uskyldig, og jeg vil have, at De skal forlade fængslet som en fri mand, selv om det kun er for den brave unge piges skyld, der elsker Dem."

Brian svarede ikke, men rakte hånden frem, og den anden trykkede den med uskrømtet varme.

"Jeg skal ikke nægte," vedblev Calton, "at jeg ikke er helt fri for den naturlige nysgerrighed, som hører med til min stilling. Det er en så ekstraordinær sag, at jeg ikke kan forsømme lejligheden til at få noget at bestille med den. Jeg bryder mig ikke om almindelige mord- og drabssager og den slags ting. Men dette her er noget usædvanligt og derfor særlig interessant. Når De er blevet sat i frihed, skal vi to i forening søge efter den virkelige forbryder, og De skal få at se, hvilken underholdende sport det er."

"Jeg er ganske enig i, hvad De siger," svarede Fitzgerald rolig. "Men jeg har ikke noget forsvar at fremkomme med."

"Ikke noget forsvar! Har De da i sinde at tilstå, at De har dræbt ham?"

"Nej!" – svaret lød lidt heftigt – "men der er visse omstændigheder, der hindrer mig i at forsvare mig."

"Hvilken snak," sagde Calton i en skarp tone; "som om der skulle findes omstændigheder, der kunne forbyde en mand at frelse sit eget liv! Men lige meget – jeg synes om disse indvendinger; de gør nødden endnu hårdere at knække. Men jeg tænker, at kernen skal være det værd. Nu må De besvare mig nogle spørgsmål."

"Det vil jeg ikke love Dem."

"Godt – vi får at se," sagde advokaten nok så fornøjet, idet han tog sin notesbog frem og lagde den på sit knæ. "For det første: hvor var De den torsdag nat, da mordet blev begået?"

"Det kan jeg ikke sige Dem!"

"Jo vist kan De så, min ven! De forlod St. Kilda og kom tilbage til byen med elleve-toget."

"Elleve og tyve minutter," rettede Brian.

Calton smilede tilfreds, idet han skrev det ned i sin notitsbog.

"En smule diplomati er alt, hvad der behøves," tænkte han. "Og hvor gik De så hen?" tilføjede han højt.

"Jeg traf Rolleston i toget, og så kørte vi fra Flinders Street op til klubben."

"Hvilken klub?"

"Melbourne-klubben."

"Og så?"

"Rolleston tog hjem, men jeg blev oppe i klubben og spillede kort nogen tid."

"Hvad tid forlod De klubben?"

"Den manglede et par minutter i et."

"Og så tog De hjem, kan jeg tænke?"

"Nej, det gjorde jeg ikke."

"Hvor gik De da hen!"

"Ned ad gaden."

"Det er ikke meget oplysende. De mener vel Collins Street?"

"Ja."

"Der var nogen, De ville møde, kan jeg tænke."

"Det har jeg ikke sagt."

"Nej, ganske vist. Men man plejer ikke at spadsere op og ned ad gaden om natten uden at have nogen hensigt med det."

"Jeg var ikke i mit es og trængte til at gå en tur."

"Virkelig! Det undrer mig kun, at De så foretrak at spadsere midt inde i den støvede by fremfor at gå gennem Fitzroy-parken, der lå lige på deres hjemvej. Nej, det er ikke rigtigt. De havde truffet aftale om at møde nogen."

"Nuvel – ja."

"Det tænkte jeg straks. Var det en mand eller en kvinde?"

"Det kan jeg ikke sige Dem."

"Så må jeg selv se at opdage det."

"Det kan De ikke."

"Og hvorfor ikke?"

"De ved ikke, hvor De skal søge efter hende."

"Hende!" udbrød Calton henrykt over udfaldet af sit spidsfindige forhør. "Jeg vidste nok, at det var en kvinde."

Brian svarede ikke, men bed sig ærgerlig i læben.

"Nå, hvem er så denne kvinde?"

Intet svar.

"Hør nu, Fitzgerald! Jeg ved, at unge mænd en gang imellem kan gå over stregen, og naturligvis ønsker De ikke, at der skal blive snakket om det. Men i et tilfælde som dette må De dog hellere ofre Deres rygte end Deres hals. Hvad hedder hun?"

"Det kan jeg ikke sige Dem."

"Ah – De ved det altså?"

"Ja."

"Og De vil ikke fortælle mig det?"

"Nej!"

Calton havde imidlertid opsporet to ting, der voldte ham megen tilfredsstillelse. For det første, at Fitzgerald havde haft et stævnemøde, og for det andet, at det var med en kvinde. Han slog derfor ind på et andet spor.

"Hvornår så De Whyte sidste gang?"

Brian svarede tøvende:

"Jeg så ham beruset ved den skotske kirke."

"Hvordan! Det var altså Dem, der råbte hansom-cab'en an?"

"Ja," svarede den anden langsomt; "det var mig!"

Et øjeblik fo'r den tanke gennem Caltons hoved, om den unge mand, der sad overfor ham, var skyldig eller ikke. Han måtte tilstå for sig selv, at udsigterne i hvert fald stillede sig meget mørke for ham.

"Det var altså sandt, hvad der stod i aviserne?"

"Til dels."

"Ah!" Calton drog dybt efter vejret. Han så endelig et glimt af håb.

"De vidste ikke, at det var Whyte, da De så ham ligge beruset i nærheden af den skotske kirke?"

"Nej! Havde jeg vidst, det var ham, havde jeg ikke hjulpet ham op."

"Men bagefter genkendte De ham naturligvis?"

"Ja. Og det er rigtigt nok, som bladene fortalte – så lod jeg ham falde igen og gik min vej."

"Hvorfor forlod De ham så pludselig?"

Brian så lidt overrasket op.

"Fordi jeg afskyede ham," svarede han kort.

"Og af hvilken grund?"

Intet svar.

"Var det, fordi han havde gjort kur til miss Frettlby og efter al rimelighed skulle have været hendes ægtefælle?"

"Nuvel – ja," kom det i en fortrædelig tone.

"Meget vel," sagde Calton med særligt eftertryk. "Vi står nu overfor det punkt, hele sagen drejer sig om. Hvorfor tog De plads i vognen sammen med ham?"

"Jeg tog ikke plads i vognen."

"Kusken siger, at De gjorde det."

"Han tager fejl. Jeg kom ikke tilbage mere, efter at jeg havde genkendt Whyte."

"Hvem var da den mand, der steg ind i vognen med ham?"

"Det ved jeg ikke."

"Har De slet ingen tanke om det?"

"Ikke den ringeste."

"Er De vis på det?"

"Ja, fuldkommen vis."

"Han lader til at have været klædt ligesom De."

"Det er meget sandsynligt. Jeg kunne nævne mindst en halv snes af mine bekendte, der bærer lys overfrakke over deres selskabsdragt og dertil blød filthat."

"Ved De, om Whyte havde fjender?"

"Det aner jeg ikke. Jeg ved ikke andet om ham, end at han for nogen tid siden kom hertil fra England med et anbefalingsbrev

til mr. Frettlby, og at han havde den uforskammethed at bede Madge om at blive hans hustru."

"Hvor boede Whyte?"

"Nede i St. Kilda – ved enden af Grey Street."

"Hvorfra ved De det?"

"Det stod i bladene, og ... og desuden" – det kom lidt tøvende – "var jeg ude hos ham en gang."

"I hvilken anledning?"

"For at få ham til at opgive sit frieri til Madge og fortælle ham, at hun var forlovet med mig."

"Og hvad svarede han?"

"Han lo ad mig – usling som han var!"

"De brugte stærke ord mod hinanden – formoder jeg?"

Brian lo bittert.

"Ja, det gjorde vi."

"Var der nogen, der hørte Dem?"

"Jeg tror, at værtinden gjorde det. Jeg så hende ude i entréen, da jeg gik min vej."

"Hun vil blive ført som vidne mod Dem."

"Det er højst rimeligt," lød det ligegyldige svar.

"Sagde De noget, der kan bestyrke mistanken mod Dem?"

Fitzgerald vendte hovedet til den anden side.

"Ja," svarede han med lav stemme, "jeg talte i stor heftighed – jeg ved knap selv, hvad jeg sagde."

"Truede De ham?"

"Ja. Jeg sagde, at jeg ville dræbe ham, hvis han holdt fast ved sin plan om at ægte Madge."

"Hm! Hvis værtinden kan aflægge ed på, at hun har hørt Dem bruge disse ord, så vil det være et alvorligt anklagepunkt mod

Dem. Så vidt jeg kan se, er der kun én vej at gå, og den er ikke synderlig vanskelig: De må bevise Deres alibi."

Heller ikke på det svarede Brian.

"De siger, at De kom ikke tilbage og tog plads i vognen?" sagde Calton, idet han nøje lagde mærke til den andens ansigt.

"Nej. Det må have været en person, der var klædt ligesom jeg."

"Og De har ingen forestilling om, hvem det var?"

"Nej."

"Men nu, efter at De havde forladt Whyte og vandrede ned ad Russell Street, hvor gik De så hen?"

"Det kan jeg ikke sige."

"Var De beruset?"

"Nej, aldeles ikke." Svaret blev givet i en harmfuld tone.

"Så husker De altså alting."

"Ja, ganske vist."

"Og hvor var De så?"

"Jeg kan ikke fortælle Dem det."

"De nægter at gøre det?"

"Ja."

"Overvej det nøje! Det er en tavshed, som kan blive Dem kostbar."

"Det får så være."

"De vil virkelig ikke fortælle mig, hvor De var?"

"Nej, jeg vil ikke."

Calton begyndte at blive utålmodig.

"Det er meget tåbeligt," sagde han, "at De vil ofre Deres liv for en eller anden følelse af falsk stolthed, som måske kunne være

berettiget i alle andre tilfælde end dette. Som jeg har sagt Dem: De må bevise Deres alibi."

Brian svarede lige så lidt denne som forrige gang.

"Hvad tid kom De hjem?"

"Omtrent klokken to om morgenen."

"Gik De hjem?"

"Ja – gennem Fitzroy-parken."

"Mødte De nogen på hjemvejen?"

"Det ved jeg ikke. Jeg lagde ikke mærke til det."

"Var der nogen, der så Dem?"

"Ikke så vidt jeg ved."

"Og De nægter stadig at fortælle mig, hvor De var mellem klokken et og to fredag morgen?"

"Ja, absolut!"

Calton tænkte sig et øjeblik om for at spekulere på det næste træk.

"Ved De, at Whyte havde et vigtigt papir hos sig?"

Fitzgerald tøvede med svaret og blev synligt blegere.

"Nej, det vidste jeg ikke," kom det endelig tøvende.

Advokaten gjorde nu et mestertræk.

"Hvordan kunne De da tage det fra ham?"

"Hvad siger De! Havde han det hos sig?"

Calton så den fordel, han havde vundet, og benyttede sig straks af det.

"Ja, han havde det hos sig. Hvorfor tog De det?"

"Jeg tog det ikke. Jeg vidste ikke en gang, at han havde det hos sig."

"Virkelig! Vil De da være så god at fortælle mig, hvad 'det' er for noget?"

Brian opdagede den fælde, han var gået i.

"Nej, jeg vil ikke," svarede han stridigt.

"Var det en juvel?"

"Nej!"

"Var det et vigtigt papir?"

"Det ved jeg ikke."

"Ah – det var altså et papir. Jeg kan se det på deres ansigt. Og var dette papir af vigtighed for Dem?"

"Hvorfor spørger De om det?"

Calton fæstede sine små, skarpe øjne stift på Brians ansigt.

"Fordi," svarede han langsomt, "den mand, der havde interesse af at få fingre i det omhandlede papir, har myrdet Whyte."

Brian for op, bleg som et lig.

"Min Gud!" udbrød han i den heftigste bevægelse og strakte begge hænder frem for sig. "Det må være sandt!" Og med disse ord faldt han afmægtig om på stengulvet.

Calton, der blev alvorlig forskrækket, kaldte på slutteren, og de fik nu Brian lagt op på sengen og stænket koldt vand på hans ansigt. Han kom lidt efter lidt til sig selv og mumlede nogle utydelige ord, men da Calton indså, at det ikke kunne nytte at tale mere med ham den dag, forlod han fængslet. Da han var kommet udenfor, blev han stående stille et øjeblik og så tilbage på de triste, grå mure.

"Brian Fitzgerald," sagde han til sig selv, "det er ikke dig, der har forøvet mordet, men du ved, hvem der har gjort det."

11. En trofast kvinde

Hele Melbourne var i bevægelse over hansom-cab-mordet. Inden gerningsmanden var blevet pågrebet, havde man betragtet det som en almindelig forbrydelse, der ikke kom det toneangivende selskab ved, undtagen forsåvidt det var en begivenhed, man kunne tale om ligesom om andre bynyheder. Men sagen havde antaget kæmpemæssige dimensioner, siden man havde erfaret, at forbryderen var en af de fornemste unge mænd i Melbourne. De ældre damer var rystede i deres inderste og talte højt og lydeligt om, at de havde næret en slange ved deres barm. I familiekredse og i klubberne blev sagen diskuteret tidlig og silde, og man erklærede bestemt, at man aldrig havde hørt noget lignende.

"Tænk Dem," hed det sig – "en ung, velopdragen mand af familien Fitzgerald – og De må vide, det er en gammel irsk slægt, der skal have kongeligt blod i sine årer – en ung mand af fordelagtigt udsende og med det mest indtagende væsen – forlovet med en af de rigeste piger i Melbourne – – –!" osv.

Og denne unge mand, der var blevet feteret af damerne, anset for en god kammerat af sine jævnlige, og som havde været mere end almindelig velset både i selskabslivet og i klubben – han havde begået et simpelt mord! Det var med god grund, at man følte sig rystet ved det. Hvorfor havde man fængsler og sindssygeanstalter, hvis det ikke var for at indespærre folk af Fitzgeralds kaliber og på den måde hindre dem i at slå deres medmennesker ihjel? Dernæst var der en almindelig spørgen

om, hvem Whyte var, og hvorfor man aldrig før havde hørt noget om ham. Hvem der blot havde truffet ham en eneste gang, blev pint og plaget med spørgsmål om, hvem han var, hvor han var kommet fra, hvordan han så ud, hvorfor han var blevet dræbt, og en hel mængde andre ørkesløse spørgsmål, som visse folk har deres styrke i at komme med.

Man debatterede sagen i de fineste saloner ved eftermiddagsteen, i klubberne ved et glas cognac og soda, mellem arbejderne, når de holdt middag, og selv blandt arbejdernes koner, når de stod ude i baggården over deres vaskebaljer. Aviserne indeholdt dagligt referater om det berygtede mord, og nogle af de mest ivrige i tjenesten drev det endogså til at lade deres specielle reporter give en skildring af en sammenkomst med den anklagede – skildringer, som de pågældende herrer rigtignok havde brygget sammen af de rygter, de hørte, og af deres egen frugtbare indbildningskraft. Det skete endogså, at en ung mand med litterære tilbøjeligheder var blevet så slået af sagens dramatiske karakter, at han spekulerede på at benytte den som motiv til et fem akts drama, hvori hovedscenen skulle være den, at man så Fitzgerald blive hængt. Og denne unge entreprenante mand tænkte så på at indlevere stykket til opførelse på *Theatre Royal*. Men efter hvad man sagde, havde den listige direktør nægtet at indlade sig på ideen med den tørre bemærkning, at eftersom femte akt ikke var spillet til ende i det virkelige liv, kunne han ikke indse, hvorledes forfatteren allerede nu kunne give stykket en tilfredsstillende slutning.

For øvrigt var alle og enhver overtydet om den anklagedes brøde. Hansom-cab-kusken Royston havde aflagt ed på, at

Fitzgerald havde taget plads i vognen sammen med Whyte, og da han steg ud, var Whyte død. Noget mere afgørende bevis kunne der ikke gives, og det var den almindelige mening, at den anklagede ville afstå fra enhver defension og overgive sig til rettens nåde og barmhjertighed.

Selv kirken lod sig smitte af den almindelige bevægelse, og prædikanter – henhørende til det anglikanske, romersk-katolske, presbyterianske og forskellige andre, mindre betydelige trossamfund – tog hansom-cab-mordet til tekst for prædikener om tidens ryggesløshed, hvorhos de pegede hen på, at den eneste Noahs ark, der kunne frelse menneskene fra den nye syndflod, var deres egen specielle kirke.

Hvad mr. Felix Rolleston angår, så befandt han sig som en fisk i sit element. Han kendte sagen til bunds med alle dens mest dramatiske enkeltheder. Så snart der kom et nyt moment frem, var Rolleston den første, som fik det at vide, og han skyndte sig at bringe det videre til venner og bekendte, udsmykket med små tilføjelser af eget fabrikat, som gjorde nyheden dobbelt pikant. Men spurgte man om hans mening med hensyn til den anklagedes skyld, så rystede han med en kløgtig mine på hovedet og erklærede, at hverken han eller hans kære ven Calton – han var akkurat lige "på hat" med Calton – kunne blive enige med sig selv om, hvordan det forholdt sig i så henseende.

"Sagen er den, ser De," bemærkede mr. Rolleston med overlegen visdom, "at sagen indeholder mere, end man straks kan få øje på. Jeg for mit vedkommende tror ikke, at Fitzgerald har dræbt Whyte; jeg er endog temmelig overbevist om, at han ikke har gjort det."

Men efter en sådan bemærkning var der gerne et helt kor, især af kvindelige røster, som istemte:

"Men hvem har da dræbt ham?"

Så lagde Felix sit hoved på sned, ligesom en spekulativ spurv og svarede:

"Opdagerne kan ikke finde ud af det – deri ligger vanskeligheden. Jeg kunne næsten selv have lyst til at prøve på det."

"Men kender De noget til opdagelsespolitiets fremgangsmåde?" var der en eller anden, der spurgte.

"Javist så," lød svaret med en affærdigende håndbevægelse. "Jeg har læst Gaboriau. Det er et lystigt liv, de fører, de opdagere!"

Til trods for sine forsikringer havde Rolleston dog ikke nogen særlig grund til at anse Fitzgerald for uskyldig, og i sit inderste hjerte troede han vist heller ikke, at han var det. Han hørte til den slags folk, hvis gode hjerte tilskynder dem til at træde i skranken for de betrængte – hvad der dog lige så ofte sker som følge af en vis hårdnakkethed i at fastholde en fra alle andre afvigende mening. Alt i alt var vel hovedparten af den offentlige mening stemt for at tvivle om Fitzgeralds uskyldighed, men der var dog adskillige, som havde bevaret deres sympati for ham, og som højt og bestemt erklærede, at de anså ham for uretfærdigt anklaget.

Det var Madge en stor trøst, når hun hørte denne mening blive udtalt. Men selv om hele Melbourne havde fordømt Brian, ville hun dog fuldt og fast have troet på ham. Madge Frettlby havde hejst sit flag, og hun nægtede at overgive sig, hvilke argumenter man så end førte i ilden mod hende. Han var

uskyldig, og hans uskyldighed ville komme for dagen, for hun havde en uvilkårlig følelse at han ville blive frelst i den ellevte time. Hun vidste ikke hvordan, men hun var vis på, at det ville ske. Hun ville have besøgt Brian i fængslet, men hendes fader havde forbudt hende det, og hun var således henvist til Calton både med hensyn til alle efterretninger fra ham og til de meddelelser, hun ønskede at sende ham.

Calton var meget utålmodig over, at Brian så hårdnakket vægrede sig ved at bevise sit alibi, for han var overbevist om, at den unge mand kunne gøre det, når han ville, og det gjaldt følgelig først og fremmest om at efterspore bevæggrunden til hans vægring.

"Hvis det er af hensyn til en kvinde – lige meget hvem det så er," sagde han til Brian – "så bærer De Dem ad som en Don Quixote. Selvopholdelsesdriften er naturens højeste lov, og gjaldt det min egen hals, så ville jeg hverken spare mænd eller kvinder, når jeg kunne frelse den."

"Det er meget muligt," svarede Brian, "men havde De mine grunde, ville De måske tænke anderledes."

Advokaten havde sin egen mening om grunden til Brians hårdnakkede tavshed med hensyn til, hvad han havde foretaget sig den pågældende nat. Fitzgerald havde allerede tilstået, at han havde haft et stævnemøde, og at han havde været sammen med en kvinde. Han var en køn fyr, og muligvis var hans moralitet ikke bedre end så mange andre unge mænds. Calton tænkte sig, at Brian havde stået i forhold til en gift kone og været sammen med hende den omtalte nat; derfra skrev sig hans vægring ved at tale. I modsat fald ville hendes mand blive indblandet i sagen; den forbitrede ægtefælle, hvem han så end

var, ville skride ind, og hele historien ville sandsynligvis ende for skilsmisse-retten.

"Men han må dog hellere miste sit gode rygte end sit liv," mente Calton. "Og dette fruentimmer burde tale – det må falde hende hårdt; det indrømmer jeg. Men hun må dog hellere risikere, hvad det skal være, end se ham blive hængt."

Opfyldt af disse forskellige tanker begav Calton sig på vejen til St. Kilda for at tale nærmere med Madge og spørge hende, om hun ville hjælpe ham til at få de oplysninger, han behøvede. Han vidste, hvilken snarrådig ung pige Madge var, og havde stor respekt for hende. Desuden tænkte han, at da Brian var så heftigt forelsket i hende, kunne der være en del udsigt til, at han ville tilstå alt, når hun talte alvorligt med ham.

Advokaten traf Madge, der ventede utålmodigt på hans besøg, og da han trådte ind, løb hun ham i møde med et heftigt udbrud af glæde.

"Hvor har De dog været så længe?" sagde hun ivrigt, idet de tog plads. "Jeg har talt minutterne, siden jeg sidst så Dem. Hvordan har han – min stakkels ven det?"

"Det er ganske det samme," sagde Calton og trak sine handsker af; "han nægter stadig lige halsstarrigt at frelse sit eget liv. Hvor er Deres fader?" spurgte han pludselig.

"Taget bort fra byen," svarede Madge utålmodigt. "Han kommer ikke tilbage før om en uges tid. Men hvad mener De med det, De sagde, at han ikke vil frelse sit eget liv?"

Calton bøjede sig frem og greb hendes hånd.

"Vil De frelse ham?" spurgte han.

"Om jeg vil frelse ham?" gentog hun og sprang heftigt op med et lille skrig. "Ja, Gud er mit vidne, at jeg gerne ville ofre mit liv

for at frelse ham!"

"Bah," mumlede Calton ved sig selv, idet han betragtede hendes glødende ansigt og fremstrakte hænder, "disse kære kvinder skal altid gå til yderligheder. Sagen er den," tilføjede han højt, "at Fitzgerald er i stand til at bevise et alibi, men han nægter at gøre det."

"Men hvorfor?"

Calton trak på skuldrene.

"Det må han bedst selv vide. En eller anden ide, à la Don Quixote, tænker jeg. Ser De, han nægter at fortælle mig, hvor han har tilbragt hin nat, men måske han ikke nægter at sige Dem det. Derfor må De tale med ham og muligvis bringe ham til fornuft."

"Men min fader," sagde hun lidt forknyt.

"Sagde De ikke, at han var taget bort fra byen?" spurgte Calton.

"Jo," svarede Madge tøvende. "Men han pålagde mig, at jeg ikke måtte gå derhen."

"I så fald," sagde Calton, idet han tog sin hat og sine handsker, "vil jeg ikke bede Dem om det."

Hun lagde sin hånd på hans arm.

"Vent lidt. Kan jeg gøre nogen nytte med det?"

Calton nølede et øjeblik, for han tænkte ved sig selv, at hvis grunden til Brians tavshed var den formodede intrige med en gift dame, ville han allermindst tale om det til den unge pige, han var forlovet med. Men på den anden side kunne der være andre årsager, og Calton tiltroede Madge evne til at få sandheden frem. Med denne betragtning vendte han om.

"Ja," svarede han dristigt, "jeg tror, at De kan frelse hans liv."

"Så går jeg," svarede hun ubekymret. "Han er mere for mig end min fader, og kan jeg frelse ham, så betænker jeg mig ikke et sekund. Vent lidt!"

Og med disse ord løb hun ud af stuen.

"En usædvanlig fiks pige," mumlede advokaten, idet han så ud ad vinduet. "Hvis Fitzgerald ikke er en nar, så tilstår han hende alt. Det er nogle mærkelige skabninger, disse kvinder, og de er såre vanskelige at blive klog på."

Madge kom tilbage, påklædt til at gå ud, og med et tæt slør for ansigtet.

"Skal jeg lade spænde for?" spurgte hun, mens hun febrilsk knappede sine handsker.

"Det tror jeg ikke er værd," svarede Calton tørt, "med mindre De ønsker at se en af aviserne bringe en notits om, at frøken Madge Frettlby i går besøgte mr. Fitzgerald i fængslet. Nej, det er langt bedre, at vi tage en ganske simpel hansom-cab. Kom nu, mit barn!"

Dermed tog han hendes arm og førte hende ud.

De kom ned til stationen og nåede at komme med et tog, ligesom det skulle til at gå. Men Madge var ikke desto mindre opfyldt af en feberagtig utålmodighed.

"Hvor det kører langsomt," sagde hun fortrædelig.

"Stille, mit kære barn," sagde Calton og lagde sin hånd på hendes arm. "De må ikke tage det på den måde. De skal se," tilføjede han beroligende, "vi kommer tidsnok – til at frelse ham."

"Gud give, vi måtte," udbrød hun og slog hænderne heftigt sammen, mens Calton kunne se tårerne trille ned ad hendes kinder under sløret.

"Nu skal De være fornuftig," sagde han næsten lidt barsk. "Dette her går ikke an – De må beherske Dem for hans skyld."

"Ja, for hans skyld," hviskede Madge, og med en kraftig anstrengelse lykkedes det hende at genvinde sin fatning.

De havde snart nået Melbourne, og en hansom-cab kørte dem hurtigt til fængslet. Efter at de havde underkastet sig de sædvanlige formaliteter, blev de ført til den celle, hvor Brian opholdt sig. Slutteren, der havde ledsaget dem, lukkede døren op, og de fandt den unge mand siddende på sin seng med ansigtet skjult i sine hænder. Han så op, og da han fik øje på Madge, rejste han sig og rakte begge hænder frem med et udbrud af den heftigste glæde. Madge ilede hen imod ham og kastede sig til hans bryst med en halvkvalt hulken. I nogen tid var der ingen af dem, der talte. Calton stod i det modsatte hjørne af cellen og ordnede nogle notitser, og slutteren havde allerede trukket sig tilbage.

"Stakkels, kære ven," sagde Madge og strøg blidt hans hår op fra panden, "hvor du ser syg og anstrengt ud!"

"Ja," svarede Brian med en tvungen latter. "Fængselsluften skal ikke forbedre et menneskes udseende!"

"Du må ikke tale i den tone, Brian," sagde hun; "det ligner dig slet ikke. Kom, lad os sætte os ned og tale roligt om tingene."

"Jeg indser ikke, hvad det skal gøre godt for," svarede han træt, idet de satte sig ned, hånd i hånd. "Jeg har talt med Calton om det, indtil mit hoved smertede mig, og lige meget har det hjulpet."

"Naturligvis," bemærkede advokaten i en streng tone, idet han nu også tog plads. "Og det vil heller ikke hjælpe nu, før De

lader Dem bringe til fornuft og fortæller os, hvor De tilbragte hin nat."

"Jeg har sagt Dem, at det kan jeg ikke."

"Kære Brian," sagde Madge blidt og trykkede hans hånd; "du må fortælle det alt sammen – for min skyld."

Fitzgerald sukkede. Dette var den hårdeste fristelse, han endnu havde været undergivet. Han følte sig halvt tilskyndet til at give efter og forandre sin beslutning, men et blik på Madge gav ham ny modstandskraft. Hans tilståelse ville jo kun bringe sorg og lidelse over den, som han elskede højere end sit liv.

"Madge!" sagde han alvorligt, idet han varmt gengældte hendes håndtryk, "du ved ikke, hvad du beder mig om."

"Jo, jeg gør," svarede hun hurtigt. "Jeg beder dig om at frelse dig selv ved at bevise, at du ikke er skyldig i hin skrækkelige forbrydelse, og ikke ofre dit liv for ... for ... "

Her tav hun og så rådvild hen til Calton, for hun havde ingen forestilling om, hvad der var grunden til Fitzgeralds tavshed.

"For en kvindes skyld," tilføjede Calton, idet han busede lige ud med ordene.

"En kvinde!" stammede Madge, der endnu holdt sin kærestes hånd i sin. "Er – er det grunden?"

Brian vendte sig halvt om.

"Ja," svarede han i en lav, tvungen tone.

Et udtryk af dyb smerte fo'r hen over hendes træk; derpå skjulte hun ansigtet i sine hænder og græd bitterligt. Brian så på hende med en stum, fortvivlet mine, og Calton stirrede bistert på dem begge to.

"Hør nu," sagde han endelig til Brian i en forbitret tone, "skal jeg sige min mening om Dem, så er det den, at De er en

nederdrægtig slyngel – ja, jeg beder Dem undskylde det stærke udtryk. Her er en prægtig ung pige, som holder inderlig af Dem, og som er parat til at ofre alt for Deres skyld, og hun bønfalder Dem om at frelse Deres liv. Og så vender De Dem ganske koldblodigt bort og tilstår, at De elsker et andet kvindfolk!"

Brian så stolt op, mens hans pande farvedes af en stærk rødme.

"De tager fejl," sagde han. "Dér er den kvinde, for hvis skyld jeg tier!" Med disse ord rejste han sig op og pegede på Madge.

Hun løftede sit blege og bedrøvede ansigt i vejret med et udtryk af overraskelse.

"For min skyld!" udbrød hun.

"Å, han er afsindig," sagde Calton og trak på skuldrene. "Jeg vil se at få ham frikendt på grund af galskab."

"Nej, jeg er ikke afsindig," råbte Fitzgerald, idet han med heftighed tog Madge i sine arme. "Min elskede," vedblev han, "det er for din skyld, jeg tier, og jeg vil blive ved at gøre det, om jeg så skal bøde med livet for det. Jeg kunne fortælle dig, hvor jeg var hin nat, og derved frelse mig selv, men hvis jeg gjorde det, ville jeg røbe en hemmelighed, og det ville for bestandig kaste en skygge over dit liv. Derfor tør jeg ikke tale."

Madge så op på ham med et ømt blik.

"Min eneste og bedste ven," sagde hun blidt. "Tænk ikke på mig, men på dig selv; jeg vil hellere døje, hvad ulykke det skal være, end at du må dø. Jeg ved ikke, hvad det er for en hemmelighed, men kan du frelse dig ved at åbenbare den, så tøv ikke et øjeblik. Se her," vedblev hun lidenskabeligt og kastede sig på knæ, "her ligger jeg og besværger dig ved al den

kærlighed, du nogensinde har følt for mig, om at frelse dig selv – ligegyldig hvilke følger det så må få for mig."

"Madge," sagde Fitzgerald, idet han slog armene omkring hende og løftede hende op, "det kunne måske have ladet sig gøre en gang, men nu er det i hvert fald for sent. Her i arresten er jeg kommet efter, at der er endnu en anden og stærkere årsag, som pålægger mig tavshed. Jeg ved, at jeg fjerner den eneste udvej, ad hvilken jeg kunne blive frikendt for en forbrydelse, som jeg er uskyldig i. Men – så sandt der er en Gud i Himlen – sværger jeg, at jeg vil og skal tie."

Der blev ganske stille i cellen, en stilhed, der kun afbrødes af Madges gråd, og selv Calton, den uforstyrrelige og korrekte verdensmand, syntes, at hans øjne blev våde. Brian førte Madge hen til ham og lagde hendes arm i hans.

"Tag hende med Dem," sagde han med lav stemme, "eller jeg glemmer, at jeg er en mand." Derpå vendte han sig bort og skjulte ansigtet i sine hænder. Calton sagde intet, men kaldte på slutteren og søgte at føre Madge bort. Men da de havde nået døren, rev hun sig løs, ilede tilbage og slyngede begge arme om Brians hals.

"Min elskede!" udbrød hun og klyngede sig op til ham. "Du skal ikke dø. Jeg vil frelse dig til trods for dig selv!" Og som hun var bange for ikke længere at være herre over sig selv, løb hun ud af cellen, fulgt af advokaten.

12. Madge gør en opdagelse

Madge tog plads i vognen, mens Calton blev stående et øjeblik for at give kusken ordre til at køre til jernbanestationen. Men i det samme bøjede den unge pige sig frem.

"Sig til ham, at han skal køre til Brians logi i Powlett Street," sagde hun, idet hun lagde sin hånd på Caltons arm.

"Hvorfor?" spurgte advokaten i en forbavset tone.

"Og så skulle han gerne lægge vejen forbi Melbourne-klubben. Måske jeg vil af der."

"Hvad pokker mener hun med det?" mumlede Calton, idet han gav de nødvendige ordrer og derpå steg ind i vognen.

"Lad mig så høre," spurgte han, da Madge havde trukket sit slør for ansigtet, og vognen kørte rask ned ad gaden, "lad mig så høre, hvad De har i sinde?"

Hun slog et øjeblik sløret tilbage, og Calton blev helt forbavset ved at se den forandring, der var foregået med hende. Der var ingen tårer i hendes øjne, blikket var roligt og skarpt; læberne tæt sluttede. Kort sagt: Madge så ud som en kvinde, der har sat sig en bestemt ting for, og som vil udføre sin hensigt, hvad det så end skal koste.

"Jeg vil frelse Brian til trods for ham selv," sagde hun meget tydeligt.

"Men hvorledes?"

"Å, De tænker, at jeg intet kan udrette, fordi jeg er en kvinde. Men De skal få at se!"

"Jeg beder om forladelse," svarede Calton med et bistert smil; "jeg har tværtimod altid haft den bedste mening om Deres køn; det har alle jurister, og det er ikke så underligt, eftersom det viser sig i ni tilfælde af ti, at der står en kvinde bag ved enhver sag."

"Den gamle talemåde!"

"Som derfor ikke er mindre sand," genmælede Calton. "Lige siden fader Adams dage er det blevet anerkendt, at kvinderne øver en større indflydelse på verden end mændene – enten til det gode eller det onde. Men det er ikke det, det drejer sig om nu," vedblev han lidt utålmodigt. "Hvad foreslår De, at vi skal gøre?"

"Det er ganske simpelt," svarede hun. "For det første må jeg fortælle Dem, at jeg ikke forstår Brians erklæring om, at han må tie for min skyld. For mit liv indeholder ingen hemmeligheder, som behøver at skjules. Dernæst er der følgende kendsgerninger at lægge mærke til. Den omtalte aften forlod Brian vort hus i St. Kilda klokken elleve. Han fortalte mig, at han ville tage en tur op i klubben for at se, om der var nogle breve til ham, og derpå ville han gå lige hjem."

"Men det var måske blot et skalkeskjul?"

Madge rystede på hovedet.

"Nej, det tror jeg ikke. Jeg spurgte ham aldrig om, hvor han gik hen; han fortalte mig det altid ganske frivilligt. Jeg kender Brians karakter, og jeg ved, at han ikke ville sige nogen usandhed, især ikke uden nødvendighed. Jeg er aldeles vis på, at det har været hans hensigt, som han sagde, at gå lige hjem. Da han kom op i klubben, må han have fået et brev, som bevirkede, at han forandrede sin beslutning."

"Men fra hvem skulle det brev være?"

"Kan De ikke gætte det?" spurgte hun utålmodig. "Naturligvis fra den person – enten det nu har været en mand eller en kvinde – der ønskede at træffe ham for at åbenbare den hemmelighed, der angår mig – hvad den så end drejer sig om. Han fik brevet oppe i klubben og gik så ned ad Collins Street for at møde den person, der havde skrevet det. På hjørnet ved den skotske kirke fandt han mr. Whyte, og da han genkendte ham, gik han uvilligt bort og spadserede ned ad Russell Street for at indfinde sig til det aftalte stævnemøde."

"De tror altså ikke, at han vendte tilbage?"

"Jeg er sikker på, at han ikke gjorde det; for som Brian fortalte dem – der er en mængde unge mænd, der bærer den samme slags frakke og hat, som han havde på. Hvem den anden person, der steg ind i vognen, var – det ved jeg ikke, men jeg vil sværge på, at det ikke var Brian."

"Og De vil nu søge efter det formentlige brev?"

"Ja – i Brians logis."

"Han har måske brændt det."

"Måske og måske ikke. Der er tusinde muligheder," svarede hun. "Brian er det mest skødesløse menneske, jeg kender. Han kan have stukket det i en lomme eller kastet det i sin papirkurv uden senere at levne det en tanke."

"Det har dog næppe været tilfældet denne gang."

"Jo, han har tænkt på den samtale, han havde med brevskriveren, men ikke på selve brevet. De kan stole på, vi vil finde det i hans pult eller i en af lommerne i de klæder, han bar den nat."

"Så er der en anden ting," bemærkede Calton tankefuldt. "Brevet kan være blevet leveret ham på vejen fra jernbanestationen til klubben."

"Det kan vi snart få at vide," svarede Madge, "for han var sammen med Rolleston på den tid."

"Det er rigtigt," svarede Calton. "Og der kommer Rolleston spadserende. Lad os spørge ham ad med det samme!"

Vognen kørte netop forbi Bourkes monument, og Caltons hurtige blik havde opfanget et glimt af Rolleston, der kom ned ad gaden. Hvad der først vakte Caltons opmærksomhed, var Felix' i ordets bogstavelige forstand strålende udseende. Hans høje cylinderhat, hans lakerede støvler og hans diamantringe og brystnål strålede om kap med hinanden. Vognen kørte tæt op til fortovet, og Rolleston standsede pludselig, idet Calton sprang ud lige foran ham. Madge lænede sig tilbage i vognen og trak sit slør ned; hun ønskede nemlig ikke at blive genkendt af Felix, da hun vidste, at det i så fald ville blive fortalt over hele byen.

"Hvad er det!" udbrød Rolleston synligt forbavset. "Hvor kommer De fra, gamle ven?"

"Naturligvis fra vognen der," svarede Calton leende.

"De kommer som en slags *deus ex machina*," bemærkede Rolleston med et forsøg på at være vittig.

"Netop," sagde Calton. "Men hør nu, Rolleston – erindrer De den nat, da Whyte blev myrdet – De traf Fitzgerald på jernbanestationen?"

"I toget," rettede Felix.

"Meget vel – det kommer ud på et. De fulgtes med ham til klubben."

"Ja, og der forlod jeg ham."

"Lagde De mærke til, om han fik noget brev eller andet budskab, mens han var sammen med Dem?"

"Noget brev?" gentog Felix. "Nej, det gjorde han ikke; vi passiarede hele tiden med hinanden, og han talte ikke med andre end mig."

"Var han i godt humør?"

"Udmærket; han fik mig storartet til at le. Men hvorfor alle disse spørgsmål?"

"Å, ikke for noget," svarede Calton, idet han vendte tilbage til vognen. "Jeg ville blot have lidt underretning hos Dem; jeg skal forklare Dem det nærmere, når vi ses igen. Farvel!"

"Men så hør dog," begyndte Felix. Men vognen rullede allerede afsted, og Rolleston gik ærgerlig sin vej.

"Jeg har aldrig kendt mage til disse jurister!" sagde han til sig selv. "Calton er min tro ligesom en stormvind, sådan farer han afsted!"

Imidlertid havde Calton allerede fordybet sig i en samtale med Madge.

"De havde ret," sagde han. "Der må være kommet bud til ham oppe i klubben, for han modtog ikke noget undervejs."

"Og hvad skal vi nu gøre?" spurgte Madge, der havde hørt den foregående konversation og derfor ikke ville spilde tiden med at gøre advokaten overflødige spørgsmål.

"Vi må forhøre i klubben, om der er kommet noget brev til ham den aften," sagde Calton, ligesom vognen gjorde holdt udenfor Melbourne-klubben. "Nu er vi her!" Efter at have sagt et par ord til Madge, skyndte han sig op ad trapperne.

Han gik ind i klubbens kontor for at spørge, om der havde været noget brev til Fitzgerald, og han traf her en opvarter, som han kendte temmelig nøje.

"Hør lidt, Brown," sagde advokaten, "kan De huske, om der den nat, da hansom-cab-mordet fandt sted – om der den nat lå noget brev heroppe til mr. Fitzgerald?"

"Ja, herre ..." svarede Brown tøvende, "det er jo rigtignok så længe siden, at jeg næsten har glemt det."

Calton gav ham et femkronestykke.

"Å, det var ikke sådan at forstå, mr. Calton," sagde opvarteren, mens han ikke des mindre puttede pengene i lommen. "Men jeg har virkelig glemt det."

"Prøv på at huske Dem om," sagde Calton kort.

Brown anstrengte sin hukommelse af alle kræfter, og endelig svarede han:

"Nej, herre – der var ikke noget!"

"Er De vis på det," sagde Calton, synligt skuffet.

"Fuldkommen vis, herre," svarede den anden tillidsfuldt. "Jeg var flere gange den aften henne ved brevhylden, men der var ikke noget til mr. Fitzgerald."

"Hm – det anede mig nok," mumlede Calton med et suk.

"Stop lidt!" udbrød Brown ligesom pludselig greben af en ny tanke. "Der var ganske vist ikke kommet noget med posten, men nu husker jeg det – der kom alligevel et brev til ham den aften."

"Ah!" Calton vendte sig hurtigt om. "Hvad tid?"

"Lidt før klokken tolv."

"Hvem bragte det?"

"Et ungt fruentimmer," svarede Brown dydig indigneret. "Det var en fræk tingest – med Deres tilladelse, herre. Hun stormede uden videre her ind ad døren og spurgte: 'Er han her?' 'Gå deres vej!' sagde jeg, 'eller jeg kalder på politiet.' 'Gør Dem bare ingen ulejlighed,' svarede hun. 'Giv ham dette hersens!' Og dermed stak hun mig et brev ud. 'Hvad for en ham?' spurgte jeg. 'Det ved jeg ikke,' svarede hun. 'Det står skrevet dér, men jeg kan ikke læse skrift. Giv ham det straks!' Dermed løb hun sin vej, før jeg kunne få tid til at stoppe hende."

"Og brevet var til mr. Fitzgerald?"

"Ja, herre – og dygtig snavset var det oven i købet."

"Så gav De ham det naturligvis?"

"Det gjorde jeg, herre. Han sad inde og spillede kort. Jeg så, at han stak brevet i lommen, da han havde læst udskriften, og så fortsatte han spillet."

"Åbnede han det da ikke?"

"Nej, ikke straks, herre. Men han gjorde det bagefter, da klokken manglede omtrent et kvarter i et. Jeg stod inde i stuen, da han lukkede det op og læste det. Så hører jeg ham sige til sig selv: 'Hvilken topmålt uforskammethed!' Og dermed puttede han det atter i lommen."

"Så han noget ophidset ud?"

"Ja, herre – jeg vil snarest sige, at han så ud, som om han var dygtig gal i hovedet. Straks efter tog han hat og frakke på og gik sin vej. Klokken manglede den gang omtrent fem minutter i et."

"Se, se! Og han mødte Whyte klokken et," mumlede Calton. "Der er ingen tvivl om det. Brevet indeholdt anmodning om et stævnemøde, og det var det, han gik til. Hvorledes så brevet ud?" spurgte han højt.

"Temmelig snavset, herre – i en firkantet konvolut; men papiret var godt og skriften ligeså."

"Det passer alt sammen," sagde Calton. "Jeg takker Dem for god underretning." Med disse ord skyndte han sig ud til vognen, hvor Madge sad og ventede på ham.

"De havde ret," sagde han til hende, da vognen atter havde sat sig i bevægelse. "Han modtog et brev den aften, og han var på vejen til et stævnemøde på den tid, da han traf Whyte."

"Jeg vidste det nok," udbrød Madge glædestrålende. "De skal se, vi finder det i hans hjem."

"Det håber jeg også," sagde Calton, "men vi må ikke være alt for sangvinske. Han kan have tilintetgjort det."

"Nej, det har han ikke," svarede hun. "Jeg er overbevist om, at det er der."

"Meget vel," genmælede Calton, idet han så på hende. "Jeg vil ikke sige Dem imod, for foreløbig har Deres kvindelige instinkt udrettet mere end alle mine fornuftslutninger. Men det er ofte tilfældet med kvinder – de springer lige ud, hvor en mand ville betænke sig, og i de ni af ti tilfælde kommer de sikkert i land."

"Den stakkels tiende!" sagde miss Frettlby. "Hun bliver den ene undtagelse, der skal bevise reglen."

Madge havde næsten helt og holdent genvundet sit gode lune, og det lod til, at hun tillidsfuldt stolede på, at det skulle lykkes hende at frelse sin tilkommende husbond.

"For pokker," mumlede advokaten i en beundrende tone, mens han sad og betragtede hende. "Hun er en prægtig pige, og Fitzgerald en lykkelig mand, som har vundet hendes hjerte."

De havde snart nået Brians logis, og døren åbnedes af mrs. Sampson, der så meget trøstesløs ud. Den stakkels fårekylling

havde følt den heftigste anger over de oplysninger, hun havde givet den foregivne assuranceagent, og de strømme af tårer, hun havde udgydt i den anledning, havde åbenbart haft indflydelse på hendes fysiske tilstand, for hun knirkede ikke så lydeligt, som hun plejede, hvorimod hendes stemme var lige så pibende som altid.

"At noget sådant skulle hænde ham!" sukkede hun. "Og jeg, der var så stolt af ham, fordi jeg selv ingen børn har haft undtagen et, der døde, mens det var lille og kom op i Himlen til sin fader, hvor de nu er engle begge to, håber jeg, for de havde et kærligt sind og var alt for gode til at vandre i denne jammerdal, og derfor blev de ofre for en forkølelse, som de havde pådraget sig ved en pludselig vejrforandring."

De havde imidlertid nået Brians dagligstue, og Madge satte sig i en stol, mens Calton, der længtes efter at begynde undersøgelsen, gav mrs. Sampson et vink om, at hun gerne måtte trække sig tilbage.

"Nu går jeg min vej," peb fårekyllingen, idet hun med en tungsindig hovedrysten åbnede døren. "Jeg ved i mit hjerte, at han er lige så uskyldig som det barn, der ikke er født, og så at tænke sig, at det var mig, der fortalte dette skrækkelige menneske det alt sammen, og at han nu må sidde i en iskold celle uden varme og måske uden tæpper over sig om natten."

"Hvad har De fortalt?" spurgte Calton skarpt.

"Ja, det må De nok sige," jamrede mrs. Sampson, mens hun rullede sit lommetørklæde sammen til en knude og gav sig til at tørre sine små, rødkantede øjne. "Det var denne slange i den lysegule, ternede habit, der absolut ville have at vide, om han altid kom hjem inden tolv, og jeg svarede og sagde, at det

plejede han at gøre, og at det kun var en sjælden gang, han brugte sin gadedørsnøgle."

"For eksempel den nat, da mordet fandt sted?"

"Gud, sig ikke det, herre!" udbrød mrs. Sampson med en forfærdet knirken. "Jeg er en svagelig skabning, skønt jeg stammer ned fra en stærk familie, hvis medlemmer alle sammen har nået en høj alder, takket være den omstændighed, at de altid gik med uldent, hvilket min bedstefader fandt var langt bedre end at spolere sit indvendige menneske med medikamenter."

"Det har været en flink fyr, den opdager," mumlede Calton ved sig selv. "Han har forstået at opnå ved list, hvad han aldrig ville have opnået ved magt. Der foreligger en række alvorlige beviser mod Fitzgerald, men det har ikke stort at betyde, hvis han kan bevise sit alibi. De bliver rimeligvis indstævnet som vidne," sagde han højt.

"Jeg, herre!" kvækkede mrs. Sampson og rystede så voldsomt, at det lød, ligesom når vinden sætter et træs grene i bevægelse. "Jeg har aldrig haft mine ben i retten undtagen en eneste gang, da min fader tog mig med sig, for at jeg skulle høre på en retssag mod en morder, der havde slået sin kone ihjel og begravet hende ude i deres køkkenhave uden så meget som at sætte en mindesten over stedet, hvor hun lå, eller læse en salme for hendes hedenfarne sjæl."

"Ja, ja," sagde Calton temmelig utålmodig, idet han åbnede døren for hende. "Vær nu så god at lade os være ene nogle øjeblikke. Miss Frettlby og jeg har et og andet at tale om, og vi skal nok ringe på Dem, inden vi går."

"Mange tak, herre," sagde værtinden. "Jeg nærer det håb, at han ikke vil blive hængt, hvilket er sådan en afskyelig dødsmåde. Men vi er jo alle sammen Vorherre en død skyldig," vedblev hun temmelig usammenhængende, "og hvem der i mange år har gået omkring og slæbt på en sygdom, ved nok ..."

Men Calton, der ikke længere kunne styre sin utålmodighed, lukkede uden videre døren i, og man hørte mrs. Sampsons pibende stemme og uafladelige knirken dø bort i afstand.

"Nuvel," sagde advokaten, "da vi endelig er blevet fri for dette kvindemenneske – hvor skal vi så begynde?"

"Med skrivepulten," svarede Madge og gik hen til det nævnte stykke bohave. "Det er det rimeligste sted at søge."

"Tro blot ikke det," sagde Calton og rystede på hovedet. "Hvis Fitzgerald er så skødesløs, som De siger, så har han næppe gjort sig den ulejlighed at gemme det der. Men lad os i hvert fald se efter."

Pultens indhold lå hulter til bulter – "Det lignede Brian," som Madge bemærkede. Der var fuldt af betalte og ubetalte regninger, gamle breve, teaterprogrammer, balkort og visne blomster. Men det brev, man søgte efter, var der ikke. Det var heller ikke til at finde hverken i dagligstuen eller i sovekammeret, og Madge var lige ved i fortvivlelse at opgive al videre søgen, da Caltons blik faldt på en stor papirkurv, som de af en eller anden grund hidtil havde overset. Kurven var godt og vel halvt fuld. Og ved synet af den faldt der pludselig advokaten en tanke ind. Han ringede, og straks efter viste mrs. Sampson sig i døren.

"Hvor længe har denne papirkurv stået i samme tilstand som nu?" spurgte han og pegede derhen.

"Ak ja, det var såmænd hans eneste fejl," sagde mrs. Sampson. "Han var så græsselig uordentlig, og så forbød han mig oven i købet f. eks. at tømme hans papirkurv, før han selv gav mig ordre til det. Han sagde, at han stundom kastede ting i den, som han bagefter havde brug for igen, og jeg har såmænd ikke rørt den i de sidste seks uger, men jeg håber ikke, De tænker noget ondt om mig for det, for det var efter hans eget ønske, og han ville aldrig have, man måtte røre ved hans breve og den slags ting."

"Seks uger," gentog Calton med et blik hen til Madge. "Og han fik brevet for fire uger siden. Så kan De stole på, at vi finder det der."

Madge kastede sig på knæ ved siden af kurven og tømte dens indhold ud på gulvet, og et øjeblik efter var både hun og Calton så travlt sysselsatte med at rode om mellem papirlapper og -stumper, som om de kunne have været kludesamlere.

"Gud skal vide, om de ikke er en smule forstyrrede i hovedet," mumlede mrs. Sampson, mens hun belavede sig på at trække sig tilbage. "Det ser næsten ud til det, eftersom ..."

Pludselig udstødte Madge et skrig, idet hun mellem alle papirerne så et halvt forbrændt brev, skrevet på tykt, gulligt papir.

"Endelig!" udbrød hun, idet hun rejste sig og glattede brevet ud, så godt det lod sig gøre. "Jeg var vis på, at han ikke havde tilintetgjort det."

"Men det var ikke langt fra," bemærkede Calton og lod sit blik hastigt glide hen over det.

Han gik hen og lagde det på et lille bord foran vinduet. Papiret var snavset og halvt fortæret af ilden, men det

brudstykke, der var tilbage, indeholdt dog et spor at gå efter. Man kunne læse følgende afbrudte ord og linjer:

ot Villa
oorak. Juli 26.

Mr. Fitzgerald anmod
en døende kvin
der ønsker at meddele
angående det
overbringeren, som vil
Bourke Street og
Street. Tøv ik.

"Jeg er bange for, at der ikke er meget at få ud af det," sagde Madge. "Det fremgår heraf, at han virkelig skulle til et stævnemøde, men hvor?"

Calton svarede ikke, men med hovedet støttet i begge hænder blev han ved at stirre på papiret. Endelig så han op.

"Nu har jeg det!" udbrød han livlig. "Se på dette stykke papir – hvor tykt og glat det er – og fremfor al ting: se mærket deroppe i hjørnet: 'ot Villa, Toorak'."

"Så skulle han altså være taget ned til Toorak?"

"På en time – frem og tilbage; det er næppe rimeligt."

"De tror altså ikke, at det er skrevet i Toorak?"

"Nej, det er skrevet i en af Melbournes gyder, i en eller anden bagstue."

"Hvoraf ved De det?"

"Har De glemt, hvem der bragte det?" sagde Calton i samme livlige tone som før. "Et løsagtigt kvindfolk, der nok snarere kunne have hjemme i en bagstue i byens smudsigste kvarter

end i Toorak. Hvad papiret angår, så kommer jeg til at huske på, at der for tre måneder siden blev begået et indbrud nede i Toorak, og dette papir må have været blandt tyvekosterne."

Madge sagde intet, men hendes funklende øjne og de nervøst skælvende hænder røbede hendes bevægelse.

"Jeg må endnu i aften have fat på en opdagelsesbetjent," sagde Calton ivrigt. "Det gælder først og fremmest om at få at vide, hvem der har skrevet dette brev, og dernæst at få fingre i den pågældende person. Jeg tænker, at det endnu skal lykkes os at frelse ham," tilføjede advokaten, i det han omhyggeligt lagde det kostbare brev ind i sin tegnebog.

"Tror De, at man vil være i stand til at finde den person, der har skrevet det?"

"Hm," sagde advokaten med en betænksom mine. "Det kan være, hun er død; brevet taler jo om en døende. Men det vil allerede være tilstrækkeligt, hvis man kan få fat i den person, der afleverede brevet i klubben og derefter ventede på Fitzgerald ved hjørnet af Bourke Street og Russell Street. Jeg ønsker blot at kunne bevise, at han ikke befandt sig i vognen sammen med Whyte."

"Og det tror De, De kan?"

"Det beror på dette brev," sagde Calton, idet han slog med sin finger på tegnebogen. "I morgen tales vi nærmere ved."

Kort efter forlod de huset, og da Calton havde sat Madge i god behold ind i toget, der kørte til St. Kilda, følte hun sig lettere om hjertet, end hun havde gjort siden Fitzgeralds fængsling.

13. Mr. Samuel Gorbys rival

Der er et gammelt ord, som siger, at "lige søger lige", og modsætningen skulle altså være den, at uligeartede skabninger foretrækker at holde sig så fjernt som muligt fra hinanden. Men det hænder ikke des mindre, at skæbnen undertiden finder en ondskabsfuld glæde i at blande dem sammen, og følgen bliver da en bestandig strid mellem de uensartede elementer.

Mr. Samuel Gorby var en meget flink opdager, og han kom godt ud af det med hele verden undtagen med mr. Kilsip. Den sidstnævnte var på sin vis lige så flink og var vellidt og afholdt af alle undtagen af Gorby. Den ene var som ild, den anden som vand, og de forligedes lige så dårligt som disse to elementer.

I sit ydre var Kilsip en fuldstændig modsætning til Gorby; han var høj og slank, mens den anden var lille og tyk. Kilsip var mørk, med et ganske fikst udseende. Mr. Gorby havde til gengæld et evig smilende og fornøjet ansigt, som man ikke skulle vente at finde hos en mand i hans stilling. Men det var netop dette smil, aer ydede mr. Gorby en så uvurderlig bistand, når det gjaldt om at skaffe oplysninger, for folk var langt mere tilbøjelige til at udtale sig åbent og uforbeholdent overfor en tilsyneladende så pæn og ligefrem mand end overfor mr. Kilsip, hvis øjne og øren så ud, som om de altid passede at være på deres post. Man følte sit hjerte blødgjort af Gorbys elskværdige smil og indtagende manerer, men når Kilsip viste sig, lukkede man sig som en østers inde i sin skal eller trak sig ind i sit hus som en forskrækket snegl.

Det eneste skarpe, der var i mr. Gorbys udseende, var hans små, grå øjne, som han forstod at bruge ganske fortræffeligt, og det hændte ikke sjældent, at et lille glimt i disse klare, grå øjne gjorde et stærkt og overraskende indtryk på den umistænksomme person, der havde ladet sig føre bag lyset af det sukkersøde smil og de indtagende manerer.

Kilsip havde derimod et af disse høgeagtige ansigter, der altid synes at spejde efter bytte; han havde prægtige, mørke øjne, kroget næse og smalle læber. Hans ansigt var uden al farve, håret kulsort, og med sin høje, smækre figur og slangeagtige bevægelser ydede han ganske vist ikke noget behageligt skue. Desuden var han i besiddelse af en ualmindelig snedighed, og så længe han virkede i det skjulte, havde han så godt som altid held med sig; det var kun, når han trådte personligt frem på skuepladsen, at hans sælsomme ydre advarede folk mod at være alt for meddelsomme.

Alt i alt kunne man derfor sige, at skønt Kilsip ubestridelig var den dygtigste, blev Gorby – takket være sine personlige egenskaber – dog den, der oftest bragte sejren hjem. De havde hver især deres efterlignere og beundrere, men indbyrdes kunne de ikke fordrage hinanden, og de mødtes sjældent uden at komme op at skændes. Da Gorby var blevet udset til at tage sig af hansom-cab-mordet, havde Kilsip følt sit hjerte opfyldt af misundelse, og da Fitzgerald blev arresteret. Og hele det bevismateriale, Gorby havde samlet, lod til klart og tydeligt at godtgøre hans brøde, harmede Kilsip sig i stilhed over sin fjendes triumf. Ingen ville have været gladere end han, hvis han havde turdet lade sig forlyde med, at Gorby havde arresteret en fejl mand, men der var en sådan ophoben af beviser, at denne

tanke ikke et eneste øjeblik faldt ham ind, før han modtog en billet fra mr. Calton, der anmodede ham om at se op på hans kontor samme aften klokken otte i anledning af hansom-cab-mordet.

Kilsip vidste, at Calton var den anklagedes defensor, og han gættede lige straks, at der måtte være fundet et spor, som det gjaldt om at følge, indtil det lykkedes at bevise fangens uskyldighed. Opfyldt af denne tanke havde han allerede besluttet at ofre sig med liv og sjæl for det hverv, Calton havde i sinde at betro ham. Hvilken triumf ville det ikke være, hvis han kunne bevise, at Gorby havde taget fejl! Han glædede sig så inderligt ved denne mulighed, at da han tilfældigt mødte sin rival, inviterede han ham endog på et lille glas. Da sligt aldrig var hændet før, blev Gorby noget forbavset over denne uventede gæstfrihed, men da han smigrede sig med at være Kilsips overmand – både åndelig og legemlig – betænkte han sig ikke på at modtage indbydelsen.

"Ah!" sagde Kilsip og gned sine tynde, hvide hænder, mens de sad ved deres glas. "De er sandelig en lykkelig mand, at De så hurtigt har fået bugt med dette hansom-cab-mord."

"Ja, jeg smigrer mig med, at jeg har taget det ganske fornuftigt," sagde Gorby og tændte sin pibe. "Jeg havde ikke troet, det ville gå så glat – skønt, det forstår sig, der var jo en svær mængde at spekulere ud, før jeg kom på det rene med, hvor jeg skulle begynde."

"De er naturligvis ganske vis på, at det er den rette mand, de har fået fingre i," bemærkede Kilsip med blid stemme og et hastigt glimt i sine mørke øjne.

"Ganske vis!" gentog mr. Gorby i en hånlig tone. "Der er ikke noget at være vis på der. Jeg vil gøre min saligheds ed på, at han er manden. Han og Whyte hadede hinanden. Så siger han til Whyte: 'Jeg dræber dig, om det så skal ske på åben gade.' Han træffer Whyte beruset – en kendsgerning, som han selv indrømmer –; han går først sin vej, men hyrekusken sværger på, at han vender tilbage. Derpå stiger han ind i vognen med et levende menneske, men da han går bort, er manden død. Han tager en anden vogn og kører til East Melbourne; hans værtinde kan bevise, hvad tid han kommer hjem og det passer netop med den tid, som en vogn bruger til at køre fra den store latinskole til St. Kilda Road. Hvis De ikke er en dumrian, Kilsip, må De kunne indse, at der ikke er noget at tvivle om."

"Det ser alt sammen klart og tydeligt nok ud," sagde Kilsip, mens han i sit stille sind undrede sig over, hvad Calton kunne have fundet for et spor, der var i stand til at afkræfte en så stærk række beviser. "Og hvorpå grunder han nu sit forsvar?"

"Advokat Calton er den eneste, som ved det," svarede Gorby, idet han drak sit glas ud. "Men hvor dygtig han end er, skal han dog have ondt ved at finde noget, som kan svække mine beviser."

"Det skal De dog ikke være alt for sikker på," svarede Kilsip, hvis hjerte var lige ved at flyde over af misundelse.

"Men det er jeg nu alligevel," genmælede Gorby, der blev så rød i hovedet som en kalkunsk hane. "De er skinsyg, er De, fordi De ikke har fået en finger med i spillet."

"Åh, det kan ske endnu!"

"Hvad kan det?" sagde Gorby ærgerlig. "De vil vel ikke gøre Dem selv til nar! Fyren er jo allerede nappet."

"Jeg tror ikke, det er den rette mand, De har fået fat i," bemærkede Kilsip frimodigt.

Mr. Gorby så på ham med et medlidende smil.

"Nej, det gør De naturligvis ikke, fordi det er mig, der har fanget ham. Måske De vil tro det, når De ser ham blive hængt."

"De er en meget flink fyr," genmælede Kilsip, "men De er dog ikke så ufejlbarlig som paven."

"Og hvad grund har De så til at sige, at det ikke er den rette mand?" spurgte Gorby.

Kilsip smilede og listede sig sagte tværs over gulvet ligesom en kat.

"Jeg har ikke i sinde at fortælle Dem, hvad jeg ved, men De skal blot ikke være alt for sikker!"

Og med disse ord og et drillende smil gik han ud af stuen.

Mr. Gorby så efter ham med harmfuld overraskelse. I virkeligheden var Kilsip så temmelig vis på, at Fitzgerald var den rette mand, men da Calton havde kastet en svag mistanke ind i hans sind, kunne han ikke modstå fristelsen til at drille Gorby.

"Han er en slange, er han!" sagde Gorby til sig selv, da døren havde lukket sig efter hans kollega. "Men dette her er ikke andet end praleri. Der mangler ikke et led i den række beviser, jeg har samlet mod Fitzgerald, så han er mig sikker nok."

Klokken otte samme aften præsenterede den snedige Kilsip sig på Caltons kontor, hvor han fandt advokaten utålmodig ventende. Kilsip lukkede sagte døren i og satte sig derpå lige over for Calton for at høre, hvad denne havde at sige ham.

Advokaten bød ham imidlertid først en cigar og hentede derpå en flaske whisky og to glas frem fra et

hemmelighedsfuldt skjul; så fyldte han det ene glas og skød det hen til opdagelsesbetjenten.

Kilsip modtog disse små opmærksomheder med den højtideligste alvor, men de var dog ikke helt uden virkning på ham. Calton havde stor tiltro til, hvad der kunne opnås ved en diplomatisk fremgangsmåde, og det var en teori, som han både selv fulgte og prædikede for andre. Han vidste, at Kilsip var af den slags folk, som nok kan lide at blive gjort stads af og følgelig forsømte han ikke et så uskyldigt middel som at vise ham nogle små opmærksomheder. Desuden var Calton ikke ubekendt med den afsky, som Kilsip nærede for Gorby, og det ene med det andet ville den kløgtige advokat nu benytte for at få Kilsip helt og holdent over på sin side. Med disse forudsætninger begyndte han samtalen.

"Jeg antager," sagde han, idet han lænede sig tilbage i stolen og blæste røgen ud fra sin cigar – "jeg antager, at De er inde i alt, hvad der angår hansom-cab-mordet?"

"Det skulle jeg mene, jeg er," sagde Kilsip med et nysgerrigt glimt i sine skarpe øjne. "Gorby bestiller ikke andet end at prale af den dygtighed, han har vist ved at få fat i den formentlige forbryder."

"Aha!" sagde Calton, idet han bøjede sig frem og lagde armene på bordet. "Formentlige forbryder. Se, se! Skal det sige, at han endnu ikke er blevet dømt af en jury, eller mener De selv, at Fitzgerald er uskyldig?"

Kilsip stirrede ligesom lidt tvivlrådig på advokaten, mens han langsomt gned sine hænder mod hinanden.

"Nuvel," sagde han endelig, "før jeg fik Deres billet, var jeg overbevist om, at Gorby havde fået fat på den rette mand, men

da jeg hørte, at De ønskede at tale med mig – og jeg vidste jo, at De var den anklagedes defensor – så gættede jeg nok, at De havde opdaget et eller andet i hans favør, som De ville have, at jeg skulle undersøge nærmere."

"Ganske rigtigt!" bemærkede Calton tørt.

"Da mr. Fitzgerald har indrømmet, at han traf Whyte på hjørnet og derpå råbte en vogn an –" vedblev opdagelsesbetjenten.

"Hvorfra ved De det?" afbrød Calton ham skarpt.

"Gorby har fortalt mig det."

"Hvordan pokker kunne han vide det!" udbrød advokaten med uforstilt overraskelse.

"Fordi han går og snuser omkring alle vegne," sagde Kilsip, der glemte i sin harme, at denne fremgangsmåde hørte med til en opdagelsesbetjents forretninger. "Men i hvert fald," tilføjede han rask, "hvis mr. Fitzgerald virkelig var sammen med Whyte den nat, så gælder det om at bevise, at han ikke kom tilbage igen, således som hyrekusken har forklaret."

"Jeg kan tænke, at De så går ud fra, at Fitzgerald vil bevise et alibi," sagde Calton.

"Ja, netop," svarede Kilsip beskedent. "Naturligvis er De bedre inde i sagen, end jeg kan være, men så vidt jeg skønner, er det det eneste forsvar, der er muligt for ham."

"Men han vil ikke føre et sådant forsvar."

"Så må han være skyldig," sagde Kilsip overbevist.

"Det er dog ikke afgjort," bemærkede advokaten tørt.

"Men hvis han vil frelse sin hals, bliver han nødt til at godtgøre bemeldte alibi," påstod den anden.

"Men det er netop knuden," svarede Calton. "Han bryder sig ikke om at frelse sin hals."

Kilsip så noget forvirret ud, nippede til sit glas og ventede på at høre, hvad mr. Calton havde at bemærke.

"Sagen er den," sagde Calton og tændte sig en frisk cigar, "at han har sat sig den forrykte idé i hovedet, at han vil holde det hemmeligt, hvor han har tilbragt den pågældende nat."

"Jeg forstår nok," sagde Kilsip og nikkede alvorligt med hovedet – "fruentimmer!"

"Nej, vist ikke," svarede Calton hurtigt. "Fra først af tænkte jeg selv noget lignende; men jeg tog fejl. Han var på vejen til en døende, som havde noget at betro ham."

"Om hvad?"

"Det er netop det, jeg ikke ved," ytrede Calton. "Det må have været ting af vigtighed, for hun sendte bud i stor skyndsomhed – og han stod ved hendes seng mellem kl. et og to fredag morgen."

"Så vendte han altså ikke tilbage til den vogn, Whyte kørte i?"

"Nej, det gjorde han ikke. Han gik til et stævnemøde, men han vil ikke give nærmere oplysninger om det, hvad grunden nu end kan være. Jeg har i dag været i hans hjem og fundet det halvt forbrændte brev, hvori der sættes ham stævne."

Calton rakte brevet til Kilsip, der lagde det foran sig på bordet og undersøgte det omhyggeligt.

"Det blev skrevet om torsdagen," sagde opdagelsesbetjenten.

"Naturligvis – datoen står jo på, og Whyte blev dræbt om fredagen, den 27."

"Og det kom fra en eller anden villa i Toorak," vedblev Kilsip, der stadig undersøgte papiret. "Hm, nu forstår jeg – han tog

derud!"

"Nej, det har han næppe gjort," svarede Calton lidt ironisk. "Det lod sig ikke gøre at tage til Toorak, have en sammenkomst derude og være tilbage i East Melbourne – alt sammen i løbet af en time. Hyrekusken Royston kan bevise, at han var i Russell Street klokken et, og hans værtinde, at han var i sit hjem i East Melbourne klokken to. Følgelig kan han ikke have været i Toorak."

"Hvornår blev brevet afleveret?"

"Lidt før kl. Tolv i Melbourne-klubben, af et pigebarn, der efter opvarterens sigende havde et temmelig tvetydigt ydre. De kan se, der står i brevet, at overbringeren vil vente på ham ved Bourke Street og en anden gade, hvis navn har stået skrevet på den brændte del af brevet. Efter at Fitzgerald havde forladt Whyte, er han vandret ned ad Russell Street for at begive sig til sit stævnemøde, og følgelig er det mest logisk at gå ud fra, at overbringeren af brevet har ventet på ham ved hjørnet af Bourke Street og Russell Street. Nu," vedblev advokaten, "ønsker jeg at få at vide, hvem det pigebarn er, der afleverede brevet?"

"Men hvorledes?"

"Guds død, Kilsip! De er da ingen klodrian!" udbrød Calton, hvis ærgrelse fik bugt med hans sædvanlige diplomati. "Kan De ikke forstå, at papiret der kommer fra en af de usleste gyder, og følgelig må det være blevet stjålet!"

Kilsips øjne lyste med et pludseligt glimt.

"Talbot villa, Toorak!" udbrød han hurtigt, idet han atter greb brevet og undersøgte det med fornyet opmærksomhed. "Det var dér, indbruddet fandt sted!"

"Netop," sagde Calton med et velbehageligt smil. "Nu forstår De, hvad jeg ønsker. De må tage mig med Dem til en af de huler, hvor man havde skjult tyvekosterne fra huset i Toorak. Dette papir," vedblev advokaten og pegede på brevet, "har hørt til tyvegodset, men er blevet glemt og så bagefter benyttet af andre folk der på stedet. Brian Fitzgerald har fulgt den anmodning, der rettedes til ham i brevet, og han har været der på den tid, mordet blev begået."

"Nu forstår jeg det," sagde Kilsip med en tilfreds knurren. "Der var fire gavtyve med til det indbrud, og de skjulte tyvekosterne i mor Guttersnipes hytte i en gyde, der strækker sig fra Little Bourke Street. Men pokker stå i det – en flot fyr som mr. Fitzgerald, oven i købet i selskabsdragt, kunne da ikke godt begive sig derhen, med mindre ..."

"Han havde nogen med sig, der var kendt med lokaliteterne," tilføjede Calton. "Og det havde han netop også, nemlig det unge fruentimmer, der afleverede brevet i klubben. At dømme efter opvarterens beskrivelse må hun være godt kendt i det kvarter af byen."

"Nuvel," sagde Kilsip, idet han rejste sig og så på sit ur. "Klokken er nu på slaget ni, og hvis De ønsker det, kan vi lige så gerne straks begive os til den gamle heks' standkvarter ... En døende," gentog han, som slået af en pludselig tanke – "der var et kvindfolk, som døde dér for omtrent fire uger siden."

"Hvem var hun?" spurgte Calton, mens han tog sin overfrakke på.

"Jeg tror, det var en eller anden slægtning af mor Guttersnipe," svarede Kilsip, idet de forlod kontoret. "Jeg ved ikke bestemt, hvem hun var. De plejede at kalde hende

'Prinsessen', og pokkers smuk må hun have været i sin tid. For omtrent tre måneder siden var hun kommet hertil fra Sydney, og efter hvad jeg kunne forstå, havde hun ikke ret længe været borte fra England. Hun døde af svindsot torsdag nat – det vil altså sige natten før mordet."

"Så må det have været hende, der har skrevet brevet."

"Det er der ingen tvivl om," svarede Kilsip. "Og har mr. Fitzgerald været der den pågældende nat, så kan vi få vidner nok til at bevise hans alibi. Jeg er i det mindste sikker på to: mor Guttersnipe og hendes datterdatter, Sally."

Men mr. Calton hørte ikke længere efter. Han gik med lange skridt ved siden af sin ledsager, mens han tænkte ved sig selv:

"Hvad i alverden kunne et menneske, der nylig var kommet fra England og nu opholdt sig i en af Melbournes elendigste gyder – hvad kunne hun have at fortælle Fitzgerald om Madge Frettlby?"

14. Heksen

Bourke Street er altid mere befærdet end Collins Street, især ved nattetid. Her er teatrene beliggende, og deres elektriske blus samler en talrig menneskemængde. Det er tillige en meget blandet og meget broget mængde. Ved indgangen til hotellerne står en forsamling af mere eller mindre lurvet klædte individer, der læner sig op mod muren og kritiserer de forbigående, mens de venter på, at en eller anden god ven skal invitere dem ind på et glas – en opfordring, som de adlyder med mistænkelig ivrighed. Lidt længere fremme ser man en gruppe mænd, der ligner en mellemting mellem staldkarle og prangere; det er svære, bredskuldrede folk, der ikke taler om andet end det sidste væddeløb, og hvilke indsatser, der blev holdt på den eller den hest. Langs fortovet driver gadesælgerne omkring, nogle sælger tændstikker, andre bladenes aftenudgaver. Med hæse stemmer gentager de uafladelig det samme råb: "*Herald*, tredje udgave, én penny!"

Midt på gaden krydser vognene hinanden. Der er køretøjer af enhver art, lige fra den simpleste hyrevogn til den eleganteste hansom-cab, hvori den unge laps kører hen til sin klub, eller de velholdte selvejerkøretøjer, hvori unge damer i lyse, strålende sommertoiletter kører hjem sammen med mama eller papa. Tæt op til fortovet står et ambulant musikkorps, bestående af tre violiner og en harpe; de udfører en tysk vals for en talrig og beundrende tilskuerkreds. Er der noget, Melbournes befolkning har forkærlighed for fremfor noget andet, så er det

musik; det er en tilbøjelighed, som står fuldkommen ved siden af deres interesse for hestevæddeløb.

En eller anden forfatter har sammenlignet Melbourne med Glasgow, men under en himmel som i Alexandria, og vist nok er det, at Australiens prægtige klima øver en stor indflydelse på en så modtagelig race som den anglo-saksiske. Det er blevet forudsagt, at Australiens fremtidige befolkning vil blive ualmindelig høje og velvoksne folk, kraftige og energiske, ihærdige til deres arbejde og udmærket dygtige i alle legemlige idrætter, især til at svømme og ride. Men denne forudsigelse holder næppe stik. Der er langt mere sandsynlighed for, at fremtidens australier bliver et meget kultiveret og noget mageligt anlagt individ, der fortrinsvis vil dyrke videnskab og kunst og nødigt give sig i lag med strengt, fysisk arbejde. Klimaet må tages med i beregningen, og derefter er der ingen tvivl om, at efterkommerne af de australske nybyggere ville blive lige så forskellige fra deres forfædre, som de forfinede venetianere under dogernes herredømme var det fra de hårdføre mænd, der første gang opslog deres boliger på de ensomme, sandede øer ved Adriaterhavets kyst.

En lignende slutning kom mr. Calton til, mens han fulgte sin ledsager gennem de befærdede gader og samtidig lagde mærke til, med hvor dyb opmærksomhed mængden lyttede til Strauss' og Offenbachs henrivende melodier. De brogede folkelivsbilleder, der omgav dem, fængslede i høj grad advokatens livlige indbildningskraft, men hans følgesvend, for hvem disse scener i hovedstadens proletar-kvarter ikke havde nyhedens interesse, skyndte sig afsted og trak mr. Calton med sig ind i Little Bourke Street, hvor gadens snæverhed, de høje

huse på begge sider og den dårlige belysning dannede en stærk modsætning til de lyse og blændende omgivelser, de nylig kom fra.

Så snart de kom ud af Little Bourke Street, drejede opdagelsesbetjenten ind i en mørk gyde, hvor man befandt sig som i en åben begravelse, men idet Calton så op, fangede han et glimt af den blå luft højt oven over og fuld af tindrende stjerner – et syn, som var i høj grad velgørende.

"Hold Dem tæt ved mig," hviskede Kilsip og lagde sin hånd på advokatens arm. "Der driver så mange slags folk omkring her."

Denne påmindelse var for så vidt overflødig, for Calton, der ikke følte sig synderlig vel til mode i disse omgivelser, holdt sig så nær ind til sin fører, som troligvis Dante til Virgil, da de befandt sig i Underverdenens regioner. Det var ikke helt mørkt, for luften havde den lysende dis, som er ejendommelig for tusmørket i Australien, men se noget tydeligt kunne man dog ikke. Kilsip og advokaten gik for en sikkerheds skyld midt ad gaden, for at ingen pludselig skulle overfalde dem, og en gang imellem kunne de se enten en mand, der sneg sig langs med skyggen inde på fortovet, eller en kvinde med udslagent hår og åbent bryst, der lænede sig ud ad et vindue for om muligt at trække lidt frisk luft. Der var også nogle børn, som legede i en udtørret rendesten, og hvis ungdommelige, skrigende stemmer blandede sig med en rå drikkevise inde fra et af husene. Nu og da sås en lille flok kinesere i deres blå bluser og med hårpisk ned ad nakken; de gik langsomt og forsigtigt hen ad gaden, på vejen til et af de kinesiske spisehuse, hvorfra lyset skinnede ud gennem den åbne dør, så man kunne se andre mongoler, der stod indenfor og stegte og brasede fjerkræ, som allerede

ventede på købelystne. Kilsip drejede nu til venstre og førte advokaten ind i en anden, endnu snævrere gyde, hvor man måtte undre sig over, at det var muligt for menneskelige væsener at leve og ånde.

"Det er ligesom at vandre i skyggernes land," mumlede han ved sig selv, idet han fik øje på en kvinde, der sad og krøb sammen i en krog, men som så op på dem med et ondt blik i sit kridhvide ansigt, da de gik forbi. Og man kom virkelig til at tænke på en eller anden frygtelig allegori ved at færdes i dette halvmørke, hvor uhyggen og ensomheden forøgedes endnu mere ved de svage og ubestemte omrids af mænd og kvinder, der listede frem og tilbage i mørket.

Til Caltons store lettelse standsede opdagelsesbetjenten endelig foran en dør, som han åbnede, idet han gav advokaten et vink om at følge med. Calton fulgte vinket og befandt sig nu i en lav, mørk og ildelugtende gang, for enden af hvilken man kunne skimte et svagt lys. Kilsip tog sin ledsagers arm og førte ham forsigtigt gennem gangen – en forholdsregel, som ingenlunde var på urette sted, for Calton kunne føle ved hvert andet skridt, at gulvbrædderne var rådne og fulde af huller, som hans fødder jævnligt sank ned i, mens han samtidig kunne høre rotterne flygte afsted til alle sider. Just som de kom til enden af denne tunnel – for andet kunne man ikke godt kalde den – gik lyset ud, og de stod i bælgmørke.

"Tænd det igen!" råbte opdagelsesbetjenten i en bydende tone. "Hvad er jeres mening med at gemme pråsen?"

Tyvejargonen lod åbenbart til at være velkendt på dette sted; for der hørtes en puslen i mørket, en mumlende stemme, og derpå var der nogen, som tændte lyset med en tændstik. Denne

gang så Calton, at lyset blev holdt af et halvvoksent pigebarn med et blegt, ondskabsfuldt ansigt, omgivet af en mængde sort hår, der hang hende ned over øjnene. Hun sad sammenkrøbet på gulvet, lænende sig op til den fugtige mur, mens hun betragtede opdagelsesbetjenten med et trodsigt, men dog tillige halvt frygtsomt blik – ligesom hun kunne være et vildt dyr, der blev tæmmet mod sin vilje.

"Hvor er mor Guttersnipe?" spurgte Kilsip i en barsk tone og rørte let ved hende med sin fod – en fornærmelse, som hun gengældte med et hadefuldt blik, idet hun hastigt sprang op.

"Ovenpå," svarede hun og pegede med hånden hen imod muren på højre side, hvor Calton – hvis øjne efterhånden havde vænnet sig til mørket – troede at kunne skimte noget, der lignede en trappe.

"De får ikke meget ud af hende i aften," tilføjede pigen, "for hun er ikke i godt humør."

"Det er der ingen, der bryder sig om," sagde Kilsip barsk. "Før os blot straks derop!"

Pigen så tvært på ham og gik derpå tøvende i forvejen op ad trappen, der var så brøstfældig, at Calton hvert øjeblik frygtede for at styrte ned i ukendte afgrunde. Han holdt sig lige bag ved sin ledsager, og endelig nåede de ad de skrøbelige trin op til en dør, gennem hvis sprækker man kunne se, at der brændte lys indenfor. Her udstødte pigen en lydelig fløjten, og i det samme blev døren åbnet som ved et trylleri.

Stadig ledsaget af deres gnomagtige vejviser trådte Calton og opdagelsesbetjenten over dørtærsklen, og der viste sig nu en snurrig scene for dem.

Det var et lille, firkantet værelse, lavt til loftet, hvorfra papiret hang ned i laser og trevler. Ved den ene væg, langt oppe mod vinduet, stod en slags bænk, hvorpå der lå en halvnøgen kvinde mellem en bunke pjaltede og snavsede klædningsstykker. Hun syntes ikke at være ved sin fulde fornuft, for hun rokkede uafladelig frem og tilbage med hovedet, mens hun med svag, pibende røst sang nogle uforståelige strofer af en gammel vise. I midten af stuen var anbragt et fyrretræs bord, hvorpå stod et tællelys samt en whiskyflaske og en skåret kop. Foran disse festlige attributter sad en gammel kone med et spil kort udbredt på bordet. Hun havde åbenbart været i færd med at lægge kort op for en slyngelagtigt udseende fyr, der imidlertid havde rejst sig for at åbne døren for opdagelsesbetjenten, som han betragtede med en alt andet end venskabelig mine. Han var iført en snavset fløjlsjakke og en sort filthat med bred skygge, som han havde trukket ned over øjnene. Han lignede en af de italienske omstrejfere, der forhandler gipsfigurer eller spiller på lirekasse, altid ledsaget af en abekat, og udtrykket i hans ansigt var så skulende og ondskabsfuldt, at Calton fandt, at det ikke kunne være vanskeligt at forudsige ham hans endelige skæbne: Straffeanstalten eller galgen.

Idet de trådte ind, løftede spåkonen sit hoved i vejret og betragtede dem med et nysgerrigt blik, mens hun skyggede for øjnene med den ene af sine magre hænder. Calton tænkte ved sig selv, at han aldrig havde set et mere livagtigt billede af en hæslig, gammel heks. Hendes ansigt var ligesom tatoveret af utallige rynker, der blev endnu mere kendelige ved det smuds, der fyldte dem; hun havde tætte, buskede bryn over et par skarpe, sorte øjne, hvis spillende liv årene ikke havde forringet,

en stor, kroget næse, der lignede et rovfuglenæb, og ganske tynde læber, hvorfra et par store gule tænder kiggede frem ligesom hugtænderne på et vildsvin. Hendes hår, der var meget fyldigt og næsten helt hvidt, var bundet op i en knude med et stykke trevlet, sort bånd. Kort sagt: hun passede i et og alt til at blive sat ind i en eventyrbog som den onde heks.

Denne indtagende dame så op med et ondskabsfuldt blik og spurgte i en tvær tone: "Hvad ønsker De?"

"De vil have din whiskyflaske," råbte pigebarnet med en gnomagtig latter, mens hun rystede det lange, sorte hår bort fra øjnene.

"Ud med dig, din vanartede unge!" skreg heksen og knyttede hånden ad hende, "eller jeg skal rive hjertet ud af livet på dig!"

"Ja, lad hende kun gå," sagde Kilsip og nikkede til pigen. "Og De kan gøre hende følgeskab," tilføjede han skarpt, idet han vendte sig om mod den unge fyr, der endnu stod og holdt døren åben.

Fyren syntes ikke videre tilbøjelig til at adlyde befalingen, men efter et øjebliks betænkning gik han dog sin vej, mens han mumlede noget om, "at der var nok visse folk, som kunne have lyst til at få et par ribben knækket." Pigebarnet fulgte med ham, og hendes bortfjernelse blev yderligere fremskyndet af mor Guttersnipe, der – med en hurtighed, som kun kunne opnås ved lang øvelse – tog sin ene tøffel af og slyngede den efter pigens hoved.

"Vent, til jeg får fingre i dig, Lizzy!" skreg hun med en lang række eder, "der skal ikke blive et helt lem tilbage af dig!"

Lizzy besvarede denne trussel med en skingrende hånlatter og forsvandt derpå gennem døren, som hun slog hårdt i efter

sig.

Så snart hun var borte, tog mor Guttersnipe sig en slurk af koppen, og mens hun samlede de fedtede kort sammen med en forretningsmæssig mine, så hun indsmigrende op på Calton.

"Ønsker De at få lidt at vide om fremtiden, min kære herre," sagde hun og blandede kortene med øvet hånd, "så skal gamle mo'er fortælle ..."

"Nej, det skal hun ikke," afbrød opdagelsesbetjenten hende i en barsk tone. "Jeg kommer her i forretninger."

Den gamle studsede lidt ved denne oplysning og så med et hastigt blik hen på ham.

"Hvad har de knægte nu taget sig for?" spurgte hun. "Jeg siger dem, denne gang er her ingen tyvekoster at hitte her i huset!"

Den syge kvinde, der havde ligget og kastet sig uroligt frem og tilbage i sengen, begyndte i det samme at synge en gammel irsk vise med hæs og bristende stemme.

"Vil du holde din mund!" skældte den gamle rasende, "eller jeg skal slå hovedet i stykker på dig!" Med disse ord greb hun whiskyflasken, som om hun ville gøre alvor af sin trussel, men hun lod dog hurtigt til at skifte sind, for i stedet for at kaste flasken i hovedet på den syge, hældte hun noget af dens indhold i sin kop og drak det begærligt.

"Det stakkels menneske dér ser ud til at være meget syg," sagde Calton og så med en let gysen hen til sengen.

"Det er hun også," brummede mor Guttersnipe. "Hun burde være på galehuset i stedet for at ligge her og synge sine fordømte viser, der ikke handler om andet end død og ulykke. – Hu ha, det løber én koldt ned ad ryggen at høre derpå!" tilføjede heksen, idet hun atter tog sig en slurk af koppen.

"Hvem var den kvinde, som døde her i huset for tre eller fire uger siden?" spurgte Kilsip i en skarp tone.

"Hvordan skal jeg vide det," genmælede mor Guttersnipe tvært. "Jeg har vel ikke slået hende ihjel – har jeg vel? Jeg tænker, det var alt det brændevin, hun drak, som gjorde det af med hende!"

"Husker De den nat, hun døde?"

"Nej, jeg gør ikke," svarede heksen forbitret, "jeg var drukken – døddrukken var jeg, så sandt jeg sidder her!"

"Det er De nok altid," sagde Kilsip.

"Det er jeg – og hvad så?" svarede hun og greb på ny sin flaske. "Det er vel ikke Dem, der betaler! Javist er jeg fuld! Det var jeg i går og i dag, og jeg vil være det hver eneste dag, lige til jeg ligger i min grav og bliver ædt op af ormene!"

Calton kunne ikke undertrykke en gysen, mens han lyttede til denne stemme, der var ligesom gennemsyret af had og ondskab. Opdagelsesbetjenten indskrænkede sig derimod til at trække på skuldrene.

"De er et tåbeligt menneske," sagde han kort. "Men hør nu efter, hvad jeg har at sige Dem: den nat, 'Prinsessen' døde, var her en herre, som kom for at tale med hende – ikke sandt?"

"Det fortalte hun," svarede mor Guttersnipe. "Men jeg ved det ikke – jeg var fuld."

"Hvem fortalte det? 'Prinsessen' selv?"

"Nej, min datterdatter, Sally. 'Prinsessen' sendte bud efter ham, for at han skulle se hende dø, tænker jeg. Sally listede nogle papirer ud af mit skrin," vedblev den gamle forbitret. "Hun gjorde det, da jeg havde drukket så meget, at jeg ikke kunne forhindre det."

Opdagelsesbetjenten så hen på Calton, der nikkede til ham med en tilfreds mine. De havde åbenbart ret i deres formodning om, at papiret var blevet stjålet i villaen i Toorak.

"De så altså ikke den herre, som var her?" spurgte Kilsip og vendte sig på ny til heksen.

"Nej jeg gjorde ikke! Han kom her klokken halv to om morgenen, og De forlanger vel ikke, man skal sidde oppe den hele nat!"

"Klokken halv to," gentog Calton. "Det passer akkurat! Er De vis på det?"

"Gid jeg må dø, om det ikke er sandt," forsikrede mor Guttersnipe højtideligt. "De kan spørge min datterdatter Sally!"

"Hvor er hun?" spurgte Kilsip skarpt.

Ved dette spørgsmål kastede den gamle kone hovedet tilbage og begyndte at hulke på en trøstesløs måde.

"Hun er løbet sin vej, det skarn!" jamrede hun. "Hun har forladt sin stakkels gamle bedstemoder for at slutte sig til Frelserhæren – gid Fanden havde den; den gør ikke andet end ulykker, hvor den kommer!"

Her begyndte den syge henne i sengen igen på en af sine bedrøvelige viser.

"Hold sin mund, siger jeg!" råbte mor Guttersnipe og truede med knyttet hånd hen til sengen. "Jeg tager livet af hende, hvis hun bliver ved med de ligsalmer!"

Imidlertid vekslede opdagelsesbetjenten hastigt nogle ord med mr. Calton.

"Den eneste, der kan bevise, at mr. Fitzgerald har været her mellem klokken et og to," sagde Kilsip, "er Sally Rawlins, for det lader jo til, at de andre enten have sovet eller været

utilregnelige. Da den gamle antager, at hun har sluttet sig til Frelsens Hær, så vil jeg straks i morgen tidlig opsøge dens lejr og se at få fat på hende."

"Gid De må finde hende," svarede Calton og drog dybt efter vejret. "Et menneskes liv er afhængigt af hendes vidnesbyrd!"

De vendte sig om for at gå, efter at Calton først havde givet mor Guttersnipe nogle løse sølvpenge, som hun greb efter med en grådig mine.

"Jeg er bange for, at De drikker dem op," sagde advokaten, idet han uvilkårligt veg tilbage fra hende.

"Det er højst rimeligt," sagde heksen med et afskyeligt grin, mens hun bandt pengene ind i en flig af sin kjole, som hun flåede af i samme øjemed. "Det er den eneste glæde, jeg har, indtil jeg en gang ender mit liv i fattighuset – forbandelse over mig!"

Pengene havde ikke des mindre øvet en formildende indflydelse på hendes sind, for hun rejste sig op og holdt lyset for dem, så de kom ned ad trappen uden at knække halsen. Da de i god behold havde nået gangdøren, så de lyset forsvinde og hørte den syge give sig i lag med at synge *Sommerens sidste Rose*, ledsaget af mor Guttersnipes eder og forbandelser.

Gadedøren stod åben, og efter at have famlet sig gennem den lange gang med dens utallige faldgruber befandt de sig omsider ude på åben gade.

"Himlen være lovet!" udbrød Calton, idet han tog sin hat af og trak vejret den ene gang efter den anden. "Himlen være lovet, at vi er sluppet lykkeligt ud af denne hule!"

"Vor ekspedition har i hvert fald ikke været forgæves," sagde Kilsip, mens de vandrede afsted. "Vi har opdaget, hvor mr.

Fitzgerald var den nat, Whyte blev myrdet, og det vil være nok til at redde ham."

"Det beror på Sally Rawlins," svarede Calton alvorlig. "Men kom nu og lad os gå ind og drikke et glas vin, for jeg føler mig helt syg efter det bekendtskab, jeg har gjort med samfundets afkroge."

15. Forsvundet

Den næste dag, sent ud på eftermiddagen, indfandt Kilsip sig på Caltons kontor, hvor advokaten længselsfuldt ventede på ham. Opdagelsesbetjenten så imidlertid temmelig mismodig ud, og Calton følte sig derfor alt andet end beroliget ved det udtryk, der var i hans ansigt.

"Nuvel!" udbrød han utålmodig, så snart Kilsip havde lukket døren og taget plads. "Hvor er hun?"

"Det er netop det, jeg gerne ville have at vide," svarede opdagelsesbetjenten. "Jeg har været i Frelserhærens hovedkvarter og søgt efter hende. Det lader også til, at hun har været der, men er blevet ked af det igen allerede efter otte dages forløb. Derefter skal hun være rejst til Sydney og have optaget sin gamle levevis; det sidste, man havde hørt om hende, var, at hun havde slået sig sammen med en kineser i et af byens usleste kvarterer. Jeg telegraferede straks til Sydney og fik det svar, at politiet ikke kendte nogen person, der hed Sally Rawlins, men man lovede at foretage nærmere efterforskninger, og derefter skulle man meddele mig resultatet."

"Hun har naturligvis skiftet navn," sagde Calton og strøg betænksomt sin hage. "Men af hvad grund?"

"Fordi hun ville slippe fri for Hæren, tænker jeg," svarede Kilsip tørt. "Det forvildede lam holder ikke af at blive jaget tilbage til folden."

"Og hvornår lod hun sig indmelde i Hæren?"

"Akkurat dagen efter mordet."

"En temmelig pludselig omvendelse!"

"Ja vist – men man mente, at den fremmede kvindes død torsdag nat havde gjort et så dybt indtryk på hende, at hun sporenstregs var gået til Frelsens Hær for at få sine samvittighedssager i orden."

"Uden tvivl påvirket af frygt," bemærkede Calton. "Jeg har kendt mange sådanne eksempler på pludselig omvendelse, men i reglen varer de ikke længe ... Hvorledes ser hun ellers ud?"

"Ret godt, tror jeg nok," svarede Kilsip og trak på skuldrene. "Men hun skal være grumme uvidende – kan hverken læse eller skrive."

"Det forklarer også, at hun ikke spurgte efter Fitzgerald, da hun indfandt sig i klubben. Sandsynligvis har hun ikke en gang vidst, hvem hun skulle spørge efter. Imidlertid – hvis politiet ikke kan finde hende, må vi indrykke et avertissement i bladene og udlove en belønning. Hun må findes. Brian Fitzgeralds liv hænger i en tråd, og tråden hedder Sally Rawlins."

"Javist," nikkede Kilsip og gned sine hænder. "Selv om mr. Fitzgerald tilstår, at han var hos mor Guttersnipe den omtalte nat, så skal Sally dog kunne bevise, at han var der, for der er ikke andre, som har set ham."

"Er De sikker på det?"

"Så sikker som man kan være i en sag af denne art. Det var hen ad morgenstunden, da han kom, og alle lå i deres bedste søvn undtagen den dødssyge kvinde og Sally. Og eftersom den første er død, så er Sally den eneste person, som kan bevise, at han har været der på den tid, mordet blev begået."

"Og mor Guttersnipe?"

"Hun var fuld, som hun selv tilstod i aftes. Hun mente, at hvis der havde været en herre, så måtte det være *den anden*."

"Hvilken anden?"

"Oliver Whyte."

Calton fo'r op fra stolen med et udtryk af den mest levende overraskelse.

"Oliver Whyte!" gentog han. "Plejede han da at komme der?"

Kilsip krøb sammen i krogen ligesom en kat og stak hovedet frem med et årvågent og lurende udtryk, der ligeledes kunne passe godt for den nævnte, smidige skabning. "Ser De," sagde han med sin lave, snurrende stemme, "det er i det hele en sag, som ikke er så let at komme til bunds i, og jo længere vi kommer, jo vanskeligere lader den til at blive. Jeg var ude hos mor Guttersnipe i morges, og hun fortalte mig, at Whyte havde besøgt 'Prinsessen' flere gange, mens hun lå syg, og han lod til at kende hende temmelig nøje."

"Men hvem pokker er det kvindfolk, som De kalder 'Prinsessen'?" spurgte Calton ærgerlig. "Hun lader jo til at stå bag ved det hele?"

"Det er ikke stort, jeg ved om hende," svarede Kilsip; "intet videre, end at hun var hen ved et halvt hundrede år og så ganske godt ud; hun var kommet fra England til Sydney for nogle måneder siden, og så tog hun hertil. Hvorledes hun har gjort bekendtskab med mor Guttersnipe, har jeg ikke kunnet få at vide, skønt jeg har prøvet på at pumpe den gamle heks, for jeg er unægtelig af den mening, at hun ved mere, end hun vil ud med."

"Men hvad kan hun have fortalt Fitzgerald, som har bevæget ham til hans besynderlige adfærd? En fremmed, der kommer

fra England og lægger sig til at dø i en af Melbournes usleste rønner, kan da ikke godt have noget som helst kendskab til miss Frettlby."

"Ikke med mindre miss Frettlby har været hemmeligt gift med Whyte," mente Kilsip, "og 'Prinsessen' har vidst besked om det."

"Passiar," svarede Calton affærdigende. "Hun afskyede ham jo netop og var forelsket i Fitzgerald. Desuden – hvorfor i alverden skulle hun indgå et hemmeligt ægteskab og vælge en så tvetydig person til sin fortrolige. Den gang, hendes fader ønskede, at hun skulle ægte Whyte, gjorde hun tværtimod så stærk modstand, at han gav sit samtykke til hendes forlovelse med Fitzgerald."

"Og Whyte?"

"Han havde et sammenstød med Frettlby og forlod hans hus i vrede. Han blev myrdet samme nat – utvivlsomt fordi vedkommende ønskede at komme i besiddelse af de papirer, han bar hos sig."

"Bah! Det er Gorbys idé!" sagde Kilsip hånligt.

"Og min med," tilføjede Calton. "Whyte var i besiddelse af nogle værdifulde papirer, som han altid bar hos sig. Den fremmede kvinde har åbenbart fortalt Fitzgerald noget om det, hvilket jeg slutter fra nogle ord, som han tilfældigt har ladet falde til mig."

Kilsip så noget forvirret ud.

"Jeg må tilstå, at det er en gåde," sagde han omsider. "Ville mr. Fitzgerald blot tale, så kunne det hele blive opklaret."

"Mener De, vi ville få at vide, hvem der har dræbt Whyte?"

"Just ikke så meget – men det ville bringe os på sporet efter motivet til forbrydelsen."

"Det har De sikkert ret i," sagde Calton tænksomt, mens opdagelsesbetjenten rejste sig og tog sin hat. "Men det nytter ikke at tænke på det. Fitzgerald har fattet den urokkelige beslutning, at han intet vil tilstå, og følgelig beror hele vort håb på, at vi finder dette pigebarn."

"Såfremt hun endnu opholder sig i Australien, kan De være vis på, at hun skal blive fundet," sagde Kilsip tillidsfuldt, idet han tog afsked med advokaten.

Men hvis Sally Rawlins virkelig opholdt sig i Australien, måtte det utvivlsomt være i en fjern afkrog, for trods alle anstrengelser var det umuligt at finde hende noget sted. Hun var så sporløst forsvundet, som om jorden havde opslugt hende. Der blev indrykket bekendtgørelser i alle blade både i Australien og New Zealand og udlovet store belønninger for underretning om hende, men ingen meldte sig. Da hun ikke selv kunne læse, var hun jo uvidende om de efterforskninger, hun var genstand for, og hvis hun, som Calton antog, havde forandret sit navn, kunne ikke heller andre fortælle hende om efterlysningen, med mindre hun tilfældigt hørte tale om den. Der lod altså ikke til at være anden udsigt, end at den forsvundne Sally skulle vende tilbage efter egen tilskyndelse, og kom hun atter til Melbourne, var der størst sandsynlighed for, at hun ville begive sig til sin mormor. Kilsip holdt derfor vågent øje med huset, til stor misfornøjelse for madam Rawlins, der som fuldblods englænderinde var en afgjort hader af alt spioneri.

Imidlertid havde Calton gentagne gange besøgt Brian og prøvet ethvert middel for at få ham til at give en klar og

uforbeholden tilståelse. Men Brian fastholdt sin hårdnakkede tavshed eller svarede blot: "At det ville bringe hendes hjerte til at briste, hvis han røbede noget."

Efter en hel mængde spørgsmål tilstod han overfor Calton, at han havde været hos mor Guttersnipe den pågældende nat. Da han havde forladt Whyte ved hjørnet af den skotske kirke – som kusken Royston ganske rigtigt havde forklaret – var han gået ned ad Russell Street og havde mødt Sally Rawlins tæt ved Union-hotellet. Hun havde ført ham til mor Guttersnipe, hvor han havde truffet den dødssyge kvinde, der havde fortalt ham noget, som han ikke kunne røbe.

"Nuvel," sagde Calton, da han havde hørt denne tilståelse, "De kunne have sparet os alt dette besvær, hvis De på et tidligere tidspunkt havde fortalt mig, hvad jeg nu ved, og derfor kunne De alligevel have bevaret Deres hemmelighed. Havde De gjort det, så havde vi fået fat på Sally Rawlins, før hun forlod Melbourne, hvorimod det nu ene og alene beror på tilfældet, om vi nogensinde træffer hende."

Brian svarede ikke. Det lod knapt nok til, at han lagde mærke til, hvad advokaten sagde. Først da Calton stod i begreb med at gå sin vej, spurgte han:

"Hvordan har Madge det?"

"Hvordan skulle hun have det?" sagde Calton og vendte sig barsk imod ham. "Hun er meget syg som følge af al den bekymring, hun har gået igennem."

"Min kære, dyrebare Madge!" udbrød Brian og slog fortvivlet hænderne sammen. "Hvad jeg har gjort, har jeg kun gjort for din skyld!"

Calton gik hen til ham og lagde sin hånd på hans skulder.

"Min kære unge ven," sagde han alvorlig, "fortroligheden mellem en advokat og hans klient er lige så hellig som mellem præst og skriftebarn. De kan roligt betro mig den hemmelighed, der så nøje angår miss Frettlby."

"Nej, jeg vil og kan ikke åbenbare, hvad den fordømte kvinde fortalte!" sagde Brian i en fast og bestemt tone. "Når jeg ikke har villet tale om det tidligere – for at frelse mit liv; hvorfor skulle jeg så gøre det nu, hvor jeg har alt at tabe, men intet at vinde ved det."

"Jeg skal ikke spørge Dem mere om det," sagde Calton noget utålmodigt, mens han gik hen imod døren. "Med hensyn til den anklage, der er rejst mod Dem, så ved De, at De vil være frelst, hvis vi finder den omtalte pige og kan føre hende frem som vidne."

Da advokaten havde forladt fængslet, begav han sig til opdagelsespolitiets kontorer for at træffe Kilsip og høre, om der var noget nyt. Men der var som sædvanlig ingen efterretninger kommet om Sally Rawlins.

"Det er som at kæmpe mod skæbnen," sagde han til sig selv, idet han gik sin vej. "Hans frelse beror på et rent tilfælde!"

Sagen skulle for retten i begyndelsen af september, og der herskede i den anledning stor bevægelse i Melbourne. Følgelig føltes det som en stor skuffelse, da det blev bekendt, at den anklagedes defensor havde søgt om retssagens udsættelse indtil oktober, for at et vigtigt vidne kunne skaffes til veje.

16. Retssagen

Til trods for den største ihærdighed fra politiets side, og uagtet såvel Calton på den anklagedes vegne som mr. Frettlby på sine egne, havde udlovet store belønninger, vedblev den efterlyste Sally Rawlins dog at være sporløst forsvundet. Mr. Frettlby havde i den sidste tid indtaget en meget venskabelig holdning overfor Brian. Han vægrede sig ved at anse ham for skyldig, og da Calton havde fortalt ham om det alibi, som kunne bevises ved Sally Rawlins, havde han straks tilbudt en så rigelig belønning, at det ville være nok til at få enhver, der havde tid og lejlighed, til at ofre alle sine kræfter på at opspore det savnede vidne.

Hele Australien og New Zealand genlød af det såre plebejiske navn: Sally Rawlins; aviserne var fulde af bekendtgørelser, der udlovede belønninger, og på alle jernbanestationer var der opklistret plakater med gloende røde bogstaver, der strålede om kap med *Livseliksir*, *Pears Sæbe* og Williams *D.W.D. Whisky*.

Sally Rawlins var blevet berømt uden at vide af det – med mindre hun holdt sig forsætligt skjult, hvad der dog næppe var sandsynligt, eftersom hun ikke havde nogen kendelig bevæggrund til noget sådant. Men hvis hun endnu befandt sig på jordens overflade, måtte hun dog have set plakaterne, og selv om hun ikke kunne læse, var det dog knapt tænkeligt, at hun ikke skulle have hørt, hvad der taltes om fra den ene ende af Australien til den anden. Ikke des mindre var og blev Sally Rawlins forsvundet, og Calton begyndte allerede i fortvivlelse at

tro, hun var død. Kun Madge kunne og ville ikke opgive håbet, skønt der også var tider, hvor modet svigtede hende.

"Gud kan ikke tillade en så frygtelig ting, som at et uskyldigt menneske skulle blive dømt til døden!" sagde hun.

Mr. Calton, til hvem hun ytrede dette, rystede tvivlende på hovedet.

"Gud har før tilladt, at det skete," svarede han stilfærdigt; "og vi kan kun bedømme fremtiden efter det forbigangne."

Endelig kom den dag, da sagen skulle for retten, og mens Calton sad i sit kontor, fordybet i sine breve og indlæg, trådte en skriver ind og meldte, at mr. Frettlby og datter ønskede at tale med ham. Da de kom ind, lagde advokaten mærke til, at millionæren så bleg og syg ud, og der var et træt udtryk i hans ansigt.

"Her er min datter, Calton," sagde han, da de havde vekslet nogle flygtige hilsener. "Hun vil absolut være til stede under sagen mod Fitzgerald; alle mine overtalelser har ikke formået at få hende til at opgive sit forsæt."

Calton vendte sig om og så overrasket på den unge pige.

"Ja," svarede hun og mødte roligt hans blik, skønt hun var meget bleg. "Jeg bliver afsindig af angst, med mindre jeg ved, hvordan det går."

"Men tænk på, hvor pinefuldt det vil være for Dem at udsætte Dem for alle disse nysgerrige øjne!" sagde advokaten.

"Ingen vil kende mig," sagde hun roligt. "Jeg er meget tarveligt klædt, og jeg tager dette slør for ansigtet."

Dermed tog hun et slør op af lommen og bandt det for sit ansigt, mens hun stod foran et lille spejl, der hang på væggen.

Calton så lidt forvirret på mr. Frettlby.

"Jeg er bange for, De må give efter," sagde han.

"Meget vel," svarede den anden næsten med en barsk mine. "Så overlader jeg hende til Deres beskyttelse."

"Og De selv?"

"Jeg går ikke derhen," svarede Frettlby hastigt. "Jeg skøtter ikke om at se en mand, jeg har haft ved mit bord, sidde på de anklagedes bænk – hvor megen deltagelse jeg end føler for ham. Farvel!" Og med et flygtigt nik tog han afsked.

Så snart døren havde lukket sig efter hendes fader, lagde Madge sin hånd på Caltons arm.

"Er der noget håb?" hviskede hun, idet hun så ivrigt på ham gennem det tætte slør.

"Det beror på et rent lykketræf," svarede Calton, mens han samlede papirerne sammen i sin mappe. "Vi har gjort alt, hvad der stod i vor magt, for at finde denne pige, men til ingen nytte. Kommer hun ikke i den ellevte time, er jeg bange for, at Brian Fitzgeralds dom er fældet."

Madge skjulte ansigtet i sine hænder.

"Barmhjertige Gud," udbrød hun i en lidenskabelig, bønfaldende tone, "frels ham! Frels min bedste ven og lad ham ikke dø for en andens forbrydelse!"

Hun stod helt fortabt, ikke længere i stand til at bekæmpe gråden. Advokaten lagde varsomt sin hånd på hendes skulder.

"Kom nu," sagde han med en mildhed i stemmen, som man ikke skulle have tiltroet ham. "Vær nu den kække pige, som jeg ved, De kan være; så lykkes det os måske endnu at frelse ham. De ved nok: Når nøden er størst, er hjælpen nærmest."

Madge tørrede sine øjne og fulgte med advokaten ud til vognen, som ventede på dem. De kørte hurtigt til retten, og

Calton sørgede for at skaffe hende en rolig plads, hvorfra hun kunne se såvel anklagebænken som dommerens og juryens pladser og dog selv forblive ubemærket af den nysgerrige mængde i retssalen. Idet han stod i begreb med at forlade hende, lagde hun sin hånd på hans arm.

"Sig til Brian," hviskede hun, "at jeg er her."

Calton nikkede og skyndte sig bort for at iføre sig sin paryk og kappe, mens Madge med et hastigt blik så sig om i retssalen. Den var fyldt af Melbournes fornemme verden, repræsenteret af begge køn, og man talte sammen i en dæmpet, hviskende tone. Den anklagedes velbekendte person, hans smukke ydre og hans forlovelse med Madge Frettlby i forbindelse med sagens usædvanlige og hemmelighedsfulde karakter havde bragt publikums nysgerrighed til kogepunktet; alle og enhver, der på nogen måde kunne få adgang, havde givet møde. Felix Rolleston havde sikret sig en udmærket plads ved siden af den smukke miss Featherweight, som han underholdt med stor ivrighed.

"Det minder ikke så lidt om en romersk cirkus, dette her!" sagde Felix og satte sit brilleglas fast i øjet.

"Sig ikke noget så skrækkeligt, De letsindige menneske!" læspede miss Featherweight. "Vi føler alle sammen den største deltagelse for den stakkels, kære mr. Fitzgerald."

Felix, der i grunden var mere skarpsindig, end folk anså ham for, smilede utvungent ad dette ægte kvindelige forsøg på at skjule en overvældende nysgerrighed.

"Ja naturligvis," sagde han. "Jeg er også vis på, at Eva i sin tid spiste æblet ene og alene, fordi hun syntes, det var synd, at sådan en rar frugt skulle hænge og blive ormstukken."

Miss Featherweight så lidt forvirret på ham, for hun vidste ikke rigtig, om hun skulle tage det for spøg eller alvor, men netop som hun var i begreb med at svare, at man ikke skulle drive spas med, hvad der stod i Bibelen, trådte dommeren ind, og alle rettens medlemmer rejste sig for at modtage ham. Da den anklagede straks efter blev ført ind, hørtes der en lydelig hvisken mellem de kvindelige tilskuere, og nogle af dem var smagløse nok til at bruge deres kikkert. Brian lagde mærke til det, og man kunne se, at hans ansigt farvedes af en stærk rødme. Han var en ærekær mand, og det var en ulidelig pine for ham således at blive ført til de anklagedes bænk, mens en mængde letfærdige mennesker, der havde kaldt sig hans gode venner, stirrede på ham, som om han kunne være en ny cirkusartist eller et vildt dyr. Han var helt sortklædt og så bleg og træt ud, men de tilstedeværende damer var enige om at erklære, at han var lige så køn som nogensinde før, og at de var overbevist om hans uskyldighed.

Juryen blev taget i ed, og den offentlige anklager rejste sig for at holde sit indledende foredrag. De tilstedeværende kendte kun sagens sammenhæng gennem bladenes referater og af de mange modsigende rygter, der havde været i omløb; derimod vidste man ingen besked om de virkelige begivenheder, som havde hidført Fitzgeralds arrestation, og man var følgelig parat til at høre foredraget med den dybeste opmærksomhed. Damernes passiar forstummede, mændene hørte op med at se sig omkring til alle sider, og man opdagede nu intet andet end række efter række af ivrige og opmærksomme ansigter, som ventede på hvert ord, der kom fra den høje retsembedsmands læber. Han var ikke nogen stor taler, men hans foredrag var

klart og lydeligt, og hvert ord kunne høres i den dødlignende stilhed.

Han begyndte med at give en flygtig skildring af forbrydelsen, hvilket for størstedelen var en gentagelse af, hvad der havde stået i aviserne, og dernæst gik han over til at nævne de vidner, der kunne føre beviser for den anklagedes skyld. Han ville fremstille den afdødes værtinde for at godtgøre, at der havde været fjendskab mellem den anklagede og den dræbte. Anklagede havde besøgt den afdøde en uge, før forbrydelsen blev begået, og ved den lejlighed truet ham på livet. Han ville endvidere fremstille et vidne, der kunne bevise, at Whyte havde været beruset den nat, drabet fandt sted, og at han havde gået gennem Russell Street i retning af Collins Street. Kusken Royston kunne beedige den kendsgerning, at anklagede havde råbt hans vogn an, og efter at have været borte nogle øjeblikke var han kommet tilbage og havde taget plads i vognen sammen med den afdøde. Han ville ligeledes bevidne, at anklagede steg ud af vognen ved latinskolen på St. Kilda Road, og ved ankomsten til holdepladsen havde man opdaget, at den fremmede mand lå dræbt i vognen. Kusken Rankin kunne bevidne, at han havde kørt den anklagede fra St. Kilda Road til Powlett Street i East Melbourne, hvor han steg ud. Og han ville dernæst fremstille den anklagedes værtinde, der ville vidne, at anklagede boede i Powlett Street, og at han den omtalte nat ikke var kommet hjem før lidt over kl. To. Endvidere ville han fremstille den opdagelsesbetjent, der havde haft med sagen at gøre; denne mand ville bevidne, at han i den frakke, som anklagede havde båret pågældende nat, havde fundet en den afdøde tilhørende handske. Endelig var der lægen, der havde

undersøgt den afdødes lig, og som havde afgivet erklæring om, at døden var forårsaget ved indånding af kloroform. Da han således havde nævnt den række vidnesbyrd, der forelå mod den anklagede, skulle han nu fremstille det første vidne: *Malcolm Royston*.

Efter at Royston var blevet taget i ed, gav han den samme forklaring som ved det første forhør, vedrørende alt, hvad der var foregået fra det øjeblik, vognen blev standset, og til den nåede politistationen i St. Kilda med Whytes lig. I det derpå følgende krydsforhør spurgte Calton, om Royston kunne beedige, at den mand, der råbte vognen an, og den mand, som steg ind sammen med Whyte, var en og samme person?

Vidnet: Det kan jeg.

Calton: De er ganske vis på det?

Vidnet: Ja, ganske vis.

Calton: Genkender De altså den anklagede som den mand, der standsede Deres vogn?

Vidnet (tøvende): Det kan jeg ikke aflægge ed på. Den herre, som standsede vognen, havde trukket sin hat ned over øjnene, så at jeg ikke kunne se hans ansigt, men højden og, så vidt jeg kunne skønne, også det øvrige udseende var ligesom den anklagedes.

Calton: Men når De antager de to for en og samme person, er det altså kun, fordi de var ens klædt og formentlig af samme højde?

Vidnet: Det er aldrig et øjeblik faldet mig ind, at det ikke var den samme mand. Desuden talte han også, som om han før havde været ved vognen. Jeg sagde til ham: "Nå, De kommer igen," og dertil svarede han: "Ja, jeg vil dog følge ham hjem." Og så steg han ind i min vogn.

Calton: Lagde De mærke til nogen forskel i hans stemme?

Vidnet: Nej, ikke videre, end at første gang, jeg så ham, talte han med høj stemme, og da han kom tilbage, ganske sagte.

Calton: Jeg formoder, at De var ædru?

Vidnet *(fornærmet)*: Ja, ganske ædru.

Calton: Se, se! De havde ikke fået Dem en forfriskning – f. eks. i Orient-hotellet, der, så vidt jeg ved, er beliggende lige ved Deres holdeplads?

Vidnet *(tøvende)*: Nå – jeg havde vel nok drukket et glas.

Calton: Det tænkte jeg nok. De havde vel også drukket flere?

Vidnet *(tvært)*: Hm – jeg vidste ikke, at der var nogen lov, som forbød en mand at være tørstig.

Calton: Ganske vist. Og jeg antager, at De benyttede Dem af, at der mangler en sådan lov?

Vidnet *(trodsigt)*: Ja, det gjorde jeg netop.

Calton: Nuvel – vi kan altså gå ud fra, at De befandt Dem i en tilstand, i hvilken De næppe lagde så nøje mærke til den person, der standsede Dem?

Vidnet: Det kan nok være. Jeg ved heller ikke, hvorfor jeg skulle gøre det? – Jeg vidste jo ikke noget om, at der skulle begås et mord!

Calton: Og det faldt Dem aldrig ind, at det kunne være to forskellige personer?

Vidnet: Nej, jeg troede hele tiden, det var den samme.

Dermed sluttede Roystons forklaring, og Calton satte sig ned, noget misfornøjet over, at han ikke havde været i stand til at få mere ud af ham. En ting syntes imidlertid klart. En eller anden måtte have klædt sig ud, så han kom til at ligne Brian, og han havde talt med dæmpet stemme af frygt for at røbe sig.

Det næste vidne, Clement Rankin, forklarede, at han havde truffet den anklagede på St. Kilda Road mellem kl. et og to fredag morgen, og han havde så kørt for ham til Powlett Street, East Melbourne. Under krydsforhøret fik Calton et moment frem til fordel for den anklagede.

Calton: Er anklagede den samme person, som De kørte til Powlett Street?

Vidnet (tillidsfuldt): Ja vist så.

Calton: Hvoraf ved De det? Så De tydeligt hans ansigt?

Vidnet: Nej, hans hat var trukket ned over øjnene, og jeg kunne ikke se andet end hans hage og spidserne af hans knebelsbart, men han lignede den anklagede på figuren, og hans overskæg havde samme farve.

Calton: Hvor var han, og hvad foretog han sig, da De traf ham på St. Kilda Road?

Vidnet: Han befandt sig i nærheden af latinskolen og gik nok så roligt i retning ad Melbourne, rygende på en cigaret.

Calton: Havde han handsker på?

Vidnet: Ja, han havde handske på den venstre hånd, den højre var bar.

Calton: Havde han nogen ring på højre hånd?

Vidnet: Ja, en stor diamantring på pegefingeren.

Calton: Er De vis på det?

Vidnet: Det er jeg, for jeg tænkte netop ved mig selv, at det var løjerligt nok at bære en ring på pegefingeren, og da han betalte mig for køreturen, så jeg også, at diamanten glimtede i måneskinnet.

Calton: Tak, det er godt.

Defensor var meget tilfreds med denne oplysning, for han vidste, at Fitzgerald ikke kunne lide at bære ringe og aldrig bar nogen sådan. Han gjorde følgelig en notits i sit indlæg.

Den afdødes værtinde, mrs. Hableton, blev dernæst kaldt ind og afgav den forklaring, at Oliver Whyte havde boet hos hende i hen ved to måneder han lod til at være en ganske fredelig ung mand, men havde den fejl, at han ikke så sjældent kom fuld hjem. Hun vidste kun, at han havde haft en eneste ven, og det var mr. Moreland, der ofte var sammen med ham. Den 14. juli havde den anklagede besøgt mr. Whyte, og der havde været en strid mellem dem. Hun havde hørt Whyte sige: "Hun er min, og De skal ikke kunne forhindre det!" Og dertil havde den anklagede svaret: "Jeg kan dræbe Dem, hvis De ægter hende, og det vil jeg gøre, om det så skal ske på åben gade." Hun havde den gang ingen forestilling om, hvad den dame hed, som der var tale om.

Disse ord vakte stor bevægelse, og mere end halvdelen af de tilstedeværende betragtede et sådant vidnesbyrd som tilstrækkeligt til at fælde dommen over den anklagede.

Under krydsforhøret var Calton ikke i stand til at svække vidnets forklaring, idet hun indskrænkede sig til atter og atter at gentage sin udtalelse.

Det næste vidne var mrs. Sampson, der knirkede ind i vidneaflukket, helt opløst i tårer, og gav sine svar med ængstelig, pibende røst. Hun erklærede, at den anklagede plejede at komme tidligt hjem, men den nat, da drabet fandt sted, var han først kommet lidt før klokken to.

Den offentlige anklager *(idet han ser efter i sit uddrag)*: De mener efter klokken to.

Vidnet: jeg har allerede én gang gjort mig skyldig i en fejltagelse ved at sige fem minutter over to til den politimand, der præsenterede sig for mig som assuranceagent, og det var ham selv, der lagde mig ordene i munden. Men jeg skal ikke oftere tage fejl, for den manglede fem minutter i to, hvilket jeg vil aflægge ed på.

Den offentlige anklager: Er De vis på, at Deres ur gik rigtigt?

Vidnet: Det er jeg, for jeg skal sige Deres Velbårenhed, jeg har en søstersøn, der er urmager, og han var hos mig og gjorde uret i stand torsdag aften, og det var fredag morgen, at mr. Fitzgerald kom hjem.

Fru Sampson holdt troligt fast ved denne forklaring og forlod med en triumferende mine vidneaflukket. Resten af hendes vidnesbyrd havde forholdsvis lille interesse. Vidnet Rankin, der havde kørt den anklagede til Powlett Street, forklarede, at klokken var to, da anklagede steg ud af hans vogn i Powlett Street.

Den offentlige anklager: Hvorfra ved De det?

Vidnet: Fordi jeg hørte posthusets ur slå.

Den offentlige anklager: Kunne De høre det helt ude i East Melbourne?

Vidnet: Ja, det var en meget stille nat, og jeg hørte først klokkespillet og derpå timeslagene ganske tydeligt.

Denne forklaring med hensyn til tidspunktet var et vigtigt moment til gunst for Brian. Hvis det forholdt sig, som værtinden havde erklæret under henvisning til sit køkkenur, der var blevet efterset den foregående aften – at Fitzgerald var kommet hjem klokken fem minutter i to, så kunne han umuligt

være den person, som var steget ud af Rankins vogn klokken to i Powlett Street.

Det næste vidne var dr. Chinston, der beedigede, at pågældende var død som følge af at have indåndet kloroform i meget rigelig mængde, og han efterfulgtes af mr. Gorby, der meddelte, at han i en af den anklagedes frakkelommer havde fundet en handske, som havde tilhørt den afdøde.

Derefter fremtrådte Roger Moreland, en fortrolig ven af den dræbte. Han forklarede, at han havde kendt Oliver Whyte i London og truffet ham på ny i Melbourne. Han havde været meget sammen med ham. Den nat, mordet fandt sted, havde han tilbragt i Orient-hotellet i Bourke Street. Whyte var kommet derind og havde været meget ophidset. Han var i selskabsdragt og bar en lys overfrakke. De havde drukket flere glas i hinandens selskab, og derpå var de gået hen på et hotel i Russell Street, hvor de havde nydt endnu en flaske vin. Både vidnet og den afdøde havde været i en temmelig overstadig tilstand. Whyte havde klaget over varme og taget sin overfrakke af, og kort efter var han gået sin vej, mens vidnet var faldet i søvn i den sofa, han sad i. Han blev vækket af opvarteren og lagde mærke til, at Whyte havde glemt sin overfrakke. Så havde han taget den med sig for at give Whyte den, men da han stod ude på gaden, var der nogen, som snappede frakken fra ham og løb sin vej med den. Han prøvede på at forfølge tyven, men måtte snart opgive det, fordi han ikke var rigtig sikker på benene. Så var han gået hjem og i seng, for tidligt den næste morgen skulle han ud på landet.

Derpå fulgte krydsforhøret.

Calton: Fik De øje på Whyte, da De forlod hotellet og trådte ud på gaden?

Vidnet: Nej, jeg gjorde ikke. Men jeg var så overkørt, at jeg næppe heller havde lagt mærke til ham, med mindre han havde talt til mig.

Calton: Af hvad grund var Whyte i en ophidset stemning, da De traf ham?

Vidnet: Det ved jeg ikke. Han sagde mig det ikke.

Calton: Hvad talte De om?

Vidnet: Om alle mulige ting. Især om London.

Calton: Talte afdøde ikke om nogle papirer?

Vidnet *(overrasket)*: Nej, han gjorde ikke.

Calton: Er De vis på det?

Vidnet: Ganske vis.

Calton: Hvad var klokken, da De kom hjem?

Vidnet: Det ved jeg ikke. Jeg lagde slet ikke mærke til det.

Dermed sluttede forhøret, og da det allerede var silde, blev resten af forhandlingerne udsat til næste dag. Få øjeblikke efter havde den travle og snakkende mængde forladt retssalen.

Calton løb sine notitser igennem og kom til det resultat, at der var vundet to momenter i Brians favør. For det første: Uoverensstemmelsen i den tidsangivelse, som Rankin og værtinden, mrs. Sampson, havde nævnet. Og for det andet: kusken Roystons forklaring om, at den person, der havde dræbt Whyte, bar en ring på højre hånds pegefinger, mens det var bevisligt, at anklagede aldrig bar ringe.

Det var rigtignok kun svage holdepunkter i forhold til den overvældende mængde beviser, der forelå mod Brian Fitzgerald. Og meningerne var da også så temmelig delte for og

imod den anklagedes uskyldighed. Men så indtraf der pludselig noget, som vakte almindelig overraskelse. Over hele Melbourne blev der udsendt løbesedler, og nyheden for fra mund til mund: "Det forsvundne vidne, Sally Rawlins, er kommet tilbage!"

17. Sally Rawlins fortæller, hvad hun ved

Og således forholdt det sig virkelig. Sally Rawlins havde indfundet sig i den ellevte time, og ingen kunne være mere taknemmelig for dette end Calton, der betragtede hende som en engel, sendt fra Himlen for at frelse en uskyldig.

Det var efter retsmødets slutning, og advokaten var lige vendt tilbage til sit kontor, da en af skriverne trådte ind med et telegram. Endnu samme aften var Calton på vej til den beskedne bolig, der husede madam Rawlins, også kaldet mor Guttersnipe. Kilsip ledsagede ham, og de to mænd førte en ivrig samtale om det uvurderlige vidnes tilsynekomst.

"Hvad jeg især glæder mig over," sagde Kilsip i sin blide, snurrende tone, "det er det tordenslag, som det vil blive for Gorby. Han var så vis på, at mr. Fitzgerald var manden, og han bliver aldeles rasende, når han får at vide, hvordan han er kørt fast."

"Hvor har Sally været i al den tid?" spurgte Calton uden at lægge mærke til, hvad mr. Kilsip sagde.

"Syg," svarede Kilsip. "Efter at hun havde forladt sin kineser, drog hun op i landet, fik sig en forkølelse ved at springe ud i en flod og endte derpå med en alvorlig hjernebetændelse. Hun blev fundet af nogle skikkelige folk, der tog sig af hende og plejede hende. Og så snart hun var rask nok til det, vendte hun tilbage til sin bedstemoder."

Da de trådte ind i den snævre og snavsede gang, der førte til mor Guttersnipes lejlighed, så de et svagt lysskær, og mens de klavrede op ad den brøstfældige trappe, hørte de den gamle heks udstøde en mængde eder og forbandelser over sit afkom, og derimellem blandede sig en ungdommelig stemme. De trådte ind i stuen, og Calton lagde mærke til, at den syge kone, som havde ligget henne i krogen ved deres sidste besøg, ikke var der mere. Mor Guttersnipe sad foran bordet med sin sprukne kop og sin whiskyflaske. Hun var øjensynlig i færd med at højtideligholde Sallys tilbagekomst og var begyndt så tidligt på aftenen for ikke at spilde tiden. Sally selv sad på en itubrækket stol og lænede sig træt op mod væggen. Hun rejste sig op, da Calton og hans ledsager trådte ind, og de så, at hun var en høj, slank pige, på hen ved en snes år; hendes udseende var ikke ilde, men hendes blege og indfaldne træk viste, hvor syg hun havde været. Hun var iført en smagløs, blå kjole, meget hullet og snavset, og havde et tørklæde svøbt om skuldrene. Hendes bedstemoder, der som altid lignede en hæslig, gammel heks, hilste Caltons og Kilsips indtrædelse med en buket af sine mest udsøgte talemåder.

"Ja så, I kommer igen," skreg hun og løftede sine magre arme i vejret, "I kommer igen for at tage barnet bort fra hendes stakkels gamle bedstemoder, der har plejet og passet hende, lige siden hendes moder rendte væk for at gøre gale streger. Men jeg skal vise jer, at her er lov og ret i landet – det skal jeg!"

Kilsip tog ingen notits af dette udbrud, men vendte sig om til pigen.

"Her er den herre, som ønsker at tale med Dem," sagde han venligt. "Fortæl ham nu, hvad De allerede har meddelt mig."

"Mener De om 'Prinsessen'?" sagde Sally med en underlig sagte og hæs stemme, idet hun fæstede sine urolige øjne på Calton. "Havde jeg blot vidst, at De havde brug for mig, skulle jeg nok være kommet før."

"Hvor har De været?" spurgte Calton deltagende.

"I New South Wales," svarede pigen med en let gysen. "Ham, som jeg rejste med til Sydney, forlod mig – og jeg kunne gerne have døet som en hund af mangel og nød."

"Gid han må blive fordømt!" mumlede den gamle i en sympatetisk tone, idet hun tog en slurk af den sprukne kop.

"Så var jeg en tidlang hos en kineser," vedblev pigen. "Det er oprørende, ikke sandt?" tilføjede hun med en tvungen latter, da hun så det udtryk af modbydelighed, der tegnede sig i advokatens ansigt. "Men kineserne er ikke så slemme; de handler bedre mod en stakkels pige, end mange af de hvide mænd gør. De prygler dem ikke halvt ihjel eller trækker dem ved håret hen ad gulvet."

"Forbandelse over dem!" mumlede mor Guttersnipe ligesom før. "Jeg kunne rive hjertet ud af livet på dem!"

"Jeg tror, jeg var blevet forrykt," fortsatte Sally sin fortælling, mens hun strøg det tjavsede hår bort fra panden, "for efter at jeg havde forladt kineseren, blev jeg ved at gå og gå, langt ind i landet, og jeg søgte stadig til skovene, fordi jeg troede, det skulle køle mit hoved, der brændte som ild. Jeg tilbragte flere dage og nætter ude i vildnisset, hvor regnen gennemblødte mig lige til skindet, og til sidst slæbte jeg mig hen til et hus, som jeg havde opdaget i nærheden, og folkene tog mig ind til sig. Det var gode mennesker," tilføjede pigen hulkende; "de talte ikke til mig om min syndefuldhed, men gav mig god føde og tørrede

mine klæder. Men jeg sagde dem ikke mit rigtige navn, for jeg var bange for, at man skulle finde mig. Så blev jeg meget syg, og i flere uger vidste jeg af ingen ting. De sagde bagefter, at jeg havde været helt fra forstanden. Og da jeg igen var kommet til kræfter, vendte jeg tilbage hertil."

"Gid Fanden havde dig," sagde den gamle kone, men i en så blid tone, at det næsten lød som en velsignelse. Og som om hun skammede sig over denne svaghed, bad hun straks efter sit barnebarn gå pokker i vold.

"Men fortalte folkene Dem aldrig noget om det drab, som havde fundet sted her i Melbourne?" spurgte Calton.

Sally rystede på hovedet.

"Nej, det var langt oppe i landet, og de hørte aldrig noget."

"Hm, det forklarer sagen," mumlede Calton ved sig selv. Derpå henvendte han sig atter til Sally Rawlins: "Fortæl mig nu alt, hvad der hændte den nat, De førte mr. Fitzgerald herhen til 'Prinsessen'!"

"Hvem førte jeg herhen?" spurgte Sally forvirret.

"Mr. Fitzgerald – den herre, som De bragte et brev i Melbourne-klubben."

"Å, ham!" gentog Sally, hvis ansigt opklaredes. "Jeg har aldrig før vidst hans navn."

Calton nikkede forstående, og Sally vedblev:

"Hun – den fremmede, som var her i huset – var meget syg om aftenen, og jeg sad ved siden af hendes seng. Så bad hun mig på én gang om at skaffe hende noget, hun kunne skrive på, og jeg gik hen og tog et stykke papir og en blyant ud af bedstemoders skrin."

"Du stjal det, gjorde du!" skreg heksen og truede ad hende med sin knyttede hånd.

"Hold Deres mund!" sagde Kilsip med bydende stemme.

"Hun skrev nogle ord på papiret," fortsatte Sally, "og derpå bad hun mig om at gå hen i Melbourne-klubben og give ham det. 'Hvem?' spurgte jeg. 'Det står uden på brevet,' svarede hun. 'Gør blot ingen spørgsmål, men giv ham det deroppe i klubben og vent på ham ved hjørnet af Bourke Street og Russell Street.' Med den besked gik jeg; brevet leverede jeg til en opvarter i klubben, og lidt efter kom han og sagde: 'Før mig til hende', og det gjorde jeg."

"Og hvorledes så den omtalte herre ud?"

"Udmærket godt," forklarede Sally. "Han var meget høj og havde lyst hår og overskæg. Han var klædt, ligesom når folk skal i selskab, og uden på de fine klæder havde han en lys overfrakke og på hovedet en blød filthat."

"Det er Fitzgerald tydeligt nok," mumlede Calton. "Nå, hvad foregik der så, da han kom?"

"Han gik lige hen til hende, og hun sagde: 'Er det Dem?' – 'Ja, det er mig,' svarede han. Så siger hun: 'Ved De, hvad det er, jeg vil fortælle Dem?' – 'Nej,' svarer han. Så siger hun igen: 'Det er om hende,' og han siger, næsten kridhvid i ansigtet: 'Hvor tør De vove at nævne hendes navn!' Men hun skriger bare op: 'Lad pigen der gå sin vej, og jeg skal fortælle Dem det.' Og så befaler hun mig at gå ud af stuen, hvilket jeg også gjorde, og det er alt, hvad jeg ved."

"Og hvor længe blev han derinde?" spurgte Calton, der havde hørt opmærksomt efter.

"Omtrent en halv time," svarede Sally.

"Jeg fulgte ham tilbage til Russell Street; klokken manglede den gang fem og tyve minutter i to; det så jeg på posthuset. Han gav mig et fem-kronestykke, og derpå slentrede han videre op ad gaden."

"Han bruger omtrent tyve minutter til at nå East Melbourne," sagde Calton ved sig selv. "Følgelig må han være kommet hjem netop på den tid, mrs. Sampson har opgivet. Han var vel hele tiden herinde hos 'Prinsessen'?" spurgte han derpå og så skarpt på Sally.

"Jeg opholdt mig hele tiden ved døren," sagde Sally, "og han kunne ikke gå sin vej, uden at jeg måtte se det."

"Det er alt sammen godt," bemærkede Calton og nikkede hen til Kilsip; "det vil ikke være forbundet med stor vanskelighed at bevise hans alibi. Men hør lidt," tilføjede han og vendte sig atter til Sally, "ved De slet ikke, hvad de talte om?"

"Nej," svarede Sally, "det ved jeg ikke. Jeg stod udenfor døren, men de talte ganske sagte. Jeg hørte kun, at han udbrød: 'Gode Gud – det er forfærdeligt!' Og straks efter kom han ud og råbte helt vildt: 'Før mig bort fra dette Helvede!' Og det gjorde jeg."

"Og da De kom tilbage?"

"Så var hun død."

"Død?"

"Ja – stendød," forsikrede Sally.

"Og jeg vidste ikke det bitterste om, at jeg var i stue sammen med et lig," brummede mor Guttersnipe, der pludselig vågnede op af sin døs. "Men hun skulle altid bære sig anderledes ad end andre folk."

"Hvorfra ved De det?" spurgte Calton skarpt, idet han rejste sig op for at gå.

"Jeg har kendt hende længere end De," snerrede heksen og så på ham med et ondt blik. "Og jeg ved et og andet, som De nok kunne ønske at få besked om. Men jeg siger Dem det ikke – jeg siger Dem det ikke."

Calton vendte sig fra hende og trak på skuldrene.

"De kommer til at møde i retten i morgen sammen med mr. Kilsip," sagde han til Sally, "og der må De så give forklaring om, hvad De nu har fortalt mig."

"Jeg har kun sagt sandheden," svarede Sally Rawlins ivrigt. "Han var her hele tiden."

Calton gik hen imod døren, ledsaget af Kilsip, men i det samme rejste mor Guttersnipe sig hastigt op.

"Hvor er pengene, som blev udlovet til den, der fandt hende?" råbte hun og pegede på Sally.

"Da hun har indfundet sig af sig selv, så bør findelønnen komme hende og ingen anden, til gode," svarede Calton tørt, "og foreløbig er pengene sat i banken."

"Og jeg skal narres for min surt erhvervede fortjeneste!" skreg den gamle rasende. "Men det skal ikke ske; jeg klager til øvrigheden og lader jer sætte i fængsel!"

"Tag dem i agt, at De ikke selv kommer derhen," sagde Kilsip med sin blideste stemme.

"Og hvad så!" råbte mor Guttersnipe i en hånlig tone. "Tror I, jeg lader mig skræmme! Kom blot an, så skal jeg kradse øjnene ud af hovedet på jer!"

Med disse ord og en tilføjelse af hele sit forråd af eder og forbandelser gav mor Guttersnipe sig til at opføre en slags krigsdans midt på gulvet. Calton og hans ledsager tog ingen

videre notits af hende, men gik roligt deres vej og overlod det til husets frue at beherske sin vrede, når hun selv fandt for godt.

18. Juryens kendelse

Det er overflødigt at fortælle, at retssalen den næste dag var fyldt indtil trængsel, og mange måtte gå bort uden at kunne få adgang. Efterretningen om, at Sally Rawlins, den eneste, som kunne bevise den anklagedes uskyldighed – var fundet, og ville give møde, havde spredt sig som en løbeild, og en mængde medfølende venner og bekendte var fuldt og fast overtydet om, at Brian Fitzgerald ville blive frifundet. Der var naturligvis endnu forsigtige folk, som ventede med at sige deres mening, indtil de havde hørt juryens kendelse; men efter at Sally Rawlins var kommet til stede, havde dog størstedelen af den offentlige mening vendt sig til gunst for den anklagede.

Felix Rolleston vågnede og fandt, at han på en gang var blevet en berømt mand. Han havde lige fra begyndelsen af holdt på Brians uskyldighed, og til ikke ringe forbavselse for ham selv opdagede han nu, at folk i almindelighed begyndte at hælde til den samme anskuelse. Følgelig fik han ord for at være et usædvanlig skarpsindigt hoved, og samtidig steg hans aktier betydeligt hos den smukke miss Featherweight, der var mere tilbøjelig end nogensinde før til at gøre alvor af en frugtbringende forbindelse mellem den unge mands vid og sin papas penge.

Den lykkelige Felix havde fået sin gamle plads i retssalen og var fordybet i ivrig samtale om sagen.

"Jeg vidste lige straks, at han var uskyldig!" forsikrede han med et indtagende smil. "Fitzgerald er en alt for køn fyr til, at

han kunne gøre sig skyldig i en så hæslig forbrydelse."

En tilstedeværende gejstlig herre tog anledning af denne bemærkning til at holde en lille prædiken, der gik ud på at bevise, at et smukt udseende og en forbryderisk karakter godt kunne være forenet, og at både Judas Ischariot og Nero havde været udmærket smukke mænd.

Da den anklagede blev ført ind, gik der en deltagende mumlen gennem den overfyldte retssal, så bleg og lidende så han ud. Selv Calton undrede sig over udtrykket i Brians ansigt, der var vidt forskelligt fra det, man skulle have troet at finde hos en mand, der endelig øjner udsigt til at frelse både liv og ære.

"Han ved, hvem der har stjålet disse gådefulde papirer," tænkte advokaten, mens han så på Fitzgerald, "og den mand, som har gjort det, er Whytes morder."

Straks efter trådte dommeren ind, og rettens møde erklæredes for åbnet. Calton rejste sig for at holde sit foredrag og antydede med få ord, hvad han ville bygge sit forsvar for den anklagede på.

Han ville først fremstille urmageren Albert Dendy, der kunne bevidne, at han torsdag aften klokken otte havde været i den anklagedes hjem, mens værtinden var ude, og han havde ved den lejlighed trukket køkkenuret op og stillet det på nøjagtigt klokkeslæt. Dernæst ville han indkalde Felix Rolleston, en ven af den anklagede, for at godtgøre, at den anklagede aldrig plejede at bære ringe og ofte havde ytret sit mishag overfor denne skik. Ligeledes ville han fremstille Sebastian Brown, opvarter i Melbourne-klubben, som kunne bevidne, at der torsdag nat, af en vis Sally Rawlins var blevet afleveret i den nævnte klub et

brev til den anklagede, og at den anklagede forlod klubben lidt før klokken et fredag morgen. Endelig ville han indkalde Sally Rawlins, der kunne bevidne, at hun havde afleveret en billet med den anklagedes adresse til Sebastian Brown i Melbourne-klubben, da klokken manglede et kvarter i tolv torsdag nat, og at hun nogle minutter over et fredag morgen havde ført den anklagede til et hus i Little Bourke Street, og at han opholdt sig der fredag morgen mellem kl. et og to, eller netop på den tid, da man antog, at mordet var blevet begået. Dette var, hvad han havde at fremføre til den anklagedes forsvar, og han ville altså først fremstille Albert Dendy.

Albert Dendy aflagde vidneeden og gav følgende forklaring:

"Jeg er urmager og har min forretning i Fitzroy. Jeg erindrer, at jeg torsdag den 26. juli aflagde et besøg i Powlett Street for at hilse på min moster, der har lejet sine værelser ud til den anklagede. Hun var gået ud, da jeg kom, og jeg sad i køkkenet og ventede på hendes tilbagekomst. Jeg kiggede op på køkkenuret for at se, om jeg havde tid til at blive længere, og derefter så jeg på mit eget lommeur. Jeg lagde derved mærke til, at min mosters ur gik ti minutter for hurtigt, og jeg gav mig derfor til at trække det op og stille det nøjagtigt."

Calton: Hvor meget viste køkkenuret, da De stillede det?

Vidnet: Omtrent otte.

Calton: Var det muligt, at uret fra den tid til klokken to om morgenen kunne vinde ti minutter?

Vidnet: Nej, det var så godt som umuligt.

Calton: Kunne det i det hele taget vinde?

Vidnet: Nej, ikke det mindste – det var der ikke tid nok til fra klokken otte til to.

Calton: Traf De så Deres moster den aften?

Vidnet: Ja, jeg ventede, til hun kom hjem.

Calton: Og fortalte De hende, at De havde gjort uret i stand?

Vidnet: Nej, jeg glemte rent at tale om det.

Calton: Så var hun altså stadig af den formening, at det gik ti minutter for hurtigt?

Vidnet: Det antager jeg.

Efter dette krydsforhør fik Albert Dendy lov til at trække sig tilbage. Felix Rolleston trådte dernæst frem og forklarede:

"Jeg er en fortrolig ven af den anklagede. Jeg har kendt ham i fem-seks år, og i den tid har jeg aldrig set ham bære nogen ring. Han har ofte fortalt mig, at han ikke syntes om ringe og aldrig ville bære sådanne."

Derpå fulgte krydsforhøret:

Den offentlige anklager: Har De aldrig set den anklagede bære en diamantring?

Vidnet: Nej, aldrig.

Den offentlige anklager: Har De heller aldrig set ham være i besiddelse af sådanne ringe?

Vidnet: Nej. Jeg har nok set ham købe dameringe, men jeg har aldrig set ham eje nogen ring af den slags, som bruges af mænd.

Den offentlige anklager: Ikke heller en signetring?

Vidnet: Nej – ikke heller en signetring.

Sally Rawlins fik derpå plads i vidneaflukket, aflagde eden og gav følgende forklaring:

"Jeg kender den anklagede. Jeg afleverede et brev med hans adresse i Melbourne-klubben, klokken kvart i tolv, torsdag den 26. juli. Jeg kendte ikke hans navn. Han mødte mig kort efter på

hjørnet af Russell og Bourke Street, hvor han havde sagt til mig, at jeg skulle vente på ham. Så førte jeg ham til min mormors logi i en gyde, der støder op til Little Bourke Street. Der lå en døende kvinde, som havde skikket bud efter ham. Han talte med hende i omtrent tyve minutter, og derpå fulgte jeg ham tilbage til Bourke og Russell Street. Jeg hørte uret slå tre kvarter straks efter, at jeg havde forladt ham."

Den offentlige anklager: Er De ganske vis på, at den anklagede er den samme person, som De traf hin nat?

Vidnet: Det er jeg – så sandt Gud hjælpe mig.

Den offentlige anklager: Og han mødte Dem få minutter over et?

Vidnet: Ja, omtrent 5 minutter. Jeg hørte klokken slå et, ligesom han kom ned ad gaden, og da jeg forlod ham igen samme sted, var den fem minutter over halv to. Det tog mig ti minutter at komme hjem, og jeg hørte klokken slå tre kvarter, ligesom jeg var ved min gadedør.

Den offentlige anklager: Hvorfra ved De, at klokken var præcis fem minutter over halv to, da De forlod ham?

Vidnet: Fordi jeg så på urene. Jeg forlod ham på hjørnet af Russell Street og gik ned ad Bourke Street, så jeg kunne se posthusets ur lige så tydeligt som ved høj lys dag, og da jeg kom ind i Swanston Street, så jeg, at uret på rådhuset var lige så mange.

Den offentlige anklager: Og De havde i den mellemliggende tid ikke tabt den anklagede af syne?

Vidnet: Nej – værelset havde kun én dør, og jeg sad udenfor den, så han faldt næsten over mig, da han kom ud.

Den offentlige anklager: Var De faldet i søvn?

Vidnet: Nej – ikke et sekund.

Calton fremstillede dernæst Sebastian Brown, der forklarede følgende:

"Jeg kender den anklagede. Han er medlem af Melbourne-klubben, hvor jeg er opvarter. Jeg mindes, at det sidste vidne indfandt sig med et brev til den anklagede torsdagen den 26. juli om aftenen. Klokken var omtrent kvart i tolv. Hun gav mig brevet og gik straks sin vej. Jeg leverede det til mr. Fitzgerald, og han forlod klubben omtrent kl. ti minutter i et."

Dermed sluttede de til den anklagedes forsvar afgivne vidneforklaringer, og efter at den offentlige anklager havde holdt sit foredrag, hvori han pegede hen på de stærke beviser, der forelå mod den anklagede, rejste Calton sig for at henvende nogle ord til juryen. Han var en udmærket taler og fremkom med et ypperligt forsvar. Ikke et eneste punkt af betydning undlod han at benytte, og denne glimrende prøve på veltalenhed erindres endnu og omtales med beundring af Caltons kolleger, ikke blot i Melbourne, men i selve London.

Han begyndte med at give en livlig skildring af de nærmere omstændigheder ved mordet – mødet mellem morderen og hans offer i Collins Street – deres køretur ned ad St. Kilda – morderens udstigning af hansom-cab'en, efter at han havde begået misgerningen – og endelig den vej, han havde taget for ikke at blive opdaget. Og efter at han således havde fængslet juryens opmærksomhed ved den kraftige anskuelighed, han skildrede forbrydelsen med, gik han over til at hævde, at de beviser, som var fremkommet mod den anklagede, var af en rent tilfældig natur og ingenlunde grundet på noget afgjort skøn om, at den anklagede var identisk med den person, der var

steget ind i vognen sammen med den afdøde. Formodningen om, at "herren i den lyse overfrakke" og den anklagede var en og samme person, hvilede ene og alene på kusken Roystons udsagn, men denne havde selv erkendt, at han ikke havde været i så ædru tilstand, at han tydeligt havde kunnet mærke sig nogen forskel mellem den mand, der råbte hans vogn an, og ham, som steg ind i den. Mordet var forøvet ved hjælp af kloroform, altså: hvis den anklagede var skyldig, måtte han have købt den på et apotek eller fået den underhånden af en bekendt. Men i hvert fald var der under sagen ikke fremkommet en eneste oplysning om, hvor og hvorledes kloroformen var skaffet til veje. Med hensyn til den handske, som tilhørte den dræbte og senere var blevet fundet i den anklagedes frakkelomme, turde det utvivlsomt antages, at han helt tankeløst havde taget den op fra gaden, da han først traf Whyte liggende beruset i nærheden af den skotske kirke. Der savnedes ganske vist bevis for, at den anklagede havde taget handsken til sig, inden afdøde var steget ind i vognen, men på den anden side forelå der heller ikke noget bevis for, at den var taget op inde i vognen. Det var tilmed langt mere sandsynligt, at en handske – og især en hvid – kunne være blevet taget op under skinnet af gaslygten ved den skotske kirke, end inde i vognen, hvor der var meget snæver plads og fuldkommen mørkt, eftersom gardinerne havde været trukket for. – Kusken Royston havde aflagt ed på, at den mand, der steg ud af hans vogn på St. Kilda Road, havde en diamantring på højre hånds pegefinger, og kusken Rankin havde beediget det samme angående den person, der forlod hans vogn i Powlett Street. Mod disse to vidners udsagn kunne nu sættes vidnesbyrdet fra

en fortrolig ven af den anklagede – en mand, som i løbet af fem år daglig havde været sammen med ham – og som havde aflagt ed på, at den anklagede aldrig plejede at bære nogen ring. Kusken Rankin havde ligeledes bevidnet, at den mand, der steg ind i hans vogn på St. Kilda Road, forlod den igen i Powlett Street, netop da han hørte uret på posthuset slå to, hvorimod det af den anklagedes værtinde afgivne vidnesbyrd klart godtgjorde, at han var kommet hjem fem minutter tidligere, hvilket vidnesbyrd yderligere bestyrkedes af urmageren Dendy. Disse punkter turde allerede være fyldestgørende bevis for fangens uskyldighed, men vidnet Rawlins udsagn ville stille det yderligere klart for juryen, at den anklagede ikke var skyldig i forbrydelsen. Vidnet Brown havde forklaret, at han af pigen Rawlins havde modtaget et brev, som han efter adressen gav til den anklagede, der kort efter havde forladt klubben for at begive sig til det møde, der omhandledes i brevet – hvilket brev – eller rettere resterne af det – var blevet fremlagt i retten. Pigen Rawlins havde aflagt ed på, at den anklagede havde mødt hende på hjørnet af Russell og Bourke Street og fulgt med hende til den baggyde, hvor den person, som havde skrevet brevet, boede. Hun havde ligeledes bevidnet, at den anklagede – på samme tid som Whyte blev myrdet – havde opholdt sig hos den døende kvinde, og at han umuligt kunne være kommet ud af det værelse, hvori hun lå, eftersom værelset kun havde én dør, og udenfor den havde vidnet siddet, mens anklagede var inde hos den døende. Pigen Rawlins havde endvidere forklaret, at hun senere forlod den anklagede ved hjørnet af Bourke og Russell Street klokken fem minutter over halv to, hvilket altså var fem minutter tidligere, end Royston holdt udenfor St.

Kildas politistation med sin cab, hvori man fandt den myrdede. Alle vidners forklaringer havde været fuldkommen samstemmende og dannede en beviskæde, der klart og tydeligt godtgjorde alt, hvad den anklagede havde taget sig for på den tid, forbrydelsen foregik. Altså var det en absolut umulighed, at den anklagede kunne have begået dette mord. Det stærkeste bevis, der under sagen var fremkommet mod ham, var vidnet Habletons udsagn, at han havde udstødt trusler mod Whytes liv. Disse trusler kunne imidlertid kun betragtes som et udbrud af den anklagedes lidenskabelige, irske temperament og var uden al betydning som bevis for, at han var den, som havde forøvet misgerningen. Den anklagedes uskyldighed var definitivt bevist gennem det fuldstændige alibi, som klart var blevet godtgjort ved vidnernes udsagn.

Calton endte sit veltalende og udtømmende forsvar – der havde varet i to timer – med en glimrende slutningspåstand, hvori han bad juryen om at grunde sin kendelse ene og alene på de foreliggende kendsgerninger, for i så fald kunne kendelsen umuligt komme til at lyde anderledes end "*ikke skyldig*".

Da Calton atter satte sig, lød der en dæmpet bifaldsmumlen, som dog øjeblikkelig forstummede da dommeren begyndte at opsummere vidneudsagnene, der overvejende hældede til Fitzgeralds fordel. Juryen trak sig nu tilbage, og der blev dødstille i den tætfyldte sal – en unaturlig stilhed, omtrent som den, der må have hersket i den gamle romerske cirkus, når den blodtørstige folkemængde så de kristne knæle på arenaens gule sand, mens løvers og panteres smidige kroppe smøg sig langsomt frem for i det næste øjeblik at fare løs på deres ofre.

Det var blevet silde. Gassen var tændt, og lysskæret, der faldt gennem den store, halvmørke sal, forøgede end mere den underlige stemning. Fitzgerald var blevet ført ud, da juryen trak sig tilbage, men tilskuerne stirrede dog vedblivende på den tomme bænk, på hvilken han havde siddet. Man talte sammen i en hviskende tone, som til sidst døde helt hen, og kun urets ensformige slag afbrød den lydløse stilhed. Alles blikke var med spændt opmærksomhed rettet mod den dør, gennem hvilken juryen ville vende tilbage med afgørelsen om liv eller død. Viserne på urskiven bevægede sig umærkeligt fremad

– et kvarter – en halv time – tre kvarter. Til sidst hørtes timeslaget med en skarp, klingende lyd, der gav et lille ryk i hver af de tilstedeværende. Madge, der sad med sine hænder tæt sammenknyttede, begyndte at frygte, at hendes overanstrengte nerver skulle svigte hende.

"Min Gud," hviskede hun sagte, "får denne ventetid da aldrig ende!"

I det samme åbnedes døren, og juryen trådte ind. Den anklagede førtes på ny hen til sin bænk; dommeren satte sig i sin stol – denne gang med den sorte hue i lommen, som alle og enhver gættede.

De sædvanlige formaliteter blev iagttaget, og da juryens ordfører derpå rejste sig, strakte alle halse sig frem, og alle øren spidsedes for at opfange hvert ord, der faldt fra hans læber. Den anklagede rødmede let, men blev straks efter ligbleg og kastede et hurtigt, uroligt blik på den sortklædte skikkelse. Nu lød dommen – skarpt og bestemt –: "Ikke skyldig."

Da disse ord hørtes, udbrød der en almindelig jubel, så stor var sympatien for Brian, forgæves skreg rettens udråber på

"Orden!" indtil han var ildrød i ansigtet. Forgæves truede dommeren med at anklage alle de tilstedeværende for brud på rettens fred – hans stemme blev overdøvet, og ingen brød sig om, hvad han sagde. Begejstringen kunne ikke tvinges, og det varede mindst fem minutter, før ro og orden var genoprettet.

Dommeren genvandt sin sindsligevægt, afsagde dommen og frikendte den anklagede i overensstemmelse med juryens kendelse. Calton havde vundet mange processer i sin tid, men det er et spørgsmål, om han nogen sinde ved afsigelsen af en dom havde følt sig så tilfreds som nu, da hans ven Brian Fitzgerald erklæredes for uskyldig.

Brian rejste sig fra anklagebænken som en fri mand og gik gennem en flok lykønskende venner ind i et lille værelse ved siden af retssalen, hvor han ventedes af en ung pige, en brav og trofast kvinde, som slog sine arme omkring hans hals og jublede: "Min elskede, min elskede! Jeg vidste, at Gud måtte redde dig!"

19. "Argus" udtaler sin mening

Den næste morgen kunne man i dagbladet *Argus* læse følgende artikel:

"I de sidst forløbne tre måneder har vi ofte i vore spalter udtalt os om den usædvanlige kriminalhistorie, der er blevet så almindelig kendt under benævnelsen "Hansom-cab-tragedien". Vi kan trygt sige, at denne forbrydelse er en af de mærkeligste, der er forekommet ved vore domstole, og at den kendelse, som juryen i går har fældet, har bidraget til at indhylle sagen i endnu dybere hemmelighedsfuldhed. Gennem en række af ejendommeligt sammenkædede omstændigheder blev mr. Brian Fitzgerald – en af vore yngre kolonister – mistænkt for mordet på Whyte, og juryens dom var uden tvivl kommet til at lyde på "skyldig", og en uskyldig mand var kommet til at lide straffen for en andens brøde, hvis ikke i rette tid en ung kvinde ved navn Sarah Rawlins var kommet til at optræde som vidne. Til alt held for den anklagede og i retfærdighedens interesse formåede hans sagfører, mr. Calton, gennem sine utrættelige anstrengelser at opdage dette sidste og vigtige vidne og derved bevise et alibi. Vi må lykønske mr. Calton til hans ypperlige forsvarstale og ligeledes mr. Fitzgerald til hans næsten vidunderlige redning fra en uforskyldt og vanærende død. Han forlader retssalen uden en eneste plet på sin karakter og fulgt af hele Australiens højagtelse og sympati i anledning af det mod og den værdighed, hvormed han hele tiden har båret vægten af en så tung anklage.

Men nu, da hans uskyldighed er blevet uomtvistelig bevist, opstår der alle vegne det spørgsmål: Hvem var det da, der myrdede Oliver Whyte? Den mand, som øvede denne frække forbrydelse, går endnu frit omkring og befinder sig efter al sandsynlighed midt iblandt os. Som følge af de stærke, om end kun tilsyneladende beviser mod mr. Fitzgerald har opdagelsespolitiet hidtil kun anstillet efterforskninger i en enkelt retning, men da man i dette tilfælde har taget fejl, er det nødvendigt at vende sig til en anden side og forhåbentlig med større held.

At en så dristig og koldblodig forbryder som Oliver Whytes morder endnu går fri, er en omstændighed, som er forbundet med temmelig stor fare, ikke blot for enkelte medborgere, men også for samfundet i dets helhed. Det er nemlig et bekendt faktum, at når tigeren først en gang har smagt menneskekød, forvinder den aldrig senere sin lyst derefter, og man kan derfor gå ud fra, at den person, der så dristigt og tillige fejt myrdede et beruset og altså forsvarsløst menneske, ikke vil vige tilbage for at begå endnu en lignende forbrydelse. Det er ganske naturligt, at alle samfundsklasser i Melbourne er grebet af ængstelse ved tanken om, at en så farlig forbryder stadig går løs. Og det er uafviseligt nødvendigt, at man bliver befriet for denne trykkende følelse. Men hvorledes skal dette lade sig gøre? En ting er at tale, en anden at handle. For øjeblikket findes intet udgangspunkt, som kan føre til den virkelige morders pågribelse. Manden i den lyse overfrakke, der steg ud af kusken Rankins vogn i Powlett Street (i den tydelige hensigt, som man nu ser, at kaste mistanke på mr. Fitzgerald), er forsvunden, ligesom heksene i Macbeth, uden at efterlade sig et eneste spor.

Klokken var to om natten, da han steg ud af vognen, og i en så ensom forstad som det østlige Melbourne, har der næppe været folk ude, som kunne se ham. Der er kun én mulighed for nogen sinde at finde hans spor, og den ligger i de papirer, som han stjal ud af den myrdedes lomme. Hvad disse papirer indeholdt, er der kun to personer, der har vidst besked om, og nu kun én. De første to var Oliver Whyte og en kvinde, som blev kaldt "Prinsessen", og de er nu døde. Den eneste, som nu ved det, er den mand, som forøvede mordet. Ingen af vore læsere vil være i tvivl om, at bevæggrunden til forbrydelsen ligger netop i disse papirer; der var ingen penge taget ud af den afdødes lommer. Selve den omstændighed, at papirerne blev båret i en særskilt lomme i den indvendige side af den afdødes vest, viser, at de var af stor værdi.

Grunden til, at vi antager, at den døde kvinde har vidst noget om disse papirer, er simpelthen denne: Det lader til, at hun er kommet hertil fra England sammen med Whyte, og at hun efter nogen tids ophold i Sydney er taget over til Melbourne. Hvorledes hun kunne komme til at bo i en så elendig og smudsig hule som den, hvor hun endte sit liv, er vi ikke i stand til at forklare, såfremt hun ikke – muligvis – har været hengiven til stærke drikke, er blevet fundet bevidstløs på gaden og optaget af en eller anden barmhjertig samaritan i fattigkvarteret, og derefter ført til mor Rawlins usle hjem. Whyte skal have besøgt hende der temmelig ofte, men lader ikke til at have gjort noget forsøg på at flytte hende hen til et bedre opholdssted – efter sigende, fordi lægen skulle have sagt, at hun ville dø, hvis hun kom ud under åben himmel. Vor hjemmelsmand har hørt af en opdager, at den døende kvinde

stundom plejede at tale med Whyte om visse papirer, og ved en enkelt lejlighed skal hun have sagt til ham: "Du vil gøre din lykke, hvis du spiller dine kort godt." Således er det i hvert fald blevet fortalt af pigen Rawlins. Og deraf kan man drage den slutning, at papirerne – hvad de nu end måtte indeholde – har været af betydeligt værd, fuldt tilstrækkeligt til at friste en forbryderisk natur til et mord.

Efter at Whyte er død og hans drabsmand forsvundet, er der ingen anden ledetråd til at opdage den hemmelighed, som ligger til grund for forbrydelsen, end at komme på sporet af den kvindes historie, som døde i den elendige rønne i gyden ved Little Bourke Street. Kan denne kvindes historie efterspores nogle år tilbage i tiden, vil der utvivlsomt komme omstændigheder frem, som er i stand til at oplyse, hvad de meget omtalte papirer indeholdt, og er man først kommet så vidt, tør vi med fortrøstning udtale, at morderen snart vil være opdaget. Men dette er også den eneste udvej til at få rede på bevæggrunden og gerningsmanden til det hemmelighedsfulde mord, og mislykkes den, frygter vi for, at "Hansom-cab-tragedien" må henvises til listen over uopklarede forbrydelser, og Whytes drabsmand gå fri for enhver anden straf end hans egne samvittighedsnag.

20. Tre måneder senere

En varm decemberdag, en skyfri, blå himmel og et strålende solskin over en jord, iklædt den skønneste, sommerlige pragt. Det er en beskrivelse af en vintermåned, som må lyde højst besynderlig i europæiske øren. Men Australien er på sin vis "den bagvendte verden". Hjemme i Europa bliver det koldere, jo længere man kommer mod nord, lige til man støder på evig sne og is; i Australien bliver det derimod varmere, jo længere man drager nordpå, indtil man endelig havner i Queensland, hvor heden er så ulidelig, at en rejsende kaldte landet et lille Helvede. Men til trods for de ejendommelige naturforhold, som på dette store fastland i så mange henseender er fuldkomne modsætninger til de europæiske, bliver den engelske race dog ved at være næsten den samme som i moderlandet, for John Bull, Paddy og Sandy [Note 2)] er alle vegne meget konservative såvel i smag og anskuelser som i deres gamle vaner. Således fejrer de deres jul under Australiens glødende sol og med 40 graders varme i skyggen, med helt ortodokst at holde gilde på "gamle Englands" sædvanlige roastbeef og plumbudding, og nytårsaften forsømmer heller ikke den livlige irlænder at gæste sine venner fra hus til hus med en flaske whisky og en lystig, gammel vise. Disse ejendommelige sæder og skikke giver imidlertid en nation dens individuelle præg, og John Bull bevarer selv hos antipoderne sin medfødte stridighed, fejrer sin jul på god, gammel manér og klæder sig efter den sidste, engelske modejournal uden hensyn til kulde eller hede.

Man kan vel ikke med billighed forlange, at en nation, som aldrig viger for fjenders ild, skulle gøre det for solens, men hvis en eller anden opfindsom dødelig ville udgrunde et let og luftigt kostume – omtrent som det antikke græske – og Australiens beboere kunne bevæges til at bruge det, så ville virkelig livet i Melbourne og dens søsterbyer blive uendelig behageligere og køligere, end det nu er tilfældet.

Netop noget lignende tænkte Madge Frettlby, mens hun sad på den rummelige veranda, helt udmattet af varmen, og så ud over den vide slette, som strakte sig foran hende, tør og forbrændt af den glødende sol. Soldisen svøbte et let slør om de fjerne højder og lod landskabet træde frem ligesom i en drøm, mens de nærmeste genstande, haven med dens træer og blomster, skinnede i så livlige farver, at Madge følte varmen endnu stærkere ved at se på dem.

Store neriebuske, fulde af prangende, røde blomster, prægtige rosentræer, nedtyngede af de yppigste gule, røde og hvide roser, og langs kanten af græsplænerne en farvepragt ligesom regnbuens, så strålende og mangfoldig, at den gjorde ondt i øjnene og lod det fornemmes som en hvile at vende blikket bort og lade det dvæle ved de mørkegrønne løvtræer længere borte. I midten af en stor græsplæne var der indenfor en hvid marmorkant indrettet en cirkelrund dam, hvis stillestående vandspejl blinkede i det skarpe sollys.

Boligen ved Yabba Yallook var en lang, en-etages bygning, med en bred veranda, der løb omkring hele huset, og hvis vinduer alle sammen var forsynet med tætte, grønne jalousier. Magelige kurvestole, små fodskamler, romanhæfter, tomme sodavandsflasker m. m. vidnede om, at mr. Frettlbys gæster var

så fornuftige at holde sig indenfor husets enemærker i den varmeste tid af dagen. Madge sad i en af de magelige stole og delte sin opmærksomhed mellem den ydre verdens blændende skønhed, som hun kunne opfange et glimt af mellem jalousierne, og en ny roman, som lå opslået på hendes skød. Men bogen lod ikke til at interessere hende synderligt. Hun så ikke så rask ud som i tidligere tid, for den tunge prøvelse, hun havde gennemgået, havde taget stærkt på hendes kræfter og sat et præg af sorg i hendes smukke træk. Hendes øjne, der før havde været så glade og skælmske, havde nu et bekymret udtryk, som hun sad dér med hovedet hvilende i hånden og tænkte på det forløbne års mange bitre timer.

Efter Brians løsladelse havde hendes fader taget hende med sig ud til deres landsted, Yabba Yallook, i håb om, at forandringen af opholdssted skulle have en god virkning på hendes helbred. De sindsbevægelser, hun havde udstået under retssagen, havde været nær ved at pådrage hende en alvorlig hjernelidelse, men landluften i forening med den velgørende stilhed langt borte fra hovedstadslivets larm, havde gengivet hende hendes sundhed, om end ikke det friske og muntre lune, som man aldrig tidligere havde savnet hos hende. Men tillige havde Madge fået et alvorligere og dybere syn på verden; hun så den ikke længere som sine ungdommelige drømmes fantastiske rosengård, men som en ofte streng og tung vej, vi alle skal vandre, inden vi kan nå "det forjættede land".

Også Brian havde forandret sig. Nogle grå stænk var blevet synlige i hans lyse hår, og hans sind, der før havde været så friskt og livligt, var blevet tungt og pirreligt. Umiddelbart efter retssagens tilendebringelse havde han – for at slippe for at

træffe venner og bekendte – forladt byen og var rejst ud til sin landejendom, der lå i nærheden af Frettlbys. Der var han strengt sysselsat hele dagen, mens han tilbragte sine aftener med at gruble over den uheldsvangre hemmelighed, den fremmede kvinde havde betroet ham, og som truede med at sprede mørke over hans liv. Nu og da red han over til Yabba Yallook for at træffe Madge, men kun når han vidste, at hendes fader var rejst til Melbourne, for det lod til, at han have fattet en uovervindelig uvilje mod millionæren, til stor sorg for Madge, der syntes, at det var uretfærdigt og uvenligt af Brian, som jo tværtimod taknemmelig burde mindes hendes faders adfærd mod ham i prøvelsens dage. Men der var tillige en anden ting, som gjorde, at Brian holdt sig borte fra Yabba Yallook, nemlig den, at han ikke havde lyst til at træffe sammen med nogen af de muntre gæster, som kom der, og som betragtede ham med en blanding af deltagelse og nysgerrighed, der var yderst pinlig for en så stolt natur som hans.

Til julens højtideligholdelse havde mr. Frettlby indbudt en hel mængde fremmede fra Melbourne, og skønt Madge helst ville have været ene, kunne hun dog ikke sætte sig imod sin faders ønske, men måtte agere værtinde med et glad ansigt og et tungt sind.

Felix Rolleston, der havde været ægtemand i en måned, var der med mrs. Rolleston, født Featherweight, der regerede over sin gemal med et jernscepter. Eftersom hun med sine egne penge havde købt sig en mand, mente hun, at hun også havde ret til at drage den størst mulige fordel af ham, og med sine ærgerrige planer om at glimre i Melbournes fornemste selskab havde hun, dels med det gode, dels med det onde, formået Felix

til at studere politik, for at han ved de næste valg kunne komme på listen som vordende parlamentsmedlem.

Fru Rollestons søster, den musikalske frøken Julia Featherweight, var med dem, og denne unge dame havde sat sig i hovedet at blive mrs. Frettlby nummer to. Hun havde endnu ikke gjort synderlige fremskridt, men ikke heller mærket, at hun allerede var slagen, og hun fortsatte derfor belejringen af mr. Frettlbys hjerte på den mest ihærdige måde. Endvidere havde man besøg af dr. Chinston, der havde taget sig en lille ferie og ikke ofrede en eneste tanke på sine ængstelige patienter eller de mange sygeværelser, han plejede at besøge hver dag. En ung englænder ved navn Peterson, turist af profession, hørte også til gæsterne, og ligeledes en gammel kolonist, der var uudtømmelig på erindringer om de tider, da – "Guds salige død, mine herrer, vi ikke ejede en gaslygte i hele Melbourne." Desuden var der endnu flere personer. De havde for øjeblikket alle sammen begivet sig til billardværelset og ladet Madge blive ene tilbage, halvt sovende i sin magelige lænestol.

Pludselig åbnede hun øjnene, idet hun hørte nogen gå bag ved sig. Hun vendte sig om og så, at det var Sally Rawlins, der nu var iført en ærbar, sort kjole, en lille pyntelig kappe og et forklæde af hvidt musselin. Hun havde en bog i hånden.

Sagen var den, at Madge var blevet så indtaget i Sally, der havde frelst Brians liv, at hun havde taget hende i sin tjeneste som kammerjomfru. I begyndelsen havde mr. Frettlby ikke villet tillade, at en kvinde som Sally måtte findes i hans datters nærhed, men Madge ville absolut frelse den stakkels pige fra det liv, fuldt af synd og elendighed, hun var sunket ned i, og til sidst havde mr. Frettlby ingen anden udvej end, omend ugerne,

at give sit samtykke. Heller ikke Brian havde syntes rigtig om det, men også han gav efter, da han mærkede, at Madge havde sat hele sit hjerte ind på det.

Lige så lidt vandt denne ordning mor Guttersnipes bifald; hun erklærede det endogså for "en fordømt humbug", men omsider gav hun dog godvilligt sit minde, hvorpå Sally blev ansat som kammerjomfru hos frøken Frettlby, der straks begyndte på at afhjælpe manglerne i Sallys opdragelse ved at lære hende at læse. Den bog, som hun holdt i hånden, var slet og ret en A-B-C, og hun rakte den til Madge, idet hun sagde i en værdig tone:

"Nu tror jeg nok, jeg kan min lektie, frøken."

Madge så på hende med et venligt smil og svarede fornøjet:

"Tror du det, Sally – så varer det vel ikke så længe, før du kan læse rent?"

"Mener frøkenen sådan noget som dette?" spurgte Sally og tog den franske roman op, som hendes frøken havde tabt på gulvet.

"Nej, vist ikke," sagde Madge. "Den slags lekture skal vi nok vogte os for. Du skal lære at læse gode engelske bøger. – I dag er det alt for varmt at læse med dig, Sally," vedblev hun og lænede sig tilbage i stolen. "Kom og sæt dig hos mig og lad os tale lidt sammen."

Sally adlød, og Madge sad en tid lang og så på den dybe, næsten sorte skygge, der faldt over græsplænen fra et tæt ved voksende elmetræ. Hun havde længe ønsket at gøre Sally et spørgsmål, men havde ikke vidst, hvordan hun skulle bære sig ad med det. Brians mismodige og pirrelige lune havde i den sidste tid foruroliget hende, og med sit køns hurtige fatteevne

gættede hun, at det skrev sig – i alt fald indirekte – fra hans samtale med den fremmede, dødssyge kvinde. Ivrig efter at dele hans bekymringer og lette hans byrde, besluttede hun at spørge Sally om den gådefulde fremmede og muligvis på den måde få at vide, hvad hun havde haft at betro Brian, og hvad der græmmede ham så dybt.

"Sally," sagde hun efter en stunds tavshed, idet hun fæstede sine klare, grå øjne på pigen, "der er noget, jeg vil spørge dig om."

Sally fo'r sammen og blev helt bleg ... "Om – om *det*?" spurgte hun.

Madge nikkede.

Sally tøvede et øjeblik, men kastede sig derpå på knæ ved siden af sin frøken.

"Jeg vil fortælle det alt sammen," udbrød hun. "De har været så god mod mig, at De har ret til at få alt at vide, og jeg skal også sige Dem alt, hvad jeg ved."

"Nuvel – sig mig så," sagde Madge med fast stemme og hårdt sammenpressede hænder, "hvem var den kvinde, som sendte dig ud for at hente mr. Fitzgerald, og hvor kom hun fra?"

"Mormo'er og jeg fandt hende en aften på gaden," svarede Sally, "ikke langt fra Komediehuset. Hun var helt beskænket, og vi tog hende hjem med os."

"Det var smukt gjort af jer."

"Å nej, det var ikke derfor," svarede Sally tørt. "Mormo'er ville vel have fat i hendes tøj, som var gruelig fint."

"Og så tog I det fra hende?"

"Havde vi ikke gjort det, så havde nok nogle andre," mente Sally temmelig ligegyldigt. "Men mormo'er kom så på andre

tanker, da hun så hende derhjemme. Jeg var gået bort for at købe lidt brændevin til mormo'er, og da jeg kom tilbage, stod hun og kyssede og klappede den fremmede kvinde."

"Kendte hun hende da?"

"Formodentlig," svarede Sally, "og næste morgen, da hun var kommet rigtig til sig selv, omfavnede hun mormo'er og sagde, at hun var så glad over at være hos hende."

"Og senere?"

"Mormo'er jog mig ud af stuen, og de talte længe sammen, og da jeg kom ind igen, sagde mormo'er, at fruen skulle blive hos os, for hun var syg, og så sendte hun mig afsted efter Whyte."

"Og han kom?"

"Javist – meget ofte," svarede Sally. "Han holdt et grueligt spektakel, da han var der første gang, men da han så, at hun var syg, sagde han, at han ville skikke bud efter en doktor, men det hjalp ingen ting. Hun lå syg hos os i to uger og døde den samme nat, hun havde talt med mr. Fitzgerald."

"Plejede mr. Whyte at tale meget med den syge kvinde?"

"Ja, en hel mængde – men han jog altid mormo'er og mig ud, når han kom."

"Ja så – hørte du da aldrig, hvad de talte om?" spurgte Madge lidt tøvende.

"Å jo – én gang," svarede pigen med et nik. "Jeg blev arrig over, at han altid skulle jage mormo'er og mig ud af vor egen stue, og så – en gang, da han havde lukket døren, og mormo'er var gået ned hos høkeren, satte jeg mig på hug udenfor døren og lurede. Han ville have, at hun skulle give ham nogle papirer, men det ville hun ikke. Hun sagde, at det var tidsnok, når hun var død, men til sidst fik han dem alligevel og tog dem med sig."

"Så du dem?" spurgte Madge, der kom til at mindes Gorbys påstand, at Whyte var blevet myrdet for nogle papirers skyld.

"Ja, det gjorde jeg," svarede Sally ivrigt. "Jeg kiggede gennem en sprække i døren og så, at hun tog dem frem under sin hovedpude, og han lagde dem på bordet, hvor lyset stod, og så på dem – de lå i en stor konvolut, og på nogle af dem var der skrevet med rødt blæk. Så stak han dem i lommen, og hun sagde: 'Du taber dem vel ikke,' og så svarede han: 'Nej, jeg skal altid bære dem hos mig, og vil han have dem, så må han først berøve mig livet, før han får dem.'"

"Hørte du ikke, for hvem det var, at disse papirer var så vigtige?"

"Nej, det gjorde jeg ikke – de nævnede aldrig noget navn."

"Og hvornår var det, Whyte fik papirerne?"

"Omtrent en uge, før han blev myrdet," sagde Sally efter et øjebliks eftertanke. "Og da han havde fået dem, kom han ikke igen mere. Hun ventede på ham dag efter dag og blev til sidst helt rasende, fordi han ikke kom. Jeg hørte hende sige til sig selv: 'Du tror, at du er blevet mig kvit, min gode herre, og lader mig ligge her og dø, men vent blot – jeg skal alligevel fordærve sagen for dig.' Og så var det, hun skrev dette her brev til mr. Fitzgerald, og så førte jeg ham til hende, som De ved."

"Ja, ja," sagde Madge lidt utålmodigt. "Alt det hørte jeg under retsforhandlingerne. Men hvad talte mr. Fitzgerald og den fremmede kvinde om? Hørte du det?"

"Lidt af det," svarede Sally. "Men jeg snakkede ikke om det i retten, for jeg var bange for at komme i forlegenhed, fordi jeg havde luret. Det første, jeg hørte mr. Fitzgerald sige, lød således: 'De er forrykt; det er ikke sandt!' Og så svarede hun: 'Så

vist som jeg ønsker, at Gud skal hjælpe mig, er det sandt. Whyte har beviset.' Så udbrød han: 'Min stakkels, stakkels pige!' Og hun spurgte: 'Vil De også nu gifte Dem med hende?' Og dertil svarede han: 'Det vil jeg, for nu er hun mig kærere end nogensinde før.' Så griber hun fat i ham og siger: 'Fordærv spillet for ham, hvis De kan.' Og han siger: 'Hvad er Deres navn?' Hvortil hun svarer ..."

"Hvilket?" spurgte Madge med tilbageholdt åndedræt.

"Rosanna Moore."

Idet Sally udtalte dette navn, hørtes der et dæmpet udråb bag ved hende, og da Madge vendte sig om, så hun, at Brian stod tæt ved dem, bleg som en død og med blikket hæftet på Sally, der var sprunget op fra gulvet, hvor hun havde siddet på hug.

"Bliv ved," sagde han i en streng tone.

"Jeg ved intet mere," svarede hun tvært.

Brian udstødte et lettelsens suk.

"De kan gå," sagde han langsomt; "jeg vil tale alene med miss Frettlby."

Sally kastede et hurtigt blik først på ham og derefter på sin frøken, der med et nik betydede hende, at hun kunne bortfjerne sig. Så tog hun sin læsebog op, fæstede endnu et skarpt spørgende blik på Brian og gik langsomt fra verandaen ind i de tilstødende værelser.

Note 2:

John Bull, Paddy og Sandy: dvs. englændere, irere og skotter

21. En Eva-datter

Da Sally var gået, kastede Brian sig ned i en stol ved siden af Madge. Han var i ridedragt; den klædte ham fortræffeligt, og han så udmærket godt ud til trods for det udtryk af træthed og mismod, der var over ham.

"Hvad i alverden var det, du talte om med dette pigebarn?" spurgte han misfornøjet, idet han lagde hat og handsker fra sig på bordet.

Madge rødmede et øjeblik stærkt, men derpå tog hun begge Brians hænder i sine og så ham roligt ind i hans mørke og vredladne ansigt.

"Hvorfor kan du ikke have fortrolighed til mig?" spurgte hun stilfærdigt.

"Det er ikke nødvendigt, at jeg har det," svarede han næsten vredt. "Den hemmelighed, Rosanna Moore meddelte mig på sit dødsleje, ville det ikke være behageligt for dig at lære at kende."

"Angår den mig?" vedblev hun.

"Man kan sige, at den både angår og ikke angår dig," svarede han noget gådefuldt.

"Så formoder jeg, at den vedrører mig gennem en tredje person?"

"Nuvel – således er det," svarede Brian, mens han utålmodig slog på sin støvle med ridepisken. "Det er intet, som kan gøre dig fortræd, så længe du ikke ved noget om det. Men Gud hjælpe dig, om nogen skulle sige dig det, for det ville forbitre dit liv."

"Som om det ikke allerede var bittert nok," sagde Madge med let ironi. "Du gyder olie på ilden i stedet for at slukke den, og alt, hvad du siger, bestyrker kun endnu mere min beslutning om at lære din hemmelighed at kende."

"Madge, jeg bønfalder dig om ikke at fremture i denne tåbelige nysgerrighed," sagde han opbrusende.

"Er det noget, som angår mig, så har jeg ret til at få det at vide," svarede hun kort. "Hvorledes kan vi gifte os og håbe at blive lykkelige med hinanden, når skyggen af en hemmelighed står imellem os?"

Brian rejste sig op og lænede sig mod en af verandaens piller, med en mørk, næsten vred mine.

"Ved du ikke nok," sagde han alvorligt, "at man skal vogte sig for at forske for meget, hvis man vil forblive i sit Eden."

"Åh," udbrød hun med en harmfuld rødmen, "synes du da, det er bedre for mig at leve i dårernes paradis, der kan få ende når som helst!"

"Det beror på dig selv," lød det kølige svar. "Jeg har aldrig vakt din nysgerrighed ved at fortælle dig, at der fandtes nogen hemmelighed, men jeg røbede det uforvarende under Caltons krydsforhør. Jeg tilstår oprigtigt, at jeg fik noget at vide af Rosanna Moore, som angår dig, skønt kun indirekte gennem en tredje person. Men det vil ikke være til det gode at give dig kundskab om det; det vil tværtimod kun tjene til at forstyrre både min og din lykke og fred."

Hun gav intet ord til svar, men stirrede frem for sig, ud i det blændende solskin.

"Madge," sagde han i en indtrængende tone, "kan du ikke have tillid til mig? Din kærlighed, der har bestået så tung en

prøve, kan umuligt svigte nu. Lad mig alene bære byrden af denne ulyksalige hemmelighed uden at forgifte dit liv med den. Jeg skulle sige dig alt, hvis det var mig muligt, men – Gud stå mig bi – jeg kan ikke, kan ikke ..."

Med disse ord bøjede han sig ned og skjulte ansigtet i hendes skød.

Madge kneb læberne hårdt sammen og kærtegnede sin fæstemands smukke hoved med sin smalle, hvide hånd. I hendes bryst udkæmpedes en strid mellem hendes kvindelige nysgerrighed og kærligheden til den mand, som lå for hendes fødder. Men kærligheden sejrede, og hun bøjede sig ned over ham.

"Brian," hviskede hun; "lad det blive, som du vil – jeg skal aldrig søge at udgrunde denne hemmelighed, eftersom det er mod dit ønske."

Han rejste sig hastigt og sluttede hende med et glad smil i sine arme.

"Min elskede!" udbrød han og kyssede hende lidenskabeligt.

Nogle øjeblikke tav de begge; så sagde han endelig: "Vi vil begynde et nyt liv; glemme det sørgelige forbigangne og betragte det som en ond drøm."

"Men du vil blive ved at græmme dig over denne afskyelige hemmelighed," hviskede hun.

"Tiden og forandret opholdssted skal hjælpe mig til at glemme den," svarede han alvorligt.

"Forandret opholdssted!" udbrød hun forskrækket. "Rejser du bort?"

"Ja – jeg har solgt min ejendom og forlader Australien for bestandig – inden de nærmeste tre måneder."

"Og hvor rejser du hen?" spurgte den unge pige forvirret og ulykkelig.

"Hvor som helst," sagde han lidt bittert. "Jeg har i sinde at følge Kains eksempel og blive en rastløs vandringsmand på jordens ring."

"Alene?"

"Ja, det er just det, jeg er kommet for at spørge dig om," sagde Brian, idet han så fast og alvorligt på hende. "Jeg er kommet for at spørge dig, om du straks vil blive min hustru og for bestandig forlade Australien sammen med mig."

Hun tav og syntes at tøve med svaret.

"Jeg ved, at det er meget, jeg forlanger af dig," sagde han ivrigt, "at du skal forlade dine venner, din stilling her og ... din fader," tilføjede han nølende. "Men tænk på, hvad mit liv vil være uden dig; tænk, hvor ensom jeg vil komme til at vandre omkring i verden ... Men du vil ikke svigte mig nu, da jeg trænger så hårdt til dig – du vil følge med mig og bestandig være min gode engel ligesom hidtil?"

Hun lagde sin hånd på hans arm, så på ham med sine klare, grå øjne og sagde: "Ja, det vil jeg!"

"Gud være takket for det!" sagde Brian inderligt, og de tav begge igen en lille stund.

Så tog de plads og gav sig til at passiare om deres fremtidsplaner og bygge luftkasteller på elskendes sædvanlige vis.

"Jeg gad vide, hvad papa vil sige?" ytrede Madge, idet hun mekanisk drejede sin forlovelsesring rundt om fingeren.

Brian rynkede panden, og hans ansigt blev mørkt ligesom før.

"Jeg tror, jeg bør tale med ham om alt dette," sagde han til sidst med en vis uvilje.

"Ja, naturligvis," svarede hun glad. "Det er jo egentlig kun en formalitet, men den må iagttages."

"Hvor er mr. Frettlby?" spurgte Fitzgerald og rejste sig op.

"I billardværelset," svarede hun, idet hun fulgte hans eksempel. "Nej," tilføjede hun, da hun så sin fader træde ud på verandaen. "Der kommer han."

I nogen tid havde Brian ikke truffet Mark Frettlby, og han blev overrasket ved at se den forandring, der var foregået med hans udseende. Tidligere havde han været rank som en pil, og hans ansigt havde haft en frisk farve og et energisk udtryk; men nu gik han foroverbøjet og så vissen og gammel ud. Hans tætte, sorte hår havde hist og her fået hvide striber, og det eneste, som endnu var blevet sig selv ligt hos ham, var det klare og skarpe blik.

Mr. Frettlby så træt og tankefuld ud, idet han kom ind, men hans træk opklaredes, så snart han fik øje på sin datter, og han gik hen imod de to unge med et venligt smil.

"Min kære Fitzgerald," sagde han og rakte hånden frem, "det er sandelig en glædelig overraskelse at se dig! Hvornår kom du?"

"For omtrent en halv time siden," svarede Brian, idet han tøvende modtog millionærens fremrakte hånd. "Jeg kom for at træffe Madge og for at tale med Dem."

"Det var ret," sagde Frettlby, idet han lagde sin arm om datterens liv. "Nu ved man, hvad det er, som har givet dig dine roser igen, min unge dame," vedblev han skæmtende og klappede sin datter på kinden. "Du bliver her naturligvis til middag, Fitzgerald?"

"Jeg takker meget, men – jeg må sige nej," svarede Brian hastigt, "jeg er ikke påklædt ..."

"Å, passiar!" afbrød Frettlby gæstfrit, "her er vi ikke i Melbourne, og jeg er sikker på, at Madge undskylder dit toilette. Vist bliver du!"

"Å ja, gør det," bad Madge, idet hun rørte let ved hans hånd. "Jeg ser dig virkelig så sjældent, at jeg ikke gerne vil lade mig nøje med, at du går straks igen."

Det så ud, som om Brian måtte gøre vold på sig selv for at kunne svare med rolig stemme: "Som du vil – så bliver jeg."

"Og nu," sagde Frettlby livligt, idet han tog plads, "nu, da vi har afgjort det vigtige spørgsmål om middagen, lad os så høre, hvad det var, du havde at fortælle mig. Er det angående din landejendom?"

"Nej," svarede Brian, der stod lænet op til en af verandaens piller ved siden af Madge, der havde lagt sin arm i hans. "Jeg har nylig solgt min ejendom."

"Solgt den!" udbrød Frettlby forundret, "af hvad grund?"

"Jeg havde ingen ro på mig og trænger til forandring."

"Ja så! Men du kender vel ordsproget: at der vokser intet mos på den sten, som ruller?" sagde millionæren og rystede på hovedet.

"Det er ikke altid frivilligt, når stenene ruller," genmælede Brian i en mørk tone; "de tvinges til det af en kraft, som de ikke er herre over."

"Nej virkelig!" sagde Frettlby godmodig spøgende. "Tør man spørge, hvad det er for en kraft, som sætter dig i bevægelse?"

Brian fæstede sit blik så vedholdende på den gamle mand, at denne følte sig besværet ved det og måtte slå øjnene ned.

"Hvad er det da?" sagde han utålmodigt, idet han så op på det velvoksne unge par, der stod foran ham. "Hvad er det, du vil tale med mig om?"

"Madge har lovet med det allerførste at blive min hustru, og jeg beder om Deres samtykke til det."

"Umuligt!" lød det korte svar.

"Der findes intet sådant ord som *umuligt,*" svarede Brian roligt. "Hvorfor skulle De ikke give Deres samtykke? Jeg er rig nu."

"Bah!" udbrød Frettlby utålmodig, idet han rejste sig. "Her er ikke tale om penge – dem har jeg nok af både til jer og til mig selv. Men jeg kan ikke leve uden Madge."

"Så følg med os!" sagde hans datter og kyssede ham.

Brian istemte ikke med et eneste ord denne indbydelse, men blev stående tavs og indesluttet, mens han snoede sit lyse overskæg og stirrede adspredt ud i haven.

"Hvad siger du til det?" spurgte Frettlby, idet han skarpt fikserede Brian.

"Å – naturligvis en fortryllende idé," lød svaret noget forlegent.

"I så fald," vedblev Frettlby roligt, "skal jeg sige jer min plan. Jeg har købt mig en damp-yacht, og den bliver sødygtig i slutningen af januar. I kan gifte jer når som helst, og som bryllupsrejse gør vi en tur omkring New Zealand. Når I så kommer tilbage, skal jeg – hvis jeg har lyst, og I to turtelduer ikke har noget imod det – gøre jer selskab på en rejse omkring jorden."

"Å, hvor herligt!" udbrød Madge og slog sine hænder sammen. "Jeg, der holder så meget af havet – i godt selskab

naturligvis!" tilføjede hun med et skælmsk blik til sin forlovede.

Brians ansigt var klaret betydeligt op, for han havde fra barndommen af elsket søen og kunne ikke tænke sig noget prægtigere end en lysttur på Stillehavets blå bølger i selskab med Madge.

"Og hvad er yachtens navn?" spurgte han livligt interesseret.

"Navnet," gentog mr. Frettlby hastigt. "Å, det er et temmelig grimt navn, som jeg har i sinde at forandre. Den kaldes *Rosanna*."

"*Rosanna*?"

Brian og hans kæreste studsede ved det, og den førstnævnte stirrede uvilkårligt på den gamle mand, med undren over det mærkelige sammentræf, at lystyachten og den fremmede kvinde, som var død i et af de usleste kvarterer i Melbourne, havde et og samme navn. Mr. Frettlby skiftede farve, da han lagde mærke til det forundrede udtryk i Brians blik. Men han rejste sig hurtigt og sagde med en lidt tvungen latter: "I er mig et par rigtig forelskede narre, begge to!"

Derpå tog han dem under armen og førte dem ind fra verandaen, mens han tilføjede i samme tone: "Og på denne måde glemmer vi, at middagsbordet venter på os."

22. Ved desserten og vinen

Moore, den elskværdigste af alle digtere, synger:

> Findes der vel noget skønnere
> end kærligheds unge drøm –

Men han har rimeligvis nedskrevet denne påstand i sin grønneste ungdom, og inden han havde lært at sætte pris på et godt bord. "Kærlighedens unge drøm" er uden tvivl yderst fortryllende for en livlig og sværmerisk yngling, der – ligesom alle elskende – næppe har nogen overdreven stærk appetit. Men for en mand, der har set adskilligt af verden og drukket dybt af livets bæger, findes der næppe noget "skønnere" eller mere tilfredsstillende end at spise godt til middag. "I et hårdt hjerte og en god fordøjelse består den sande lykke," siger Talleyrand – ganske vist temmelig kynisk, men dog betegnende for den generation, der var samtidig med ham. Ovidius skrev en bog om kunsten at elske; Brillat Savarin om kunsten at spise til middag, og sikkert er det, at den talentfulde franskmands gastronomiske afhandling er både langt mere kendt og læst end den romerske digters lidenskabelige vers. Hvem sætter ikke pris på en god middag og anser ikke den time som den skønneste af alle de firetyve, da man sætter sig ned ved et pynteligt dækket bord, med vel tillavet mad, gode vine og fortræffeligt selskab, og da alle dagens plager og fortrædeligheder må vige bort for en følelse af absolut og ublandet nydelse.

En engelsk middag plejer i almindelighed at være en temmelig kedsommelig ting, hvis tunghed meddeler sig til gæsterne, der spiser og drikker med en så højtidelig værdighed, som om de var i færd med at udføre en eller anden hellig ceremoni. Men der findes dog en og anden – desværre sjældent nok – som forstår at være en god vært og give gode middagsselskaber, så vel hvad maden som selskabet angår.

Mark Frettlby var en af disse sjældne personer. Han havde et medfødt talent til at samle folk hos sig, som passede sammen, og som, så at sige, kompletterede hinanden. Han havde en udmærket kok, hans vine var fortræffelige, så at selv Brian, trods alle sine bekymringer, følte sig ganske tilfreds med at have modtaget indbydelsen. Det skinnende sølv, de blanke krystalglas og de duftende blomster – alt dette forenet under det dæmpede skær fra en lysekrone med blegrød kuppel – kunne ikke andet end opfylde hver og en af gæsterne med en behagelig følelse af velbefindende.

Langs den ene side af spisestuen stod glasdørene åbne ud til verandaen, og derude så man træernes friske løv og blomsterne i deres lysende farvepragt, der nu dæmpedes noget af den indtrædende skumring.

Brian sad helt fornøjet ved siden af Madge, nippede til sin vin og lyttede til den muntre passiar rundt omkring ham. Felix Rolleston var i høj grad oplivet, især af den grund, at hans unge kone sad ved den modsatte ende af bordet, hvor hun var skjult for hans blikke af en høj opsats med blomster og frugt. Julia Featherweight sad tæt ved mr. Frettlby og konverserede ham så ihærdigt, at han ikke var langt fra at ønske, at hun måtte blive slagen med stumhed. Dr. Chinston og mr. Peterson sad på den

anden side, og den gamle kolonist, hvis navn var Valpy, indtog hæderspladsen ved Mark Frettlbys højre side. Samtalen drejede sig om politik, dette altid nye og interessante emne, og Felix Rolleston fandt lejligheden gunstig til at udtale sine anskuelser med hensyn til koloniens bestyrelse og med det samme lade sin kone høre, at det virkelig var hans alvor at følge hendes råd og blive en berømthed i den politiske verden.

"Ved Jupiter," sagde han med en gestus, som om han holdt en tale i Underhuset, "landet går med stærke skridt sin undergang i møde, hvis det skal blive ved at gå som nu. Hvad vi trænger til, er en mand som lord Beaconsfield."

"Javist, men en sådan mand finder man ikke hver dag," ytrede Frettlby, der smilende lyttede til Rollestons foredrag.

"Og det er grumme heldigt," bemærkede dr. Chinston tørt. "Ellers ville talentet blive alt for almindeligt."

"Å, når jeg bliver valgt," sagde Felix, hvis beskedenhed forbød ham at udtale de anskuelser, han nærede om den vordende australske premierminister, "så tænker jeg især på selv at danne et parti."

"I hvilken retning?" spurgte mr. Peterson nysgerrigt.

"Ja, det skal De få at se, når tiden kommer," forklarede Felix noget usikkert. "Jeg har endnu ikke opstillet mit program og kan derfor ikke sige noget bestemt."

"Det forstår sig – De må først have programmet i orden, før De kan avertere forestillingen," sagde doktoren og tog sig en slurk vin. De andre lo.

"Har De aldrig givet Dem af med politik, mr. Frettlby?"

"Hvem? – jeg – nej aldrig," svarede værten lidt adspredt. "Jeg er bange for, at jeg ikke har været tilstrækkelig patriotisk, og

desuden har jeg haft mine forretninger, der har optaget hele min tid."

"Men nu da?"

"Nu," gentog mr. Frettlby med et lyst smil til sin datter, "nu vil jeg ud at rejse."

"Ja, det er at foretrække fremfor alt andet," sagde Peterson ivrigt. "Man bliver aldrig træt af at se alle de mærkværdige ting, som findes i verden."

"Jeg har i mine unge dage set adskillige snurrige ting, som er foregået her i Melbourne," ytrede den gamle kolonist med en skalkagtig blinken.

"Å!" udbrød frøken Julia og holdt sine hænder for ørene, "tal ikke om det; for jeg er vis på, at det ikke er smukke historier."

"Nej, vi var just ingen helgener den gang," lo gamle Valpy.

"Hvad det angår, har vi da ikke forandret os i nogen kendelig grad," bemærkede mr. Frettlby tørt.

"De taler om deres teatre nu for tiden," vedblev Valpy med gamle folks sædvanlige snaksomhed. "Men de er ingen ting mod den gang – en sådan danserinde som Rosanna finder man ikke let mage til."

Det gav et ryk i Brian, da han atter hørte dette navn, og i det samme rørte Madge let ved hans hånd.

"Ja så – Rosanna? Hvem var hun?" spurgte Felix nysgerrigt.

"En danserinde og operette-aktrice," svarede Valpy helt livligt og nikkede med sit grå hoved. "Åh – en enestående skønhed. Hun gjorde os alle sammen forrykte – sådant hår og sådanne øjne! Du husker hende nok, Frettlby?"

"Ja," svarede værten med underlig klangløs stemme.

Da samtalen havde taget en vending, som ikke faldt i Madges smag, rejste hun sig fra bordet, og de andre damer fulgte hendes eksempel. Den altid belevne Felix holdt døren ind til salonen åben for dem og fik et strålende smil af sin kone til belønning for sin vellykkede optræden ved bordet. Brian blev siddende stille og undrede sig over, hvad det kunne skyldes, at mr. Frettlby skiftede farve, da navnet Rosanna blev nævnt. Han formodede, at millionæren muligvis havde stået i forhold til danserinden og nu ikke holdt af at blive mindet om sin ungdoms dårskaber – lige så lidt som nogen anden ville have gjort det.

"Hun var så let som en alf," vedblev Valpy, stadig lige begejstret.

"Hvad blev der senere af hende?" spurgte Brian pludselig, og ved dette spørgsmål så mr. Frettlby hurtigt op.

"Hun rejste til England 1858," sagde den gamle. "Jeg husker ikke, om det var i juli eller august, men 1858 var det."

"Undskyld, Valpy, men jeg tror næppe, at nogen interesserer sig for disse ballet-erindringer," sagde Frettlby noget kort, idet han skænkede sig et glas vin. "Lad os tale om noget andet."

Når værten ved et middagsbord udtaler et ønske, er det ikke i overensstemmelse med god tone at handle imod det, og Brian, der havde den største lyst til at fortsætte samtalen, måtte følgelig opgive det. Han trøstede sig dog med, at han senere kunne få lejlighed til at spørge gamle Valpy ud om den danserinde, ved hvis navn Mark Frettlby røbede en så usædvanlig sindsbevægelse. Men til hans ærgrelse tog Frettlby den gamle kolonist med sig ind i sit eget værelse, da de andre

herrer gik ind i salonen, og der blev de hele aftenen og talte sammen om gamle tider.

Imidlertid gik Madge og Brian frem og tilbage i måneskinnet ude i haven. Det var en prægtig aften, med en fuldkommen skyfri, mørkeblå himmel, fuld af stjerner og en stor, rødliggul måne i vest. Madge satte sig på den lave marmorkant, der omgav dammen lige udenfor huset, og dyppede sin hånd i det kølige vand. Brian lænede sig mod stammen af et magnoliatræ, hvis glinsende, mørkegrønne blade og store, hvide blomster tog sig underlig fantastiske ud i måneskinnet. Fra salonens vinduer strømmede et rødligt lampeskær, og de kunne se gæsterne derinde, som – oplivet af Rollestons musik – valsede forbi vinduerne, mens tonerne af en populær vals blandede sig med deres muntre latter.

"Det ligner spøgelseshuset i Allan Poes digt," sagde Brian, "men noget sådant er umuligt her ovre i Australien."

"Jeg forstår mig ikke synderligt på det," sagde Madge alvorligt, idet hun tog vandet op i sin hånd og lod det dryppe ned igen, så det skinnede som diamanter i måneskinnet. "Men jeg har dog hørt sige, at det spøger i et hus ved St. Kilda."

"På hvad måde?" spurgte Brian tvivlende.

"Det støjer rundt om i krogene," svarede Madge højtideligt.

Brian brast i latter og opskræmte en flagermus, der blev ved at kredse rundt i det blanke måneskin, indtil den til sidst forsvandt i skyggen af en løvrig elm.

"Herovre er der bedre tid på rotter og mus end på spøgelser," sagde han. "Jeg antager, at beboerne af det omtalte hus har haft en meget livlig indbildningskraft."

"Du tror altså ikke på spøgelser?"

"I vor familie findes der en *banshee* – en fe, der forkynder død ved at synge uden for vore vinduer," sagde Brian i en munter tone, "og hun plejer at skræmme os op fra dødslejet med sine klagehyl. Men selv har jeg aldrig set eller hørt hende."

"Det er nok aristokratisk at have familiespøgelser," sagde Madge, "og det er vel derfor, at vi kolonister ikke ser nogen."

"Å, så kan I vel få dem endnu," svarede Brian med en kort latter. "Rimeligvis findes der både aristokratiske og demokratiske spøgelser, men uh ha!" udbrød han utålmodigt, "det er utilgiveligt, som jeg står og vrøvler. Der findes ingen spøgelser – ingen andre end dem, man selv maner frem: gengangere af en forspildt ungdom, af begåede fejl og dårskaber, gengangere af alt, hvad der kunne have været anderledes – det er de spøgelser, som man må frygte mere end dem, der komme fra graven."

Madge så op på ham; hun forstod årsagen til dette lidenskabelige udbrud – det var hemmeligheden, som den fremmede kvinde havde betroet ham, og som kastede skygge over hans liv. Hun rejste sig op og tog hans arm. Den lette berørelse gengav ham hans fatning. En luftning susede gennem magnoliatræets blade og virkede forfriskende på det unge par, og i tavshed gik de atter ind i salonen til deres gæster.

23. Brian modtager et brev

Til trods for mr. Frettlbys gæstfri indbydelse ville Brian dog ikke overnatte i Yabba Yallook, men tog afsked, steg til hest og red langsomt hjemad i den månelyse nat. Det faldt ham ganske behageligt således at lade hesten gå med løse tøjler og selv uforstyrret hengive sig til sine tanker. *Atra cura* Note 3) sad ganske sikkert ikke bag ved rytteren den nat, og Brian greb sig endogså – til forbavselse for sig selv – i at nynne nogle strofer af *Kitty of Coleraine* – en gammel, irsk folkevise – mens han red fremad i det sølvklare måneskin.

Og gjorde han ikke ret i at synge, nu, da hans fremtid forekom ham så lys og forjættende? Jo, det var sikkert og vist! De skulle være sammen, de to, ude på det prægtige hav, og også hun skulle finde, hvor langt bedre der var ude på de gyngende vover, over det højtidelige, hemmelighedsfulde dyb, end på den begrænsede, folkeopfyldte jord.

Bølgende hav
friheden gav;
landet er hjem kun for konger og trælle.

Digteren havde ret i sin påstand, og det skulle også hun erkende, når hun med frisk vind og for fulde sejl pløjede det blå vand omkring New Zealand. Og bagefter ville de rejse hjem til Irland, til familien Fitzgeralds gamle fædreneborg, hvor han ville føre hende ind i den hvælvede forhal med indskriften: "*Cead mille failthe* Note 4)", og alle skulle byde hende velkommen

og velsigne den smukke, unge frue. Hvorfor skulle han vel gøre sig uro og bekymringer over en andens brøde? Nej, han havde taget sin beslutning, og den skulle stå fast. Den hemmelighed, der var blevet betroet ham, ville han kaste af sig, og han ville rejse verden rundt med Madge og – hendes fader. Men hvorfor gøs det i ham, da han gentog for sig selv de sidste ord – "hendes fader"?

"Jeg er en tåbe," sagde han utålmodigt, idet han strammede tøjlerne og sporede hesten til en kort galop.

"For mit vedkommende bør det ikke have nogen betydning, så længe Madge intet ved, men alligevel – at sidde ved siden af ham, at spise ved samme bord, altid have ham i nærheden ligesom et genfærd ved gæstebuddet. Gud hjælpe mig!"

Han satte nu hesten i strakt galop og mærkede en befriende følelse, som om han havde ladet et eller andet uhyggeligt spøgelse langt bag ved sig, da hestens hove trampede hen over den åbne slette, og den friske, kølige natteluft blæste ham i ansigtet. Blodet pulserede raskt i hans årer, og fremad galopperede han over milelange sletter – forbi et fattigt hyrdehus, liggende tæt op til en bred, grundet strøm, som han satte over, og hvis vand pjaskede højt op om hestens sider og lyste i måneskinnet som en sølvtråd, der trak sig hen over den mørke slette. Og vejen gik videre over store, yppige græsmarker, hist og her med enkelte grupper af store, løvrige træer; nu og da kunne han se opskræmte fårehjorde, der fo'r afsted til begge sider ligesom fantastiske skyggebilleder. – videre og videre fremad, indtil han omsider var nær ved sit hjem og allerede i lang afstand kunne se lyset derfra. Så kommer en lang allé af høje træer, over hvis bevægelige skygger

hesten springer frem, og til sidst den store, åbne græsplæne foran huset og hundenes livlige gøen.

En rideknægt, der er blevet vækket af hovslagene, kommer frem ved siden af hovedbygningen. Brian springer af hesten, kaster tømmerne til rideknægten og går ind i sit arbejdsværelse, hvor han finder lampen tændt, cognac og sodavand på bordet tillige med en pakke breve og aviser. Så lægger han sin hat på sofaen, åbner vinduet for at lade den friske luft trække ind, drikker et glas cognac og vand, skruer lampen op og sætter sig til at læse sine breve.

Det første, han åbnede, var fra en dame. "Damebreve er altid velkomne, når de blot ikke er skrevet på kryds og tværs", har en berømt mand sagt. Brians korrespondent skrev ganske vist ikke "på kryds og tværs," men da han havde læst en halv side, indeholdende lutter småsladder, kastede han utålmodig brevet til side. De andre breve handlede hovedsagelig om forretninger, men det sidste brev i bunken viste sig at være fra Calton, og Fitzgerald åbnede det med en følelse af tilfredshed. Calton havde ord for at være en udmærket brevskriver, og hans epistler havde i høj grad bidraget til at opmuntret Fitzgerald i den brydsomme tid, som var fulgt efter hans frikendelse, og i hvilken han havde været nær ved at forfalde til tungsindighed. Brian forberedte sig altså på en særlig behagelig stund, da han lænede sig tilbage i stolen og åbnede sin ven Caltons brev.

> "Kære Fitzgerald," skrev Calton med sin usædvanlig tydelige håndskrift. "Mens du nyder godt af landlivets svale luft og velgørende stilhed, sidder jeg her, ligesom så mange andre fattige stakler, fastlænket i byens støv og hede. Hvor gerne ville jeg ikke være hos dig i 'det land

Gosen', ved Murrayflodens stride vande, hvor alting er grønt og smukt og ukunstlet – det ene som en følge af det andet – hvorimod min synskreds nu er begrænset af tagsten og murværk, og Yarras grumsede vand må erstatte mig din herlige flod. Ak! – også jeg har været i Arkadien, skønt jeg ikke er der nu – og jeg tror oven i købet, at jeg ikke brød mig om at komme dertil igen, selv om lejligheden tilbød sig. Arkadien er – når alt kommer til alt – dog kun den lykkelige uvidenheds paradis, og jeg trives bedre i verdenslivet med dets mangler, dets forfængelighed og dets uro. Mens du – som en anden Corydon – forlyster dig med at studere naturens store bog, sidder jeg fordybet i Themis' støvede folianter, og jeg tror virkelig, at du modtager langt smukkere lærdomme af vor fælles store moder end jeg af hendes kunstlede datter. Imidlertid kender du nok det kærnefulde ordsprog: "Når man er i Rom, bør man ikke tale ondt om paven, og således bør jeg, som en retfærdighedens håndlanger – ikke heller tale ondt om vor skytsgudinde.

Jeg forestiller mig, at du ved modtagelsen af dette brev fra et juridisk kontor, undrende spørger dig selv, hvad i alverden du kan have at bestille med lovkyndigheden, men da du er en gammel, forstandig fyr og har dine sager i god orden, burde du i hvert fald være rolig for, at det ikke er nogen stævning. Det var for resten ikke min mening at sige, at du er gammel. Du er tværtimod netop i den lykkelige alder, da en mand bedst kan nyde livet; da ungdommens ild er dæmpet af erfaringen, og man forstår på bedste måde at nyde af denne verdens goder – *videlicet*

– kærlighed, vin og venskab. Men jeg er bange for, at jeg begynder at blive poetisk, hvilket ikke er heldigt for en advokat, for poesiens blomster kan ikke trives på lovkyndighedens brakmark. Ved at gennemlæse, hvad jeg her har skrevet, finder jeg, at jeg har været lige så snakkesalig som en lægprædikant; og eftersom dette brev egentlig har til opgave at afhandle vigtige sager, så tror jeg, at jeg bør søge at holde styr på min pen.

Jeg antager, at du endnu omhyggeligt forvarer den hemmelighed, der betroedes dig af Rosanna Moore. Du ser, at jeg har fået at vide, hvad hun hed, men på hvilken måde? Ganske simpelt på den måde, at jeg med sædvanlig menneskelig nysgerrighed har søgt at få rede på, hvem det var, der dræbte Oliver Whyte. Og da *Argus* – kløgtigt nok – gættede, at Rosanna Moore egentlig var årsagen og ophavet til det alt sammen, så sørgede jeg for at skaffe mig underretning om hendes livshistorie. Du alene kender den hemmelighed, som står i forbindelse med Whytes mord, men du vægrer dig ved at åbenbare den – tilmed i retfærdighedens interesse – hvorfor ved jeg ikke. Men vi har jo alle sammen vore små fejl, og som følge af en elskværdig, om end misforstået følelse af – skal jeg kalde det *pligt*, undslår du dig for at navngive og udlevere til retfærdig straf den mand, hvis feje forbrydelse nær havde kostet dig selv livet.

Efter din afrejse fra Melbourne hed det almindeligt: "Hansom-cab-tragedien er udspillet, og morderen bliver aldrig opdaget." Jeg tog mig den frihed at være af en anden mening og spurgte mig selv: 'Hvem var den kvinde, der

døde hos mor Guttersnipe?' Da jeg ikke selv kunne give noget tilfredsstillende svar på dette spørgsmål, besluttede jeg at skaffe mig det ad anden vej, og følgelig tog jeg mine forholdsregler. Først talte jeg med Roger Moreland, der – om du mindes det – var en af dem, der optrådte som vidne mod dig under retssagen, og han meddelte mig, at Whyte og Rosanna Moore for omtrent et år siden var kommet til Sydney med damperen *John Elder*, under navnet mr. og mrs. Whyte. Jeg behøver vel næppe at tilføje, at de ikke havde anset det for nødvendigt at iagttage den formalitet at indgå lovligt ægteskab, da et sådant bånd jo ved given lejlighed kunne falde dem generende. Moreland vidste intet mere om Rosanna Moore, og han rådede mig til at opgive alle videre efterforskninger, for da hun var kommet fra en by som London, var det næppe muligt at finde nogen derovre, som havde kendt hende tidligere.

Desuagtet telegraferede jeg til en af mine venner i London, som er en slags amatør-opdager: 'Skaf navn og alt andet at vide, som vedrører den kvinde, der rejste fra England på *John Elder* den 21. august 18–– under navnet mrs. Oliver Whyte.' – Han fik virkelig rede på alt, hvad der angik hende, og du, som ved, hvilken malstrøm London er, må indrømme, at det var dygtigt gjort af min ven. Det lader imidlertid til, at hans opgave blev lettere, end man skulle have troet, for den såkaldte mrs. Whyte var på sin vis en ganske berømt person. Hun var operette-aktrice ved *Frivolité*-teatret i London, og da hun var usædvanlig smuk, var hun blevet fotograferet utallige gange. Da hun altså kom om bord på damperen sammen med Whyte for at

vælge kahytsplads, genkendtes hun straks af herrerne fra dampskibskontoret som Rosanna Moore – endnu bedre kendt under navnet Musette fra *Frivolité*-teatret. Af hvad grund hun løb bort med Whyte, ved jeg ikke noget om. Måske var den smukke Musette blevet ked af livet i London og længtes efter den renere luft i sit fædreneland. Jeg bilder mig allerede ind at se de store øjne, du sætter op, ved det sidstnævnte ord. For hun skulle vel ikke selv have fortalt dig, at hun var født i Sydney og var rejst hjem i 1858 efter en glimrende karriere ved teatret i Melbourne. Men hvorfor forlod hun det henrykte Melbourne-publikum og de ægyptiske kødgryder? Det ved du måske også. Hun løb sin vej med en rig, ung kolonist, hvis moral var mindre solid end hans formue. Det synes at have været hendes svage side at lade sig bortføre, men hvorfor hun denne sidste gang netop valgte Whyte til rejseselskab – det kan jeg ikke begribe. Han var ikke rig, så ikke synderlig godt ud, indtog ikke nogen fremtrædende stilling og havde et temmelig pirreligt sind. Du spørger, hvorfra jeg kender alle disse træk i mr. Whytes karakteristik? Det er ganske ligefremt; min alvidende ven skaffede rede på det alt sammen. Mr. Oliver Whyte var søn af en skræddermester i London, som havde trukket sig tilbage til privatlivet med en ret anselig formue, og omsider gik han al kødets gang. Hans søn, der opdagede, at han havde en smuk arv at disponere over, og som desuden havde megen smag for at more sig, slog ind på en anden vej end faderen. Han gjorde den opdagelse, at hans familie var af gammel adel og var kommet ind i landet med Vilhelm Erobreren, og så mente

han, at han måtte indrette sin levevis derefter. *Frivolité*-teatret blev et af hans yndlingsopholdssteder; han tændte sin røgelse ved Musettes alter i selskab med andre af dagens løver, og gudinden, der fandt behag i hans offer, gav alle sine andre tilbedere en god dag og rejste bort med den eneste lykkelige. For så vidt findes intet, som står i forbindelse med Whytes mord. For en Musettes skyld tager man ikke livet af hinanden. Hendes levevis i London var den samme som hundrede andre demimonde-damers, og så vidt jeg har kunnet erfare, var der ingen af hendes beundrere, som var så forelsket i hende, at han for hendes skyld ville begå en forbrydelse. Deraf kan vi slutte, at bevæggrunden til forbrydelsen må søges i Australien. Whyte havde forødet så godt som hele sin formue i London, og Musette og hendes elsker ankom følgelig til Sydney med en temmelig lille kassebeholdning. Som epikuræiske filosoffer morede de sig imidlertid tappert for de smuler, de havde til overs, og kom derpå til Melbourne, hvor de tog ind på et anden klasses hotel. Musette havde en hovedpassion – som desværre ikke er ualmindelig – nemlig for stærke drikke. Hun var en stor ynder af champagne og drak store kvantiteter af denne vin. Da hun nu kom tilbage til Melbourne, hvor der i mellemtiden var opvokset en helt ny generation, satte hun sig for at drukne sine sorger i den skummende drik, og en aften, efter at hun havde haft en trætte med Whyte, gik hun ud for at se, hvordan Melbourne tog sig ud ved nattetid – et syn, som formentlig ikke var hende ubekendt. Hvorledes hun kom til Little Bourke Street, ved man ikke. Muligvis er hun gået

vild, eller minder fra ungdomsdagene har draget hende derhen. Nok er det, at hun blev fundet døddrukken på gaden i dette mindre velansete kvarter af staden. Sally bar sig ad som den barmhjertige samaritan og førte hende til det usle hus, som hun kaldte sit hjem, og hvor Rosanna Moore kort efter blev farligt syg. Whyte, der forgæves havde ventet på hendes tilbagekomst, fik at vide, hvor hun befandt sig, og at hun var alt for syg til at kunne flyttes. Jeg formoder, at han ikke var videre misfornøjet over at blive fri for hendes selskab. Han vendte tilbage til sit logis i St. Kilda, hvor han efter hans værtindes forklaring må have boet i længere tid, mens Rosanna Moore boede i et eller andet hotel garni. Whyte afbrød dog ikke forbindelsen med sin døende elskerinde, før han en nat bliver myrdet i en hansom-cab; samme nat døde også Rosanna Moore. Dermed synes det, som om alt var forbi, men nej – kort før Rosanna dør, sender hun bud til Brian Fitzgerald i hans klub og åbenbarer ham en hemmelighed, som han gemmer i sit hjertes inderste dyb. Den, som skriver dette brev, har sat sig i hovedet – måske det kun er en indbildning – at denne hemmelighed netop er den, som står i nærmest forbindelse med mordet på Oliver Whyte.

Nå – har jeg så ikke fået rede på en hel del uden din hjælp, og vil du endnu vægre dig ved at åbenbare, hvad jeg endnu ikke ved? Jeg vil ikke påstå, at du ved, hvem der myrdede Whyte, men jeg tror med vished at kunne sige, at det, du ved, er nok til at lede til morderens opdagelse. Vil du sige mig alt, så meget des bedre så vel for din egen retfærdighedsfølelse som for din sindsro, men vil du det

ikke – lad så være; jeg skal dog under alle omstændigheder komme til bunds i tingene. Jeg har omfattet og omfatter endnu denne mærkelige sag med den livligste interesse, og jeg har svoret på, at morderen ikke skal undslippe retfærdighedens straffende hånd; derfor henstiller jeg for sidste gang til dig at sige mig alt, hvad du ved. Vægrer du dig ved det, så iværksætter jeg efterforskninger angående Rosanna Moores liv, inden hun forlod Australien i året 1858, og jeg er fuldkommen overbevist om, at det før eller senere skal lykkes mig at opdage den hemmelighed, som foranledigede Whytes mord. Giver du mig en eller anden stærkt tvingende grund til at iagttage tavshed, turde jeg måske gå over til din anskuelse og lade sagen falde, men bliver det mig selv, der opdager Oliver Whytes morder, er der ingen barmhjertighed at vente af mig. Tænk derfor på, hvad jeg har sagt. Hører jeg intet fra dig i løbet af den kommende uge, så betragter jeg det som en fortsat vægring, og jeg tager da selv sagen i min hånd.

Bedste Fitzgerald! Jeg er vis på, at du finder dette brev alt for langt til trods for den interessante historie, det indeholder, og jeg vil derfor have medlidenhed med dig og slutte det af så kort som muligt. Bring min kompliment til miss Frettlby og modtag selv en hjertelig hilsen fra din hengivne

Duncan Calton."

Da Fitzgerald havde tilendebragt læsningen af det sidste tætbeskrevne blad papir, lagde han langsomt brevet hen på bordet, lænede sig tilbage i stolen og stirrede ud på det gryende

dagslys. Lidt efter rejste han sig op og gik med stærke skridt op og ned ad gulvet.

I øst viste der sig en stærk purpurglød, der bebudede solens opgang, og gennem det åbne vindue kunne Brian høre de nylig vågnede fugle kvidre i træerne. Men han lagde ikke mærke til den vidunderlig prægtige solopgang, skønt den foregik lige for hans øjne – han tænkte kun på, hvad Calton havde skrevet. "Nu kan jeg ikke gøre mere," sagde han bittert. "Nu er der kun ét middel til at standse Calton, og det er at sige ham alt. Stakkels Madge! Stakkels Madge."

Der blæste en svag luftning, som satte løvet i bevægelse, og fra øst udstrålede lange spyd og pile af purpurfarvet lys, og så – på én gang – hævede solen sig over synskredsen, langt ude over den vidtstrakte slette. De gyldne stråler rørte let ved den trætte og sorgfulde mands hoved; han vaktes deraf ligesom til nyt liv, og idet han strakte sine arme ud mod den store lyskilde, som om han havde været en ildtilbeder, udbrød han: "Jeg hilser denne solopgang som et godt budskab og et løfte om en ny dag både for hendes og mit eget liv!"

Note 3:

Atra cura: Latin for "tunge bekymringer", hos latinske digtere personificeret som en ond ånd.

Note 4:

Cead mille failthe: Irsk for "Hundred tusind velkommen".

24. Hvad dr. Chinston sagde

Efter at Brian havde taget sin beslutning, lod han ikke græsset gro under sine fødder, men red om eftermiddagen over til Yabba Yallook for at underrette Madge om sin påtænkte, snarlige tilbagerejse til Melbourne.

Tjeneren meddelte ham, at frøkenen var i haven; følgelig gik han derned, og idet han styrede sine skridt efter lyden af muntre stemmer og klingende lattersalver, fandt han snart selskabet forsamlet på "lawntennis"-plænen under et skyggefuldt træ, hvor man med stor interesse fulgte et parti mellem Rolleston og Peterson, der begge var udmærket dygtige spillere. Mr. Frettlby var oppe i huset sammen med gamle Valpy, og hans fraværelse bemærkedes straks af Brian, som i den anledning drog et lettende suk. Madge så ham straks, idet han kom ind i haven, og hun løb ham i møde med fremstrakte hænder.

"Hvor det var smukt af dig at komme herover," sagde hun strålende glad, idet hun tog hans arm, "især på en sådan varm dag."

"Ja, det er aldeles forfærdeligt endogså i skyggen," sagde den smukke mrs. Rolleston og slog sin parasol op.

Efter at Brian havde hilst på de tilstedeværende gæster og for høfligheds skyld taget en kortvarig del i deres passiar, gik han og Madge – så snart det lod sig gøre – langsomt tilbage til huset. Brian meddelte hende sin hensigt om at rejse til hovedstaden, men ikke anledningen til det.

"Jeg fik et brev i aftes," sagde han med bortvendt ansigt. "Det drejede sig om vigtige forretninger, og jeg må ufortøvet rejse."

"Vi følger rimeligvis snart efter," sagde Madge tankefuldt. "Papa har i sinde at rejse herfra i slutningen af denne uge."

"Af hvad grund?"

"Ja, det ved jeg sandelig ikke," svarede Madge lidt misfornøjet. "Papa synes ikke at kunne slå sig til ro noget sted. Han siger, at han i resten af sine dage ikke vil foretage sig andet end rejse verden omkring."

Bibelens ord: "Flygtig og ustadig skal du være på jorden" – randt uvilkårligt Brian i hu.

"Enhver har sin tid, før eller senere, hvor man ikke kan få ro på sig," sagde han. "Og det lader virkelig til," tilføjede han med en tvungen latter, "at det netop nu er blevet tilfældet med mig."

"Det minder mig om, hvad dr. Chinston sagde i går: at vor tid er en uroens tid, og at dampen og elektriciteten har gjort os alle sammen til omflakkende sigøjnere," bemærkede Madge.

De var imidlertid kommet op i huset og trådte ind i salonen, hvor mr. Frettlby sad henne ved vinduet og læste. Han rejste sig straks og gik dem i møde.

"Hvad for noget – Fitzgerald!" udbrød han i en hjertelig tone og rakte hånden frem. "Det glæder mig at se dig."

"Ja, sagen er, at jeg er kommet for at sige farvel for et par dage," sagde Brian, idet han næsten uvillig greb den fremstrakte hånd.

"Aha, for at rejse ind til byen, kan jeg tænke," bemærkede mr. Frettlby, idet han atter tog plads i sin stol. "Jeg ved for resten ikke, om du gør klogt i at bytte den rene landluft med Melbournes støvede atmosfære."

"Men jeg hører af Madge, at De også tænker på snart at rejse ind?"

"Ja, det beror på omstændighederne," svarede Frettlby i en let tone. "Jeg både vil og vil ikke tage herfra. Du rejser vel ind for dine forretningers skyld, formoder jeg?"

"Ja, det forholder sig således, at Calton" ... Her afbrød Fitzgerald sig selv og bed sig fortrædelig i læben, for det havde slet ikke været hans hensigt at nævne advokatens navn – –

"Nå, videre?" sagde mr. Frettlby ivrigt og med et skarpt, spørgende blik på Brian.

"Ja, han vil tale med mig om forretninger," tilføjede Brian noget forlegen.

"Måske angående salget af din landejendom," sagde Frettlby. "Du kan ikke rådføre dig med nogen bedre end Calton. Han er en fortræffelig forretningsmand."

"Ja, næsten i alt for høj grad," svarede Brian lidt ærgerlig. "Han kan aldrig lade en være i fred."

"Hvordan det?"

"Å – jeg mener ikke noget bestemt tilfælde," svarede Brian hastigt og mødte i det samme Frettlbys blik.

De to mænd betragtede hinanden i nogle sekunder, og et og samme navn for som et lyn gennem begges hjerner – navnet var Rosanna Moore. Mr. Frettlby var den første, der afbrød den magnetiske forbindelse og tog sit blik til sig.

"Nuvel," sagde han flygtigt, idet han rejste sig op og gav Brian hånden. "Bliver du et par uger i byen, så se ud til os i St. Kilda; det er mere end troligt, at du træffer os der."

Brian besvarede i tavshed hans håndtryk og så efter ham, da han skyndsomt tog sin hat, gik ud på verandaen og derfra

videre ud i det bagende solskin.

"Han ved det," mumlede han uvilkårligt.

"Ved hvilket, min herre?" spurgte Madge, der lydløst var kommet ind og nu lagde sin arm i hans. "At du er sulten, ikke sandt? Og vil have noget at spise, inden du rejser?"

"Tak, jeg er ikke sulten," sagde Brian.

"Jovist er du så," svarede hun muntert. "Jeg tillader ikke, at du optræder i Melbourne som en bleg og sukkende elsker, der er blevet hårdt behandlet af sin dame. Kom nu – nej, mange tak," vedblev hun og holdt sin hånd afværgende op, da han ville kysse hende, "ikke nu; først de alvorlige pligter!" Og dermed fulgtes de leende ind i spisestuen.

Mark Frettlby gik ned mod lawntennis-plænen. Han tænkte på det udtryk, han havde set i Brians blik, og han blev overfaldet af en ufrivillig gysen ude i det varme solskin, som om det pludselig var blevet koldt.

"Der gik en over min grav," mumlede han med et tungt smil. "Bah – jeg bliver overtroisk. Men lige meget – han ved noget!"

"Kom herhen, mr. Frettlby!" råbte Felix, som nu fik øje på ham. "Vi har alle sammen længtes efter dem!"

Med en kraftig anstrengelse fik han bugt med sin forstemthed og blandede sig mellem det muntre selskab, men da han en tidlang havde taget del i deres underholdning, blev han igen tavs. Lidt efter tog han dr. Chinstons arm og gik bort med ham.

"Vil De følge med mig op på mit værelse, doktor," sagde han. "Jeg vil bede Dem om at undersøge mig."

"Hvorfor det – føler De Dem ikke vel?" spurgte Chinston.

"Nej, ikke rigtig – i den sidste tid," svarede Frettlby. "Jeg er bange for, der er noget galt fat med hjertet."

Doktoren så skarpt på ham og rystede derefter på hovedet, idet han sagde i en munter tone:

"Det er ikke rimeligt. Det er en meget almindelig fejltagelse, at folk tror, de har en eller anden skade i hjertet, men i de ni tilfælde af ti er det ikke andet end indbildning."

Men da de kort efter havde nået mr. Frettlbys værelse, og dr. Chinston havde foretaget en omhyggelig undersøgelse af den formentlige patient, så doktoren temmelig alvorlig ud, skønt han endnu skæmtede over millionærens ængstelse.

"Der er ingen fejl at opdage hos Dem," sagde han opmuntrende. "Hjertevirksomheden er noget svag, det er det hele, men –" tilføjede han eftertrykkeligt – "undgå al sindsbevægelse – undgå for enhver pris al sindsbevægelse."

Just som Frettlby var i færd med at tage sin frakke på igen, blev der banket på døren, og Madge trådte ind.

"Brian er rejst," begyndte hun. "Å, om forladelse, doktor – men – er papa syg?" spurgte hun pludselig forskrækket.

"Nej, mit barn – nej, vist ikke," sagde Frettlby hastigt. "Der er ingen fejl at opdage. Jeg var bange for, at der var noget i vejen med hjertet, men doktoren siger, at jeg kan være rolig."

"Ja, fuldkommen rolig," forsikrede Chinston, "når De blot undgår al sindsbevægelse."

Men da Frettlby vendte sig om for at gå, fæstede Madge sit blik på lægen, og hun lagde da straks mærke til, hvor alvorlig han så ud.

"Er det farligt?" spurgte hun og lagde sin hånd på hans arm, mens de nogle øjeblikke blev stående ved døren.

"Nej, nej," svarede han hastigt.

"Jo, det er," vedblev hun. "Sig mig det alt sammen, for det er bedst for mig at få det at vide."

Lægen så tvivlrådig på hende, men lagde derpå sin hånd på hendes skulder og sagde med venlig alvor:

"Min kære, unge frøken, jeg vil sige Dem, hvad jeg ikke vovede at sige til Deres fader."

"Og hvad er det?" spurgte hun helt bleg.

"Han lider af en hjertesygdom."

"Meget farlig?"

"Ja, meget farlig. Hvis han bliver forskrækket eller heftigt oprørt, så ..."

"Hvad så?"

"Ja, så kan det have døden til følge – knald og fald!"

25. Mr. Kilsips teori

Mr. Calton sad i sit kontor og læste et brev, som han nylig havde modtaget fra Fitzgerald, og som – efter hans fornøjede smil at dømme – skænkede ham en særlig tilfredsstillelse.

"Jeg forstår nok," skrev Brian, "at da du nu har taget sagen i din hånd, slår du dig ikke til tåls, før du har fået rede på det alt sammen, og eftersom jeg for nærværende tid helst ønsker, at der ikke skal røres mere ved det, er jeg villig til at komme dig i møde og give dig en uforbeholden forklaring. Du havde ret i din formodning om, at jeg ved noget, som kan lede til opdagelsen af Oliver Whytes morder, men når du erfarer de grunde, jeg har til at holde sagen hemmelig, vil du ganske sikkert ikke dadle mig for min tavshed. Læg blot mærke til: jeg siger ikke, at jeg ved, hvem der forøvede mordet, men jeg har en mistanke – endog en meget stærk mistanke. Og jeg ville give meget til, at Rosanna Moore var død, inden hun betroede mig, hvad der lige siden den tid har tynget på mig som en mare. I hvert fald vil jeg nu fortælle dig alt, og du må så selv dømme om, hvorvidt jeg har handlet rigtigt eller ej i at fortie, hvad hun meddelte mig. Jeg kommer ind til dig på dit kontor en dag i næste uge; så skal du få at vide alt, hvad Rosanna Moore åbenbarede for mig, og du vil da ganske sikkert beklage mig."

"Højst besynderligt," tænkte Calton, da han havde læst brevet til ende. "Det skulle undre mig, om han ikke, når alt kommer til alt, bekender for mig, at det var ham, som tog livet af Whyte, og at Sally Rawlins gjorde sig skyldig i mened for at frelse ham!

Nej, det er jo utænkeligt – hun ville i så fald have indfundet sig tidligere og ikke sat hans liv på spil lige til det yderste øjeblik. Skønt jeg har sat mig til regel aldrig at blive forundret over noget, venter jeg dog at blive det i højeste grad, når Brian Fitzgerald aflægger sit skriftemål for mig."

Der blev i det samme banket på døren, og efter det behørige: "Kom ind," gled mr. Kilsip forsigtigt ind i værelset.

"Er det Dem belejligt at tage imod mig, mr. advokat?" spurgte han med sin lavmælte stemme.

"Ja vist – meget gerne. Kom blot indenfor."

Kilsip lukkede sagte døren, smøg sig frem på sin sædvanlige listende måde, satte sin hat på gulvet og sig selv på en stol tæt henne ved advokaten.

"Mr. Kilsip," spurgte Calton lidt utålmodigt, "hvad bringer De – gode nyheder?"

"Å nej, ikke noget særlig nyt," svarede opdagelsesbetjenten og gned sine hænder.

"Hvad er det da, De vil tale med mig om?"

"Om hansom-cab-mordet," svarede den anden roligt.

"Pokker heller!" udbrød Calton og glemte helt sin værdighed. "Har De fået fat på gerningsmanden?"

"Nej," svarede Kilsip lidt modfalden. "Men jeg har fået en idé."

"Det havde Gorby også," genmælede Calton tørt, "en idé, som røg i lyset. Har De nogenlunde sikre beviser?"

"Endnu ikke."

"Det vil sige – De venter at få dem."

"Javist – hvis det er muligt."

"Ja så – *hvis*?" gentog Calton og tog en blyantspen, med hvilken han ligegyldig gav sig til at tegne på sit klatpapir. "Og i

hvilken retning går Deres mistanke?"

Kilsip så sig forsigtigt om til alle sider for at forvisse sig om, at de var alene, og derpå hviskede han næppe hørligt:

"Roger Moreland!"

"Den unge mand, som vidnede i sagen mod Fitzgerald, og som havde været en god ven af Whyte?"

Kilsip nikkede.

"Nå, på hvad måde sætter De ham i forbindelse med mordet?"

"Kan De erindre de to hyrekuskes, Rankins og Roystons, vidnesbyrd? Begge to aflagde ed på, at den mand, som kørte sammen med Whyte den pågældende nat, havde en diamantring på højre hånds pegefinger."

"Nuvel – og hvad så mere? Næsten hver anden herre i Melbourne bærer en diamantring."

"Javist; men ikke på højre hånds pegefinger."

"Aha! Bærer Moreland sin ring på den måde?"

"Ja."

"Det er vel kun en tilfældighed. Har De intet bedre bevis?"

"Nej, ikke for øjeblikket."

"Ja, det, De har, er temmelig svagt," sagde Calton en smule ringeagtende.

"Det svageste bevis kan blive til et led i det reb, hvori en mand bliver hængt," bemærkede Kilsip salvelsesfuldt.

"Moreland aflagde sit vidnesbyrd meget tydeligt og klart," sagde Calton, idet han rejste sig og gik frem og tilbage i stuen. "Han traf Whyte, og de tømte en del glas sammen, så de blev temmelig overkørte. Whyte gik i forvejen, og straks efter Moreland med Whytes overfrakke, som nogen snappede fra ham, mens han stod i hotellets port."

"Ja så – var der nogen, som gjorde det?" afbrød Kilsip.

"Det påstod Moreland," forklarede Calton. "Men jeg forstår nok," tilføjede han, "De mener, at Moreland ikke har været så overkørt, som han selv tilstod, men at han – da han havde fulgt Whyte ud på gaden, tog hans lyse overfrakke på og satte sig op i vognen ved siden af ham?"

"Det er netop min teori!"

"Som er ganske godt udtænkt," sagde advokaten, "men hvorfor skulle Moreland tage livet af Whyte? Hvad interesse havde han af det?"

"Der var disse papirer ..."

"Bah! – der har vi igen en af Gorbys ideer," sagde Calton ærgerligt. "Hvoraf ved De, at Whyte havde papirer hos sig?"

Sagen var den, at Calton ville tale med Fitzgerald, før han lod Kilsip få nys om, at Whyte virkelig havde haft nogle papirer hos sig.

"Så er der også en anden ting," vedblev Calton, der blev ved at spadsere frem og tilbage, "hvis Deres teori er rigtig – hvad jeg meget tvivler om – hvad blev der så af Whytes overfrakke? Har Moreland beholdt den?"

"Nej, det har han ikke," svarede opdagelsesbetjenten med megen bestemthed.

"De lader til at være meget sikker i den sag," sagde advokaten efter nogle øjeblikkes pause. "Har De spurgt Moreland om det?"

Kilsips blege ansigt fik et bebrejdende udtryk.

"Å – så helt grøn er jeg da heller ikke," erklærede han med et lille, tvungent smil. "Jeg troede, De havde bedre tanker om mig, mr. Calton. Om jeg spurgte Moreland? – Nej, naturligvis!"

"Hvorledes fik De det da at vide?"

"Jo, sagen er den, at Moreland er ansat som overkelner ved Kangarooh-hotellet."

"Som overkelner!" gentog Calton. "Og han kom hertil som en gentleman, der levede af sin formue. For pokker, menneske, alene den omstændighed er jo nok til at bevise, at han ikke havde nogen grund til at dræbe Whyte, der jo netop hjalp ham til at leve som kavaler! Hvorfor skulle han vel slagte sin guldgås og bagefter tage plads som overkelner. Bah! – den tanke er jo aldeles urimelig."

"Nå ja – måske De har ret," sagde Kilsip temmelig fortrædeligt. "Og når Gorby kan tage fejl, vil jeg ikke påstå, at jeg er ufejlbar. Men i hvert fald så jeg, at Moreland havde en sølvring på højre hånds pegefinger, da han stod ved buffeten."

"Sølv er ikke diamanter."

"Nej – men det beviser, at han er vant til at bære ring på den finger. Da jeg havde set det, besluttede jeg at foretage en undersøgelse i hans værelse, og det lykkedes mig en dag, da han var ude, og jeg fandt ..."

"Ingen ting."

Kilsip nikkede.

"Og dermed faldt korthuset omkuld," sagde Calton spøgende. "Deres idé er urimelig, siger jeg endnu en gang. Moreland har lige så lidt begået mordet, som jeg har gjort det. Han var jo for resten så fuld den nat, at han ikke kunne foretage sig noget som helst."

"Hm – det siger han i alt fald."

"Nuvel – man taler vel ikke ondt om sig selv uden grund."

"Det måtte han hellere gøre for dermed at afvende en større fare," vedblev Kilsip roligt. "Jeg er vis på, at Moreland ikke var

fuld den nat. Han påstod det blot for at undgå generende spørgsmål. Tro mig, han ved mere, end han vil ud med."

"Måske – men hvordan har De tænkt at gribe sagen an?"

"Først vil jeg se at få fat på den lyse overfrakke."

"Ja så – De tror, at han har skjult den?"

"Det er jeg sikker på. Min teori er den: Da Moreland steg ud af vognen ved Powlett Street ..."

"Men det har han aldrig gjort," afbrød Calton i en fortrædelig tone.

"Men lad os antage det, blot for ræsonnementets skyld," bemærkede Kilsip roligt. "Jeg siger, at da han var steget ud af vognen, gik han op ad Powlett Street, drejede til venstre ud for George Street og gik tilbage til byen gennem Fitzroy-parken. Der skilte han sig af med – eller rettere skjulte frakken, som let kunne røbe ham, og gik så videre gennem parken til byen."

"Hm – det lyder ikke så galt," sagde Calton eftertænksomt. "Og hvad har De nu i sinde at gøre?"

"Søge efter frakken i Fitzroy-parken?"

"Bah – det er et vildspor."

"Det er nok muligt," svarede Kilsip, idet han rejste sig op for at gå.

"Og hvornår træffer jeg Dem igen?" spurgte Calton.

"Ja – det er sandt – det var i aften," sagde Kilsip og blev stående ved døren. "Jeg havde nær glemt at sige Dem, at mor Guttersnipe vil tale med Dem."

"Hvad skulle det være om?"

"Hun er farligt syg og vil tale med Dem om en hemmelighed."

"Om Rosanna Moore – er jeg vis på!" udbrød Calton. "Det er om hende, hun har noget at meddele mig. Nu kommer vi da til

bunds i den historie. Hent mig så her i aften klokken otte."

"Skal ske, mr. Calton!" Og dermed gik opdagelsesbetjenten sin vej.

"Jeg længes efter at høre, om den gamle heks ved noget," sagde Calton til sig selv, idet han atter tog plads ved sit skrivebord. "Det kan jo være, at hun har hørt adskilligt af det, som Whyte og Rosanna Moore talte om, og at hun nu har fået lyst til at åbenbare det for nogen. På den måde kommer jeg på forhånd til at kende en hel del af, hvad Fitzgerald har at sige mig."

26. Mor Guttersnipe slutter sig til majoriteten

Efter bestemmelsen indfandt Kilsip sig præcis klokken otte på Caltons kontor for at ledsage ham gennem fattigkvarterets snavsede labyrinter. Calton, der ventede ham med utålmodighed, havde sat sig i hovedet, at Rosanna Moore stod bag ved hele hemmeligheden, og hver ny opdagelse, han gjorde, bekræftede denne tro.

"Jeg tænker, det er bedst, vi straks begiver os på vej," sagde advokaten til mr. Kilsip. "Den gamle heks kan jo dø, hvad øjeblik det skal være."

"Det kan hun ganske vist," indrømmede Kilsip. "Men på den anden side skulle det slet ikke undre mig, om hun gik det igennem. Sådanne gamle kællinger er så sejlivede som katte."

"Det er vel ikke noget smitsomt?" spurgte Calton undervejs.

"Ved det ikke, herre; jeg er ikke doktor," svarede opdagelsesbetjenten med uforstyrrelig ro.

"Det er højst ubehageligt ikke at vide det," bemærkede Calton.

"Å, det er såmænd ikke så farligt, herre," sagde Kilsip trøstende. "Jeg har jo gået ud og ind dér utallige gange og har ingen skade taget."

"Meget muligt," genmælede advokaten. "Men jeg kommer der kun en eneste gang og kan måske få en alvorlig sygdom på halsen."

"Tro mig, hun fejler ikke andet, end hvad alderdom og drikfældighed har ført med sig."

"Har hun ingen læge?"

"Vil ikke have nogen – kurerer på sig selv."

De var imidlertid kommet ind i Little Bourke Street, og efter at de havde passeret gennem de mørke og snævre gyder, som Calton nu var blevet helt fortrolig med, nåede de mor Guttersnipes hule – for noget bedre navn fortjente den sandelig ikke. De klatrede op ad den knirkende og skrøbelige trappe og trådte ind i stuen. Her fandt de mor Guttersnipe liggende på sengen henne i hjørnet, mens pigebarnet med det tjavsede, sorte hår sad og spillede kort med en noget større kammerat ved det svage skær fra et tællelys. De sprang begge to op ved de fremmedes indtrædelse; den mindste pige skød en itubrækket stol hen til Calton, og den anden krøb som en hund hen i den fjerneste krog af stuen.

Støjen vækkede den gamle, der var faldet i en urolig slummer. Hun satte sig oprejst i sengen, hyllede sig ind i tæppet og frembød et så uhyggeligt skue, at Calton uvilkårligt veg et par skridt tilbage. Det hvide hår hang løst ned om hendes skuldre, de stikkende, sorte øjne stirrede frem fra det rynkede, hæslige ansigt, og de magre arme fægtede omkring i luften, som om hun ville gribe fat i sengeklæderne for at rejse sig op. Da hun var kommet lidt til sig selv, hældte hun en tår whisky over i den skårede kop og tømte den begærligt. Men hun var så uheldig at få indholdet i "den forkerte hals", hvad der hidførte et heftigt anfald af hoste, som ikke hørte op, før det sorthårede pigebarn ruskede i hende af alle kræfter og tog koppen fra hende. Dette havde så igen til følge, at mor Guttersnipe med et

pludseligt udbrud af energi gav sig til at skælde ud under en strøm af eder og forbandelser, og det knap tolvårige pigebarn svarede i samme toneart, mens hun smålo af den gamles afmægtige raseri.

"Lad det nu være nok," sagde Kilsip endelig i en streng tone, hvorpå han trådte frem, greb Lizzy i armen og skubbede hende hen i den krog, hvor det andet pigebarn var krøbet sammen. "Bliv nu der, til jeg giver dig lov til at komme frem!"

Lizzy skulle just til at stritte imod og give et næsvist svar, da den anden pige, som var ældre og klogere, strakte hånden frem og trak hende hen til sig.

Calton vendte sig nu til den gamle henne i krogen.

"De har ønsket at tale med mig?" sagde han venligt, for til trods for den afsky, han følte, var hun dog en kvinde – og døden nær.

"Ja, det har jeg" snerrede mor Guttersnipe, idet hun lagde sig ned og trak det lasede tæppe helt op til halsen. "De er vel ikke nogen præst?" tilføjede hun pludselig mistænksomt.

"Nej, jeg er advokat."

"Jeg vil ikke have nogen præst her ..." mumlede den gamle. "De skal ikke tro, jeg har i sinde at lægge mig til at dø – jeg skal snart blive lige så munter som før og endnu have lang tid for mig."

"Jeg er bange for, at De er temmelig syg," sagde Calton. "Var det ikke bedst, om De lod mig sende bud efter en læge?"

"Nej, De skal pokker ikke," svarede heksen og slog efter ham med al den styrke, hun endnu havde til overs. "Jeg vil ikke have mine indvolde spoleret af deres giftige dråber; jeg vil hverken

have præst eller doktor og heller ingen advokat – hvis det ikke var, fordi jeg skulle gøre mit testamente."

"Ja, ja," sagde Calton utålmodigt. "Hvad var det så, De ville sige mig?"

"Har De så grumme travlt?" grinede heksen. "Jeg siger, hvad jeg vil, og ikke mere ...!"

Calton mærkede, at hendes kræfter synligt blev ringere, og han hviskede til Kilsip, at det var bedst at få bud efter en læge. Opdagelsesbetjenten skrev nogle ord med blyant på et blad af sin notesbog og gav det til Lizzy, som forsvandt med den sammen med den anden pige.

"Er ungerne gået deres vej?" spurgte mor Guttersnipe. "Det var godt, for jeg vil ikke have, De skal høre, hvad jeg har at sige."

"Nå, hvad er det så?" spurgte Calton og bøjede sig nærmere hen til den syge.

Den gamle kone tog en slurk af flasken og lod til at blive oplivet af det, for hun satte sig oprejst i sengen og begyndte at tale meget hurtigt, som om hun var bange for ikke at få tid nok til at fortælle alt, hvad hun havde på hjerte.

"De har været her før – ikke sandt?" sagde hun og pegede på Calton med sin rynkede finger. "De ville have en hel del at vide om hende, men det blev der ikke noget af. Hun ville ikke have, at jeg måtte fortælle noget, for hun har altid været en stolt lille mær, som levede i sus og dus og lod sin stakkels moder sulte ihjel."

"Hendes moder! Var Rosanna Moore Deres datter?" udbrød Calton forbavset.

"Vist var hun," mumlede heksen. "Hendes stakkels fa'er drak sig ihjel, og jeg følger bagefter på samme manér. De har ikke

været her i byen i forrige tider; ellers havde De nok været lige så væk i hende som alle de andre."

"I Rosanna?"

"Ja – det hed hun," svarede mor Guttersnipe. "Hun var ved teatret og var min øjesten og var så fin og gentil, at alle mandfolk var dødeligt forgabede i hende, og som hun kunne danse! – og altid var hun så god og rar mod mig, lige til han kom."

"Hvem kom?"

"Ham – forstår De!" skreg den gamle og rejste sig op på albuen, mens hendes øjne tindrede af raseri. "Han, som kom med guld og diamanter og spolerede mig min stakkels pige. Åh, hvor han i alle disse år har gået og stukket næsen i vejret og teet sig som en helgen – den djævel!"

"Hvem kan hun mene?" hviskede Calton til Kilsip.

"Mene!" skreg mor Guttersnipe, hvis skarpe øre havde opfanget spørgsmålet. "Hvem anden end Mark Frettlby!"

"Gode Gud!" Calton rejste sig op i højeste grad forbavset, og selv mr. Kilsips ubevægelige træk røbede en vis overraskelse.

"Ja – han var en Don Juan den gang," vedblev mor Guttersnipe, "og han kom og gjorde sine krumspring for min stakkels lille pige, den djævel, og forførte hende og lod bagefter både hende og barnet lide nød."

"Barnet – lever det?"

"Om det lever!" udbrød heksen harmfuldt. "De kender da nok min datterdatter – Sally?"

"Sally – Mark Frettlbys datter!"

"Ja netop – og hun er en lige så smuk pige som den anden, skønt hun er født på den gale side. Å, jeg har set hende svinge

sig i fløjl og silke, når vi har måttet gå i pjalter og snavs – og Sally er dog hendes halvsøster – er hun."

Udmattet af anstrengelse ved at tale så meget, faldt den gamle kone tilbage på sengen, og Calton kunne nu uforstyrret tænke over de forhold, der var blevet afsløret. At Rosanna Moore havde været Mark Frettlbys elskerinde, var i og for sig ikke så underligt, for han havde vel i sine unge dage hverken været bedre eller værre end størsteparten af hans jævnlige. Men hvad der forekom Calton uforklarligt, var den omstændighed, at Frettlby kunne være så hjerteløs at overgive sit barn i mor Guttersnipes hænder. Dette træk var så uligt alt, hvad han i øvrigt kendte til Frettlbys karakter, at det syntes at give ham grund til at tvivle om den gamles sandfærdighed.

"Vidste mr. Frettlby, at Sally var hans barn?" spurgte han.

"Nej, det vidste han ikke," sagde mor Guttersnipe skadefro. "Han troede, hun var død, den gang Rosanna gav ham løbepas."

"Og hvorfor sagde De ham ikke sandheden?"

"Fordi jeg ville knuse hans hjerte, hvis han havde noget," sagde den gamle ondskabsfuldt. "Sally var godt på vejen til Helvede – lige til nu, da de tog hende fra mig. Hvis hun var blevet rigtig ussel og havde endt i tugthuset, så skulle jeg være gået til ham og have sagt: Se, der er Deres datter. Se, hvordan jeg har ødelagt hende, ligesom De ødelagde min!"

"De gamle furie!" udbrød Calton, opbragt over denne afskyelige hævngerrighed. "De ofrede på den måde et uskyldigt barn!"

"Præk ikke for mig," svarede den gamle trodsigt. "Jeg er ikke blevet opdraget til at være nogen helgen, og jeg ville give lige for lige... Han betalte mig godt nok, det gjorde han, for at jeg skulle

holde min mund om den historie med min datter, og jeg har det her ..." hun lagde hånden på hovedpuden – "guld, bare guld, og det er mit!"

Calton rejste sig op; han følte sig helt syg ved at være vidne til så megen menneskelig fordærvelse og ville bortfjerne sig hurtigst muligt. Da han tog sin hat på, kom pigerne tilbage, ledsaget af lægen, der nikkede til Kilsip, kastede et prøvende blik på Calton og derpå gik hen til den syge. Mor Guttersnipe var faldet tilbage i sengen og holdt med begge hænder fast om hovedpuden som for at beskytte sit kære guld. Over hendes ansigt var der begyndt at brede sig en dødningeagtig bleghed, som ikke var til at tage fejl af for lægens kyndige øje. Han bøjede sig ned over sengen og holdt lyset hen til den døendes ansigt. Hun åbnede øjnene og mumlede døsigt:

"Hvem er det – væk med hende!" Men straks efter lod det til, at hun opfattede situationen, for hun rejste sig heftigt op med et skrig, som fik de omkringstående til at fare sammen.

"Mine penge!" skreg hun og omklamrede puden med sine nøgne, skindmagre arme. "Det er mine – I får dem ikke!"

Doktoren rejste sig op fra sin foroverbøjede stilling og trak på skuldrene. "Der er ingen ting at gøre her," sagde han roligt. "Hun er død om få timer."

Den gamle kone, som sad og mumlede med puden i sine arme, opfangede hans ord og brast i gråd.

"Død – død! Min stakkels Rosanna med det store, lyse hår – altid så rar mod sin stakkels mama, indtil han kom og tog hende bort ... og så kom hun igen – blot for at dø – dø ..."

Hendes stemme døde hen i en lang, jammerfuld klagelyd, som fik de to piger henne i krogen til at putte fingrene i ørene.

"Min gode kone," sagde doktoren, bøjet over den døende. "Vil De ikke tale med en præst?"

Hun så op på ham med sine hvasse øjne, der var sorte som stenkulsperler, skønt allerede noget tilslørede af dødens tåge, og sagde i en lav, hæs tone:

"Hvorfor?"

"Fordi De kun har kort tid tilbage," sagde doktoren mildt. "De er døden nær."

Mor Guttersnipe rejste sig endnu en gang og greb med et angstskrig doktoren i armen.

"Døden ... død ... nej, nej!" jamrede hun. "Jeg er ikke beredt på at dø! Frels mig, frels mig ... jeg ved ikke, hvor jeg kommer hen ... hjælp mig, frels mig!"

Doktoren søgte at frigøre sig for hendes hænder, men hun holdt fast med en forunderlig styrke.

"Jeg kan ikke hjælpe Dem," sagde han kort.

Den gamle faldt atter tilbage i sengen.

"Jeg vil give jer penge, hvis I frelser mig!" skreg hun, "mange penge – og de er mine alle sammen – se her – guld!" Og hun rev puden op og fik fat i en pose, fra hvilken hun tømte en strøm af virkeligt guld, som rullede omkring i sengen, ned på gulvet og hen i de mørke kroge. Men ikke en hånd rørte sig for at tage disse guldmønter op – alles øjne var fæstet på det uhyggelige syn af den døende, der af al magt klamrede sig til livet. Hun fik fat i nogle af de skinnende guldstykker og holdt dem op for de tre mænd, der stod tavse ved hendes seng, men de kraftløse fingre dirrede, så at de slap deres tag, og mønterne faldt tunge og klirrende ned på gulvet.

"De er alle sammen mine – mine," skreg hun. "Skænk mig livet – guld – penge – jeg solgte min sjæl for dem – frels mig – giv mig livet igen …" Og med sine rystende hænder ville hun på ny tvinge de omkringstående til at tage mod guldet. De sagde ikke et ord, stod blot stille og så på hende. De to piger havde slået armene om hinanden og græd af skræk.

"Se ikke på mig," skreg heksen og famlede efter sine blanke guldpenge. "I vil have, at jeg skal dø – men det vil jeg ikke – giv mig mit guld, jeg tager det med mig – jeg skal ikke dø – Gud! Gud!" udbrød hun, og hendes stemme blev mere og mere klagende. "jeg har intet gjort – lad mig leve – giv mig en Bibel – Gud – Gud – frels mig!" Og dermed faldt hun tilbage og var død.

Det matte lysskær faldt hen over det blinkende guld og det ligblege ansigt i dets indfatning af tjavset, snehvidt hår. De tre mænd gik tavse ud af stuen for at tilkalde hjælp, og i deres øren genlød endnu den døendes fortvivlede råb: "Gud – Gud – frels mig!"

27. Mark Frettlby får besøg

I en af vore "Forskrifter" i skolen har vi læst: "Opsæt ikke til i morgen, hvad du kan udrette i dag". Det er og bliver et sandt ord, og det måtte også Brian erkende, da han havde været næsten en hel uge i byen uden at kunne beslutte sig til at besøge Calton. Morgen efter morgen gik han ud med det bestemte forsæt at begive sig direkte til Chancery Lane, men han nåede aldrig så langt. Hver gang vendte han tilbage til sit hjem i East Melbourne, sysselsatte sig med sin korrespondance eller med de øvrige forretninger, som havde kaldt ham til byen. Derinde blev han altid så kort som muligt og kørte helst i lukket vogn, når han skulle besørge sine ærinder i hovedstadens befærdede kvarterer, for det var ham en ligefrem lidelse at møde venner og bekendte.

Han havde fast besluttet straks efter salget af sin landejendom og efter sit bryllup med Madge at forlade Australien for bestandig. Men indtil det skete, ville han ikke træffe nogen, ikke være sammen med sine forrige venner, så stor var hans frygt for deres påtrængende nyfigenhed. Fru Sampson, der havde hilst hans tilbagekomst med lydelige udbrud af henrykkelse, undlod ikke åbenhjertigt at udtale sin misfornøjelse med den måde, hvorpå han stængede sig inde og holdt sig for sig selv.

"De bliver hulkindet, mr. Fitzgerald," sagde den lille, deltagende kone. "Det kommer naturligvis af mangel på frisk luft. Min mands farbror, der var apoteker og boede i

Collingwood og for resten var meget formuende, sagde altid, at det var en følge af for lidt okseskind – eller hvad det nu var for et fremmed ord, han brugte, men det skulle da betyde atmosfære – og det var det, som gjorde, at folk mistede appetitten og faldt af – når de ikke fik nok af det. Og det er netop det, der er tilfældet med Dem, for De spiser ikke mere end en sommerfugl, og det kan aldrig være rimeligt eller naturligt ..."

"Å, det har ingen fare med mig," sagde Brian adspredt, idet han tændte en cigaret og kun lånte et halvt øre til sin værtindes utrættelige snak. "Men kommer her nogen, så sig, at jeg ikke er hjemme. Jeg vil være fri for besøg."

Fru Sampson skulle just til at svare, da det i det samme ringede på gadedøren, og hun skyndte sig ned for at lukke op. Brian satte sig hen ved vinduet, helt tilfreds med at være sluppet fri for konens trættende selskab, men straks efter hørte han hende komme op igen ad trappen, hvorpå hun trådte indenfor og leverede ham et telegram.

"Håber ikke, det er dårlige nyheder," sagde hun, da hun trak sig tilbage. "Det er ikke morsomt at få den slags; det kan jeg bevidne. Jeg husker nok, hvor forskrækket jeg blev en gang i min ungdom, da jeg ganske uventet hørte, at min bedstefader var død af svindsot – en sygdom, som ethvert medlem af vor familie har haft anlæg til. Men nu beder jeg herren undskylde, at jeg går; jeg skulle gerne ned og se til min smule middagsmad, for jeg overholder det altid meget nøje med at spise på bestemt tid, da jeg ellers let bliver upasselig, og det er såmænd også grunden til, at jeg så dårlig kan tåle søen."

Træt af denne lange tale forlod mrs. Sampson værelset og knirkede ned ad trappen, idet hun gav Brian ro til at læse sit telegram. Det var fra Madge, der underrettede ham om sin ankomst til hovedstaden og indbød ham til middag samme dag. Brian lagde telegrammet hen på bordet, rejste sig op og gik med en modfalden mine frem og tilbage i stuen.

"Er han her nu igen," sagde han halvhøjt. "Og jeg skal være nødt til at træffe sammen med ham og trykke hans hånd. Var det ikke for Madges skyld, så forlod jeg straks dette fordømte land. Men hun stod så trofast ved min side i ulykkens dage, at det ville være fejt af mig at forlade hende nu."

Det blev, som Madge havde forudset – hendes fader havde ikke ro til at blive længe på ét sted, men rejste tilbage til Melbourne en uge senere end Brian.

Madge var glad ved at være i Melbourne, for da hun nu atter var rask, længtes hun efter det bevægede liv i en stor by. Der var forløbet over tre måneder siden mordet på Whyte, og ingen talte mere om det. Selv opdagelsespolitiet havde stillet sagen i bero og lagt den hen mellem "uopklarede forbrydelser". Trods al årvågenhed havde det ikke været muligt at finde noget nyt spor, og der syntes kun at være én mening om, at Oliver Whytes morder for bestandig ville gå fri og uantastet omkring. Kun to personer i Melbourne var af en anden anskuelse, og disse to var Calton og Kilsip. Ingen af dem havde tabt deres mål af sigte, skønt de endnu ikke øjnede nogen mulighed for at nå det.

Således stod sagerne ved Mark Frettlbys tilbagekomst til Melbourne. Calton afventede Fitzgeralds meddelelse, inden han foretog sig noget, og Kilsip listede i al stilhed omkring for at

finde beviser mod Roger Moreland, hvem han stadig nærede mistanke til.

Da Brian havde modtaget Madges telegram, bestemte han sig til at gå til Frettlbys om aftenen, men ikke til middag, og han underrettede hende om dette i et telegram. Han var ikke oplagt til at træffe sammen med mr. Frettlby, hvilket han naturligvis dog ikke sagde til Madge, der nu kom til at spise alene til middag, for hendes fader skulle spise i klubben og ville ikke komme hjem før sent og til ubestemt tid.

Hen ad aften stod Madge ude på verandaen og ventede på sin forlovede. Haven så henrivende ud i måneskinnet. Cypresserne tegnede sig i mørke og tætte omrids mod den klare luft, og den store fontæne plaskede køligt og glinsende som sølv. Madge gik ned ad den grusbelagte gang og dvælede en tid under det tunge løvtag af en vældig eg, der stod tæt ved haveporten. Hun lyttede til vindens susen i grenene og betoges af den underlige stemning, som ensomheden og det hvide, kolde månelys så tit har i følge, og skønt hun kendte hvert eneste træ, hver busk og hver blomst i haven, forekom det hende dog nu fantastisk og fremmed. Hun gik tilbage til springvandet og satte sig på dets kant, mens hun lod hånden glide gennem det kølige vand. Så hørte hun havelågen blive åbnet og smækket til igen; hun rejste sig op og så en herre i lys frakke og filthat komme gående gennem haven.

"Å – er det dig, Brian? Endelig!" udbrød hun og løb ham i møde. "Hvorfor kommer du så sent?"

"Eftersom jeg ikke er Brian, kan jeg vanskeligt sige det," svarede hendes faders stemme. Madge kom til at le.

"Hvilken pudsig fejltagelse," sagde hun. "Jeg troede så bestemt, det var Brian."

"Virkelig?"

"Ja, med den frakke og hat så det ud i måneskinnet, som om papa lignede ham ganske skuffende."

"Sniksnak, barn," sagde Frettlby noget barsk, "du bilder dig så mange ting ind." Derpå gjorde han pludselig omkring og gik op i huset, mens Madge blev stående forundret og så efter ham. Hun var aldrig før blevet så uvenligt afvist, og hun spurgte sig selv, hvad grunden kunne være. Således stod hun helt fortabt, indtil hun hørte skridt bag ved sig og en sagte hvisken. Hun vendte sig om med et lille skrig og så Brian, der leende kom hen imod hende.

"Å – er det dig, der gør mig så bange!" sagde hun, da han tog hende i sine arme og kyssede hende.

"Kun jeg og ingen anden," svarede Brian muntert.

"Tænk dig, Brian," vedblev den unge pige i samme tone, mens de arm i arm gik op mod huset. "For lidt siden antog jeg papa for dig. Jeg var endog ganske vis på, at det var dig."

"Det var da mærkeligt," svarede Brian lidt adspredt.

"Ja, var det ikke?" gentog hun. "Han havde lys overfrakke og lav filthat, akkurat som den, du undertiden går med, og I er også lige høje."

Brian svarede ikke, men der påkom ham en isnende fornemmelse, idet han tænkte sig muligheden af, at hans værste mistanke kunne blive bekræftet. For ved Madges ord kom han til at huske på den sælsomme omstændighed, at forbryderen i hansom-cab'en havde været klædt ligesom han. Hvad – om – "Nonsens!" udbrød han højt, ligesom for med

magt at slippe bort fra den idérække, der var fremkaldt af forvekslingen.

"Å jeg be'er," sagde Madge, som i de sidste fem minutter havde talt om noget helt andet. "Du er virkelig overmåde høflig."

"Om forladelse," sagde Brian og vågnede pludselig op. "Hvad var det, du sagde? Jeg hørte det sandelig ikke."

"Nej, det mærker jeg," afbrød Madge lidt spidst; "for jeg har nu snart i ti minutter spildt min veltalenhed på et døvt menneske, der måske er lige så lam, som han er døv."

Og som for at prøve sandheden af sin påstand satte hun i fuldt løb op ad havegangen, og Brian efter hende. Det var et væddeløb, som varede en god stund, for Madge var flink og letfodet og kendte bedre end han alle skjulesteder i haven. Til sidst fangede han hende dog, ligesom hun skulle til at løbe op ad trappen til verandaen.

De gik ind i salonen og hørte, at mr. Frettlby havde trukket sig tilbage til sit eget værelse og ikke ønskede at blive forstyrret.

Madge satte sig ved pianoet, men inden hun kom til at berøre tangenterne, greb Brian begge hendes hænder og holdt dem fast mellem sine.

"Madge," sagde han alvorlig, idet hun vendte sig om mod ham, "hvad sagde din fader, da du forvekslede ham med mig?"

"Han blev vred," svarede hun, "rigtig vred, og jeg begriber ikke hvorfor."

Brian sukkede og gav slip på hendes hænder. Han havde just i sinde at svare hende, da det ringede på døren, og de hørte tjeneren lukke op for en fremmed, som derpå blev ført ind til mr. Frettlby i hans private værelse.

Da tjeneren kom ind for at tænde gassen, spurgte Madge, hvem det var.

"Jeg ved ikke, frøken," svarede han. "Det var en herre, som ville tale med mr. Frettlby i et vigtigt anliggende, og jeg viste ham ind med det samme."

"Men papa havde jo sagt, at han ikke ville forstyrres?"

"Ja, frøken, men den fremmede herre sagde, at mr. Frettlby ventede ham."

"Stakkels papa," sukkede Madge og satte sig atter til pianoet. "Han har altid så meget at gøre."

Madge spillede nu Waldteufels nyeste vals, en drømmende, vemodsfuld melodi, som trængte lige ind i sjælen. Brian lå på en chaiselong og lyttede til musikken. Derpå sang hun en lille munter, fransk romance om kærlighed og sommerfugle, med et skæmtsomt refræn, der fik Brian til at le.

"En reminiscens af Offenbach," sagde han, idet han rejste sig og gik hen til pianoet. "Vi kan ikke måle os med franskmændene i den slags lette og elegante småstykker."

"Det er nok muligt," svarede Madge, mens hun lod sine fingre løbe hen over tangenterne. "Men det forekommer mig, at der er mere virkelig musik i den gamle ballade om *Barbara Allen* end i alle disse snurrepiberier. Kom her hen og syng den."

Brian adlød, og de var just i færd med at synge den ejendommelige, gamle folkevise om Barbara Allen, der handlede så grumt mod sin stakkels elsker, da Madge pludselig afbrød sangen. Hun syntes, at hun hørte et højt skrig, som lød inde fra hendes faders stue, og idet hun kom til at huske på doktor Chinstons advarsel, skyndte hun sig ud i gangen. Brian

blev noget forundret tilbage, for skønt også han havde hørt skriget, lagde han dog ikke synderlig vægt på det.

Madge bankede på døren til sin faders værelse og prøvede på at åbne den. Men den var låset indvendig fra.

"Hvem er det?" lød mr. Frettlbys stemme i en streng tone.

"Det er ikke andre end mig, papa," svarede hun. "Jeg var bange for, at du ..."

"Nej, nej! Der er ikke noget i vejen med mig," sagde han barsk. "Gå ned igen, jeg kommer til jer om lidt."

Madge vendte tilbage til salonen, men kun halvvejs beroliget ved den forklaring, hun havde fået. Hun fandt Brian, der stod urolig og ventede ved døren.

"Hvad var der på færde?" spurgte han, idet hun trådte ind.

"Papa siger, at det er ingen ting," svarede hun. "Men jeg er vis på, at han må være blevet forskrækket over noget. Hvorfor skulle han ellers have skreget således?"

Hun fortalte nu, hvad dr. Chinston havde ytret om hendes faders helbredstilstand, og det gjorde synligt indtryk på Brian. Derpå gik de ud på verandaen, hvor Brian svøbte et sjal om Madge og tændte en cigaret til sig selv. De sad længst tilbage, i det ene hjørne af verandaen, næsten helt i skyggen, og de kunne derfra se, hvorledes det varme og gullige gaslys strømmede ud fra de åbne salondøre og blandede sig med måneskinnet udenfor.

Omtrent et kvarters tid senere, da Madge så nogenlunde havde fået bugt med sin uro for faderen, og da de to unge folk sad helt hyggelig og passiarede om ligegyldige ting, kom en mand ud fra salen og stod et øjeblik stille på verandatrappen. Han var særdeles omhyggeligt og moderne klædt, men til trods

for det varme vejrlig havde han et tykt, hvidt silketørklæde slynget om halsen.

"Det var en meget forfrossen herre," hviskede Brian til Madge. "Jeg gad vide … Gode Gud!" udbrød han pludselig og sprang op, idet den fremmede et øjeblik vendte sig om og tog hatten af – "Roger Moreland!"

Det gav et sæt i manden, og han kastede et hurtigt blik til den side af verandaen, hvor de sad. Derpå satte han hatten på, skyndte sig ned gennem haven og smældede lågen i efter sig.

Madge blev helt forfærdet, da hun så det udtryk, der var kommet i Brians ansigt.

"Hvem er denne Roger Moreland?" spurgte hun og rørte ved hans arm. "Å, nu husker jeg det –" tilføjede hun med pludselig angst – "Oliver Whytes ven!"

"Ja – og et af vidnerne i retssagen," sagde Brian lavmælt.

28. Caltons nysgerrighed bliver tilfredsstillet

Brian sov ikke meget den nat. Han forlod Madge næsten umiddelbart efter, at Moreland var gået, og begav sig lige til sit hjem. Men han gik ikke i seng, for hans sind var for oprørt og uroligt til, at han kunne tænke på at sove. Det meste af natten tilbragte han med at gå frem og tilbage i sin stue, optaget af sine egne kummerfulde tanker.

Han grundede over anledningen til Morelands besøg hos mr. Frettlby. Det eneste, Moreland havde forklaret i sin egenskab af vidne i retssagen, var, at han havde været sammen med Whyte hin aften; at de havde drukket adskillige glas sammen, og at Whyte derpå var gået sin vej før ham. Det var det sidste, han havde set til Whyte.

Nu var spørgsmålet det: hvad kunne han have at tale om med Mark Frettlby? De havde ikke tidligere kendt hinanden, og dog ventedes hans besøg. Muligvis kunne han have været i trang for en pengeunderstøttelse og have henvendt sig til mr. Frettlbys velbekendte gavmildhed, men det skrig, som Madge havde hørt straks efter, at Moreland var kommet ind til hendes fader, beviste, at denne var blevet heftigt forskrækket over et eller andet.

Madge var løbet ud og havde fundet døren lukket til sin faders værelse og havde ikke fået tilladelse til at komme derind. Hvorfor var han så ængstelig for, at nogen skulle se Moreland?

Det var sikkert nok, at denne person havde meddelt Mark Frettlby noget, som havde rystet ham dybt, og Fitzgerald følte sig fast overtydet om, at denne meddelelse stod i forbindelse med hansom-cab-historien.

Han pinte sig selv med allehånde gisninger, og endelig hen imod daggry kastede han sig fuldt påklædt på sin seng, hvor han faldt i en tung søvn og først vågnede klokken tolv den påfølgende dag.

Så snart han var kommet ind i sin dagligstue, hørte han mrs. Sampson komme knirkende op ad trappen. Hun havde et brev med til ham, som hun leverede ham med sine sædvanlige omstændelige betragtninger over forskellige mærkelige ting mellem himmel og jord, som altid på en eller anden måde stod i forbindelse med afdøde medlemmer af hendes familie.

Da det var lykkedes Brian at blive af med den snaksomme kone, skyndte han sig at åbne brevet. Af udskriften havde han allerede set, at det var fra Madge.

"Jeg forstår ikke, hvordan det er fat med papa," skrev hun. "Lige siden i aftes, da mr. Moreland var hos ham, har han lukket sig inde i sit værelse og sidder derinde og skriver, time efter time. Jeg gik op til ham i morges, men fik ikke lov til at komme ind. Han kom heller ikke ned til frokost, og jeg er sandelig alvorlig urolig for ham. Kom herud i morgen, så tidligt du kan, for jeg er ængstelig for hans helbred, og jeg er vis på, at mr. Moreland har bragt ham en ubehagelig efterretning."

Brian afsendte ufortøvet et telegram med meddelelse til Madge, at han skulle komme straks efter middag, og han var derpå i begreb med at klæde sig om, da han hørte en vogn standse udenfor. Han gik hen til vinduet og så, at det var

advokat Caltons lille køretøj, og straks efter trådte dets ejermand ind i hans stue.

"Du er mig en rar fyr!" udbrød Calton, så snart de første hilsener var vekslet. "Har jeg ikke gået her og ventet på dig med en jobs tålmodighed, dag efter dag – og stadig i den tro, at du endnu var på landet!"

"Jeg har også adskillige gange været på vej til dig," forsikrede Brian lidt forlegen. "Men hver gang har jeg opsat det ..."

"Javist – derfor var der heller ikke andet for, end at jeg til sidst måtte tage tyren ved hornene," sagde Calton. "Jeg behøver vel ikke at sige dig, hvor meget jeg længes efter at høre, hvad du har at meddele mig. Men jeg vil tilføje – lige så godt først som sidst – at jeg er ikke så lidt stolt ved bevidstheden om, at jeg allerede kender mindst halvdelen af din hemmelighed."

"Ja så –!" Fitzgerald så lidt forundret ud – "så behøver jeg jo ikke ..."

"Jo, det behøver du netop," svarede Calton – "jeg siger jo, at jeg kun kender halvdelen ..."

"Hvilken halvdel?"

"Ja – det er vanskeligt at svare på. Imidlertid skal jeg fortælle dig, hvad jeg ved, og så må du udfylde resten. Jeg er færdig ... nej, vent lidt ..." Han rejste sig og gik hen og lukkede døren omhyggeligt i, hvorpå han atter tog plads. "Nuvel – mor Guttersnipe døde forleden nat ..."

"Er hun død?"

"Ja – som en sten," svarede Calton roligt. "Det var et uhyggeligt dødsleje – hendes skrig lyder endnu i mine øren. Jeg skal sige dig: inden hun døde, sendte hun bud efter mig og fortalte mig ..."

"Hvilket?"

"At hun var moder til Rosanna Moore."

"Ja så!"

"Og at Sally Rawlins var Rosannas datter."

"Og faderen?" spurgte Brian med lav stemme.

"Var Mark Frettlby."

"Ah!"

"Og hvad har du så at meddele mig?"

"Ingen ting!"

"Ingen ting?" gentog Calton forundret. "Var det da det hele, Rosanna Moore betroede dig, inden hun døde?"

"Ja."

"Nå – men hvorfor gjorde du da sådan en hemmelighed af det?"

"Det var da et mærkeligt spørgsmål!" udbrød Fitzgerald. "Forstår du da ikke, hvilke følger det ville have haft for Madge, hvis jeg havde røbet det?"

"Nej, min sandten, om jeg gør," svarede advokaten helt mystificeret. "Jeg formoder, at du hentyder til Frettlbys forhold til Rosanna Moore. Det var jo ganske vist ikke synderlig hæderligt for hende at have været Mark Frettlbys elskerinde, men ..."

"Hans elskerinde?" gentog Fitzgerald og så skarpt på Calton – "du ved altså ikke alt?"

"Hvad mener du – var hun ikke hans elskerinde?"

"Nej – hans retmæssige hustru!"

Calton fo'r op med et udbrud af overraskelse.

"Hans hustru!"

Fitzgerald nikkede.

"Hvorledes! Mor Guttersnipe vidste altså ikke noget om det – hun troede, at Rosanna kun var hans elskerinde?"

"Han holdt sit giftermål hemmeligt," svarede Brian. "Og da hans hustru senere løb fra ham med en anden, skøttede han naturligvis ikke om at gøre det bekendt."

"Nu forstår jeg," sagde advokaten langsomt – "når Frettlby var retmæssig ægteviet til Rosanna Moore, må Madge være født udenfor ægteskab og følgelig illegitim."

"Netop, og hun indtager nu den stilling, som egentlig tilkommer Sally Rawlins – eller rettere Sally Frettlby."

"Stakkels pige," sagde Calton helt deltagende.

"Men alt det forklarer endnu ikke hemmeligheden ved mordet på Whyte."

"Det skal jeg forklare dig," sagde Fitzgerald hurtigt. "Da Rosanna løb bort fra sin mand, rejste hun til England med en ung fyr, som snart blev ked af hende, og hun vendte da tilbage til teaterlivet og opnåede en vis berømmelse som operette-aktrice under navnet Musette. Til sidst gjorde hun bekendtskab med Whyte, hvilket du allerede ved gennem din ven i London, og de rejste derpå i forening herover i det øjemed at presse penge af Frettlby. Da de kom her til Melbourne, overgav Rosanna hele sagen til Whyte og forholdt sig selv stille. Hun gav Whyte sin vielsesattest, og han bar den hos sig den nat, han blev myrdet ..."

"Så havde Gorby jo alligevel ret," afbrød Calton ham ivrigt. "Den person, for hvem dette papir var af vigtighed, må altså være den, som dræbte Whyte!"

"Der er ingen tvivl om det. Og manden var ..."

"Ikke Mark Frettlby –" udbrød Calton – "i Guds navn, ikke Mark Frettlby?" gentog han.

Brian nikkede. "Jo – det må have været Mark Frettlby."

Der påfulgte nogle øjeblikkes tavshed. Calton var alt for overrasket til at kunne sige noget.

"Hvornår gjorde du den opdagelse?" spurgte han omsider.

"Den gang, du først besøgte mig i fængslet," sagde Brian. "Før den tid havde jeg ingen mistanke til ham. Men da du sagde, at Whyte rimeligvis var blevet myrdet af en person, der ville have fat i visse papirer, som den afdøde bar hos sig, så gættede jeg straks, at det måtte være Mark Frettlby, som havde dræbt Whyte for at komme i besiddelse af vielsesattesten og således for bestandig blive i stand til at bevare hemmeligheden om sit første ægteskab."

"Desværre synes der ikke at kunne være tvivl om det," sukkede advokaten. "Og det var altså grunden til, at Frettlby ville overtale Madge til at blive Whytes hustru; hendes hånd skulle være prisen for hans tavshed. Da han nægtede sit samtykke, truede Whyte med at åbenbare hemmeligheden. Jeg husker, at han i vrede forlod Frettlbys hus, og det var samme aften, som han blev myrdet senere hen på natten. Frettlby må have fulgt efter ham, passet ham op, da han forlod hotellet og derpå have taget plads hos ham i hansom-cab'en. Så tog han livet af ham med kloroform, rev vielsesattesten ud af hans hemmelige brystlomme og forsvandt med den."

Brian rejste sig og gik, heftigt oprørt, frem og tilbage i stuen.

"Nu kan du forstå, hvilket helvede mit liv har været i de sidste måneder," sagde han. "Jeg var vis på, at Frettlby var den, som havde begået forbrydelsen, og alligevel måtte jeg sidde ved

siden af ham, spise og drikke ved hans bord og vide, at han var en morder, og Madge – store Gud – at Madge var hans datter!"

I det samme bankede det på døren, og mrs. Sampson trådte ind med et telegram til Brian. Han lukkede det op, så snart hun var gået, kastede et blik på det og udstødte uvilkårligt et skrig af skræk og overraskelse.

Calton vendte sig hastig om og så Brian kaste sig ned på en stol med et ansigt så blegt som døden. Advokaten tog telegrammet op fra gulvet. Da han havde læst det, blev han næsten lige så bleg som Fitzgerald og udbrød med højtidelig stemme:

"Det er Guds dom!"

29. Nemesis

Efter de gamle grækeres anskuelse var menneskene "et legetøj for guderne," som fra det høje Olympen nedlagde onde tilbøjeligheder i de dødeliges hjerter, og når onde gerninger blev følgen af de onde tanker, morede de sig med at beskue deres ofres frugtesløse anstrengelser for at undgå en uforsonlig guddom ved navn Nemesis, der ubøjelig krævede bod for enhver slet handling. Dette var uden tvivl meget morsomt – for guderne, men spørgsmålet er, om det også var det for menneskene, der imidlertid omsider fik en glimrende hævn. For Nemesis blev ked af kun at plage de stakkels dødelige, der græd og jamrede, når de ikke øjnede nogen redning, og hun vendte sig til sidst fra aktørerne til tilskuerne og gjorde det af med hele det olympiske hierarki. Hun nedbrød deres altre og væltede deres billedstøtter, men efter at hun havde fuldbragt sit ondskabsfulde værk, fandt hun – vulgært talt – at hun havde bundet et ris til sin egen ryg, for også hun blev fra nu af genstand for vantro og hån og så sig nødsaget til at forsvinde i det samme glemselens mørke, hvortil hun selv havde forvist de øvrige guddomme.

Imidlertid fandt menneskene, at hun dog endnu kunne være til nogen nytte som et slags fugleskræmsel, på hvilken de kunne lægge skylden for deres egne fejl og forvildelser; de gav hende så et nyt navn, nemlig Skæbnen, og anklagede hende for alle de ulykker, der hjemsøgte dem. Ingen har så klart og gribende prædiket denne, den ubønhørlige skæbnes religion, som George

Eliot, idet han siger, at vort livs lykke eller ulykke altid udgår fra vore gerninger.

Enhver handling, god eller slet, lønner eller straffer sig selv, og Mark Frettlby måtte erkende dette nu, da hans ungdoms synder blev så hårdt straffet på hans gamle dage.

Det forekom ham, som om det var så længe siden, Rosanna Moore var hans hustru, at han overtalte sig selv til at tro, at det kun var en drøm – en smuk drøm med en uhyggelig opvågnen. Da hun forlod ham, havde han prøvet at glemme hende og anse hende for uværdig til en hæderlig mands kærlighed. Han havde hørt, at hun var afgået ved døden på et hospital i London, og med et smerteligt suk over kærlighedens flygtige lykke havde han for bestandig forvist hende fra sine tanker. Hans andet ægteskab blev i enhver henseende lykkeligt, og han sørgede dybt over sin hedengangne hustru. Efter hendes død kastede han hele sin kærlighed på sit eneste barn og troede, at han skulle få lov til at tilbringe de sidste år, han havde at leve, i ro og tilfredshed. Men det blev ikke tilfældet; han følte sig som truffet af lynet, da Whyte ankom fra England og meddelte ham, at hans første hustru levede endnu, og at hans datter Madge altså var født i ulovligt ægteskab. Hellere end at dette skulle blive bekendt, ville Mark Frettlby gå ind på, hvad det skulle være, men da Whytes fordringer blev alt for overdrevne, vægrede han sig dog ved at opfylde dem. Efter Whytes død kunne han atter ånde frit, indtil pludselig en ny person optrådte som indehaver af hans ulykkelige hemmelighed. Denne person var Roger Moreland, og ligesom mordet på den gamle Duncan måtte efterfølges af mordet på Banquo, for at Macbeth kunne føle sig sikker, således forudså nu Frettlby, at hans eget liv ville blive

uudholdeligt, så længe Roger Moreland levede. Efter alle disse års pletfri vandel og ædelt brug af en kolossal formue, skulle han nu af en sådan person som Moreland trækkes ned i en afgrund af skam og fornedrelse. Det forekom ham allerede, at han hørte de ildesindedes skadefro latter og så dem hånende pege fingre ad ham – den store millionær, Mark Frettlby, berømt i hele Australien for sin redelighed, sin pålidelighed og sin gavmildhed. Nej – det måtte ikke ske, og det ville dog ske, hvis han ikke gjorde alt for at forebygge det.

Dagen efter den aften, da Moreland besøgte ham, og det var kommet til at stå klart for ham, at hans hemmelighed ikke længere var sikker, efter at den var faldet i hænderne på en person, der når som helst kunne røbe den enten i fuldskab eller blot af ond vilje, sad han ved sit bord og skrev. Efter godt og vel en times forløb lagde han pennen fra sig og tog sin afdøde hustrus fotografi, som stod foran ham, og betragtede det længe og alvorligt. Mens han var i færd med det, vendte hans tanker tilbage til den tid, da han havde lært hende at kende. Og mens begivenhedernes række drog forbi hans indre syn, kom det til at stå mere og mere afgjort for ham, at der kun var én udvej, som endnu stod ham åben. Han ville nedskrive en bekendelse om alt lige fra den tid, han første gang havde set Rosanna Moore, og så ville han dø. På den måde kunne han overvinde alle vanskeligheder og sikre sin hemmelighed … Men nej – så længe Moreland var i live, var den ikke sikker. Madge ville efter sin faders død få kundskab om hans forvildelser, og hendes liv ville blive forbitret ved det. Nej, han måtte leve for at beskytte hende, leve med sine bitre minder og altid med damoklessværdet hængende over sig. Men i hvert fald ville han

dog nedskrive sit skriftemål, for måske ville hans efterlevende en gang dømme mildere og skånsommere om ham, når de kendte alle enkelthederne i hans liv. Da han havde fattet denne beslutning, satte han den straks i værk og anvendte hele dagen til at fylde blad efter blad med sin egen historie.

Det var næsten blevet mørkt, da han var færdig, og mens han sad i skumringen og betragtede de tætskrevne ark, der lå spredt på bordet, hørte han en frygtsom banken på døren og datterens stemme, som spurgte, om han ikke ville komme ned til middag. Hele dagen havde hans dør været lukket for alle og enhver, men nu, da han var færdig med sit arbejde, samlede han papirerne sammen, lagde dem ned i sin skrivebordsskuffe, som han lukkede i lås, og åbnede derefter døren for sin datter.

"Kære, lille papa," sagde Madge, idet hun ilede ham i møde og slog armene om hans hals, "hvad har du haft så travlt med hele dagen?"

"Jeg har skrevet," svarede hendes fader lidt kort.

"Ja så – jeg var bange for, du ikke befandt dig vel," sagde hun og betragtede ham med kærlig deltagelse.

"Jo, mit barn; jeg befinder mig meget vel – jeg er kun lidt træt og ked af det."

"Jeg tænkte nok, at det ubehagelige menneske, som var hos dig i aftes, havde meddelt dig noget, som satte dig i dårligt humør. Hvem var han?"

"Å – en ven af mig," svarede Frettlby tøvende.

"Hvordan? Roger Moreland?"

Hendes fader lod til at blive overrasket.

"Hvorfra ved du, at det var Roger Moreland?"

"Jo – Brian genkendte ham, da han gik."

Mark Frettlby tav nogle øjeblikke og gav sig derpå til at sysle med nogle af sine ting på skrivebordet, idet han svarede:

"Du har ret – det var Roger Moreland – han var i stor trang for penge og bad mig om hjælp. Da han jo havde været en ven af den stakkels Whyte, så opfyldte jeg hans begæring."

Han følte afsky for sig selv, da han med velberåd hu ytrede denne usandhed, men det kunne ikke være andet. Madge måtte aldrig få sandheden at vide, så længe den kunne dølges.

"Det ligner netop min gode papa," sagde Madge og kyssede ham på kinden med datterlig stolthed. "Det bedste og velvilligste af alle mennesker."

Han fo'r let sammen ved hendes kærtegn og tænkte på, hvorledes hun ville sky ham, hvis hun vidste alt.

"Gå kun ned, mit kære barn," sagde han så roligt, han kunne; "jeg kommer straks."

"Tøv ikke for længe," svarede Madge, "ellers kommer jeg og henter dig." Og dermed løb hun rask ned ad trappen – lettere om hjertet, end hun havde været i lang tid.

Hendes fader blev stående i døren og så efter hende, indtil hun forsvandt. Så vendte han med et vemodigt suk tilbage til sit værelse. Her fremtog han på ny de nylig gemte papirer, ordnede dem og lagde dem i en konvolut med påskrift: "Mit skriftemål". Efter at have forseglet konvolutten lagde han den igen ned i skuffen. "Hvad mon man ville sige, hvis man kendte alt, hvad der står at læse i de papirer?" ytrede han højt ved sig selv, idet han forlod stuen.

Ved middagsbordet var han usædvanlig livlig. Mens han ellers plejede at være alvorlig og stille, snakkede og lo han nu så muntert, at selv tjenestefolkene lagde mærke til det. Sagen var

den, at han følte sig lettere til mode, end han havde gjort i lange tider; det forekom ham, at han ved at nedskrive sit "skriftemål" havde forjaget det spøgelse, der i så lang tid havde forfulgt ham. Hans datter var henrykt over denne lykkelige forandring i hans sindsstemning, men den gamle, skotske tjenestepige, som havde været der i huset, siden Madge var lille, rystede på hovedet. "Han er mærket," sagde hun alvorlig. "Han lever ikke længe." Man lo naturligvis ad hende, som man sædvanlig gør ad profeter, men hun holdt alligevel fast ved sin mening.

Mr. Frettlby gik den aften tidligt i seng, fordi han følte sig træt efter de sidste dages anstrengelser og den forcerede livlighed, han nylig havde hengivet sig til.

Lige så snart han havde lagt sit hoved på puden, sov ham ind og glemte i en fredelig søvn sine sorger og bekymringer.

Klokken var kun lidt over ni. Madge sad alene i den store dagligstue og læste en ny roman. Men da romanen begyndte at kede hende, og hun længtes efter nogen at tale med, så ringede hun efter Sally. De to piger var blevet meget gode venner. Skønt Madge var to år yngre, havde hun dog overtaget rollen som mentor, og Sally gjorde store fremskridt under hendes vejledning. Det var en mærkelig skæbnens ironi, der havde ført disse to sammen – døtre af samme fader, men hver især med så forskellig livsførelse. Den ene opdraget i rigdom og luksus, uden nogensinde at have kendt til mangel, den anden opvokset i smudset, forvildet og besmittet af det usle liv, hun havde ført. Det var vel det sidste, Mark Frettlby ville tro, han skulle få at se her i verden: Rosanna Moores barn, som han troede død, under samme tag som Madge.

Efter Madges ønske indfandt Sally sig i dagligstuen, og snart var de fordybede i fortrolig samtale. Det store værelse var næsten mørkt; for der var kun tændt en eneste lampe. Mr. Frettlby holdt ikke af gas inde i sine værelser og brugte aldrig andet end lamper i dagligstuen. Længst borte, i det ene hjørne af stuen, hvor Madge og Sally sad, stod et lille bord og ovenpå det en stor lampe med mat kuppel og skærm, så at den kun spredte et dæmpet lys i en lille kreds omkring bordet, mens den øvrige del af det store rum lå i halvmørke. Gennem en åben dør til venstre strømmede et klart lysskær ind fra salen.

De to unge piger havde talt en tidlang med hinanden, da Sallys skarpe øre hørte skridt på det bløde tæppe, og da hun vendte sig om, så hun en høj skikkelse komme frem i værelset. Madge så den også, og hun sprang forundret op, da hun genkendte sin fader. Han var klædt i slåbrok og havde nogle papirer i hånden.

"Hvordan – papa," sagde Madge helt overrasket, "jeg ..."

"Tys," sagde Sally og greb hende om armen, "han går i søvne!"

Og således forholdt det sig også. Adlydende den overanstrengte hjernes bud havde det trætte legeme rejst sig fra sengen og givet sig på vandring gennem huset. De to unge piger vovede knapt at ånde og trak sig tilbage i skyggen, da han langsomt nærmede sig det sted, hvor de befandt sig. Nogle øjeblikke efter stod han indenfor lyskredsen og skred langsomt hen til bordet, på hvilket han lagde de papirer, han holdt i hånden. De lå i en stor, blå konvolut, temmelig medtagen og med en udskrift i rødt blæk. Sally opdagede straks, at det var det samme papir, som den fremmede kvinde havde haft i sit eje, og med en instinktiv følelse af, at der var en eller anden fare på

færde, søgte hun at holde Madge tilbage, da denne, ligesom grebet af en fortryllelse – ufravendt fæstede blikket på, hvad hendes fader foretog sig. Frettlby åbnede konvolutten og tog ud deraf et gulnet og frynset papir, som han bredte ud på bordet. Madge bøjede sig fremad for at se det, men med pludselig angst rev Sally hende bort.

"For Guds skyld – nej –" hviskede hun.

Men det var for sent. Madge havde allerede set de navne, der stod på papiret – ægteviede: Rosanna Moore – Mark Frettlby – og hele den forfærdelige sandhed stod på en gang klar for hende. Det var altså det papir, som Rosanna Moore havde givet Whyte, og Whyte var blevet myrdet af den mand, for hvem papiret var af størst vigtighed.

"Store Gud! Min fader!"

Hun vaklede et øjeblik og styrtede derpå om med et gennemtrængende skrig. Idet hun faldt, stødte hun til faderen, som stod fuldkommen stille ved siden af bordet. Pludselig vækket og forskrækket over det vilde skrig, så han sig om med vidt opspilede øjne, famlede frem for sig med dirrende hænder, ligesom han ville skyde noget fra sig og faldt så – med et halvkvalt udråb – ned på tæppet ved siden af sin datter. Sally blev betaget af den heftigste angst, men tabte dog ikke åndsnærværelsen; hun tog i en fart papirerne til sig, gemte dem i sin lomme og råbte højt om hjælp. De øvrige tjenestefolk, som allerede havde hørt Madges skrig, kom skyndsomt ind og fandt Mark Frettlby, millionæren, liggende død og hans datter afmægtig ved siden af sin faders lig.

30. Købt tavshed

Så snart Brian havde modtaget det telegram, der underrettede ham om Mark Frettlbys død, tog han sin hat, kastede sig i Caltons vogn og kørte sammen med advokaten til St. Kilda-stationen. Dér forlod Calton sit køretøj, sendte med kusken en billet til sin fuldmægtig og fulgte Fitzgerald til St. Kilda. Ved deres ankomst til Frettlbys hus, fandt de al ting tyst og stille, men i den bedst mulige orden, takket være Sally Rawlins forstandige optræden. Hun havde taget alt i sin hånd, og skønt tjenestefolkene, der kendte hendes foregående liv, ikke havde været videre tilbøjelige til at underordne sig hende, havde de dog til sidst gjort det som følge af hendes bestemte og kloge befalinger. Mark Frettlbys lig var båret ind i hans soveværelse; Madge var blevet klædt af og bragt til sengs, og der var sendt bud efter dr. Chinston og Brian. Da de havde indfundet sig, kunne de ikke andet end ytre deres beundring over den fortræffelige måde, hvorpå Sally Rawlins havde ordnet al ting.

"Det er en prægtig pige," hviskede Calton til Fitzgerald. "Underligt nok, at hun på denne måde er kommet til at indtage sin retmæssige stilling i sin faders hus. Skæbnen er en hel del klogere, end vi dødelige anser den for."

Brian stod i begreb med at svare, da dr. Chinston i det samme trådte ind. Han så meget alvorlig ud, og Fitzgerald så ængsteligt på ham.

"Madge – miss Frettlby?" stammede han.

"Er meget syg," svarede doktoren. "Det ser ud til at være en hjernebetændelse. Jeg kan endnu ikke sige noget."

Brian satte sig i sofaen og stirrede ligesom bedøvet på doktoren. Madge farlig syg – måske døden nær. Tænk, om hun skulle dø; om han skulle miste denne ædle, højsindede pige, der så trofast havde stået ved hans side i ulykkens dage!

"Fat mod!" sagde Chinston og klappede ham på skulderen. "Hvor der er liv, er der også håb, og der skal blive gjort alt, hvad der står i menneskelig magt for at redde hende."

Brian knugede doktorens hånd uden at kunne få et ord frem; hans hjerte var alt for fuldt.

"Hvad døde af?" spurgte Calton.

"Af en hjertesygdom," sagde Chinston. "Hans hjerte var stærkt angrebet; jeg opdagede det ved en undersøgelse for nogle uger siden. Det lader til, at han har gået i søvne og er kommet ind i dagligstuen, hvor han forskrækkede frøken Madge, der udstødte et skrig og vistnok rørte ved ham. Han blev pludselig vækket og heftigt skræmt, og det havde til følge, at han fik en lammelse i hjertet og faldt død om."

"Hvad var det, der forskrækkede frøken Madge?" spurgte Brian med lav stemme, idet han skjulte ansigtet med sin hånd.

"Formodentlig synet af faderen, der gik i søvne," svarede doktoren. "Den angst, som greb hende, da hun så ham segne livløs om, må være årsagen til hendes sygdom."

"Madge Frettlby er ikke den pige, som giver sig til at skrige og derved vækker en søvngænger," sagde Calton bestemt; "især da hun vidste, at det kunne være farligt. Der må have været en anden grund til hendes forskrækkelse."

"Det unge fruentimmer dér kan vistnok give nærmere forklaring," sagde Chinston og vinkede ad Sally, der kom ind i stuen. "Hun var til stede, da ulykken skete, og har allerede på en udmærket måde taget sig af huset. Nu må jeg gå," tilføjede han og trykkede Calton og Fitzgerald i hånden. "Hold modet oppe, min gut, jeg skal gøre mit bedste for, at hun står det igennem."

Da doktoren var gået, vendte Calton sig hastigt om til Sally Rawlins, som stod og ventede på, at man skulle tale til hende.

"Nå," sagde han i en venlig tone, "kan De sige os, hvad det var, der forskrækkede miss Frettlby?"

"Det kan jeg, herre!" svarede hun roligt. "Jeg var inde i dagligstuen, da mr. Frettlby døde – men – vil De ikke hellere gå op i hans værelse?"

"Hvorfor det?" spurgte Calton overrasket, mens han og Fitzgerald fulgte hende op ad trappen.

"Fordi," svarede hun, da de var kommet indenfor, og hun havde lukket døren – "fordi jeg ikke vil have, at andre end De skal høre, hvad jeg har at fortælle."

"Endnu flere hemmeligheder," mumlede Calton med et blik til Brian, idet han tog plads ved skrivebordet.

"Mr. Frettlby gik tidligt i seng i går aftes," fortalte Sally meget stilfærdigt, "og frøken Madge og jeg sad i dagligstuen og talte sammen, da han pludselig kom derind. Han gik i søvne og havde nogle papirer i hånden ..."

Det gav et lille ryk både i Calton og Fitzgerald, og den sidstnævnte blev endnu blegere, end han var i forvejen.

"Han kom frem i værelset og bredte et papir ud på bordet, dér, hvor lampen stod. Frøken Madge bøjede sig frem for at se, hvad det var. Jeg ville holde hende tilbage, men det var allerede

for sent. Hun udstødte et skrig og faldt om på gulvet. Derved kom hun til at støde til sin fader; han vågnede og segnede straks efter død om."

"Og papirerne?" spurgte Calton urolig. Sally svarede ikke, men tog dem op af sin lomme og rakte ham dem.

Brian bøjede sig frem, mens Calton i tavshed åbnede konvolutten. De udstødte begge et udråb af skræk, da de fik øje på den vielsesattest, som de vidste, at Rosanna Moore i sin tid havde givet Whyte. Deres værste mistanke var derved bekræftet, og Brian vendte sig bort, angst for at møde advokatens blik. Denne lagde betænksomt papirerne sammen og gemte dem i sin lomme.

"Ved De, hvad disse papirer indeholder?" spurgte han Sally, idet han så strengt på hende.

"Jeg kunne ikke gøre for, at jeg fik det at vide," svarede hun. "De beviser, at Rosanna Moore var mr. Frettlbys hustru, og ..." Hun tøvede.

"Bliv ved," sagde Brian med hård stemme og uden at se op.

"Det var de papirer, som hun gav til mr. Whyte."

"Videre!"

Sally tav et øjeblik, rødmede og så derpå op med et fortrydeligt udtryk.

"De skal ikke bilde Dem ind, at jeg har i sinde at sladre," sagde hun; idet hun i øjeblikkets hede brugte sin gamle jargon. "Jeg ved lige så meget som De, men jeg lover Dem, at jeg skal være så tavs som graven."

"Tak," sagde Brian og trykkede varmt hendes hånd, "jeg tror også, at De holder for meget af hende til at kunne røbe denne uhyggelige hemmelighed."

"Ja, det ville være nydeligt af mig," sagde Sally hånligt, "at bringe sorg og skam over den, som har hjulpet mig ud af al min elendighed – mig stakkels pige, som ikke har en eneste ven eller slægtning i verden nu, da mormor er død."

Calton så hurtigt op. Det var tydeligt, at Sally var uvidende om, at hun var Rosanna Moores datter.

Så meget des bedre. Hun skulle da blive ved at være i uvidenhed om det – om end ikke for bestandig. Men for øjeblikket ville det i hvert fald være tåbeligt at oplyse hende om hendes herkomst.

"Nu går jeg op til frøken Madge," sagde hun, "og jeg ved ikke, når jeg træffer Dem igen, for frøkenen taler meget i vildelse og kunne let røbe en hel del; derfor skal ingen andre end jeg være hos hende." Med disse ord gik hun ud af stuen.

"En god gerning lønner sig selv," sagde Calton med en lille omskrivning af ordsproget. "Den godhed, som miss Frettlby har vist denne stakkels fortabte skabning, bærer allerede sin frugt. Taknemmelighed er ellers en sjælden dyd, endnu sjældnere end beskedenhed."

Fitzgerald svarede ikke; han stirrede ud gennem vinduet og tænkte på sin elskede, som nu lå dødssyg, mens han ikke formåede det mindste for at redde hende.

"Nuvel!" sagde Calton lidt skarpt.

"Å – om forladelse," svarede Fitzgerald forlegen og vendte sig om mod ham. "Jeg tænker, det er bedst, at testamentet bliver åbnet og så videre af den slags?"

"Javist," svarede advokaten; "jeg er en af eksekutorerne."

"Og de andre?"

"De selv og Chinston," svarede Calton. "Jeg mener derfor," vedblev han, idet han satte sig til rette ved skrivebordet, "at vi bør løbe papirerne igennem og se efter, om alt er i god orden."

"Ja, det er vel det rigtigste," svarede Brian mekanisk, for hans tanker var langt borte, og han stod på ny og så ud ad vinduet. Pludselig hørte han Calton udstøde et udråb af forundring, og han så ham holde i sin hånd en pakke, som han lige havde taget ud af skrivebordsskuffen.

"Se, Fitzgerald," sagde han ivrig, "her er Frettlbys skriftemål – se her!" Med disse ord holdt han pakken i vejret.

Brian skyndte sig derhen. Så skulle da endelig hansom-cab-tragediens hemmelighed blive opklaret. Disse blade indeholdt uden tvivl beretningen om forbrydelsen, og hvorledes den var foregået.

"Vi skal vel læse det – naturligvis," sagde han tøvende og halvvejs i håb om, at Calton ville foreslå, at de straks skulle brænde disse papirer.

"Ja," svarede Calton – "vi tre eksekutorer læser det, og derpå – tilintetgør vi det."

"Det bliver nok det bedste," sagde Brian mørkt. "Frettlby er død, og loven har intet mere at bestille med den sag; derfor er det bedst at undgå al skandale og ikke offentliggøre noget. Men hvorfor behøver Chinston at vide det?"

"Det må han," ytrede Calton bestemt. "Han aner alligevel adskilligt, eftersom han hører Madge tale i vildelse både om det ene og det andet, og det er lige så godt, at han ved alt. Han er så tavs og pålidelig som graven. Det kedeligste er, at jeg må fortælle alting til Kilsip."

"Opdagelsesbetjenten? Nej, Calton – det gør du da vel ikke!"

"Jeg er nødt til det," svarede Calton roligt. "Kilsip er fast overbevist om, at det er Moreland, der har begået forbrydelsen, og jeg er lige så bange for hans forenede ihærdighed og skarpsindighed, som du var for min. Det kunne hænde, at han under alle omstændigheder kom efter sandheden."

"Det, som skal ske, det sker," sagde Fitzgerald og knyttede uvilkårligt sin hånd. "Jeg håber dog, at der ikke er flere, som ved besked om denne afskyelige historie – Moreland, til eksempel."

"Ja, det er sandt!" sagde Calton eftertænksomt. "Han var jo hos Frettlby for nogle aftener siden, fortalte du?"

"Ja – og jeg begriber ikke i hvad anledning?"

"Det kan der kun gives ét svar på," sagde advokaten langsomt. "Han må have set Frettlby følge efter Whyte, da denne kom ud fra hotellet, og han har forlangt penge af ham som pris for at tie."

"Jeg gad vide, om han har fået nogen," bemærkede Brian.

"Det skal vi snart få rede på," svarede Calton, idet han atter trak skrivebordsskuffen ud og fremtog den afdødes bankbog. "Lad os se, hvilke anvisninger Frettlby har udstedt i den sidste tid."

De fleste sider i bogen var udfyldte med mindre beløb, indtil et eller to hundredede pund. Calton kunne ikke finde nogen så betydelig sum som den, man måtte antage, at Moreland havde forlangt. Men til sidst, helt henne i slutningen af bogen, fandt han alligevel, at der var revet en anvisning ud, men den tilsvarende kupon stod in blanco.

"Der har vi det," sagde han og viste Fitzgerald bogen med en triumferende mine. "Han har ikke været så dum at indføre

beløbet, men har blot revet anvisningen af og skrevet summen på den."

"Og hvad er der at gøre ved det?"

"Ikke andet end at lade ham beholde, hvad han har fået," svarede Calton og trak på skuldrene. "Det er den eneste måde, man kan sikre sig hans tavshed på."

"Jeg antager, at han har hævet pengene i går og taget løbepas i dag," sagde Brian efter et øjebliks tavshed.

"Så meget des bedre for os," sagde Calton med en bister mine. "Men jeg tror alligevel ikke, at han er rejst; i så fald havde Kilsip nok ladet mig det vide. Derfor må vi fortælle Kilsip alt; ellers presser han det ud af Moreland, og så bliver følgen, at hele Melbourne får nys om historien. Når vi derimod betror ham en del af Frettlbys skriftemål, så lader han Moreland være i fred, og dermed er sagen dysset ned."

"Så er det vel bedst, vi sender bud efter Chinston?"

"Javist! Jeg skal telegrafere både til ham og til Kilsip, at de må indfinde sig på mit kontor i dag klokken tre, og vi skal da gøre al ting i orden."

"Og Sally Rawlins?"

"Å – hende havde jeg rent glemt," sagde Calton. "Hun selv har ingen anelse om, hvem der er hendes forældre, og Mark Frettlby døde åbenbart i den tro, at hun ikke mere var til."

"Vi må åbenbare det alt sammen for Madge," sagde Brian mørkt. "Det kan ikke være andet. Sally er med ubestridelig ret arving til sin afdøde faders formue."

"Det beror på testamentet," svarede Calton tørt. "Hvis det bestemmer, at formuen skal gå i arv til 'min datter, Margaret Frettlby', så kan Sally Rawlins ikke gøre noget krav gældende,

og forholder det sig således, er det ingen nytte til, at hun får sin herkomst at vide."

"Og hvad skal der så gøres?"

"Sally Rawlins," vedblev advokaten uden at tage notits af afbrydelsen – "Sally Rawlins har efter al sandsynlighed aldrig ofret sine forældre en tanke, eftersom den gamle heks formodentlig har svoret på, at de begge var døde for lang tid siden. Derfor synes jeg, det er heldigst, at hun ikke får noget at vide – for så vidt der ikke er testamenteret hende noget, hvilket er lidet troligt, da hendes fader jo ikke en gang vidste, at hun var til. Det ville være bedst at sikre hende en årlig sum til hendes underhold. Dertil kan du let finde et påskud og dermed lade den sag være endt."

"Men sæt nu, at testamentet lyder således, at hun har ret til at arve hele formuen?"

"I så fald," sagde Calton alvorlig, "er der kun en eneste udvej, nemlig at sige hende alt og overlade fordelingen af arven til hendes ædelmodighed. Jeg tror dog ikke, du behøver at frygte en sådan mulighed; jeg er aldeles vis på at Madge er eneste arving."

"Det er ikke arven, jeg tænker på," sagde Brian hastigt – "jeg skulle med glæde tage Madge, om hun så ikke ejede en øre."

"Min dreng," sagde advokaten og lagde hjertelig sin hånd på Brians skulder – "når du får Madge Frettlby til hustru, så får du det, som er bedre end penge – nemlig et hjerte af det reneste guld."

31. De mortuis nil nisi bonum

Intet andet end godt om de døde.

"Intet er sikkert, undtagen det uforudsete," siger et fransk ordsprog, som uden tvivl har sin rigtighed, hvis man skal dømme efter alt det uventede, som hænder os hver dag. Hvis nogen for få dage siden havde sagt til Madge Frettlby, at hun snart skulle ligge udstrakt på sygelejet, uden at kunne skænke verden med dens gøren og laden en eneste tanke, ville hun rimeligvis have smilet ad ulykkesprofeten. Men det var dog sket; hun lå nu på sit leje i smerte og pine, trofast plejet af Sally Rawlins, der sad ved hendes side dag og nat og lyttede til de vilde og usammenhængende ord, hun ytrede i sine feberfantasier. Uophørligt kaldte hun på sin fader og bønfaldt ham om at frelse sig selv; hun talte også om Brian, sang brudstykker af gamle viser eller hulkede og klagede over sin afdøde moder, så det gjorde ondt i hjertet på dem, der hørte hende. Ingen undtagen Sally og dr. Chinston havde adgang til værelset, og det var hændet flere gange, at den sidstnævnte så påfaldende alvorlig og bekymret ud, når den syge i vildelse talte om ting, som han ikke kunne fatte.

"Fader," jamrede Madge, idet hun satte sig oprejst i sengen, med sit yppige hår flagrende løst om skuldrene – "fader, der er blod på dine hænder, og du kan ikke få det bort. O, Gud, min Gud – frels ham! Brian, du er uskyldig- det var min fader, som

dræbte ham. Gud – min Gud!" Og dermed faldt hun, bittert grædende, tilbage i puderne.

"Hvad mener hun?" spurgte doktoren ganske forfærdet over de ord, han havde hørt hende sige.

"Ingen ting," svarede Sally tvært og gik hen til den syge.

Dr. Chinston sagde ikke videre, men gik straks efter sin vej med den strenge formaning til Sally, at hun ikke måtte lade nogen komme ind i sygeværelset.

"Som om jeg ikke vidste det i forvejen," sagde Sally i en fortrydelig tone, da hun havde lukket doktoren ud. "Jeg er ingen slange, der stikker den barm, som har givet mig næring!" – Den sidste ytring viste, hvilke raske fremskridt Sally allerede havde gjort i henseende til sin opdragelse.

Ved sin hjemkomst modtog dr. Chinston Caltons telegram, der højligt forbavsede ham. Men hans forbavselse blev endnu større, da han til den fastsatte tid indfandt sig på Caltons kontor og der fandt ikke blot Fitzgerald, men også en tredje person, som han aldrig før havde set, og som Calton præsenterede for ham som mr. Kilsip ved opdagelsespolitiet. Den værdige doktor begyndte at føle sig mindre vel til mode, for han kunne ikke forstå anledningen til opdagelsesbetjentens nærværelse. Han sagde imidlertid ingenting, men tog plads på den stol, Calton bød ham, og beredte sig på at høre, hvad spørgsmålet drejede sig om. Calton lukkede døren i lås og vendte derpå tilbage til sit skrivebord, omkring hvilket de tre andre herrer havde taget plads i en halvkreds.

"For det første," sagde Calton til doktoren, "skal jeg underrette Dem om, at De er udset til at være en af eksekutorerne af afdøde Frettlbys testamente, og det er

anledningen til, at jeg har bedt Dem indfinde Dem her i dag. De to andre eksekutorer er mr. Fitzgerald og jeg selv."

"Ah – ja – så," mumlede doktoren forbindtlig.

"Og nu," sagde Calton, idet han fæstede sit blik på ham, "erindrer De 'hansom-cab-mordet', der vakte så stor opsigt for nogle måneder siden?"

"Ja – det gør jeg rigtignok," svarede doktoren temmelig forundret. "Men hvad har det at gøre med testamentet?"

"Ingen ting med testamentet," bemærkede Calton alvorligt; "men det forholder sig således, at mr. Frettlby var indviklet i sagen."

Dr. Chinston så spørgende på Brian, og Madges ord, som hun havde ytret i vildelse, faldt ham pludselig i sinde.

"Hvad mener De?" spurgte han hastigt. "På hvad måde var han indviklet?"

"Det kan jeg ikke sige Dem," svarede Calton, "før jeg har læst hans tilståelse."

"Ah!" sagde Kilsip og spidsede øren.

"Ja," sagde Calton og henvendte sig til den nysnævnte, "Deres jagt efter Moreland er herefter overflødig; for Oliver Whytes morder er nu opdaget."

"Opdaget!" udbrød doktoren og Kilsip på én gang.

"Ja – og hans navn er Mark Frettlby."

Kilsips blanke, sorte øjne udskød et hånligt glimt, og han udbrød i en mistroisk, halvhøj latter. Doktoren skød rasende sin stol tilbage og sprang op.

"Dette er rent ud afsindigt!" råbte han. "Jeg vil ikke sidde her længere og høre på en sådan anklage mod min afdøde ven."

"Desværre er anklagen begrundet," sagde Brian med dyb sorg.

"Hvor tør De påstå det?" sagde Chinston og vendte sig vredt om mod ham. "De, som tænker på at gifte Dem med hans datter!"

"Der er kun én måde, vi kan få klarhed i det på," sagde Calton roligt, "og det er ved at læse hans skriftemål."

"Men hvorfor er opdagelsesbetjenten her?" spurgte doktoren, idet han tøvende satte sig igen.

"Fordi jeg ønsker, at han selv skal høre, at det var Frettlby, som forøvede forbrydelsen, og for derved at bevæge ham til at tie med det alt sammen."

"Ikke før jeg har sat ham fast," sagde Kilsip bestemt.

"Men han er jo død," indvendte Brian.

"Jeg taler om Roger Moreland," genmælede Kilsip; "for han og ingen anden myrdede Oliver Whyte."

"Det lyder langt mere troligt," sagde Chinston.

"Men jeg siger nej!" udbrød Calton heftigt. "Gud skal vide, hvor gerne jeg ville forsvare Mark Frettlbys gode navn, og det er just i det øjemed, jeg har kaldt Dem hid. Jeg skal oplæse hans skriftemål, og når vi har lært hele sandheden at kende, ønsker jeg, at De alle vil iagttage den fuldkomneste tavshed om det, da han nu er død, og offentliggørelsen af hans forbrydelse ikke kan være til gavn for nogen."

Calton fortsatte derpå – henvendt til Kilsip: "Jeg ved, at De er fast overtydet om, at De har ret og jeg uret, men hvad siger De til, at Mark Frettlby døde netop med de papirer i sin hånd, for hvis skyld forbrydelsen blev begået?"

Kilsips ansigt blev synligt længere.

"Hvad indeholdt disse papirer?"

"Det var vielsesattester, som beviste, at Mark Frettlby var gift med Rosanna Moore – den fremmede kvinde, som døde i en af de usle rønner i fattigkvarteret."

Kilsip plejede sjældent at blive forbavset, men denne gang blev han det til gavns, mens doktor Chinston for sit vedkommende faldt tilbage på stolen og betragtede advokaten med et målløst udtryk.

"Og hvad mere er," vedblev Calton, "De ved ikke, at Moreland var hos Frettlby i forgårs aftes og modtog en vis sum penge som pris for sin tavshed."

"Hvordan det?" udbrød Kilsip.

"Jo – da Moreland dén nat kom ud fra hotellet, fik han rimeligvis øje på mr. Frettlby og truede senere med at angive ham, hvis han ikke ville købe hans tavshed."

"Højst besynderligt," mumlede Kilsip ved sig selv og med en mine, der røbede hans ærgrelse over at have regnet fejl. "Men hvad skyldes det, at Moreland ikke tidligere har ladet høre fra sig?"

"Det kan jeg ikke sige," svarede Calton;

"Men Frettlbys tilståelse giver sikkert nok oplysning også om det."

"Så læs da for himlens skyld!" udbrød dr. Chinston utålmodigt.

"Undskyld blot et øjeblik," sagde Kilsip og trak en bylt frem, som hidtil havde ligget gemt under hans stol. "Hvis De har ret – hvad skal man så sige om denne her!" Med disse ord fremviste han en lys overfrakke, meget tilsmudset og ødelagt af regn.

"Hvis er det?" spurgte Calton forbavset "da vel aldrig Whytes?"

"Jo, netop Whytes," gentog Kilsip med synlig tilfredshed. "Jeg fandt den i Fitzroy-parken, tæt ved porten ud til George Street i East Melbourne. Den lå skjult oppe i en gran."

"Så må det vel antages, at Frettlby er steget ud ved Powlett Street og er gået ned ad George Street og derfra gennem Fitzroy-parken tilbage til byen," sagde Calton.

Kilsip svarede ikke, men tog en lille flaske op af en af lommerne i frakken og viste den frem.

"Jeg fandt også denne," sagde han.

"Kloroform!" udbrød alle, idet man straks gættede, at det måtte være den flaske, som der hidtil forgæves var blevet søgt efter.

"Akkurat," sagde Kilsip. "Dette er flasken, som indeholdt den gift, morderen benyttede. Da apotekerens navn står på etiketten, havde jeg ikke svært ved at søge ham op og få at vide, hvem der købte det. Hvem tror De vel, det var?" tilføjede mr. Kilsip triumferende.

"Frettlby –" sagde Calton bestemt.

"Nej – Moreland!" udbrød Chinston heftigt.

"Ingen af dem," sagde opdagelsesbetjenten med overlegen ro. "Den person, som købte det, var Oliver Whyte selv?"

"Ham selv?" gentog Brian lige så forbavset som de øvrige.

"Ja. Det var en let sag for mig at få det at vide, takket være giftloven. Jeg gik ud fra, at ingen var så dum at gå i længere tid med en flaske kloroform i lommen, og dagen før mordet opgav jeg som den dato, da det efter al sandsynlighed var blevet købt. Apotekeren så efter i sin bog og fandt, at det var Whyte, der havde købt kloroformen."

"Og i hvilket øjemed købte han den?" spurgte Chinston.

"Det er mere, end jeg ved," svarede Kilsip. "I bogen står der, at den blev købt til medicinsk brug, hvilket kan betyde en hel del."

"Men giftloven fordrer et vidne," bemærkede Calton betænksomt. "Hvem var vidnet?"

Kilsip lo igen helt triumferende.

"Jeg tror, jeg kan gætte det," sagde Fitzgerald. "Det var Moreland?"

Kilsip nikkede.

"Og jeg formoder," ytrede Calton lidt ironisk, "at dette skal være endnu et af Deres beviser mod Moreland. Han vidste jo, at Whyte havde kloroform hos sig, og så fulgte han efter ham hin nat og tog livet af ham?"

"Ja netop ..."

"Men det er lutter nonsens!" udbrød advokaten utålmodigt. "I alt, hvad De her har nævnet, er der intet bevis mod Moreland. Hvis han havde dræbt Whyte, hvad skulle så være anledningen til hans besøg hos Frettlby?"

"Men," sagde Kilsip med et kløgtigt nik, "hvis Moreland, som han påstår, havde Whytes frakke med sig, da han kom ud fra hotellet, hvordan går det så til, at jeg så længe efter kan finde den i et træ i Fitzroy-parken med den tomme kloroformflaske i en af lommerne?"

"Måske han har været medvider," sagde Calton.

"Hvad nytter alle disse gisninger til?" udbrød Chinston utålmodig. "Læs nu Frettlbys skriftemål – så får vi sandheden at vide."

Calton samtykkede, og da alle havde taget plads og gjort sig rede til at høre på ham, begyndte han at læse.

32. Skriftemålet

"Hvad jeg her står i begreb med at nedskrive, er foranlediget af min beslutning om at gøre rede for de omstændigheder, som står i nøje forbindelse med den såkaldte 'hansom-cab-tragedie', der fandt sted i Melbourne år 18——. Jeg føler mig særlig forpligtet til dette skriftemål af hensyn til Brian Fitzgerald, der uden egen skyld har været anklaget for forbrydelsen. Skønt jeg ved, at han er blevet fuldstændig frikendt for denne anklage, ønsker jeg alligevel, at han skal kende alt, som vedrører sagen, skønt hans forandrede opførsel mod mig har overtydet mig om; at han allerede ved mere, end han ønsker at udtale sig om. Men for at kunne give en forklaring om mordet på Oliver Whyte, må jeg gå tilbage til begyndelsen af mit ophold her i kolonien og skildre de første af den række hændelser, som omsider endte i udøvelsen af den omtalte misgerning.

Skulle nødvendigheden kræve, at dette skriftemål blev offentliggjort i retfærdighedens interesse, så har jeg intet at indvende imod det, men jeg ville være taknemmelig for, hvis det kunne undgås, både for mit eget gode navns skyld og af hensyn til min kære datter Margaret, hvis ømhed og hengivenhed har forsødet mit liv.

Men skulle hun komme til at kende indholdet af disse linjer, så beder jeg hende, at hun med mildhed og overbærenhed vil dømme sin hårdt fristede og tungt prøvede fader.

Jeg kom her over til kolonien Victoria eller rettere – som den dengang hed – New South Wales, i året 18——. Jeg havde

tidligere været ansat på et handelskontor i London, men uden synderligt håb om hurtigt avancement, og jeg så mig derfor om efter udveje til at forbedre min stilling. Jeg hørte tale om det nye land på den anden side af oceanet, som dog ikke på den tid var et sådant eldorado, som det senere blev, men – sandt at sige – tværtimod havde et temmelig dårligt navn som deportationssted for forbrydere. Jeg længtes ikke des mindre efter at komme der over og begynde et nyt afsnit af mit liv. Uheldigvis savnede jeg alle midler til at kunne iværksætte rejsen, og jeg så ingen lysere fremtid for mig end at måtte gå og trælle som kontormedhjælper i London, for af min ringe løn var det mig umuligt at lægge noget til side. Men just på den tid døde en af mine gamle tanter og efterlod mig en arv på et par hundrede pund, og jeg rejste nu til Australien med den faste beslutning at blive en rig mand.

I nogen tid opholdt jeg mig i Sydney og kom derefter over til Port Philip, nu så vidt berømt under navnet Melbourne. Her ville jeg slå mig ned, for jeg indså, at kolonien var i stærk opkomst, skønt man på den tid, før guldgravningen var begyndt, endnu ikke havde nogen anelse om, at kolonien i så kort tid skulle udvikle sig således, som den senere har gjort. Jeg levede yderst sparsommeligt og fornuftigt, og jeg tror næsten nu, at den tid har været den lykkeligste i hele mit liv.

Så snart jeg havde skrabet nogle penge sammen, købte jeg jordejendomme, hvilket den gang blev anset for det klogeste, man kunne gøre. Da det senere blev bekendt, at man havde opdaget guld i overflødighed, og alle nationer fæstede deres øjne på Australien og dets glimrende skatte, strømmede udvandrere i massevis her over, og 'guldalderen' tog sin

begyndelse. Jeg opdagede snart, at jeg var en rig mand, og det varede ikke længe, før jeg nævnedes som den rigeste i kolonien. Jeg købte en større landejendom og bosatte mig på den, glad over at forlade det urolige og udskejende liv i Melbourne. Derude på landet trivedes jeg overordentlig vel; det friske og ubundne liv behagede mig i høj grad og lod mig fornemme en følelse af frihed, som jeg aldrig før havde kendt.

Men mennesket er nu en gang et selskabeligt anlagt væsen, og da jeg omsider blev ked af ensomheden sammen med moder-natur, tog jeg på besøg til Melbourne, hvor jeg i selskab med jævnaldrende venner, lige så livslystne som jeg selv, lod pengene rulle og nød livet på bedste måde. Da jeg nylig har fortalt om, hvor godt jeg befandt mig på landet, kan det måske synes underligt, når jeg nu siger, at jeg i fulde drag nød det vilde, berusende liv i hovedstaden. Men således forholdt det sig alligevel. Jeg var hverken en Josef eller en St. Antonius, og jeg trivedes udmærket i de muntre lag mellem gode kammerater, hvor man indtog udsøgte små souperer hen ad morgenstunden, mens tiden fløj afsted under skæmt og muntre indfald.

Det var ved en sådan lejlighed, at jeg første gang traf sammen med Rosanna Moore, den kvinde, som senere blev mit livs forbandelse. Hun var operette-aktrice, og alle unge mænd lå for hendes fødder. Hun var egentlig ikke, hvad man kalder en skønhed, men i besiddelse af et trylleri og en ynde, som ikke mange kunne modstå. Fra først af beundrede jeg hende ikke i nogen overdreven grad, men gjorde tværtimod nar ad mine kammerater, som hun havde fordrejet hovedet på. Men da jeg kom til at gøre hendes personlige bekendtskab, fandt jeg, at

man ikke havde overvurderet hendes tryllemagt, og det endte med, at jeg blev dødelig forelsket i hende. Jeg forhørte mig om hendes private liv og fandt, at det var ulasteligt; hun bevogtedes af en sand drage af en moder, der ikke tillod nogen at nærme sig hende. Om min forelskelse vil jeg ikke udtale mig videre, da denne følelse i almindelighed ligner sig selv og ytrer sig på samme måde hos alle unge mænd. Det må være tilstrækkeligt til at bevise styrken af min lidenskab, når jeg siger, at jeg til sidst besluttede at gøre hende til min hustru. Det skete imidlertid på det vilkår, at ægteskabet indtil videre skulle holdes hemmeligt – i alt fald så længe jeg anså det for nødvendigt. Mine grunde til dette var følgende: Min fader levede nemlig endnu, og da han var en meget streng presbyterianer, ville han aldrig have tilgivet mig mit giftermål med en pige, der var knyttet til teatret; han var desuden gammel og svagelig, og jeg ville ikke forværre hans tilstand ved at meddele ham noget, som kunne sætte hans sind i heftig bevægelse.

Jeg tilbød Rosanna min hånd og bad hende om at blive min hustru, men på det vilkår, at hun skulle forlade sin moder, der var en sand furie og alt andet end behagelig at leve sammen med. Da jeg var ung, rig og så ganske godt ud, gav Rosanna sit samtykke, og under et engagement, hun havde i Sydney, blev vi viet i den fremmede by. Hun underrettede aldrig sin moder om, at vi var lovformeligt gift; men grunden til det kender jeg ikke; det faldt mig heller aldrig ind at spørge hende om det.

Moderen gjorde et forfærdeligt væsen af sagen, men da hun gennem Rosanna fik en betydelig sum penge af mig, lod hun til at slå sig til tåls og rejste sin vej til New Zealand. Rosanna fulgte

mig ud til min landejendom, hvor vi levede som mand og hustru, skønt hun i Melbourne gik for at være min elskerinde. Da jeg til sidst begyndte at finde denne tvetydige stilling uværdig både for hende og mig, ville jeg gøre vort ægteskab bekendt, men dertil ville Rosanna på ingen måde give sit samtykke. Det undrede mig i høj grad, og jeg kunne aldrig opdage årsagen til hendes vægring. Også i mange andre henseender var Rosanna mig en gåde. Hun begyndte snart at blive ked af det rolige liv på landet og længtes efter at vende tilbage til glansen og flitteret bag lamperækken. Men det afslog jeg bestemt, og fra det øjeblik af fattede hun uvilje mod mig. Hun fødte et barn, der en tid lang optog hele hendes opmærksomhed, men det varede ikke længe, før hun også blev ked af dette stykke legetøj og begyndte at forsøge at overtale mig til at lade hende vende tilbage til teatret. Jeg holdt fast ved min vægring, og vi blev mere og mere fremmede for hinanden. Jeg blev mismodig og pirrelig og plejede at ride bort flere timer i træk, og til sidst var jeg borte flere dage ad gangen.

Vor nærmeste nabo på landet var en af mine bedste venner, ved navn Frank Kelly, en køn ung mand med et livligt sind og meget lune. Da han lagde mærke til, at jeg så ofte var borte, troede han – der ikke vidste bedre, end at Rosanna kun var min elskerinde – at jeg var begyndt at blive ked af hende, og han tog sig for at trøste hende, hvad der lykkedes ham så vel, at da jeg en dag kom hjem fra en lang ridetur, fandt jeg, at hun var flygtet med ham og havde taget barnet med sig.

Hun havde efterladt sig et brev, hvori hun skrev, at hun egentlig aldrig havde elsket mig, men kun giftet sig med mig for pengenes skyld; at hun for bestandig ville holde vort

ægteskab hemmeligt, og at hun nu havde i sinde at vende tilbage til teatret. Jeg fulgte efter min falske ven og min troløse hustru til Melbourne, men de var allerede afrejst til England, og jeg kom for sent. Halvt vanvittig over den måde, jeg var blevet behandlet på, kastede jeg mig ind i en hvirvel af adspredelser, hvori jeg søgte at drukne erindringen om mit liv som ægtemand. Mine venner troede naturligvis, at det kun var en elskerinde, jeg havde mistet, og det varede ikke længe, før jeg selv begyndte at tvivle, om jeg nogensinde havde været gift, så fjernt og uvirkeligt stod allerede det forløbne år for mig. Jeg fortsatte min overdådige levevis endnu i seks måneder, da jeg blev standset ved randen af min undergang – af en engel. Jeg udtrykker mig med forsæt således, for om der nogensinde har været en engel til på jorden, så var det hende, der senere blev min hustru. Hun var en læges datter, og det var hendes indflydelse, der drog mig bort fra den farlige bane, jeg havde betrådt. Jeg viste hende nogen opmærksomhed og hyldest, og man betragtede os allerede som forlovede, skønt jeg, med bevidstheden om endnu at være bundet til den ulyksalige Rosanna, ikke kunne bede hende om at blive min ægtefælle.

Ved dette andet vendepunkt i mit liv trådte skæbnen atter imellem, idet jeg i et brev fra London fik underretning om, at Rosanna Moore var blevet kørt over på gaden og derefter afgået ved døden på et hospital. Brevskriveren var en ung læge, som havde tilset hende. Jeg skrev tilbage til ham og bad om hendes dødsattest, for at kunne være sikker på, at hun ikke mere var i live. En sådan attest fik jeg også tilsendt tillige med den avis, hvori ulykkestilfældet stod omtalt. Nu troede jeg endelig, at jeg

atter var fri, og at jeg for bestandig kunne vende det mørkeste blad i mit livs historie og begynde at håbe på fremtiden.

Jeg giftede mig igen og blev ubeskrivelig lykkelig. Efterhånden som kolonien udviklede sig, forøgedes med hvert år min formue og min borgerlige anseelse. Da min kære datter Margaret blev født, syntes jeg, at min lykkes bæger var fuldt til randen, men just på den tid blev jeg på en højst ubehagelig måde mindet om det forbigangne. Rosannas moder optrådte på ny, og i den forfaldne og lurvede person, der lugtede af brændevin, kunne jeg næppe genkende den raske og velklædte kone, der plejede at hente Rosanna fra teatret. Hun havde for længe siden fået has på de penge, hun havde modtaget af mig, og hun var sunket dybere og dybere, indtil hun nu var havnet i en baggyde i Melbourne, i nærheden af Little Bourke Street. Jeg spurgte efter barnet, og hun sagde, at det var død. Rosanna havde ikke taget det med sig til England, men efterladt det i dets mormoders varetægt, hvor rimeligvis mangel på ordentlig pleje og næring havde hidført dets død. Der var altså ikke længere noget bånd, som knyttede mig til det forbigangne, undtagen denne heks, der ikke vidste, at jeg havde været lovformeligt gift med hendes datter. Jeg bragte hende naturligvis ikke ud af hendes vildfarelse, men lovede at give hende et anstændigt årligt underhold, såfremt hun på sin side ville love ikke oftere at falde mig til besvær og ikke heller udsprede noget om min forbindelse med hendes afdøde datter. Det lovede hun villigt nok og vendte derpå tilbage til sin usle rønne, hvor hun, så vidt jeg ved, endnu befinder sig, eftersom hun hver måned har modtaget de penge, som jeg har sikret hende.

Senere hørte jeg aldrig noget til denne sag, og jeg følte mig fuldkommen tryg i den overbevisning, at jeg for sidste gang havde hørt tale om Rosanna.

Årene gik, alt lykkedes for mig, og mine spekulationer kronedes med et sådant held, at det næsten blev til et ordsprog. Men desværre – da al ting syntes at smile til mig, døde min hustru, og fra den tid er livet ikke mere for mig, hvad det før har været. Jeg ejede ganske vist endnu en stor trøst i min elskede datter, og ved sin kærlighed og hengivenhed erstattede hun mig tabet af min hustru.

En ung, irsk adelsmand, ved navn Brian Fitzgerald, kom her over til Australien; jeg mærkede snart, at min datter elskede ham, og at han besvarede hendes kærlighed, hvilket glædede mig meget, eftersom jeg satte stor pris på ham. Jeg beredte mig allerede på snart at skulle fejre deres bryllup, da der pludselig indtrådte en række af begivenheder, som endnu må være i frisk minde hos de personer, der læser disse linjer.

Jeg fik besøg af en mr. Oliver Whyte fra London; han forskrækkede mig med den meddelelse, at min første hustru – Rosanna Moore – levede endnu, og at attesten om hendes død var falsk og kun skrevet i det øjemed at bedrage mig. Hun var blevet kørt over i en af Londons gader, således som der var berettet i aviserne, og ført til et hospital, hvor hun kom sig igen. Den unge læge, der havde sendt mig hendes dødsattest, var blevet forelsket i hende og havde villet gifte sig med hende, men han døde, inden giftermålet kom i stand. Rosanna brød sig ikke om at bringe mig ud af min vildfarelse angående hendes død, men optrådte på anden og tredje rangs teatre under navnet Musette og vandt en lidet misundelsesværdig berømmelse ved

sine ekstravagancer og sin letsindige levevis. Whyte havde gjort hendes bekendtskab i London, og hun var blevet hans elskerinde. Det lod til, at han havde stor indflydelse over hende, for hun fortalte ham om hele sit forbigangne liv og sit ægteskab med mig. Da hun nu begyndte at ældes, og hendes popularitet i London var i synlig aftagende, foreslog Whyte, at de skulle rejse over til kolonierne og forsøge at presse penge ud af mig. Skurken gjorde mig i den anledning en visit og underrettede mig ganske åbenhjertigt om sin hensigt, mod hvilken jeg stod aldeles forsvarsløs og afmægtig i bevidstheden om, at han havde mit livs hemmelighed i sin magt.

Jeg vægrede mig hårdnakket ved at se Rosanna, men lovede Whyte at gå ind på hans forlangende, nemlig at udbetale Rosanna en stor sum penge og give mit samtykke til Whytes giftermål med min datter Margaret. I begyndelsen vægrede jeg mig bestemt ved at opfylde den sidste fordring, men da han truede med at offentliggøre hele historien – hvilket ville sige det samme som at lade verden vide, at Madge var uægte født – så gav jeg til sidst efter og tillod ham at optræde som frier til min datter. Hun nægtede imidlertid på det bestemteste at gifte sig med ham og fortalte mig, at hun havde trolovet sig med Fitzgerald. Efter en hård kamp med mig selv sagde jeg derfor til Whyte, at han ikke kunne få min datter, men derimod så mange penge, som han ønskede. Aftenen før han blev myrdet, var han hos mig og viste mig vielsesattesten med mit og Rosanna Moores navn. Han ville ikke tage mod de penge, jeg bød ham, men erklærede, at hvis jeg ikke samtykkede i hans giftermål med Madge, ville han offentliggøre hele historien. Jeg bad ham om at give mig nogen betænkningstid, men han ville kun

indrømme mig to dage og forlod mig derpå, idet han medtog vielsesattesten. Jeg var i en fortvivlet sindsstemning og indså, at min eneste udvej til redning var på en eller anden måde at komme i besiddelse af den ulykkelige vielsesattest og derefter nægte alt. Opfyldt af denne tanke fulgte jeg efter ham til byen, så ham træffe Moreland, drikke med ham og gå ind på et hotel i Russell Street, hvorfra Whyte kom ud igen omtrent klokken halv et, i høj grad beruset. Jeg så ham gå hen imod den skotske kirke, i nærheden af Bourkes monument, hvor han stod og holdt sig fast ved en lygtepæl, indtil han omsider faldt om på fortovet. Jeg var just i færd med at gå hen til ham i den hensigt at benytte mig af hans overkørte tilstand til at bemægtige mig attesten, da jeg i det samme så en herre i lys overfrakke – i hvem jeg genkendte Brian Fitzgerald – nærme sig ham og derpå kalde på en forbikørende hansom-cab. Jeg indså nu, at der ikke var videre for mig at gøre; altså begav jeg mig hjem og afventede den næste dag i den største angst for, at han skulle iværksætte sin trussel. Han indfandt sig imidlertid ikke, og jeg begyndte allerede at håbe, at han havde opgivet sit forsæt, da jeg helt uformodet hørte tale om mordet i hansom-cab'en. Jeg var i stor skræk for, at vielsesattesten var blevet fundet hos ham, men da jeg intet hørte om det, begyndte jeg at undre mig over, hvorledes det alt sammen kunne forholde sig. Jeg vidste, at han bar papiret hos sig, og jeg sluttede deraf, at morderen, hvem han så end var, havde sat sig i besiddelse af det og enten før eller senere ville komme for at presse penge af mig uden at behøve at frygte for, at jeg skulle angive ham. Fitzgerald blev arresteret, men senere frikendt, og jeg begyndte at tro, at attesten var blevet borte på en eller anden måde, og at jeg

kunne slå mig til ro. Jeg følte mig dog alligevel ikke helt tryg, men var stadig til mode, som om der hang et sværd over mit hoved, parat til at falde ned, når det skulle være.

Dette var også tilfældet. For i går aftes fik jeg besøg af Roger Moreland, der havde været Whytes fortrolige ven, og han viste mig nu vielsesattesten, som han tilbød at sælge mig for fem tusind pund. Jeg beskyldte ham straks for at have myrdet Whyte, hvilket han i begyndelsen nægtede, men til sidst tilstod han det, idet han beråbte sig på, at jeg for min egen skyld nok skulle tage mig i agt for at røbe ham. Jeg var nærved at miste forstanden ved at stå overfor det skrækkelige valg mellem at åbenbare min datters uægte fødsel eller lade morderen undgå straffen for den forøvede misgerning. Omsider samtykkede jeg i ikke at røbe ham og modtog derefter vielsesattesten, mod at Moreland fik en anvisning på fem tusind pund. Derpå lod jeg ham sværge på, at han ville forlade Melbourne, hvilket han lovede ufortøvet at gøre, eftersom han ikke anså sig for sikker her i byen.

Da han var gået, overvejede jeg nærmere min frygtelige stilling; jeg var ikke langt fra at begå selvmord, men det lykkedes – Gud være takket – at frigøre mig for tanken om en sådan brøde. Jeg tog mig da for at nedskrive denne bekendelse i det øjemed, at sammenhængen med mordet på Whyte kunne blive fuldt opklaret efter min død, så at ikke længere nogen uskyldig kunne blive mistænkt for det. Jeg nærer intet håb om, at Moreland nogensinde vil komme til at lide straffen for sin gerning, for når dette læses, er han rimeligvis langt borte herfra. Vielsesattesten tilintetgør jeg ikke, men lader den følge med disse papirer for at bekræfte sandheden af mit skriftemål.

Til sidst vil jeg bede min datter Margaret om at tilgive mig mine synder, der er blevet så hårdt hjemsøgte på hende, men hun vil nu selv kunne forstå, hvor mægtigt forholdene har kædet sig sammen om mig. Måtte hun tilgive mig, som jeg håber, at Gud i sin uendelige barmhjertighed vil tilgive, og måtte hun nu og da bede en bøn på min grav og ikke dømme alt for strengt om sin hedengangne fader."

33. Retfærdighedens hånd

Caltons stemme dirrede en lille smule, da han læste de sidste sørgmodige ord. Han lagde manuskriptet fra sig på bordet, og der opstod en langvarig tavshed, som først blev afbrudt af Fitzgerald.

"Gud være lovet," sagde han helt andægtigt. "Gud være lovet, at han var uskyldig i forbrydelsen."

"Ja," sagde Calton i sin sædvanlige lette tone; "nu er den gåde løst, som vi så længe har grundet på, og sfinksen er stum for bestandig."

"Jeg vidste, at han var en hædersmand, der ikke kunne begå en sådan handling," udbrød dr. Chinston, hvis dybe bevægelse hidtil havde afholdt ham fra at sige noget.

Mens Kilsip sad og hørte på de forskellige udtalelser om den hedengangne, snurrede han velbehageligt for sig selv ligesom en kat, der har fanget en rotte.

"De mener altså, at jeg alligevel til sidst har fået ret?" sagde han til advokaten.

"Det har De," indrømmede Calton oprigtigt. "Jeg erklærer mig for overvundet. Men nu ..."

"Nu går jeg sporenstregs hen og arresterer Moreland," sagde Kilsip.

Der blev stille i nogle øjeblikke, og derpå var det atter Calton, der tog ordet.

"Det er vel nødvendigt, tænker jeg – stakkels pige – stakkels pige!"

"Det gør mig selv meget ondt for den unge dame," sagde opdagelsesbetjenten med sin blideste stemme. "Men blot for at lyde sit hjertes røst bør man ikke lade en farlig forbryder undslippe."

"Nej – naturligvis," sagde Fitzgerald med tilkæmpet fatning. "Moreland må straks arresteres."

"Men så røber han alting," sagde Calton ærgerlig. "Og så får alle mennesker besked om dette første ægteskab."

"Det må så være," svarede Brian. "Så snart hun bliver rask, gifter vi os og forlader Australien for bestandig."

"Men ..."

"Jeg kender hende bedre end du," vedblev den unge mand med rolig fasthed, "og jeg ved, at hun helst vil have, at der engang skal blive en ende på al denne elendighed. Arrestér kun morderen og lad ham lide straffen for sin forbrydelse."

"Ja – der er vel ikke andet for," sagde Calton med et suk. "Men hvorledes skal det ske? Mon han endnu opholder sig her i Melbourne?"

"Det tør jeg næsten stå inde for," svarede Kilsip i en fornøjet tone. "Jeg har ikke haft mine øjne fra ham i de sidste to måneder, og i dette øjeblik har jeg en stedfortræder, som passer på ham. De kan trygt stole på, at han ikke kan gå to skridt, uden at jeg ved det."

"Virkelig?" sagde Calton lidt spydigt. "Så ved De vel også, om han har været oppe i banken for at indkassere den anvisning på fem tusind pund, som han fik af Mark Frettlby?"

"Javist – javist. Jeg vidste kun ikke, at anvisningen lød på et så stort beløb; ellers havde jeg straks fattet mistanke. Han var oppe i sin sædvanlige bank ved to-tiden – det vil sige dagen

efter, at han havde fået Frettlbys bankanvisning. Den blev sendt til mr. Frettlbys bank og skulle komme tilbage den følgende dag. Men da mr. Frettlby døde samme dag, antager jeg, at det varer lidt, inden Moreland får pengene udbetalt."

"Jeg gad vide, hvad han tager sig for i mellemtiden?" sagde Chinston.

"Han går naturligvis op til direktøren og beklager sig," sagde Kilsip roligt, "og direktøren beder ham rimeligvis henvende sig til eksekutorerne af mr. Frettlbys testamente."

"Men, kære ven, direktøren har ingen anelse om, hvem der er udnævnt til eksekutorer," udbrød Calton utålmodigt. "De glemmer, at testamentet endnu ikke er åbnet."

"Så henviser han ham til Frettlbys bankier. Ham kender De vel?" bemærkede Kilsip.

"Javist – Tinton & Tarbit hedder firmaet," sagde Calton eftertænksomt. "Men kan det antages, at Moreland har henvendt sig til Dem?"

"Hvorfor ikke?" sagde Kilsip. "Han ved intet om dette," tilføjede han og lagde hånden på Frettlbys skriftemål. "Og når anvisningen er god og ægte, lader han næppe fem tusind pund slippe sig ud af hænderne."

"Så ved jeg, hvad vi bør gøre," sagde Calton efter at have grundet lidt; "jeg går tværs over gaden og telefonerer til Tinton & Tarbit, at de skal sende ham her over til mig, når han kommer i anledning af bankanvisningen."

"En udmærket idé," sagde Kilsip og gned sig i hænderne. "Så arresterer jeg ham med det samme."

"Men arrestordren?" indvendte Brian, da Calton rejste sig og tog sin hat.

"Den har jeg her," sagde opdagelsesbetjenten og tog et papir op af sin brystlomme.

"Det kalder jeg at være sikker i sin sag," bemærkede Chinston.

"Naturligvis var jeg sikker på det," svarede Kilsip meget tilfreds med sig selv. "Da jeg meddelte politimesteren, hvor jeg havde fundet overfrakken, og erindrede ham om Morelands udsagn i retten: at han havde været i besiddelse af frakken, kort før mordet blev begået, så fik jeg ham snart til at indse nødvendigheden af at arrestere Moreland."

"Halv fem," sagde Calton henne ved døren, idet han så på sit ur. "Jeg er bange for, at det er for sent i dag til at få fat på Moreland. Vi kan imidlertid høre, hvad Tinton & Tarbit ved ..." Dermed gik han.

Mens han var borte, talte de andre frem og tilbage om den sælsomme slutning på "hansom-cab-historien". Ti minutter efter kom Calton tilbage i stor skyndsomhed og lukkede hastigt døren efter sig.

"Det lader til, at vi har lykken med os," sagde han. "Moreland har søgt Tinton & Tarbit en gang før i dag, men da ingen af dem var hjemme, skulle han komme igen klokken fem. Jeg sagde til kontoristen, at han skulle følge ham her hen med det samme, og efter al sandsynlighed har vi ham om et øjeblik."

"Det vil sige, hvis han er så enfoldig at komme!"

"Å, han kommer nok," sagde opdagelsesbetjenten tillidsfuldt, idet han lod et par håndjern klirre mod hinanden. "Han bilder sig ind, at han klarer det hele og føler sig så sikker, at han går lige i fælden."

Skumringen begyndte at falde på, og de fire mænd var i en ikke ringe spænding, skønt de søgte at tage sagen så roligt som muligt.

Kilsip sad og nynnede sagte på en operamelodi, mens han akkompagnerede sig med håndjernene, ligesom det kunne være kastagnetter. Så blev der omsider banket på døren. Calton råbte: "Kom ind!" og Tinton & Tarbits kontorist trådte ind i selskab med Moreland. Den sidstnævnte tøvede et øjeblik på dørtærsklen, da han så, at Calton ikke var alene, og han syntes tilbøjelig til at trække sig tilbage. Men formodentlig gjort tryg ved den tanke, at ingen kendte hans hemmelighed, genvandt han snart sin fatning og gik frem i værelset med sin sædvanlige flotte og skødesløse holdning.

"Her er den herre, som ønsker besked om anvisningen," sagde Tinton & Tarbits kontorist til Calton.

"Ja så –" svarede Calton rolig. "Han er velkommen. De behøver ikke at opholde Dem længere."

Kontoristen bukkede og gik. Moreland tog plads lige overfor Calton, med ryggen mod døren, og da Kilsip så dette, gik han ubemærket hen og fik nøglen drejet om i låsen, mens Moreland var optaget af samtalen med Calton.

"De har ønsket at tale med mig," sagde Calton, idet han med uforstyrret ro satte sig ned.

"Ja – men alene," svarede Moreland, der øjensynlig følte sig lidt ilde til mode.

"Å – alle disse herrer er mine venner," sagde Calton. "Hvad De har at sige, kommer ikke videre."

"At det er Deres venner, er en sag, som ikke vedkommer mig," svarede Moreland med påtaget fornemhed. "Jeg ønsker en

privat samtale med Dem."

"Synes De ikke, det kunne være fornøjeligt at gøre bekendtskab med mine venner?" sagde Calton uden at tage notits af den sidste ytring.

"Fanden annamme Deres venner!" udbrød Moreland rasende, idet han pludselig sprang op.

Calton lo og præsenterede mr. Moreland for: "Dr. Chinston, mr. Kilsip og – mr. Fitzgerald."

"Fitzgerald," gentog Moreland og blev pludselig ganske bleg. "Jeg – jeg ... hvad er det?" skreg han, da han i det samme på en stol tæt ved fik øje på Whytes overfrakke, som han øjeblikkelig genkendte, skønt den var tilsmudset og ødelagt af regn og støv.

"Det er det reb, som De skal hænges i for mordet på Oliver Whyte," sagde Kilsip, der sagte havde listet sig bag ved ham.

"Hvad skal det betyde!" råbte den overlistede forbryder, der nu vendte sig mod Kilsip og greb ham i struben. Men Kilsip var den stærkeste, og efter en stunds brydning lykkedes det ham at sætte håndjernene på Moreland. De andre stod fuldkommen passive, da de meget godt vidste, at Kilsip ingen hjælp behøvede. Og da Moreland nu indså, at han umuligt kunne undslippe, lod han til at finde sig i sin skæbne og blev stående med en bister mine.

"De skal dyrt komme til at betale mig dette," hvæsede han mellem tænderne og med ansigtet blegt af vrede og fortvivlelse. "De kan ingen ting bevise."

"Ikke det?" sagde Calton og lagde hånden på Frettlbys skriftemål. "Her er den tilståelse, som Mark Frettlby nedskrev kort før sin død."

"Det er en forbistret løgn!"

"Det skal en jury afgøre," sagde advokaten kort. "Og indtil da kommer De til at tilbringe tiden i et af Melbournes fængsler."

"Ah – så kan jeg måske få den samme celle, hvor De sad," sagde Moreland med en hånlig latter til Fitzgerald. "Det kunne jo være morsomt nok for de gamle minders skyld."

Brian svarede intet, men tog hat og handsker for at gå.

"Bliv!" udbrød Moreland vildt. "Jeg mærker, at det er ude med mig, og jeg vil derfor ikke lyve som en stakkels kryster. Jeg har spillet højt spil og tabt, men havde jeg ikke været en nar, så havde jeg i går indkasseret min anvisning og nu været langt borte herfra."

"Ja, det havde unægtelig været klogere," sagde Calton.

"Men når alt kommer til alt," vedblev Moreland i sin gamle, skødesløse tone, "ved jeg knapt, om jeg er ked over det. Siden jeg dræbte Whyte, har livet været et helvede for mig."

"De tilstår altså, at De er skyldig?" sagde Brian.

Moreland trak på skuldrene.

"Jeg har sagt, at jeg ikke er nogen kryster," svarede han koldt. "Ja, jeg gjorde det, men det var Whytes egen skyld. Da jeg traf ham den aften, fortalte han mig, at Frettlby havde nægtet ham sin datter, men han skulle nok tvinge ham, tilføjede han, og med det samme viste han mig vielsesattesten. Jeg tænkte da, at hvis jeg blot kunne få fingre i den, så skulle jeg ordentlig presse gamle Frettlby og skaffe mig en net lille formue. Jeg nød derfor ingen ting, mens Whyte rekvirerede en hel mængde vin, og da han forlod hotellet, glemte han sin frakke, som jeg tog på. Jeg så ham stå ved en lygtepæl, da Fitzgerald kom og straks efter gik igen. Da jeg så Dem komme –" vedblev Moreland, henvendt til Brian – "trak jeg mig tilbage i skyggen, og da De var borte igen,

løb jeg hen til Whyte, mens kusken var i færd med at hjælpe ham op i vognen. Kusken troede, at jeg var Dem, og jeg brød mig ikke om at oplyse ham om fejltagelsen, men jeg kan sværge på, at da jeg steg ind i vognen, var det ikke et eneste øjeblik min hensigt at dræbe Whyte. Jeg forsøgte at tage papirerne fra ham, men han ville ikke lade mig få dem, og han begyndte at gøre alarm. Så kom jeg til at huske på, at han havde haft en flaske med kloroform i lommen på den overfrakke, som jeg nu havde på. Jeg tog den frem og fandt, at proppen sad løs. Så tog jeg også Whytes lommetørklæde op af lommen og tømte hele flaskens indhold ud derpå. Flasken puttede jeg i lommen igen. Jeg forsøgte endnu en gang at få fat i papirerne uden at benytte kloroformen, men det lykkedes ikke, og jeg holdt derfor lommetørklædet over hans mund, indtil han et par minutter efter var blevet ganske stille, og jeg tog så papirerne. Jeg troede, at han kun havde været bevidstløs en lille tid, og det var først gennem aviserne, at jeg fik underretning om hans død. Jeg lod kusken holde på St. Kilda Road, steg ud dér og lod en anden vogn køre mig tilbage til byen. Der steg jeg ud i Powlett Street; jeg tog frakken af og bar den over armen. Jeg gik op ad George Street og gennem Fitzroy-parken, hvor jeg gemte frakken i et træ – jeg tænker, det var dér, hvor De fandt den, mr. Kilsip –; derefter gik jeg ganske roligt hjem, og jeg narrede jer alle sammen; men ..."

"Men blev selv narret til sidst," sluttede Kilsip.

Moreland kastede sig ned på en stol med et udtryk af træthed og livslede.

"Ingen mægter at stride mod sin skæbne," sagde han. "Jeg har tabt, og De har vundet spillet. Dermed er det forbi!"

Han vægrede sig ved at sige et eneste ord mere. Brian og doktoren gik først ud og hentede en vogn, som de lod holde udenfor Caltons dør. Kort efter kom Moreland, der så ud, som om han gik i søvne. Han fik plads i vognen under Kilsips bevogtning.

"Ved De," sagde Chinston tankefuldt, mens han og Brian blev stående for at se vognen køre bort. – "Ved De, hvordan den mand kommer til at ende?"

"Det er let nok at forudsige," sagde Brian; "han bliver hængt."

"Nej, det bliver han ikke," svarede doktoren. "Han tager sig selv af dage."

34. Kærlighed, som ikke dør

Hele Melbourne vidste allerede, at Oliver Whytes morder var blevet grebet, og at hans tilståelse ville kaste lys over forskellige opsigtvækkende fakta, der stod i forbindelse med den afdøde millionær, Mark Frettlby. Brian vidste kun alt for godt, hvorledes verden plejer at dække over fejltrin og laster, så længe de holdes nogenlunde hemmelige, men derimod dømmer dem med ubønhørlig strenghed, når de kommer åbenlyst for dagen, og han var derfor forberedt på, at mange, hvis private liv var langt mere dadelværdigt end stakkels Mark Frettlbys, ville blive de mest ivrige til at tale ondt om den afdøde. Men mod al forventning blev publikums nysgerrighed ikke tilfredsstillet denne gang, for dagen efter blev det bekendt, at Roger Moreland om natten havde hængt sig i sin celle uden at efterlade nogen tilståelse.

Da Brian fik dette at vide, følte han sit hjerte gennemstrømmet af en så befriende følelse, som han ikke i lange tider havde kendt. Han gik hen for at besøge Calton, som han traf på kontoret, fordybet i samtale med Chinston og Kilsip. Da de alle var af den anskuelse, at det ikke ville være til nogen som helst nytte nu, da Moreland var død, at offentliggøre Mark Frettlbys skriftemål, blev de enige om at brænde det, og der faldt en tung sten fra Brians hjerte, da han så de sorte og forkullede papirrester, som nu var alt, hvad der var tilbage af den bitre og bedrøvelige historie.

Såvel advokaten som dr. Chinston og Kilsip lovede at bevare den dybeste tavshed om sagen, og de holdt ærligt deres løfte, for ingen af de omstændigheder, der havde foranlediget Oliver Whytes død, blev kendte, og man troede i almindelighed, at årsagen havde været en strid mellem den afdøde og hans ven, Roger Moreland.

Fitzgerald glemte imidlertid ikke den store tjeneste, Kilsip havde vist ham, men skænkede ham en pengesum, der satte ham i en uafhængig stilling. Kilsip fortsatte ikke des mindre sin virksomhed som opdager, og det af lutter interesse for sit kald. Han nød almindelig beundring som den skarpsindige politimand, der havde fundet løsningen på det berømte hansom-cab-mysterium. Mr. Gorbys forfængelige tillidsfuldhed havde derimod fået et stød, som denne hædersmand brugte lang tid til at forvinde.

Efter mange rådslagninger med Calton kom Brian til sidst til den overbevisning, at det ikke var til gavn for nogen at lade Sally Rawlins vide, at hun var Mark Frettlbys datter, da testamentet udtrykkelig erklærede Madge som eneste arving til hans formue, og Sally følgelig ikke havde nogen retmæssig adkomst til den. Der blev da udsat en kapital for hende, hvoraf renterne var mere end tilstrækkelige til hendes fornødenheder, og hun blev ved at være i uvidenhed om sin herkomst. Opfyldt, som hun var, af de bitre erindringer om sit fordums liv, ofrede hun sig med stor utrættelighed til den opgave at redde sine faldne søstre. Ingen kunne være bedre kendt med alle smuthuller og afkroge i den store by; hun blev derved i stand til at udrette utrolig meget godt, og mangen ulykkelig kvinde

kunne takke Sally Rawlins for at være blevet hjulpet bort fra skam og elendighed.

Felix Rolleston blev medlem af parlamentet, og hans taler havde ord for at være – om ikke særlig dybsindige, så dog meget underholdende; desuden var hans optræden altid fuldkommen kavalermæssig – noget, som man ikke kunne sige om alle hans kolleger.

Madges helbredelse gik meget langsomt fremad, og da hun ifølge faderens testamente var eneste arving til hans store formue, overlod hun bestyrelsen af den til Calton, der i forening med Tinton & Tarbit senere fungerede som hendes befuldmægtigede i Australien. Da hun fuldstændig havde genvundet sin sundhed, underrettede Brian og Calton hende om alt, hvad der vedrørte hendes faders tidligere ægteskab, dog uden at omtale hendes slægtskab med Sally Rawlins. Kort efter fejredes Madges bryllup med Fitzgerald, og de var begge meget tilfredse med at kunne forlade Australien, der gemte så mange bitre minder for dem.

De stod ved siden af hinanden på dækket af den store damper, der langsomt og majestætisk gled gennem det blå vand i Hobsons Bay. Begges øjne var fæstet på Melbourne, som lidt efter lidt forsvandt i den nedgående sols stråler. Snart kunne de kun skelne de to store kupler på udstillingsbygningen i forening med justitspaladset og guvernementsbygningen med dens høje tårne, der knejsede frem mellem en mængde grønne træer. Ude i synskredsen var luften lys og purpurfarvet, men over selve den store by hang ligesom et slør af røg og tåge.

Det blændende røde skær fra solnedgangen kastede en så stærk refleks på det spejlblanke vand, at det så ud, som om damperen styrede gennem et hav af ild. Madge mærkede, at hendes øjne fyldtes med tårer, mens hun stod der, støttende sig til Brians arm, og så sit fædreland forsvinde i det fjerne.

"Farvel," hviskede hun sagte. "Farvel for bestandig!"

"Du fortryder det vel ikke?" sagde han og bøjede sig ned til hende.

"Fortryder – nej –," svarede hun og så op på sin ægtefælle med et blik, fuldt af kærlighed. "Med dig ved min side frygter jeg intet. Vore hjerter – og vor kærlighed er jo blevet prøvet i modgangens dage."

"I denne verden er man ikke sikker på noget," sagde Brian med et suk. – "Men efter alle vore forbigangne sorger og bekymringer tør vi måske håbe, at den kommende tid vil bringe os fred."

"Ja – fred!"

En havmåge med snehvide vinger fløj pludselig op fra de purpurrøde bølger og kredsede hurtigt omkring i luften, lige over det unge par.

"Et lykkeligt varsel," sagde Madge og så kærligt op i sin mands alvorlige ansigt – "et lykkeligt varsel for din og min fremtid!"

Han bøjede sig ned og kyssede hende.

Det store fartøj styrede langsomt ud mod havet, og mens de unge folk stod hånd i hånd på dækket, indåndende den friske, salte vind, bar det længere og længere ud i aftenens stille skønhed – afsted mod den gamle verden og nyt liv.

Om "En hansom cabs hemmelighed"

Forfatter: Fergus Hume (1859-1932).
Org.udgave: *The Mystery of a Hansom Cab.* Kemp & Boyce, Melbourne 1886.
Denne udgave baseret på: En Hansom-Cabs Hemmelighed. Fortælling fra Australien af Fergus W. Hume. Forlagt af Brødrene Salmonsen (J. Salmonsen). København 1889. Oversætteren er ikke oplyst i bogforlægget.
Redigeret af: Kim N. Jensen.
Forside: Efter omslag af Karl Hansen Reistrup (1863.1929) til *En hansom cabs Hemmelighed eller Mordet i Hyrevognen*. København 1910. Forlag ikke oplyst i bogen.

ISBN 978-87-7628-064-2
2. ebogsudgave, tidligere udgave ISBN 978-87-7979-315-6 (Ølstykke 2013).

© 2024 eBibliotek 1800
www.ebib1800.dk